نئون نياپو

مس سدا بهار چنبيلي

الطاف شيخ

مس سدابهار چتيلي

جان بال

سنڌيڪار: الطاف شيخ

مس سدابهار چنبيلي

(جپاني پسمنظر ۾ لکيل شاهڪار ناول)

جان پال

سنڌيڪار: الطاف شيخ

نئون نياپو اڪيڊمي

سچل ڳوٺ ڪراچي

ڪتاب جو نالو: : مِس سدا بهار چنبيلي

موضوع: ناول

ناول نگار جان بال

سنڌيڪار: الطاف شيخ

پروف ريڊنگ: علي عابد سومرو

ٽائيٽل ڊزائن: انعام عباسي

تعداد: هڪ هزار

ڇپجڻ جي تاريخ: ڊسمبر 2011ع

ڇاپو: ٽيون

ڪمپوزنگ: ڪليم ٽونيو

ڇاپيندڙ: نئون نياپو اڪيڊمي،
D-1 سچل ڳوٺ گلشن اقبال ٽائون ڪراچي
Cell # 0346-2103811

مُلهه: سادي ڪاپي: Rs. 125/=
اڇي ڪاپي: Rs. 200/=

پبلشر جو نوٽ

سنڌي ادب کي مالامال ڪندڙن جي سٺاءَ ۾ هونءَ ته اڻ ڳڻيا مانائتن ۽ شانائتن شخصيتن جا نالا ترتيب سان لکيا پيا آهن پر، ڪجهه اهڙا شخص به آهن جيڪي چئو ته، ادب جي زمين کي کيڙي، ٺاري هڪ ڪرائي ڪري گل ٻوٽن سان سينگارڻ ۽ سجائڻ لاءِ آيا آهن. انهن منجهان هڪ عجب جهڙي شخصيت جو مالڪ سائين الطاف شيخ پڻ آهي، جيڪو نه ڪندي به اڄ ڪتابن جي سينچري پوري ڪري ڏيکارڻ وارو آهي، ۽ سندس ڪم جو ڪاٿو پلا ڪير ڪيئن ترتڪڙ ۾ ڪري سگهندو!؟ ڇوجو هي اورچ انسان هميشه نئين ۽ دلچسپ جو ڳولائو هميشه ڪنهن نئين نڪور وٿ، خيال ۽ ڪٿا جو چاهڪ جنهن جي هٿ هيٺ هميشه ڪتاب ٺي رهيا آهن ۽ لڳاتار بنا ڪنهن

ساهيءَ جي ڪتاب ئي ڪتاب مڪمل ڪيا آهن ۽ وڏي چاهہ سان ڇپائيءَ جي مرحلن منجهہ پڻ پنهنجو پاڻ پسايو آهي...

هي ناول، جيڪو مون جڏهن تہ ننڍپڻ ۾ پڙهيو هو پر اڄ بہ مان ان جون ڪهاڻيون باترتيب ٻڌائي سگهان ٿو...

هي ناول جنهن بابت الطاف شيخ پڻ پنهنجي پاران ۾ سندي دلچسپي ۽ چاهہ جي ڪٿا اوري آهي ۽ پڪ تہ جنهن بہ هي ناول پڙهيو هوندو سو هن جي واکاڻ ڪان رهي نہ سگهندو...

هي ناول پڙدرو ڪندي سچ تہ اسان ڏاڍي سرهائي محسوس ڪري رهيا آهيون ۽ سائين الطاف شيخ جا ٿورائتا پڻ آهيون جو هن اسان کي پنهنجو هي بهترين ڪتاب شايع ڪرڻ جو موقعو ڏنو...

۽ اهو بہ خيال تہ اسان اهڙي ڪوشش ڪنداسين جو سائين الطاف شيخ اسان کي پنهنجن ڪل ڪتابن شايع ڪرڻ جي اجازت ڏئي ڇڏي تہ جيئن اسان باترتيب سندس سفرناما، ڪهاڻيون، ڊائريون، ڇوٽيون پهاڪا ۽ ٻيون زندگيءَ جي مختلف موضوعن تي سندس لکڻيون ڇپيل/اڻڇپيل چڱي موچاري انداز ۾ شايع ڪري سگهون...

۽ اهو پڻ ٻڌائيندو هلان تہ نئون نياپو پاران هيل 12 ڪتاب پڌرا ڪيا آهن ۽ آس اٿئون تہ آئينديءَ بہ ان کان وڌ يا اهو انگ ضرور پورو ڪريون...

اميد تہ هي ڪتاب پڙهي اوهان پڻ اسان جيئن سرهائي محسوس ڪندا ۽ پنهنجي راءِ کان آگهہ ڪرڻ نہ وساريندا...

انعام عباسي

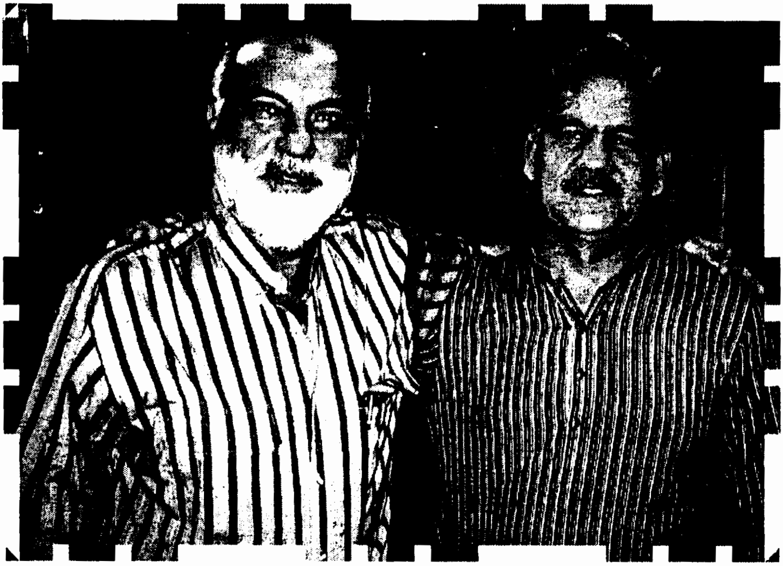

انتساب

ڊاڪٽر منظور قادر نالي

هي پنهنجي ترجمي جي محنت هن دلچسپ ناول جي خوبصورت ۽ دلپسند ڪردارن سيٺان (ڊڪ) ۽ ڪانو ماسايو (مس سدا بهار چنبيلي) جهڙي شخصيت ڊاڪٽر منظور قادر انڙ نالي ڪريان ٿو جيڪو ادبي ۽ فلمي دنيا ۾ "منظور قادر" جي نالي سان ڄاتو سڃاتو وڃي ٿو. هو ڪانو مسايو وانگر ڪيترن ئي فنون لطيف جو مالڪ آهي. جيئن ته شاعري، ڪالم نويسي، ڪهاڻيڪاري، ڊرامانويسي، صدا ڪاري، ادا ڪاري، نيوز ڪاسٽري وغيره اتي هو "انجنيئر ڊڪ سيٺان" وانگر پنهنجي پروفيشن، يعني ڊاڪٽريءَ ۾، ماهر هجڻ سان گڏ هن وانگر رلڻو ملڻو معصوم، ٻئي جو ڀلو چاهڻ وارو نيڪ، بااخلاق ۽ عاشق مزاج پڻ آهي. منظور مون کان عمر ۾ ويهارو سال ننڍو آهي. ظاهر آهي ته هو ادب جي دنيا ۾ به اسان کان جونيئر ٿيو پر سندس لکڻيون سندس قد ڪاٺ کي ادب ۾ گهڻو اتاهون بڻائين ٿيون ۽ اهو ثابت ڪن ٿيون ته ذات ۽ ڏانءَ سان عمر جو ڪو تعلق ناهي. مون سوجهري ۾ سندس پهرين ڪهاڻي پڙهي ان جو اندازو لڳايو هو. ان بعد سندس لکيل به ڪن

خاڪا ۽ ڪالم پڙهي ڪيس ڳولڻ لڳس تہ هن دنيا کي گڏ ٻاءِ ڇوڙ ڪان اڳ هن همراھ سان ضرور ملڻ کپي. مون کي ان جهڙي ڇڪ هن کان اڳ، اٽڪل ٽيهارو سال اڳ، نصير مرزا جا خاڪا ۽ ڪالم پڙهي هن سان ملڻ لاءِ پڻ محسوس ٿي هئي. هاڻ منظور قادر جون "ناسٽلجيا"، "ابدائي ۾ پيپل نوٽ"، "سٺ هزار ڊاڙيل"، "زندگي جو چلو" جهڙيون ڪهاڻيون ۽ خاڪا پڙهي حيرت ٿئي ٿي تہ ڪيئن ڪجھ اديبن جون شروعاتي لکڻيون بہ اوچ ماٿين ٿيون.

هتي جيڪر آئون اهو لکان تہ ڊاڪٽر منظور قادر عام ڊاڪٽر يعني جنرل فزيشن ناهي پر ڪنهن خاص فيلڊ جو ماهر آهي تہ توهان بہ مون وانگر ڏُکا هڻندا رهندائو. ٿي سگهي ٿو ڪو چوي تہ منظور قادر دل جو ڊاڪٽر آهي. نہ دل جو ڊاڪٽر تہ نہ آهي پر دل جو مريض ضرور آهي. يعني عاشق مزاج ضرور آهي. هن ناول جي هيرو ڊِڪ سيتان وانگر، هو هر سهڻي شيءِ کي پسند ڪري ٿو.

منظور سان ملڻ کان اڳ مون پنهنجي ڊرائيور هٿان هن ڏي پنهنجا ڪتاب ڏياري موڪليا.

"ڊاڪٽر صاحب کي ڪتاب ڏئي آئين؟" مون ڊرائيور کان پڇيو.

"سائين جنهن نالي توهان ڪتاب موڪليا اهو تہ ٽي وي جو وڏو اداڪار آهي. آئون ڪيس مختلف چئنلن تي هلندڙ ڊرامن ۾ ڏسندو آهيان." مون واري ڊرائيور چيو جيڪو TV ڏسڻ جو وڏو شوقين آهي. دراصل مون کي ان وقت تائين اها خبر نہ هئي تہ منظور قادر جو ٽي وي ۽ ريڊيو جي دنيا سان بہ واسطو آهي. سو مون کي شڪ ٿيو تہ ڊرائيور شايد ڪنهن غلط ماڻهوءَ کي ڪتاب ڏئي آيو آهي. ساڳي وقت حيرت بہ ٿي جو ڊرائيور جي ڳالھ کي ڪوڙ بہ نٿي چئي سگهيس ڇو جو ٽي وي تي نظر ايندڙ هر سياستدان، ائنڪر ۽ اداڪار کي هو چڱي طرح سڃاڻي ٿو. بهرحال منظور قادر سان ملاقات تي اهو راز کليو تہ هو گهڻين خوبين جو مالڪ آهي. هو ٽي وي ۽ ريڊيو تان ايندڙ ڊرامن ۾ نہ فقط ادا ڪاري ۽ صداڪاري ڪري ٿو پر ڊراما نويس بہ آهي. هو شعرو شاعري وانگر اهو ڪم بہ وڏي عرصي کان ڪري رهيو آهي. پاڻ هڪ سؤ ڊرامن ۾ ڪم ڪري چڪو آهي جنهن مان ٽيھ کن ڊراما تہ سندس ٽي لکيل آهن. ان کان علاوه ڏه کن Tale plays بہ هن سان منسوب آهن.

ڊاڪٽر منظور قادر پنهنجا ننڍپڻ جا ڏينهن ياد ڪندي ٻڌايو تہ هن کي ننڍپڻ کان ريڊيو ٻڌڻ ۽ ريڊيو تي ڪم ڪرڻ جو شوق رهيو. "جڏهن آئون ستين ڪلاس ۾ پڙهندو هوس تہ پڙهائي سان گڏ ٻڪريون چارڻ ۽ انهن جو گاھ پنو ڪرڻ بہ منهنجي ذمي هو. اسڪول واري ٽائيم کان سواءِ باقي سمورو وقت ريڊيو منهنجي وجود سان ائين چهٽيل هوندو هو جيئن پولي ڪنهن فقير جي ڪلهي

تي ويٺل نظر ايندي آهي.“

1983ع ۾ ڪنڊيارو جي گورنمنٽ ڪاليج مان انٽر ڪري منظور جيئن لياقت ميڊيڪل ڪاليج ۾ داخلا ورتي تہ حيدرآباد جي ويجهو هجڻ ڪري هن ريڊيو پاڪستان سان بہ واسطو رکيو ۽ سندس جيڪو ننڍپڻ کان شوق هو تہ سندس آواز بہ لهرن ذريعي ڳوٺ ۾ پهچي ان جو پورائو ٿيڻ لڳو. هن لاءِ روزگار خاطر ڊاڪٽري پڙهڻ هڪ طرف ضروري هو تہ ٻئي طرف راڳ، ادب، شعرو شاعري، اداڪاري هن جي لاءِ روح جي غذا هئي. سندس هڪ شعر هن وقت ياد اچي رهيو آهي. درستي ڪرڻ وقت سنڌ جي مشهور ۽ پياري شخصيت نصير مرزا هن کي چيو ”منظور تو وٽ ڏات آهي تون ڏاڍو سٺو لکي سگهين ٿو تنهنجي هن پهرين غزل مان اندازو ٿئي ٿو تہ تو وٽ گوهر لڪل آهن.“

ان غزل جا ڪجهہ ٻول هن ريت آهن:

موسم مست بهارن وانگي
البيلن اظهارن وانگي
ليڪو ڏئي توکي واري ڇڏيم،
پهراڙي جي ٻارن وانگي!
دل تي تنهنجي ياد ڇميل آ،
سياري وارن پاري وانگي!
پن ڇڻ منظور نهوڙيو توبن،
ايي وڻ جي ڏارن وانگي!

اهو ٻڌائڻ تہ وسري ويو تہ اسان جو شاعر، ڪهاڻيڪار، ڊراما نسٽ، اداڪار ۽ سماجي ورڪر منظور قادر ڊاڪٽري جي ڪهڙي فيلڊ جو ماهر آهي. پاڻ Hair Restorative سرجن آهي. منهنجي ساڻس پهرين ملاقات ۾ ئي، هن موڪلائيندي وقت مون کي ڪلندي چيو:

”سر توهان پنهنجي مٿي تي Hair Transplantation ڇو نٿا ڪرايو؟ منهنجيون خدمتون حاضر آهن.“

”هيءَ منهنجي عمر آهي. اجان بہ جوانيءَ جي ڏينهن ۾ تو جهڙو سرجن ملي ها تہ ضرور ڪٿي سوچجي ها.“ مون وراڻيو.

”سائين اسان جي ميڊيڪل سائنس ۾ مٿي تي وار پيدا ڪرڻ لاءِ عمر جو ڪو قيد ناهي.“ ڊاڪٽر منظور چيو.

منهنجي خيال ۾ ڊاڪٽر منظور قادر سچ چيو جو ان ملاقات بعد منهنجو جڏهن بہ هن وٽ وڃڻ ٿئي ٿو تہ هن وٽ علاج لاءِ آيل ماڻهن ۾ نوجوانن سان گڏ وڏي عمر جا بہ نظر اچن ٿا جيڪي ظاهر آهي پنهنجي ”بي وار مٿي“ تي وار

لڳرائي جوان ٿيڻ لاءِ اچن ٿا. هونءَ بہ ٻئي ڪي پاڻ وٽائڻ لاءِ رڳو دل جوان رکڻ تہ ڪافي ناهي. ڊاڪٽر منظور جي ڪلنڪ جو سلوگن هجي ها:

"اندر اچو ۽ جوان ٿي نڪرو."

ان تان مون کي ولايت جو هڪ مشهور بيوٽي پارلر جو لطيفو ياد ٿو اچي جنهن ۾ عورت جي چهري ۽ چمڙيءَ جي تمام اعليٰ درجي جي ناهہ جوڙ ڪئي وئي ٿي. ان پارلر جي ٻاهران شرارتي نوجوانن جي تنبيهہ لاءِ لکيل هو:

"خبردار! جنهن کي توهان جوان عورت سمجهي ڇيڙ ڇاڙ ڪريو ٿا اها توهان جي ڏاڏي بہ ٿي سگهي ٿي."

بهرحال هن وقت بہ ڊاڪٽر منظور ڪلنڪ جي نالي "Manzoor's Hair Transplant" جي هيٺان جيڪو سلوگن لکيل آهي، سندس شاعريءَ وانگر بيحد خوبصورت آهي:

Beauty You Deserve يعني جنهن سونهن جا توهان حقدار آهيو اها حاصل ڪري وڃو. سندس ڪلنڪ بلاول چورنگي وٽ روجهان اسٽريٽ تي آهي. هن وٽ روز بروز علاج يا سرجري لاءِ ايندڙ ماڻهن جي رش ڏسي ٿي سگهي ٿو ڊاڪٽر منظور لاءِ خوشي جو باعث هجي پر مون کي ڪجهہ مايوسي ضرور ٿي.

"ڇو ڀلا سائين؟!" ڊاڪٽر منظور منهنجي اها ڳالهہ ڪرڻ تي حيرت مان پڇيو.

"ان ڪري جو توکي هاڻ ادبي ڳالهين لاءِ وقت گهٽ ملي ٿو ۽ اسان کي سوجهرو يا پرک رسالو تنهنجي لکڻين کان خالي نظر اچي ٿو." مون ٻڌايو مانس.

"نہ اها ڳالهہ ناهي. ادب ۾ شعرو شاعري کان سواءِ تہ آئون رهي ئي نٿو سگهان." ڊاڪٽر منظور ٻڌايو تہ "دراصل ڳالهہ اها آهي تہ گذريل ٽن چئن مهينن کان لکڻ گهٽائي ڇڏيو اٿم جو اڄ ڪلهہ آئون هڪ ٽي وي تي ٻن ٽن ڊرامن ۾ ڪم ڪري رهيو آهيان."

هڪ ڏينهن ڊاڪٽر منظور جي ڪلنڪ ۾ ڪچهري دوران سنڌي ڊرامن جي ڳالهہ هلي رهي هئي تہ سڪينہ سمون جو بہ ذڪر نڪتو. مون ڊاڪٽر کي ٻڌايو تہ هوءَ منهنجي فئوريٽ فنڪارن مان آهي ۽ جيڪي ٽي وي آرٽسٽ منهنجي پسند جا آهن: منظور قريشي ۽ گلاب چانڊيو کان روشن عطا، فريد بلوچ ۽ ممتاز ڪنول، انهن سڀني سان مليو آهيان سواءِ سڪينہ سمون جي"

"توهان کي هينئر ئي وٺي هلان."

آئون اڄان هن کي چوڻ وارو هوس تہ خبر ناهي هوءَ ڪراچي ۾ هجي يانہ، پر ان کان اڳ منظور فون ڊائل ڪري هن کي ٻڌايو تہ هو مون کي پاڻ سان وٺي هن وٽ اچي رهيو آهي. بهر حال مون کي سڪينہ سمون جهڙي مشهور شخصيت سان ملي جتي خوشي ٿي اتي اهو بہ معلوم ٿيو تہ اسان جي ڊاڪٽر جي سڪينہ

سان مائٽي بہ آهي. ڊاڪٽر منظور سڪينہ سمون جو پيٽوپو بہ ٿئي. ڊاڪٽر صاحب جي 1995 ۾ سڪينہ جي نندي ڀيڻ صوبيہ سمون سان شادي ٿي هئي ۽ کين ماشا الله خوبصورت نالن وارا ڇهہ ٻار آهن. وڏي ڌيءَ شاهہ بانو ائين ڪلاس ۾ آهي. ان بعد نياڻيون آهن: آمنا، مريم، زينب ۽ اجما. آخري نالو مون لاءِ نئون هو جنهن لاءِ ڊاڪٽر منظور ٻڌايو تہ اجمان ستين آسمان جو نالو آهي.

هتي اهو بہ لکندو هلان تہ ڊاڪٽر منظور جو تعلق هڪ مذهبي گهراڻي سان آهي. هن جي والد جناب محمد موسيٰ انڙ صاحب جي خواهش هئي تہ منظور کي انگريزي پڙهائڻ بدران رڳو ديني تعليم ڏني وڃي. ان ڪري هن جيئن ئي پنجون ڪلاس پاس ڪيو تہ کيس انگريزي اسڪول ۾ موڪلڻ بدران ڳوٺ جي مدرسي ۾ داخل ڪيو ويو. پر منظور ۽ سندس وڏن ڀائرن فضل قادر ۽ عبدالقادر جي شوق کي ڏسي کيس پرواري ڳوٺ خانوا هڻ جي اسڪول ۾ موڪليو ويو. اها ئي ڳالهہ آهي تہ گهر جو مذهبي ماحول هجڻ ڪري ڊاڪٽر منظور جو نہ فقط عربي تلفظ سنو ۽ صحيح آهي پر قرآن جون ڪيتريون ئي سورتون ۽ آيتون ۽ حديثون کيس ياد آهن جيڪي هو دوستن جي ڪچهري ۾ ڳالهہ ڳالهہ تي Quote ڪندو رهي ٿو. هو انهن اديبن ۽ شاعرن کان بلڪل مختلف آهي جيڪي هميشہ غمگين چهرو ٺاهي هلڻ ضروري سمجهن ٿا شراب يا ٻيو ڪو نشو ڪرڻ ۾ فخر محسوس ڪن ٿا.

منظور قادر ڀهرين سيپٽمبر 1964 تي ڳوٺ الهہ وسايو انڙ ۾ ڄائو. هي ڳوٺ ڪنڊيارو تعلقي ۾، ڪنڊيارو شهر کان 35 ڪلوميٽر پري خانواهڻ پرسان آهي. خانواهڻ اهو شهر آهي جيڪو نجم عباسي، غلام نبي شاد، ناري پبليڪيشن واري نذير ناز قاضي حميد پارس ۽ رفيق سيال جهڙن اديبن ۽ شاعرن کان مشهور آهي. منظور بنيادي تعليم ڳوٺ مان حاصل ڪرڻ بعد مئٽرڪ خانواهڻ جي گورنمنٽ هاءِ اسڪول مان ڪئي ۽ انٽر ڪنڊياري جي ڊگري ڪاليج مان ڪري LMC ميڊيڪل ڪاليج ڄامشوري ۾ داخلا ورتي. سندس والد محمد موسيٰ ملازم هو ان جو شوق هو تہ سندس پٽ انجنيئري پڙهي پر منظور کي پنهنجو شوق ڊاڪٽري پڙهڻ جو هو. ڊاڪٽري پڙهڻ وارو عرصو جيڪو هن ڄامشوري، حيدرآباد، سئنڌوز فئڪٽري ۽ لطيف آباد جي روڊن تي گذاريو ان لاءِ سندس چوڻ آهي تہ سندس زندگي جو بيحد خوبصورت ۽ اڻ وسرندڙ دور هو جنهن لاءِ هو پنهنجي سيلف پورٽريٽ ”سي ئي جو پن ڏينهن“ ۾ لکي ٿو تہ: ”1984 کان وٺي 1991 تائين جو هڪ هڪ ڏينهن مون لاءِ ائين آهي جيئن ڪنهن ماءُ کي پهرين ٻار جي Concieve ڪرڻ واري پهرين ڏينهن کان وينديءَ ٻار ڄمڻ جي آخري گهڙيءَ تائين هڪ هڪ لمحو ۽ ياد، ڪنهن بي پناهہ

مسرت کان گهٽ نہ هوندو آهي..“

ان دور ۾ منظور پنهنجي مستقبل جو گول يعني ”ڊاڪٽر بڻجڻ“ ۾ ڪاميابي حاصل ڪئي، ريڊيو پاڪستان حيدرآباد تان پنهنجو شوق صدا ڪاري، ڊرامانويسي ۽ خبرون پڙهڻ وغيره پورو ڪيو تہ پرپور عشق بہ ڪيائين جنهن جو سربستو احوال هو مٿين پورٽريٽ ۾ ڪري چڪو آهي.

1991 ۾ ڊاڪٽر ٿيڻ بعد هن ڪجهہ عرصو ميڊيسن ۽ سرجري ۾ هائوس جاب ڪيو ان بعد هو ڪراچي هليو آيو جتي گلشن اقبال واري احسان ميڊيڪل سينٽر ۾ هن ٽي سال ڪن نوڪري ڪئي. 1994 ۾ هن کي PIA ۾ ميڊيڪل آفيسر جي نوڪري ملي جنهن لاءِ ڊاڪٽر منظور ٻڌايو تہ 1997 ۾ نواز شريف جي حڪومت اچڻ تي ختم ٿي وئي. ان بعد سال 2000 تائين هو مختلف هنڌن تي ڊاڪٽري ڪندو رهيو. ”انهن ڏينهن ۾ انٽرنيشنل ليزر هيئر ٽرانسپلانٽ نالي آمريڪا جي هڪ ڪمپني هتي آئي جن وٽ سرجري سکڻ لاءِ ڊاڪٽر ذوالفقار تنيو پنهنجو نالو رجسٽر ڪرايو ۽ جنهن جي صلاح سان آئون بہ ان فيلڊ ۾ داخل ٿيس ۽ اڄ تائين ان سان وابستہ آهيان ۽ هاڻ بلاول چورنگي وٽ BMA Poly Clinic اسپتال ۾ منهنجي نالي سان منظور هيئر ٽرانسپلانٽ ڪلنڪ آهي. منظور ٻڌايو

چئبو تہ سياستدان بنجي ماڻهن جي قسمت ٺاهڻ بدران هاڻ هنن جي فقط خالي مٿي کي وارن دسان پري سهڻو بڻائين ٿو.“ مون آڪٽوبر 2002 واري اليڪشن ۾ ڊاڪٽر منظور قادر جي ناڪاميابيءَ جو سوچي چيو. محترما بينظير ڀٽو صاحبہ ڊاڪٽر منظور قادر جي صلاحيتن مان تمام گهڻو متاثر ۽ خوش هئي. مشرف جي ڪرايل اليڪشن ۾ شهيد محترما ڪراچي جي گلستان جوهر واري تڪ PS 199 مان پيپلز پارٽي طرفان ڊاڪٽر صاحب کي اليڪشن وڙهڻ لاءِ ٽڪيٽ ڏني هئي ۽ محترما کيس چوندي هئي تہ You are our selected MPA پر افسوس جو ٿوري ووٽن جي فرق سان مخالف ڌر وارو نمائندو هيءَ سيٽ کٽي ويو. ”محترما تہ ايتريقدر چاهيو ٿي تہ ايندڙ اليڪشن ۾ آئون سينيٽر ٿيان پر سندس شهادت بعد هاڻ حالتون اهي نہ رهيون آهن.“ ڊاڪٽر منظور ٻڌايو.

ڊاڪٽر منظور پنهنجي ننڍپڻ جي دوستن جي ڳالهہ ڪندي ٻڌايو تہ سندس سٺن دوستن مان ڪجهہ اصغر علي نڙ، ڊاڪٽر نذير حسين لانگاھ، ڊاڪٽر پونم چندر، ڊاڪٽر عبدالستار ميمڻ، پروفيسر گل ڪونڊر، نصير مرزا، نثار ميمڻ، تاج بلوچ، خليل چنا جن آهن.

”پلا ڪجهہ سٺن استادن جا نالا ٻڌايو جن تنظيمي زندگي ۽ سوچ تي اثر ڪيو ۽ اهي توهان کي اڄ تائين ياد آهن.“ مون چيو.

"استاد ۾ به ڏٺي لسٽ آهي پر هن وقت جيڪي تمام گهڻو ياد اچي رهيا آهن، اهي آهن: پروفيسر محمد صديق انڙ، استاد خدا بخش ڪنير، استاد آگيڏنو استادن محمد صالح انڙ، حاجي الهه رتو انڙ ۽ لياقت ميڊيڪل ڪاليج جي پروفيسر ميڊم ناصره حيدر وغيره."

ڳالهه اها آهي ته ڊاڪٽر منظور قادر پاڻ به سنڌ دوست سنڌ شاگرد، سنڌ ڊاڪٽر، سنڌ ٽيچر، سڀ کان وڏي ڳالهه هڪ ته سنڌو انسان آهي. ۽ شايد اهوئي سبب آهي جو هي ڪتاب منسوب ڪرڻ لاءِ منهنجي دل تي سنڌس نالو تري آيو آهي.

آخر ۾ سنڌس هڪ خوبصورت چوسٽو لکان ٿو جيڪو هن وقت مون کي نواب شاه جي عزيز لاکو صاحب ٻڌايو آهي.

ڪٿو ٿا نيڻ ۾ لڪايو ٿا مرڪون
اوهان جون ادائون پلا ڪير سمجهي

الطاف شيخ

ڪراچي

14اگست 2011

مون طرفان

هي ناول، ٽوڪيو جي گيشا گرل(مس سدا بهار چنبيلي) ٻين پڙهندڙن کي ڪيئن لڳندو، اهو نٿو چئي سگهان، پر مون کي خبر ناهي ڇو ايترو ته وڻيو جو دل چيو ته ان کي ترجمو ڪري سنڌيءَ جي روپ ۾ آندو وڃي. ڪجهه وقت ترسي هڪ دفعو وري پڙهيم، پر ٻئي دفعي به ساڳيو دلچسپ لڳو ۽ ترجمي لاءِ پڪو پهه ڪيم.

ترجمي جي موڪل لاءِ ناول جي لکندڙ جان بال جي ائڊريس جي ڳولا ڪيم. خبر پيئي ته اڄڪلهه آمريڪا جي شهر ڪئليفورنيا ۾ رهي ٿو ۽ ڇم جي تاريخ جي حساب سان هن وقت جيئرو هوندو ته اسي سالن کن جو ٿيندو. خط لکيم. ٻه مهينا ٿي ويا جواب نه آيو. اديب دوستن سان صلاح مشورو ڪيم. خاص ڪري تاج بلوچ، قمر شهباز، هدايت منگي ۽ حسام سومري ترجمو ڪرڻ لاءِ همت افزائي ڪئي. ايتريقدر جو تاج بلوچ ته چيو ته جي آئون نٿو ڪريان ته هو ڪندو. ڇيومانس ترجمو پلي ڪر پر سچو ناول انگريزيءَ ۾ نه آهي، جيڪا جپانيءَ ۾ ڳالهه ٻولهه ٿيل آهي سو جپانيءَ ۾ لکيل آهي. ڪرم الاهي چنني چيو "يار ترجمو شروع ڪري ڇڏيو اجازت نامون پوءِ پيو ايندو. مون به سندري اتم

چنداڻيءَ جو ڪتاب ڇپائي جڏهن بس ڪيو تہ اجازت وارو خط ان وقت پهتو. اديب خط لکڻ ۾ سست ٿيندا آهن.“

چيومانس اهو تہ صحيح آهي پر جي آخري وقت خط ۾ اجازت نامي بدران منع نامون آيو تہ پوءِ محنت ئي برباد.

بهرحال هتي (ملاڪا_ ملائيشيا) پهچڻ سان نيٺ بسم الله ڪري ترجمو شروع ڪيم. اجان هڪ چئپٽر بہ ترجمو مس ڪيو هوندم تہ جان بال جو خط پاڪستان مان ڦرندو گرندو هتي اچي مليو. ترجمي جي موڪل ۽ ڪتاب جي ڇپائيءَ جو پڙهي خوشي ٿي ۽ ڏينهن رات ڪم ۾ جنبي ويس.

هي ناول اصل ۾ انگريزي ۽ جپانيءَ ۾ لکيل آهي. هڪ آمريڪن انجنيئر رچرڊ سيٽان (ڪوڏائڻ جو نالو ڊِڪ) جپان ۾ ڪنهن ڪاروبار جي سلسلي ۾ ڪجھ ڏينهن لاءِ اچي ٿو ۽ سندس عشق مس ڪانوماسايو نالي ڇوڪريءَ سان ٿئي ٿو پر اها ڇوڪري عام نہ پر ٽوڪيو جي نمبر ون گيشا آهي.(سندس گيشائڪو نالو مس سدا بهار چنبيلي آهي.)

جنهن ڀرپور انداز سان جان بال مغربي مرد ۽ مشرقي عورت جي جذبات جي چٽسالي ڪئي آهي، سا داد جوڳي آهي. هن ناول ۾ جپان جي رهڻي ڪهڻي جي پڻ ڄاڻ پوي ٿي.

جتي جتي آمريڪن انجنيئر جارج(ڊِڪ) صحيح يا غلط سلط جپاني ٿو ڳالهائي اتي سندس اهي دلچسپ جملا پڻ لکيا اٿم ۽ ڏنگين ۾ انهن جي معنيٰ پڻ. ساڳي وقت جتي جتي گيشا ڪانوماسايو (مس سدا بهار چنبيلي)، آفيس جي مترجم ڇوڪري ريڪو يا ٻيا جپاني ماڻهو ڪو دلچسپ جملو انگريزي يا جپانيءَ ۾ چون ٿا تہ اهو پڻ معنيٰ سان لکيو اٿم. جيئن جپاني ۽ انگريزيءَ کان اڻ واقف ناول مان صحيح معنيٰ ۾ مزو وٺي سگهن ۽ ناول نويس جان بال جي قابليت کي ساراهي سگهن.

جپان کان اڻ واقفڪارن لاءِ اتي جي ماحول، ڪلچر رسم و رواج ۽ احساسات بابت پڻ سمجهاڻيون ڏنيون اٿم جيئن پڙهندڙ انهن ڳالهين جي پس منظر ۾ هن ناول کي enjoy ڪري سگهن. پڙهندڙن جي راءِ ۽ تنقيد جو اوسيئڙو رهندو.

خلوص منجهان

الطاف شيخ

(ملاڪا_ملائيشيا)

1983ع

هڪ

رچرڊ سيٺان ڪمپنيءَ جي سپ ڪان اتاهين ماڙواري آفيس ۾ ويهي سئن فرانسسڪو شهر جو دريءَ مان نظارو ڪيو. سندس ڪاپي ڀانهن ڪالرا جي سُئي هٽائڻ ڪري ڏکي رهي هئي، پر هن کي اها خوشي هئي تہ هو جپان هڪ اهم حيثيت ۾ وڃي رهيو آهي، جتي هن کي سندس آمريڪن ڪمپني ڪجهہ مشينري خريد ڪرڻ کان اڳ ان جي چڪاس لاءِ موڪلي رهي هئي تہ جيئن هو جپانين جي نهيل اليڪٽرانڪ شين جي ڪارڪردگي ۾ بهتر هجڻ جي رپورٽ وڃي موڪلي، ڇو جو انئين نہ ٿئي تہ لکها ڊالرن جو سودو طئي ٿيڻ بعد خبر پوي تہ اها شيءِ سٺي يا صحيح ناهي، يا ڪو ٻيو جپاني ڪارخانيدار ساڳي شي سستي اگهہ ۾ پيو ڏئي.

رچرڊ سيٺان کي پهريون دفعو ولايت اسهڻ جي دل ۾ عجيب خوشي محسوس ٿي رهي هئي. هو تہ پنهنجي ملڪ آمريڪا ۾ شڪاگو کان ڪڏهن پري نہ ويو هو پر هاڻ هڪ ڏورانهين ڏيهہ جپان ڏي وينڊي هن جي عجيب ڪيفيت ٿي رهي هئي، جنهن جادو پري اوپر جون هن ڪيتريون ئي ڳالهيون پڙهيون هيون.

رچرڊ جو اتفاق سان آمريڪا جي هڪ اهڙي پراڻي روايتي خاندان سان تعلق هو جتي هن ننڍي هوندي ئي حياءُ، شرم، وڏن جو ادب، نئڙت ۽ نهٺائي جهڙيون وصفون سکيون هيون. شايد هڪ اهو به سبب هو جو سندس ڪمپنيءَ جي اعليٰ عملدارن، جپانُ جهڙي ملڪ لاءِ هن کي چونڊيو هو ۽ ان کان علاوه سندس انجنيئري علم، عقل ۽ ڏاهپ پڻ شامل هئي.

رچرڊ کي جپانين بابت ڪا به پهرين جي ڄاڻ نه هئي، سواءِ ان جي ته هو هڪ نافهم ٻولي ڳالهائين ٿا، پر اليڪٽرانڪ جو سامان تمام عمدو ناهين ٿا ۽ هي پنهنجي انجنيئري پيشي جي لحاظ کان ڊزائينن ۽ نقشن ذريعي هنن سان لهه وچڙ قائم رکي سگهيو ٿي.

هو ڏانهن جپان ۾ ”ماتسوموتو ڪمپني“ جو مالڪ مسٽر ماتسوموتو پنهنجي آفيس ۾ آڱرين رستي فال ڪڍي رهيو هو ته شل ايندڙ آمريڪن کي سندس فئڪٽريءَ جو ٺهيل ”انجنيئري سامان“ وٺي وڃي ۽ آمريڪا کان وڏو آرڊر ور چڙهي ته جيئن ڪمپنيءَ جي ڏينهون ڏينهن ڪرندڙ ساک کي ڪو ٽيڪو اچي وڃي، جنهن جو اڳهين برائيءَ پيچوتني چڙيو ۽ هاڻ ته ماڳهين ڏيوالي ۾ وڃڻ جو ڊپ هو. تازو آيل ٽپال ۾ پڻ فلپائين جي ڏنل آرڊر کي رد ڪرڻ لاءِ انهن وٽان خط پهتل هو. فلپين وارا سندس سڀ کان وڏا گراهڪ هئا. انهن جي هٿن مان وڃڻ جو صدمو ئي ڪافي هو ۽ هاڻ آمريڪا کان ايندڙ هن نمائندي رچرڊ سيٽان جو خيال هن جپاني سيٺ مٿان خنجر وانگر لٽڪي رهيو هو ته الائي ڪيس سندس ڪمپنيءَ جو مال ۽ ڪم پسند به ايندو يا نه. جڏهن ته ٻين جپاني ڪمپنين جا جپاني مالڪ واڳوءَ وارا وات پٽيو انتظار ويٺا ڪن ته رڳو ٻئي جو گراهڪ ٿئي ته جهپ هڻي ڳڙڪائي وڃجيس. بهرحال سيٺ ماتسوموتوءَ پنهنجي طرفان واسطيدار ماڻهن کي آمريڪي ڪمپنيءَ جي هن ايندڙ نمائندي جو خيال رکڻ لاءِ چڱي طرح تاڪيد ڪري ڇڏي ته ڪٽي ڪيترو به خرچ اچي پر آيل مهمان کي ڪنهن به ڳالهه جي تڪليف نه رسي ۽ ساڳئي وقت ڪيس ڪم ڪار کان واندو ٿيڻ کان پوءِ ڪنهن نه ڪنهن وندر يا دلچسپيءَ ۾ رڌل رکيو وڃي، جيئن هڪ ته هو خوش ٿي سٺي رپورٽ ڏئي ۽ ٻيو ته ڪيس واندو ڏسي مٿان ڪو ٻيو جپاني ڪارخانيدار هن کي پاڻ ڏي ڇڪي نه وٺي.

انهيءَ وقت جپاني مالڪ ماتسوموتو جي حڪم موجب سندس قابل نائب صدر مسٽر ياماگچي ۽ ٻيو همراهه ڪمپنيءَ جو رابطا آفيسر مسٽر فوتابا، جيڪو انگريزي به ڳالهائي سگهيو ٿي، بلڪ هن کي اها خوشي فهمي هئي ته هو ڳالهائي سگهي ٿو. ٽوڪيو جي انٽرنيشنل ايئرپورٽ تي پنهنجي آمريڪن مهمان رچرڊ سيٽان جي اچڻ جو انتظار ڪري رهيا هئا. ياماگچي صاحب مهمان

جي آمد تي چوڻ وارا سوچيل جملا هٻڪندي دل ۾ ٻاويهون دفعو ورجايا ۽ مسٽر فوتايا وري وري سوچڻ ڪري ماڳهين اڃي ان پريشانيءَ ۾ مبتلا ٿيو ته آيا هو انگريزيءَ ۾ معزز مهمان سان ڳالهه ٻولهه قائم به رکي سگهندو يا نه. ان ۾ ته ڪو شڪ ناهي ته انگريزيءَ جي پيرڊ ۾ هو ۽ سندس ڪجهه ڪلاس ميٽ پاڻ ۾ ويهي ساڳيا ساڳيا لکيل سوال ۽ رٽيل جواب هڪ ٻئي سان ڳالهائيندا هئا پر انگريزيءَ جي ڏکين اچارن ڪري هن ڪڏهن به ٻاهر ڪنهن سان انگريزيءَ ۾ گفتگو نه ڪئي هئي.

جپانين جي عادت آهي ته شرم يا مونجهاري مهل ڏندن اڳيان هٿ ڏئي ٿڪي کل کلندا آهن سو هينئر جيئن ئي سئن فرانسسڪو کان آيل سنهي ۽ ڊگهي ڊي سي 8 هوائي جهاز ٽوڪيو جي هوائي اڏي کي ڇهيو ته ياماگچيءَ کي دل ۾ آيو ته اهڙي ٿڪي مرڪ چپن تي آڻي ڪٽي پنهنجي شرم کي پرچائجي جو هاڻ وقت ويجهو اچڻ تي کيس اها سمڪ به نه پئي پيئي ته اهو مهمان، جنهن جي آڌرياءَ لاءِ هو پڳ ٻڌي آيا آهن تنهن کي سڃاڻبو ڪيئن، ڳالهائڻ ته ٿي پوءِ جي ڳالهه.

۽ هاڻ ته اهو مسئلو انگهي ماڳهين هيبت ناڪ حد تائين وڃي پهتو جڏهن، جهاز مان لٿل مسافر هڪ هڪ ٿي ”ڪسٽم چيڪ“ مان ٿيندا ٻاهرين در کان نڪرڻ شروع ٿيا هئا. پر اهو به شڪر جو انهن ۾ گهٽا ته جپاني هئا ۽ جيڪي ڪجهه ڏاريا هئا، اهي وري ٻارن ٻچن سان هئا، يعني انهن ۾ سندس آمريڪن مهمان تي نٿو سگهي جو هو آمريڪا کان اڪيلي سر نڪتو آهي.

ايتري ۾ کين چڙهن ۾ هڪ بيحد چانگهو همراهه ڏسڻ ۾ اچي ويو جيڪو آمريڪن ٽوئرسٽ جيان پوڪ بصر تي لڳو جنهن جو منهن عينڪ ڪري چٻري جهڙو هو ۽ باقي پيا به ڪنهن ملڪ کان آيل آڙي ڪاپ قسم جا واپاري ٿي لڳا. انهن ٻن مان هڪ جي سڃاڻپ ٿي وئي ته اهو سيٽان نه هوندو جو ان وقت ميزبانن واري گئلريءَ مان هڪ فارينر جي اچڻ سان هن کيس هٿ لوڏي کيڪاريو ۽ سائس گڏ هليو ويو. مسٽر فوتابا هاڻ دل جهلي ٻئي همراهه پرسان بيهي، چپن ۾ پڙڪيو:

”سائين، توهان رچرڊ سيٽان آهيو؟ ها؟“

۽ هن سچو جملو ٻڌڻ جي به تڪليف نه ڪئي ۽ کيس ڪنهن هوٽل جو دلال سمجهي يڪدم اُچل مان وراڻيو:

”نه مون اڳهين هوٽل ۾ ڪمرو وٺي ڇڏيو آهي.“

۽ پوءِ ان آفت جي گهڙيءَ ۾ مدد جو ملائڪ هڪ من موهڻي جپاني ايئرهوسٽس جي روپ ۾ ظاهر ٿيو. ملڻ مهل جپاني جيڪا جهُڪ جُهڪان ڪندا آهن ان ضروري رسمي کيڪار ڪڙيءَ کان پوءِ ياماگچي ڪائنس سيٽان

سان (san) جو پڇيو تہ ان نالي وارو ڪو همراھ آمريڪا کان هن جهاز ۾ چڙهيو بہ هو يا نہ. ايئر هوسٽس ڪنڌ ڌوڻي هڪ بي ڊولي، آفت جيڏي همراھ ڏي اشارو ڪيو جيڪو وائڙي وچ وانگر پريان هڪ جپاني پبلڪ فون وٽ بيٺو هو. هيڙي چانگهي همراھ کي ڏسي ياماگچيءَ تي رعب طاري ٿي ويو پر پوءِ هڪ دفعو پنهنجي همت کي گڏ ڪري ان انساني بلا جي اڳيان پهچي نئڙت منجهان نميو. بہ چار وکون پٺيان، ساڄي پاسي بيٺل، رئيس فوتابا، پڻ هن سان گڏ پاڇي وانگر جهڪيو. ياماگچيءَ پوءِ جيتوڻيڪ وڏي خبرداريءَ سان پر پڳل ۾ غلط گرامر وارو جملو ڳالهايو:

"سيٽان _ سان! آهيو نہ، ها _؟ (Seatan San! Are you, Yes?) ماتسوموتو ڪمپني." هن چيو.

سچ لڳي مهل ڀرنڊڙ ڏيئي وانگر رچرڊ سيٽان جي منهن تي جرڪو اچي ويو. "اوھ! مسٽر ماتسوموتو" هن گرمجوشيءَ مان چيو "آئون ڊِڪ سيٽان آهيان."

ياماگچي هڪ دفعو وري نميو هن کيسي مان ٻٽون ڪڍي صحيح طريقو اختيار ڪيو يعني پنهنجي "نالي نوڪريءَ" جو بزنيس ڪارڊ ڪڍي آيل مهمان جي حوالي ڪيو.

آمريڪن مهمان ڪارڊ تي ڇپيل عجيب شڪلين وارا جپاني اکر ڏسي وائڙو ٿي ويو پر وري ساڳي ايئر هوسٽس ان ويل اچي لنگهي، جنهن جهڪي، ڪانئن پڇيو:

"آئون توهان جي مدد ڪري سگهان ٿي؟"

ورنديءَ ۾ آمريڪن مهمان بہ جهڪڻ جهڙي ادا پيش ڪري پنهنجي خانداني هجڻ جو ثبوت ڏنو جيتوڻيڪ هو ان صحيح طريقي سان جهڪي نہ سگهيو، جنهن سان جپاني جهڪندا آهن. پر مڙيئي جهڪيو سهي ۽ جپانيءَ ۾ لکيل ڪارڊ سندس حوالي ڪري هن کي پنهنجي ڏکيائي ٻڌائي. ساڳيو مسئلو ياماگچيءَ بہ بيان ڪيو. ايئر هوسٽس ان بعد سيٽان ڏي مڙي ۽ هن سان ميزبان جپاني همراهن جو تعارف ڪرايو:

"هي مسٽر ياماگچي آهي، ماتسوموتو ڪمپنيءَ جو نائب صدر ۽ هي مسٽر فوتابا آهي، ڪمپنيءَ جو رابطا آفيسر، مهمانن جي ٽهل ٽڪور ۽ ڪم ڪار لاءِ ڪمپنيءَ جو مالڪ ۽ صدر ماتسوموتو هن وقت آفيس ۾ ٿي مشغول آهي ۽ اچي نہ سگهيو."

آمريڪن مهمان کي ڳالھ سمجھ ۾ اچڻ تي ٻئي جپاني همراھ ڏند ٽيڙي ائين ور ور ڏئي نميا چڻ وڏي ڪيپ ڪٽي هجين.

”وئي ميڪ گريٽنگس“ فوتابا همت ڪري پنهنجي پِرِ ۾ زبردست انگريزي ڳالهائڻ جو مظاهرو ڪيو.

”مهرباني سائين.“ رچرڊ سيٽان هٿ ملائي سندن ڪيڪار جو جواب ڏنو. جيتوڻيڪ هٿ ملائڻ جي ضرورت نه هئي ۽ جپان ۾ هٿ ملائڻ جٽڪي ڳالهه سمجهي وڃي ٿي، پر اها مڙيئي هڪ اهڙي غلطي آهي جيڪا جپاني درگذر ڪري سگهن ٿا. پوءِ هن ايئر هوسٽس جو تورو مجيندي کانئس پڇيو: ”جپان ۾ رهڻ دوران هتي مون کي ترجمي لاءِ ڪو همراهه ملي سگهندو؟“

من موهڻي جپاني ايئر هوسٽس پنهنجي ديس واسين فوتابا ۽ ياماگچيءَ جي ڪارپٽ رکندي چيس: ”چو سائين، هي ٻئي مڙسالا انگريزي ڳالـ ـسي تـه سگهن ٿا.“ پوءِ هن جهڪي موڪلايو.

ياماگچيءَ ٽئڪسي اسٽينڊ ڏي هلڻ لاءِ اشارو ڪيو ۽ فوتابا زور ڪري کانئس سامان وٺي پاڻ گهلڻ شروع ڪيو.

”يو_ ٽائرڊ. ميڪ _ سليپ _ نائو؟“ (.تون ٿڪل هوندين. ڇا هينئر آرام ڪرڻ چاهيندين؟) ياماگچي ڇپن ۾ پٽڪي پهرين جپاني لفظن جو انگريزيءَ ۾ ترجمو ياد ڪيو ۽ پوءِ ڏاڍيان چيو.

سيٽان جپاني همراهه جي پور پور ٽيل انگريزي هاڻ ڪنهن ٻئي جي مدد بنا سمجهڻ لڳو هو.

”نه. هينئر مون کي سمهڻو نه آهي. باقي آئون اهو چاهيندس ته پنهنجي هوٽل ۾ هلي وهنجان سهنجان.“

پاڻ جهاز مان ئي شيو ڪري آيو هو. ويهه ٻاويهه ڪلاڪن جي سفر بعد به سندس ڪالهوڪي پاتل قميص اڃا سٺي حالت ۾ هئي.

سيٽان جي آمريڪن لهجي واري انگريزيءَ جو ”وائڙي ٽيل ياماگچيءَ“ کي فقط هڪ لفظ ”هوٽل“ سمجهه ۾ آيو ۽ ٽئڪسي اسٽينڊ وٽ پهچندي پهچندي هن وراڻيو:

”يس. وي گو هوتيرو“ (پاڻ هوٽل ڏي هلون ٿا.)

هڪ تمام ننڍڙي سائيز جي ٽئڪسي اڳيان اچي بيٺي، جنهن جي سيٽن تي آر جي ڪم جا اڇا کير جهڙا پوش چڙهيل هئا ۽ هڪ گلدستي ۾ ننڍڙا ننڍڙا گل رکيل هئا. رچرڊ سيٽان سوڙهو سنگهوڙو ٿي ٽئڪسيءَ اندر گهڙيو ۽ ڇپو سپو ٿي سيٽ تي ويهڻ جي ڪوشش ڪيائين. پر ۾ سندس سامان جو ڍير سٽيو ويو. ياماگچيءَ ڪوسي چانهه کي ڦوڪون ڏيڻ واري نموني ۾ ڊرائيور کي هوٽل ڏي هلڻ لاءِ جپانيءَ ۾ هدايتون ڏنيون ۽ ٻي ٽئڪسيءَ ۾ ٻنهي پنهنجو پاڻ کي سٽيو.

جيئن ئي ٽئڪسي هلي ته ان جي رفتار ۽ ڊرائيور جو تواٺيپڻو ڏسي رچرڊ

سيتان هراسجي ويو. سڌو هلڻ بدران پهرين تہ هن يو ٽرن ڪري ون وي پڳو. پوءِ سنهي گهٽيءَ مان شارٽ ڪٽ ڪري مين روڊ تي پهتو جتي هڪ ئي وقت گاڏين جون ٽي قطارون هلي رهيون هيون. هن رستو چيريندي چوٿين قطار ٺاهي. رچرڊ سيتان رڙ ڪري انگريزيءَ ۾ چيس تہ هي ڇا پيو ڪرين. پر جپاني ڊرائيور اشاري سان سمجهايس تہ جلدي هلڻو آهي_ ڇڻ ڪا اڳتي ايمرجنسي هجي. سيتان ڊرائيور تان ڌيان هٽائي دريءَ مان ٽوڪيو شهر جو نظارو ڪرڻ لڳو. رستي جي ٻنهي ڪپرن تي ۽ عمارتن مٿان اشتهارن جا وڏا وڏا بورڊ لڳل هئا. جن کي پڙهڻ جي هن گهٽي ئي ڪوشش ڪئي پر جپاني لفظن جي مورتن جهڙن اکرن مان هو ٽِڙ جيترو بہ مطلب ڪڍي نہ سگهيو. اڳيان ويندڙ ڪارن ۽ بسن کي سندس ڊرائيور ايترو تہ ويجهڙائيءَ کان اوورٽيڪ ڪندو ويو جو ٻنهي گاڏين جا پاسا ٽي رهڙيا ۽ پوءِ اڳتي هلي هڪ موڙ وٽ ڊرائيور اهڙي تہ بريڪ هڻي ٽئڪسيءَ کي موڙو ڪارايو جو سيتان جا آنڊا ٻاهر نڪرڻ تي هئا. هن بيزاريءَ مان ڪٽي اکيون بند ڪيون. کيس سندس ملڪ آمريڪا ياد اچڻ لڳو پر سئن فرئنسسڪو ۽ شڪاگو جون ڳليون هن وقت گهٽ ۾ گهٽ نو هزار ميل هتان کان ڏور هيون.

هوٽل ۾ پهچڻ تي اتي جي پرسڪون ماحول ۾ سيتان جا مڙئي هوش ٺڪاڻي آيا. هوٽل جي ڪلارڪ ڇوڪريءَ سٺي انگريزي ڳالهائي بہ ٿي تہ سمجهي بہ ٿي. سندس ڪمرو بلڪل تيار هو. هاڻ هن جپاني ميزبانن مان پنهنجي جان ڇڏائي آرام ڪرڻ ٿي چاهيو سويا ماگچي ۽ فوتابا ڏي مڙيو جيڪي سندس حاضري ۾ پنيان پنيان هلي رهيا هئا.

”مهرباني توهان جي. مون سان اچي ملڻ ۽ منهنجي رهنمائي ڪرڻ لاءِ آئون توهان جو ٿورائتو آهيان.“

فوتابا اهو ٻڌي ٻهڪيو ۽ جهڪي انگريزيءَ ۾ چيو:”اها اسان لاءِ خوشيءَ جي ڳالهہ آهي.“

فوتابا کي انگريزيءَ ۾ ڳالهائيندو ڏسي ياماگچيءَ بہ پاڻ موکڻ تي چاهيو ۽ مليل هدايتن موجب مهمانوازيءَ جو مظاهرو ڪيو:

”اسان چاهيون ٿا تہ توهان کي وهنجڻ لاءِ ٻاهر غسل خاني تي وٺي هلون.“

رچرڊ سيتان واڻڙو ٿي ويو ۽ عجب مان ڪلارڪ ۽ ياماگچيءَ ڏي نهاري چيو:” مون تہ اٽيچڊ باٿ واري ڪمري لاءِ رزرويشن ڪرائي هئي. ڇا مون واري ڪمري سان وهنجڻ جاءِ لاڳو ناهي؟“

”جپان ۾“، ياماگچيءَ ڌيرج سان کيس انگريزيءَ ۾ جپاني غسل خانن جي رسم رواج کان واقف ڪرائڻ جي ڪوشش ڪئي، ”هاٽسي باٿ (گرم حوض) ۾

وهنجڻ جو ٻيو مزو آهي. ماڻهوءَ جو ٽڪل سرير تازو توانو ۽ صاف ستھرو ٿيو وڃي. ڇا توهان ڇپاني نموني سان وهنجڻ پسند نہ ڪندؤ؟"

رچرڊ سيٽان تازو هڪ ڪتاب "دي اگلي آمريڪن" پڙهيو هو ۽ هن پاڻ کي موگو مترِ يا بي حس سڏرائڻ نٿي چاهيو. سو هن يڪدم اعلان ڪيو:"ضرور ضرور مون کي تہ پاڻ خوشي ٿيندي"

اهو ٻڌي ڇپاني ميزبانن جي اکين ۾ جوت ۽ چپن تي مرڪ اچي وئي. "ويري ڪلوز." فوتا با چيو "تمام ويجهو آهي. نقط هڪڙي گهٽي اڳيان. سائين چئو تہ ٽئڪسي گهرايون." رچرڊ سيٽان کي هن قوم ۾ رهي ٽئڪسيءَ ۾ چڙهڻ جي سڌَ بنهہ نہ رهي هئي. "هلو تہ پنڌ هلون." هن چيو.

ٽوڪيو جو شهر ماڻهن جي سمنڊ کان مشهور آهي. زمين جو ٽڪر ٽڪر ماڻهن کان ڳتيل آهي. جتي ڪٿي انبوهہ ماڻهن جا ملندا. هي عوام جي ان ڪٿ خلق کي چيريندا اڳتي وڌيا. ننڍڙي قد جي ڇپانين جي وچ ۾ هلندي هن کي ائين لڳو ڄڻ سندس ڄانگهي قد ۾ اوچتو وڌيڪ ڇئن پنجن انچن جو واڌارو ٿي ويو هجي. ڇپاني نموني جي غسل خاني ۾ پهچي هن کي عجيب لڳو تہ هو ڪهڙي دنيا ۾ اچي نڪتو آهي. پر ان جي لابيءَ ۾ ويٺل انچارج، جنهن سٺي انگريزي ڳالهائي ٿي هن کي دلداري ڏني تہ اهڙي ڪا ڳالهہ ناهي ۽ توهان جهڙا ڪيترائي آمريڪن هتي وهنجڻ لاءِ اچن ٿا ۽ ڪي تہ هن قسم جي غسل خانن ۾ مساج گهرن جي سرپرستي بہ ڪن ٿا. سو توهان کي بہ ٿوري ئي وقت ۾ پنهنجائپ محسوس ٿيندي.

ايتري ۾ اچي رنگ جي اڌ ڪليل وڳي ۾ سميڪو نالي هڪ ڇوڪري آئي، جنهن سان هن جو تعارف ڪرايو ويو. سميڪو کي انگريزي صفا نٿي آئي، پر هن گوڏن تي هٿ رکي نمي ڪيڪارڻ جي ادا پيش ڪئي. موٽ ۾ سيٽان بہ نمي ڪيس ڪيڪاريو. هن کي جيتوڻيڪ اچرج لڳي رهيو هو تہ مردن جي وهنجڻ جاءِ ۾ ڇوڪري ڪيئن هلي رهي آهي، پر هو ڇئيوان نينگر وانگر سميڪوءَ جي اشاري تي سندس پٺيان پٺيان هڪڙو ورانڊو لتاڙي ٻئي ڏي وڌڻ لڳو. ورانڊي جي ٻنهي پاسن کان قطارن ۾ ڪمرا ٿهيل هئا. سميڪو اڳتي هلي هڪ ڪمري کي کولي اندر وئي ۽ سيٽان کي بہ اندر داخل ٿيڻ لاءِ چيو. چئبو تہ هر هڪ گراهڪ کي هتي الڳ ٿلڳ وهنجڻ جي سهوليت آهي. هڪ دفعو هن آمريڪا جي هڪ رسالي "نئشنل جاگرافڪ" ۾ پڙهيو ضرور هو تہ ڇپاني زالون مرد اڪثر هڪ ئي حوض ۾ اگهاڙا ٿي گڏ وهنجن ٿا. پر هن جي دل تڏهن اها ڳالهہ نہ مڃي هئي تہ ڪو ائين بہ ٿي سگهي ٿو.

هن جو وهنجڻ وارو ڪمرو فارميڪا جي تختي ذريعي ... حصن ۾ ورهايو

هو. تختي جي پنيان ڀاڦ جا نلڪا هئا ۽ ٻئي پاسي ڪناري تائين ٽب ڪوسي پاڻيءَ سان ڀريل ٽب. ميزبان ڇوڪريءَ جي ويهڻ لاءِ هڪ اسٽول هو ۽ هڪ ڊگهي ٽيبل جنهن تي پاڻ ليٽي آرام ڪري سگهيو ٿي، رکيل هئي. سڄو ڪمرو اندران مڪمل صاف، شفاف ۽ اڇو ڪير جهڙو هو ۽ ڪٿي به ڪو داغ ڌبو نه هو. جيڪڏهن جپانين جا ههڙا باٿ روم آهن ته پوءِ سندن ڇا ڳالهه ڪجي.

مس سُميڪو اندران در کي بند ڪري ڳنڍي ڏني. پوءِ هن ٽب ۾ پيل پاڻيءَ کي پنهنجين ننڍڙين اڇين آڱرين سان ڇهي محسوس ڪيو ته گهڻو ڪوسو ته نه آهي. پوءِ ٽيبل تي وڇايل ٽوال کي اٿلائي پٿلائي پڪ ڪئي ته اهو صاف آهي. ان بعد هن پٽ ۾ لڳل فارميڪا جي ڊگهي ۽ سنهي ڪٻٽ مان هڪ ٽنگڻي ڪڍي سيٽان کي ڏني ۽ اشاري سان سمجهايائينس ته پنهنجو ڪوٽ لاهي ان ۾ وجهه. جيڪو سميڪو واپس ڪٻٽ ۾ ٽنگيو ۽ پوءِ گوڏن ڀر جهڪي هن جي بوٽ جا ڪشا کولڻ لڳي. سيٽان کي اها ڳالهه بنهه ڪريل لڳي ته هڪ عورت ذات ان حد تائين مرد جي خدمت ڪري. پر اهو محسوس ڪري ته هن ملڪ ۾ اهو رواج آهي ۽ پاڻ هڪ ڏاريو ۽ اهم شخصيت سمجهيو پيو وڃي سو هڪ هڪ پير ڪري هن ڇوڪريءَ ڏي وڌايو. جنهن آهستي آهستي وڏي خيال سان ڀرين ڳهيون کوليون پوءِ بوٽ ۽ جوراب پيرن مان لاٿا. اهو به شڪر جو خوش قسمتيءَ سان اڄ هو نوان جوراب پائي آيو هو.

پوءِ مس سميڪو هن کي قميص ۽ سوٽ لاهڻ جو اشارو ڪيو ۽ ساڳي وقت جپانيءَ ۾ چيو:

さあ、恥ずかしがら
ないで、着ているものを
全部ぬいで下さい…
ズボンも、パンツも…

"سا، آ، هازُو_ ڪاشي_ گارا ناءِ دي
(هاڻ شرم محسوس ڪرڻ بنا)
ڪِي_ تي اي رُومونو_ او
(جيڪي ڪجھ پھريل اٿئي)
زين بُو نو_ ايدي ڪداسائي
(سڀ ڪجھ لاهي ڇڏ)
زُو بون_ مو پئنتسو_ مو....
(ٻئي: ڳڃو پتلون، وغيره وغيره....)

سيتان ڪجھ نہ سمجھيو تہ هن وري ڪپڙن لاهڻ جو اشارو ڪري پوءِ ٻاڦ ۽ گرم پاڻيءَ سان ڀريل حوض ڏي اشارو ڪري ڪيس سمجھائڻ جي ڪوشش ڪئي تہ اهي لاهي هن ۾ وهنجڻ لاءِ اچ. ان ڪان پوءِ وري پائجانءَ. هن جي اِشارن ڪي هو آهستي آهستي_ جيتوڻيڪ ٿورو ڏڪيائيءَ سان، سمجھڻ لڳو ۽ پوءِ انهن ڪنوارين غلام ڇوڪرين جي ذهني مونجھ ۾ شرم واري ڪيفيت وچان، جن کي ڪنهن زماني ۾ پري بازار ۾ اگھاڙو بيهاري وڪڻڻ لاءِ واڪ ڏنو ويندو هو هن بہ هڪ هڪ ڪري سڀ ڪپڙا لاٿا. آخر ۾ جڏهن هن ڪڇو بہ لاٿو تہ سميڪو ٻاڦ جي نل جي ٻنجي کولي.

"دو زو!" سميڪو وري جپانيءَ ۾ چيو ۽ ٻاڦ ۾ پاڻ پسائڻ ۽ تاڪور ڪرڻ لاءِ اشارو ڪيو.

سيتان تختي جي پنيان ٻاڦ ۾ ٿي ويٺو ۽ سميڪو ڪريءَ سان بارديءَ مان تازو پاڻي ڪڍي هن جي مٿان نائڻ لڳي. ساڳئي وقت هوءَ ڪو خوشيءَ جو ڳيچ بہ ڳائڻ لڳي. جيتوڻيڪ اهو راڳ سيتان لاءِ هڪ غير زبان ۾ هجڻ ڪري سمجھہ کان ٻاهر هو پر سُميڪو جو آواز ايڏو منو هو ۽ سندس آلاپ ۾ ايڏي ڪشش هئي جو هن کي بيحد گھڻو سرور آيو. ٻاڦ جي گرمائش سندس جسم کي تاڪوڙ پهچائي رهي هئي تہ سميڪو جو راڳ روح کي راحت. ۽ پوءِ جيئن ئي هن کي پاڻي گھڻو گرم لڳو تہ سميڪو ٿڌي پاڻيءَ مان توال آلو ڪري مٿي ۽ پٺن تي رکيس ۽ هٿن سان منهن ۽ پٺيءَ کي مهٽڻ لڳيس. سيتان اچرج ۽ تجسس مان سڀ ڪجھ ڏسندو رهيو ۽ پوءِ سميڪو جي اشارن تي ٻاڦ مان ٻاهر اچي پاڻيءَ جي ٽب ۾ ويٺو. ڪجھ وقت وهنجارڻ کان پوءِ هن سيتان جي جسم کي توال سان اگھيو. ان بعد کيس مالش جي ڊگھي ٽيبل تي اونڌو ٿي سمهڻ لاءِ چيو. جيئن تہ هي ڏارئين ملڪ جو مهمان هو ۽ شرمائي رهيو هو ان ڪري ٽيبل تي سمهڻ بعد سميڪو سندس جسم جي وچ واري حصي مٿان توال وڇائي پوءِ سڄي جسم کي مالش ڪئي.

پورن چاليھن منٽن کان پوءِ واپس لابي ڏي ايندي وقت سيتان کي ائين محسوس ٿيو ڄڻ ورهين جي ڊوڙ سندس جسم تان ڌوپي وئي هجي. هاڻ هو پاڻ کي نهايت ئي هلڪو محسوس ڪري رهيو هو ۽ هلڻ وقت ڄڻ زمين کان گرانٽ کن مٿي اڏري رهيو هو. ٻاهر صبر سان انتظار ڪندڙ ياماگچي ۽ فوتابا هن کي ايندو ڏسي اٿي بيٺا ۽ مرڪڻ لڳا.

"باٿ _ گڊ؟" ڪيئن لڳو سنان؟ فوتا با نئڙت مان پڇيو.

ڪنهن شڪ شبهي ۽ توريڻ تڪڻ بنا ئي سيتان وراڻيو: "واهه جو هو."

سندس ميزبان پوءِ ڪيس هوٽل ۾ وٺي آيا جتي هنن ڪجهه پنهنجي انگريزيءَ ذريعي ۽ ڪجهه هوٽل جي ڪلارڪ جي مدد سان سيتان کان موڪلائڻ کان اڳ اهو پروگرام ٺاهيو ته شام جو نائين تائين هو هوٽل ۾ ئي آرام ڪري پوءِ " ماتسوموتو ڪمپني" جو مالڪ مسٽر ماتسوموتو پاڻ اچي سيتان سان ملندو ۽ ڊنر تي وٺي هلندس ۽ جيئن ته ماتسوموتو کي انگريزي ڳالهائڻ نٿي اچي سو ياماگچي ۽ فوتابا به ساڻس هوندا ۽ انٽر پريٽر (ترجمو ڪندڙ) جو ڪم سرانجام ڏيندا.

فوتا با ۽ ياماگچيءَ جي رواني ٿيڻ کان پوءِ هن پنهنجي مغربي طرز جي ڪمري ۾ پهچي پنهنجو سامان کولي ٺاهي رکيو ۽ پوءِ دريءَ مان نظر ايندڙ ٽوڪيو جي شهر تي ويهي ويچارڻ لڳو. هن سمجهيو ٿي ته هي ڏورانهين ڏيهه جو مشهور شهر ٽوڪيو الائي ڪيئن هوندو پر اهو ڏسي افسوس ٿيس ته هي شهر ٽوڪيو ته سندس ملڪ آمريڪا جي هڪ شهر ڪليولئنڊ جهڙو آهي. هو پنهنجو پاڻ مرادو سوچڻ لڳو ته اڄ جي دور ۾ جيٽ جهاز جي رفتار ۽ ٽيليفون تار اهي سڀ سرحدون ڊاهي ڇڏيون آهن جن هوندءَ دنيا کي ڏار ڏار ڪيو ٿي. اها ڳالهه هڪ لحاظ کان سٺي ته ٿي آهي پر ان ۾ اهارومانيت نه رهي آهي. نه ته اڳئين زماني ۾ دنيا جي هڪ حصي جا ماڻهو جايون جڳهيون، ريتون رسمون ۽ ڪاڌا پيتا ٻئي حصي کان ڪيڏو نه مختلف هئا. سچ لهي چڪو هو ۽ ٽوڪيو شهر تي چوڌاري رات جو راڄ ڇانئجي رهيو هو. هو پلنگ تي سمهي سڪون محسوس ڪرڻ لڳو. سندس من ۾ ڪا به نواڻ ۽ ائڊوينچر جي ڳولا يا ڳڻ ڳوت نه هئي.

پوءِ هوٽل جي لابيءَ مان سندس فون آيو ته هن لاءِ ماتسوموتو ڪمپني جو مالڪ ماتسوموتو هيٺ انتظار ڪري رهيو آهي. هيٺ لابيءَ ۾ اچي ڏٺائين ته هڪ همراهه_ نوڙهو ڦڙت ۽ ننڍڙين اکين وارو بيٺو آهي، جنهن جو منهن لوهه جي نهرائيءَ جيان ٺوس هو ۽ جرڪي رهيو هو. مسٽر ياماگچي دستور موجب جهڪيو. مسٽر ماتسوموتوءَ جپاني نموني سان جهڪي کيڪارڻ بعد مغربي نموني سان ملڻ لاءِ پنهنجو هٿ اڳيان ائين وڌايو ڄڻ ڪو ٻار پهريون دفعو نئين

ڳالهه ڪرڻ لاءِ همت ڪري رهيو هجي. سيٽان پنهنجو هٿ وڌائي مختصر طور لوڏيو ۽ ساڳي وقت اڏگابرو جهڪيو. مسٽر ماتسوموتو هڪ دفعو وري ساڳي ادا سان ائين جهڪيو ڄڻ هن کي سيکاري رهيو هجي ته جهڪڻ جو صحيح طريقو هيئن هئڻ کپي. پوءِ هن ڪجهه چپن ۾ پڙڪي لابيءَ کان ٻاهر نڪرڻ لاءِ چيو. جيتوڻيڪ سندس ڏکهو مهمان سندس اڳيان فٽ کن اتاهون تي لڳو پر هن سندس ساٿ نه ڇڏيو.

هوٽل جي در وٽ هڪ ڪاري رنگ جي ننڍي پر عاليشان ڪار قيمتي پڙدن سان سجايل بيٺي هئي. ٻئي ڄڻا ان اندر گهڙيا ۽ ڊرائيور وڏي ڏيرج سان ڪار کي ٽوڪيو جي گهٽين ۾ گهمايو. رستي تي لڳل جپاني اشتهاري بورڊن کان علاوه ٻين ڳالهين ۾ هي شهر واقعي آمريڪا جي ڪليولئنڊ جهڙو ئي لڳي رهيو هو. ويهه منٽن جي پنڌ کان پوءِ ڪار اوچتو هڪ سوڙهي گهٽيءَ ۾ گهڙي جنهن جي ٻنهي ڪنارن تي ڪاٺ جا گهر هئا جن مٿان لڳل بورڊ شڪلين وارن اکرن سان سينگاريل هئا. ڪارخانن ۽ فئڪٽرين جي گوڙ گهمسان وارو ٽوڪيو شهر غائب ٿي ويو هو. ڪار هڪ هنڌ هلي بيٺي ۽ سيٽان جا ميزبان کيس هڪ جاءِ جي در وٽ وٺي آيا جيڪا ڏسڻ ۾ خوبصورت ريسٽورنٽ لڳي ٿي. در جي ٻاهران هڪ پٿر جو ٿلهو ٺهيل هو جنهن تي ڪيترائي رنگين سپاٽن جا جوڙا رکيا هئا. هوٽل جي ڪم ڪار وارين ڇوڪرين هيٺ جهڪي مهمانن جي بوٽن جا ڪشا کوليا. پر سيٽان پاڻ ئي پنهنجي بوٽ جون ڪهيون کولي بوٽ لاٿو ۽ گذريل چوويهن ڪلاڪن ۾ بيو پيرو شڪرانو بجا آندو ته چڱو جو هڪ پيرو وري سندس جوراب ڦاٽل يا ميرا نه هئا. خدمتگار ڇوڪري سامهون دروازي وٽ بيٺي رهي. سندس منهن ڏکهو ۽ سيٽيل هوءِ لسي رنگ جو ڪمونو پهريل هيس. ڪمونو مٿان مفلر جهڙي اوبي سهٽي ۽ سٺي مئچ واري هئي. هي هن جي پٺيان پنيان هلندا وڏي هال ۾ آيا. جنهن ۾ چوڌاري ڪکن جا صاف سترا تڏا وڇايل هئا. خدمتگار ڇوڪريءَ گڙڪندڙ دروازا ريڙهي کين ڪمري ۾ اندر گهڙڻ جو اشارو ڪيو.

ڪمري اندر ڪرسي يا ڪوچ جهڙي ڪنهن به شيءِ جو نالو نشان نه هو. پٽ تي سنهي ڪک جون ٽونٽريون وڇايل هيون. فرنيچر ۾ فقط هڪ ٽيبل، چڱو ڏکهيڙو زمين کان فقط ٽونٽ جيترو مٿي، رکيل هو. ڪمري جي هڪ ڪنڊ ۾ سنهو ڪانچو ٺهيل هو جنهن ۾ جپاني طرز سان رکيل گلدان ۾ فقط ٽي گل هئا ۽ باقي ساوڻ پنن واريون ٽاريون. پوئين پٽ تي جبلن ۽ سمنڊ جو نظارو فقط چند آڏين ڏڏين ليڪن ۾ چٽيل هو. ڪمري جي هر شيءِ جپاني ماحول ۾ رچيل ۽ ٺهڪندڙ هئي. فقط پاڻ ئي هڪ هو جيڪو انهن مڙني ۾ اڻ ٺهڪندڙ ٿي لڳو. هو پنهنجي ڏکهي قد ڪري ٻين جي وچ ۾ نٽي سونهيو.

ڪمونو واري خدمتگار ڇوڪري وهاٽن جو ڍير کڻي اندر ڪمري ۾ گهڙي

۾ ٽيبل جي چوڌاري ويٺل همراهن کي ورهائي ڏنائين. ٽئي جپاني رڪوع واري نموني ۾ ٽيبل جي چوڌاري ٽي ويٺا، پر سيٽان جون ڏکيون ٽنگون اڻين وهڻ ۾ وچڙنديون رهيون. پين ساٿين وانگر اڻين پلٽ هڻي ويهڻ هن لاءِ ناممڪن هو. ساڳي وقت ٽيبل هيٺان ٿوري جاءِ هجڻ ڪري ٽنگن کي ڊگهو به نٿي ڪري سگهيو. آخرڪار پلٽ ماري، ترڪ درزيءَ وانگر ٽي ويٺو. خدمتگار ڇوڪري وري نمودار ٿي ۽ هنن اڳيان کائڻ لاءِ تيلين جا جُت (چاپ اسٽڪس) ۽ ڪاڏي جا ٽي پيالا رکي ويئي. سيٽان تيلين کي چِٽي ڏار ڪيو ۽ مسٽر فوتابا کيس تيلين جهلڻ ۽ انهن سان کائڻ جو طريقو ڏسيو. سيٽان مڙيئي هڪ پيالي مان کائڻ جي ڪوشش ڪئي. اهو پاچين جو ٽريل پوڙهو پر بادامن سان پُر هو. هي اڃا ان جو ذائقو وٺي رهيو هو ته ايتري ۾ ڪمري جو دروازو کليو. هن متي نهاريو. ڏسڻ سان هن کان ڇرڪ نڪري ويو ۽ وايون بتال ٿي ويس. سندس جسم جو هرهڪ عضوو جڻ ڄمي ويو. ڪي گهڙيون بنا چرپر جي اڻين ڏسندو رهيو جو اکين جا پنبڻ به نه ڇنڀيائين.

هن پنهنجي سامهون دروازي وٽ هڪ خوبصورت ڇوڪري ڏٺي جيڪا عمر ۾ سورهن سترهن سالن جي ڪا مس ٽيندي پر سونهن سوپيا ۾ عاج جي گُڏي ٿي لڳي جا ڪنهن فنڪار واندڪائيءَ ۾ ويهي ٺاهي هجي. هوءَ تکي رنگ جي هڪ قيمتي ڪمونو ۾ ملبوس هئي. سندس وارن جو جُوڙو متيرو پڏل هو ۽ پنيان سڄي ڳچي ڪنڌ تائين نظر اچي رهي هئي. منهن چاڪ جهڙو اڇو ۽ تنهن تي ميڪ اپ جو هلڪو تهه چڙهيل هو. سيٽان جو هن کي ڏسڻ سان وات پٽجي ويو.

”گرل از مائيڪو“ (هيءَ ڇوڪري مائيڪو آهي) فوتابا اڌ انگريزي ۾ اڌ جپانيءَ ۾ٻڌايس ۽ پوءِ ”مائيڪو“ جو مطلب سمجهايس ته ”مائيڪو سيڪڙاٽ گيشا ڇوڪريءَ کي چئبو آهي.“ يعني جيڪا اڃا شاگرد هجي، ۽ گيشا بنجڻ جي سکيا وٺي رهي هجي.

ڪاسائي ٽيمون ٺاهڻ وقت جيئن گوشت تي ڪات جا ويجها ويجها ڌڪ هڻندو آهي اڻين ويجهن ويجهن ۽ ننڍين وکن سان اها مائيڪو ڪمري ۾ اندر اچي ککن جي ٽونٽريءَ تي ويٺي. سيٽان هن کي تعجب ۽ پسند جي نگاهه سان ڏسڻ لڳو. هڪ ٻي نئين خدمتگار ڇوڪري هڪ ٽن تارن وارو ستار نما ۽ ڊگهي ڳچيءَ وارو واجو کڻي اچي مائيڪو جي اڳيان، ڏيرج سان تڏي تي رکيو. ۽ پوءِ ڪمري مان ٻاهر نڪري پنيان وري ساڳي ڏيرج سان ڪمري جو گڙڪندڙ دروازو بند ڪري ڇڏيو.

پوءِ آهستگيءَ سان، هڪ دفعو وري دروازو کليو. سامهون نهارڻ سان سٽان

کي هن دفعي پنهنجين اکين تي يقين نہ پئي آيو. هن جي اڳيان عورت جي روپ ۾ سونهن ۽ سوبيا جي هڪ ہي اهڙي مورت اچي بيٺي جنهن مجسمي جهڙي سهڻي صورت هن ڪڏهن نہ ڏٺي هئي ۽ نہ ٻڌي هئي. هن جي منهن جا نقش نگار بلڪل روايتي جپانين جي چهري جهڙا هئا ۽ سندس حسن جپانين جي نج ثقافت جو جيئرو جاڳندو مثال هو. کيس گلابي رنگ جو قيمتي ڪمونو اوڍيل هو جنهن تي سنهي سٽيءَ سان اڇي رنگ جا گل ٻريل هئا. ڪمونو جي چوڌاري ٻڌل اوبي _ (مفلر جهڙو پٽو) ڪافور جي ڪاٺ جي رنگ جهڙو هو جنهن تي چانديءَ جي تند جو سنهو ۽ ڳتيل ڪم ٿيل هو.

ڪمري ۾ ويٺل هرهڪ مرد کي ڏسڻ مهل هن پنهنجي هٿ ۾ جهليل پنني جي وجڻي کي شان سان پنهنجي منهن اڳيان لوڏيو. پوءِ ڪيڪار ڪارڻ هن جڏهن ناز سان پنهنجا نازڪ چپڙا چوريا تہ ائين لڳو ڄڻ هوءَ ڪنهن شعر جون غير فاني مصراعون چئي رهي هجي. اڳتي وڌي جڏهن هوءَ هڪ خالي رکيل وهاڻي تي اچي ويٺي، تہ سيٽان کي ان وقت محسوس ٿيو تہ اهو وهاڻو تہ سندس ئي پرسان رکيل هو. هڪ مدهوش ڪندڙ عطر جي خوشبو سندس حواس تي ڄڻ واسو ڪري ويئي.

سيٽان جڏهن تيڏيءَ اک سان سندس پر ۾ ويٺل هن جپاني ڇوڪريءَ ڏي ڏٺو تہ هن کي اهو ڏسي عجيب ڪيفيت محسوس ٿي تہ هوءَ بہ هن ڏي ڏسي رهي هئي. بلڪ سيٽان کي ائين محسوس ٿيو تہ ان من موهڻيءَ جون نظرون سندس اکين مان پار ٿي سندس اندر جي آنڌ مانڌ کي چٽيءَ طرح پڙهي رهيون هيون. سيٽان کي ائين لڳو ڄڻ هي بہ ئي هڪ ٻئي سامهون هجن باقي سڄو ڪمرو غائب ٿي ويو هجي. سندس ٻيا ساٿي هتي انهيءَ تڏي ۾ چوديواري ۾ موجود هجڻ بدران ڪنهن ٻئي مڪان ۽ زمان ۾ گم ٿي ويا هجن. هن سيٽان ڏي ٿوري دير ہي نهاري پوءِ مرڪيو _ اها مرڪ جيڪا صدين جي تپسيا ۽ سکيا بعد کيس مردن جي من موهڻ ڪارڻ ورثي ۾ ملي هئي. مرڪڻ مهل هن جا فقط چپ چريا. ناسن کي هلڪو لوڏو آيو باقي سندس اکين ۾ ڪشش ۽ جادو ساڳيو هو.

مسٽر ياماگچي ڪو اهڙي ئي گهڙيءَ جو انتظار ڪري رهيو هو تنهن موقعو ڏسي ان ئي گهڙيءَ فخر مان هن آيل مهمان ڇوڪريءَ جو تعارف ڪرايو.

"توهان جي اڳيان هن وقت ٽوڪيو شهر جي سڀ کان حسين ترين گيشا گرل "مس سدا بهار چنبيلي" حاضر آهي."

❋❋❋

عورتن جي معاملي ۾ سيتان جي قسمت ڪڏهن به سندس ساٿ نتي ڏنو.
هن ائين به نتي چاهيو تہ صرف مرد هجڻ جي ناتي هرڪا ايندڙ ويندڙ هن تي
ڇڪن ٿيندي وتي، پر هن ايترو ضرور چاهيو ٿي تہ سندس ايترو تہ حق هئڻ کپي
نہ هو ڪجهہ ڇوڪرين مان ڪا پنهنجي پسند جي ڳولي سگهي. پر ان معاملي
لاءِ اجا تائين ڪا بہ اهڙي ڇوڪري هن جي آڏو نہ آئي هئي. سندس ڳالهائڻ
ولهائڻ جو طريقو ۽ هلت چلت جو نمونو ڪجهہ اهڙو هو جو پاڻ ئي ان
فسوسناڪ نتيجي تي پهتو تہ سندس پسند جي ڪا بہ ڇوڪري ڪڏهن بہ هن
ي نہ چاهيندي. پر هاڻ تہ ڪمال ٿي ويو جو هڪ بيحد سهڻي ڇوڪري، جيڪا
ن کي پهرين نظر ۾ ئي وڻي وئي سا پاڻ بہ پنهنجو سڀڪجهہ هن مٿان نڇاور
ڪرڻ لاءِ تيار هئي. اهو هن لاءِ اهم نہ هو تہ هوءَ هڪ غير ملڪ ۽ غير زبان جي،
ڀاني ڇوڪري هئي. خير اها تہ حقيقت آهي تہ پيار محبت جي اشارن اڳيان
ٻان جو مضبوط قلعو بہ اچي ڦهڪو ڪندو آهي. اها هن لاءِ گهٽ ڀاڳ جي ڳالهہ
ء جو ڪا ڇوڪري هن کي لفٽ ڪرائي _ سا بہ هيڏي سدا ملوڪا

منهن کان علاوه، چنبيليءَ جي باقي جسم بابت سيٺان ڪجهه چٽي نٽي سگهيو جو ڪموني جا ڊگها ۽ ڪلفدار پُڙ سندس جسم جي مڙني خامين کي، جيڪڏهن ڪي هيون ته، ڍڪي ڇڏيو هو. هن کي پهرين ڪڏهن به سمجهه ۾ نه ايندو هو ته ڪمونو عورت کي ڪيئن ٿو سونهن بخشي ۽ سندس عورتپڻي کي وڌيڪ جوت ڏئي ۽ اها سڌريل ماڻهن جي هڪ بهترين ايجاد ڇو ٿي سڏي وڃي. پر اڄ هيءَ ڪمونو پهريل عورت هڪ روايتي شهزاديءَ جي روپ ۾، جنهن بابت هن اسڪولي ڏينهن ۾ آڪاڻين جي ڪتابن ۾ پڙهيو هو سندس سامهون ويٺي هئي ۽ نه فقط ويٺي هئي پر سندس بلڪل سامهون ويٺي هئي ۽ هن کي عجيب چاهت وارين نظرن سان ڏسي رهي هئي. سيٺان کي هي سڀ ڪجهه اهڙو ڪرشمو ٿي لڳو جنهن جو بندوبست قدرت فقط هن جي وجهه ۾ فائدي لاءِ ويهي ڪيو هجي. بدقسمتيءَ سان سيٺان اها ڳالهه شروع کان ئي نه سمجهي سگهيو ته هن عورت جي هر ادا واپار آهي ويندي چپن جي مرڪ ۽ اک جي نهار تائين سڀ ڪجهه ڪاروباري فرض جي پورائيءَ لاءِ آهي.

هڪ خدمتگار ڇوڪري ڪجهه ڍڪيل پيالا هن جي اڳيان رکي هن کي خوابن پري خوبصورت دنيا مان سجاڳ ڪري هن فاني دنيا ۾ آڻي ڦٽو ڪيو. پر خواب ساڳيو ئي سندس پر ۾ ويٺو هو. وڏي شان مان سان "مس سدا بهار چنبيليءَ" پيالي ڏي ادا سان نهاري معزز مهمان کي پيئڻ لاءِ اشارو ڪيو. مهمان کي ان جي واپرائڻ جو طريقو بڌائڻ خاطر مسٽر فوتابا پنهنجو پيالو کنيو سندس مٿان ڪپڙي جو ڍڪ لاٿو ۽ پيالي جي اند وات تي رکي پيئڻ شروع ڪيو. سيٺان لاءِ اها هڪ عجب جوڳي ڳالهه هئي ته ڪاڏو وغيره پهرين عورتن کي ڏيڻ بدران مردن کي ڏنو وڃي. اها هڪ اهڙي گهٽتائي ۽ عورت جي شان ۾ گستاخي هئي جنهن جو گهٽ ۾ گهٽ پاڻ ازالو ڪري سگهيو ٿي. هن پنهنجو گرم پيالو خيال سان هٿن ۾ کنيو ۽ پنهنجي پر ۾ ويٺل ساٿياڻيءَ کي پيش ڪيو.

ويٺل مائيڪو ڇوڪرين مان هڪ کي ان عمل تي ايڏو ته اچرج ۽ کل آئي جو کيس اهو به ڌيان ۾ نه رهيو ته کلڻ وقت هن کي منهن اڳيان پکو جهلڻ کپي ــ متان مهمان شڪي ٿئي. پر بهرحال بچاءُ ٿي ويو. مسٽر ماتسوموتو جي وقتائتي ڪرڙين نگاهن کيس اتي جو اتي صحيح ڪري ورتو ۽ هن کل کي روڪي وات اڳيان کٽي هٿ رکيو. گيشا ــ مس سدا بهار چنبيليءَ پنهنجي مٿي جي هلڪي ڌوڻ سان سيٺان کي اجازت ڏني ته پلي هو شروع ٿئي. پر هڪ جينٽلمئن کي ائين هرگز نه ڪرڻ کپي ۽ "ليڊيز فرسٽ" (عورت پهرين) جي اصول تي سختيءَ سان عمل ڪرڻ کپي. منجهندي سنجهندي هن پنهنجو پيالو وري کنيو ۽ گيشا جي خالي هٿن تي رکيو.

سچي ڪمري ڪي ڇڻ نانگ سونگهي ويو. گيشا ان ڪي قبول ڪيو ۽ مٽي چپن تي آڻي ان مان سُرڪ پرڻ جو منهه ڪيو. پوءِ پيو پيالو سيٽان ڪي پيئڻ لاءِ ڏنو. سيٽان مطمئن ٿي پنهنجي چپن تي آندو ۽ ننڍا ننڍا ڍُڪ پرّي پيالو پي خالي ڪيو. سُوپ پاڻيءَ جهڙو چڊڙو هو. پر بيحد لذيذ ۽ ساموندي سواد وارو هو.

سُوپ پيئڻ کان پوءِ پهرين ساڪي شراب جو دور هليو. سيٽان ڪي سندس پر ۾ ويٺل خوبصورت ساٿيءَ پنهنجن نازڪ هٿن سان گرم شراب جو جام پيش ڪيو جيڪو هن قبول ڪري پوءِ پنهنجن ميزبانن سان ڪنهن ڳالهه جو سلسلو شروع ڪيو. جواب ۾ جپاني همراهن نه وڏيڪ پڇ پڇ ڪئي ۽ نه ڪيس وندرائڻ لاءِ ڪا ڳالهه ٻولهه يا چرچو گهبو ڪرڻ جي تڪليف ورتي_ آخر ائين ڪن به ڇو جڏهن ته ان ڪم لاءِ هنن خرچ ڪري شهر جي خوبصورت گيشا ڪي گهرايو هو.

ماني مختلف ننڍڙن ڍشن ۾ ايندي رهي. ۽ پوءِ سگهوئي اها خوبصورت گيشا ڇوڪري سيٽان جي پاسي مان اٿي بيٺي. اٿڻ مهل هن اهڙي ادا ڪئي جڻ هن جي دل هڪ پل لاءِ به سيٽان کان پري ٿيڻ نٿي چاهي. بهرحال اتان رڙهي ڪمري جي پرئين ڪنڊ ۾ رکيل ساميسين (جپاني واجو) کڻي وڄائڻ لڳي. ان ميوزڪ تي باقي به مائيڪو ڇوڪريون پنهنجن ڪاغذي پکن کي لوڏي نچڻ لڳيون. ۽ ائين اهو سلسلو ڪجهه دير تائين هلندو رهيو.

ساز بند ٿيڻ تي سيٽان تاڙيون وڄائي تعريف ڪئي. هن ڏٺو ته هي ٿي هڪڙو هو جنهن ائين ڪيو. پر پاڻ مجبور هو. ڪنهن سٺي شيءِ کي داد ڏيڻ ۾ ڪهڙي خرابي. مسٽر ماتسوموتو پنهنجا پير چنبڙي اٿيو جنهن مان مطلب صاف ظاهر هو ته هاڻ پارٽي ختم ٿي. ٽئي مائيڪو ڇوڪريون پٺيان رڙهي بيٺيون ۽ گيشا ڇوڪري "مس سدا بهار چنبيلي" گوڏن تي هٿ رکي مهمانن کان موڪلائڻ لاءِ جهڪي.

سيٽان جي سيني جي ڪنهن ڪنڊ پاسي ۾ هن کي پنهنجن قديمي ابن ڏاڏن جون دانهون ڪوڪون ٻڌڻ ۾ آيون جڏهن انسان اڃا تهذيب يافته نه ٿيو هو ۽ جهنگلي دور ۾ هو. ان دور ۾ ڪنهن ماڻهوءَ کي ڪا دلپسند عورت ملي ويندي ائي ته هن جي مٿي ۾ سونٽو هڻي، ڪيس وارن کان ڇڪي گهر وٺي ويندو هو ۽ مدين کان اهوئي ٿيندو اچي ته جيڪڏهن ڪجهه حاصل ڪرڻو آهي ته ڪري يڪارجي. هو اڳتي وڌي ان سدا سهاڳڻيءَ وٽ اچي بيٺو ۽ ڪيسي مان پنهنجي نالي ٻو ڪارڊ ۽ پين ڪڍي اشاري سان هن کي لکڻ لاءِ چيو. هن هڪ خوبصورت رڪ چپن تي آڻي پين جو ڍڪ لاهي، وڏي ڌيرج ۽ احتياط سان وڏن اکرن ۾ ڪ سِٽ لکي. سيٽان پنهنجو ڪاٻو هٿ مٿي ڪن وٽ جهلي ٽيليفون تي الهائڻ وارو انداز پيش ڪيو. گيشا پنهنجي ساڄي هٿ جون آڱريون ڳل تي

رکي لمحي لاءِ سوچيو پوءِ ڪارڊ تي هڪ ڏنعو وري لکيو.
سيٽان موڪلائڻ بعد پنهنجي هوٽل ۾ آيو. لابيءَ مان ڪمري جي چاٻي ڪنيائين. بوٽ لاهي ڪپڙا بدلائي پوءِ پنهنجي ڪمري جي اڪيلائيءَ ۾ آرام سان ڪارڊ ڪڍي جانچڻ لڳو. ڪارڊ جي پوئين پاسي هن ٻار جي لکٽيءَ جيان ڪچي اي بي سي ڊيءَ ۾ پنهنجو اصلي نالوKanno _ Masayo (ڪانوماسايو) لکيوهو. سيٽان اهو ڏسي خوش ٿيو ته ڪيس هن عزت ڏني نه ته هوءَ انڪار به ڪري سگهي ٿي. نالي هيٺان ڪجهه انگ لکيل هئا جيڪي پڪ هن جو فون نمبر ئي ٿي سگهن ٿا.
رچرڊ سيٽان جو پهريءَ ننڍي هوندي ئي گذاري ويو هو. ماڻس نپائي وڏو ڪيس جنهن ننڍي هوندي کان ئي عورت جي عزت ڪرڻ جو ڪيس سبق پڙهايو هو ۽ ان تي عمل ڪرڻ کي هن پنهنجو اولين فرض سمجهيو ٿي. خوش قسمتيءَ سان، مس سدا بهار چنبيلي هڪ باعصمت ۽ با اخلاق عورت هئي ۽ پوشاڪ مان به سٺي ۽ سباجهي لڳي رهي هئي، سندس نوڪري _ يا ڏنڌو _ مردن سان ڪچهريءَ ۾ گڏ ويهڻ ۽ پنهنجين وٽندڙادائن، ڳالهين، خبرن چارن ۽ راڳ ۽ ساز ذريعي کين وندرائڻ هو. سيٽان کي گيشا عورتن بابت ڄاڻ ذري گهٽ نه برابر هئي. پر ايتري پڪ هيس ته هوءَ چو ويهه ڪلاڪن مان اٺ ڪلاڪ ڪن ڪم ڪن ٿيون. اٺ ڪلاڪ آرام جا ڪڍجن ته به اٺ ڪلاڪ بچن ٿا جن مان هوءَ ڪجهه وقت هن لاءِ ڪڍي سگهي ٿي. فون نمبر ڏيڻ مان هن جو مطلب صاف ٿو لڳي ته هوءَ ڳالهائڻ چاهي ٿي. هڪ گهڙيءَ لاءِ هن جي دل ڇڻ ٻڏي وئي جنهن ۾ هن کي لڳو ته ڪٿي ائين نه هجي ته هن منجهائس جان ڇڏائڻ لاءِ اهو نمبر غلط ڏنو هجي. پر هن کان اڳ آمريڪا ۾ ته ڇوڪرين کي هن سان انڪار ڪرڻ ۾ ڪڏهن به دقت پيش نه آئي هئي. سو هي نمبر ضرور صحيح هوندو. ڪم ڪار کان واندو ٿي سياڻي هو اهو نمبر ضرور آزمائيندو. هن کي اها ڳالهه سا ڏيان ۾ نه آئي ته ٿي سگهي ٿو هن کي سندس زبان جو هڪ لفظ به سمجهه ۾ ايندو هجي. بهرحال هي پنهنجو پاڻ کي هڪ خوشنصيب انسان قرار ڏئي پاسو ورائي سمهي رهيو.
ٻئي ڏينهن هو صبح ساجهر تيار ٿي، بريف ڪيس هٿ ۾ ڪٺي هيٺ هوٽل جي ڊائيننگ روم ۾ پهتو. نيرن ۾ آمريڪن نموني جو ناشتو: بيضا، بيڪن ۽ ڪافي ڏسي هن کي خوشي ٿي. گذريل ڏينهن هن کان اهو پڇڻ وسري ويو هو ته مسٽر ماتسوموتو جي آفيس جو ڪم ڪهڙي وقت کان شروع ٿئي ٿو. هن کي اهو سوچي خراب لڳو ته ائين نه ٿئي ته پاڻ دير سان آفيس ۾ پهچي ۽ اتي پهچي خبر پوي ته مسٽر ماتسوموتو _ مالڪ، ۽ سندس انجنيئرنگ اسٽاف ته هن لاءِ ڪلاڪ کان انتظار ڪري رهيا آهن. سو جلدي نيرن ڪري لابيءَ ۾ ويٺل ڪلارڪ کي

ياماگچيءَ وارو ڪارڊ ڏيکاريائين جنهن ان تي لکيل آفيس جي ائڊريس پڙهي، پنهي پور تي ٽئڪسي ڊرائيور لاءِ جپانيءَ ۾ ڏس لکيو ته هن صاحب کي فلاٽي روڊ تي فلاٽي آفيس ۾ پهچائڻو آهي. هونءَ آفيس اهڙي سولي هنڌ تي هئي جو آمريڪن بدران ٻيو ڪو هجي ها ته ڪلارڪ کيس ريل گاڏيءَ ۾ ئي وڃڻ جي صلاح ڏئي ها، پر ڪلارڪ کي لڳو ته هي آمريڪن متان رستي تي گم ٿي وڃي، جو هنن کي رڳو ڏارين ٻوليءَ ۾ پٽ پٽ ڪرڻ ٿي اچي.

آفيس جا پار پتا لکرائي، سيٺان وڏي بهادريءَ سان هڪ دفعو وري سر جو سانگو لاهي خودڪشيءَ جي موڊ ۾ ٽوڪيو جي ٽئڪسيءَ ۾ چڙهيو. بهرحال هي ڊرائيور به جيتوڻيڪ خوفناڪ نموني سان ٽئڪسي هلائي رهيو هو پر پهرئين کان گهٽ ترڙو تي لڳو. رستي تان سيٺان ٽوڪيو جي ماڻهن جا ڳاهٽ ۽ سوين دڪان ڏسندو رهيو. ٽئڪسي ڊرائيور ڪجهه پنهنجي مت تي ڪجهه ماڻهن کان پار پتا پڇرائيندو اچي ماتسوموتو ڪمپنيءَ جي در وٽ پهتو ۽ ميٽر ۾ آيل بل _ ڇهه سؤ چاليهه يين وٺڻ لاءِ هٿ وڌايو. سيٺان سندس هٿ تي ست سؤ يين رکي باقي ريجو کيس بخشڻ وارو اشارو ڪيو. ڊرائيور ڪاوڙمنجهان اهو قبول ڪرڻ کان انڪار ڪيو ۽ باقي واپس ڏيڻ جا پئسا _ سٺ يين، ڳڻي مسافر جي هٿ تي واپس رکيا. جيڪو (آمريڪن) اڳتي هلي شايد ڪنهن ڏينهن سڌري پوي _ جيتوڻيڪ سندس سڌرڻ ۾ هن کي شڪ هو. اندر گهڙڻ سان سيٺان ڏٺو ته ماتسوموتو ڪمپنيءَ جون آفيسون ڪلي چڪيون هيون ۽ ڪارخاني ۾ ڪم هلي رهيو هو. هن واچ ڏي نهاريو. ساڍا اٺ وڄي چڪا هئا. بهرحال اها ڪا ايتري دير نه هئي. هن کي هونءَ به ميزبانن جي پهچڻ کان پوءِ اچڻ ڪتو ٿي، جيڪي اڌ منو ڪلاڪ کن اڳ ڪٺي آيا هجن. بهرحال ان دوران هنن کي راتوڪي آيل ٽپال ڏسڻ جو به ڪافي وقت ملي ويو هوندو ۽ هاڻ هو سيٺان سان پروجيڪٽ تي سڪون سان ڳالهائي سگهيا ٿي. سيٺان جي آمريڪن ڪمپنيءَ هنن کان لکها ڊالرن جي هڪ گهڻ مقصدي الڪٽرونڪ مشين ٺهرائڻ چاهي ٿي، جنهن سان ڪيترين ئي شيون چڪاس ڪري سگهجن.

اندر استقباليه ۾ ويٺل عورت سيٺان کي ڏسڻ سان چرڪ پري گهڙيال ڏي نهاريو پوءِ ڪنپ هجنس ها ته جيڪر اڏامي وڃي ها، پر بدقسمتيءَ سان هن کي ڪاٺ جي ان گول ڪروتڙي ۾ ئي ڦاسي بيهڻو پيو جو در وٽ سيٺان اچي بيٺس ۽ سندس نڪرڻ جو رستو بند ٿي ويو.

سيٺان تازو ”جپاني _ انگريزي _ ٻول چال“ وارو ڪتابڙو پڙهي ڪجهه جپاني جملا ياد ڪري آيو هو. تن مان هن هڪ آزمايو:

”واٽئڪسي وا _ رچرڊ سيٺان ڊيسڪ.“

چوڪري اهو ٻڌي منجهي پئي تہ هي چئي ڇا پيو. ٽئڪسي ۾ ڊيسڪ جي کھڙي ڳالهہ پيو ڪري.

سيٺان هڪ دفعو وري ساڳيو جملو ورجايو.

جپاني چوڪريءَ نئڙت سان جهڪي جپانيءَ ۾ وراڻيس:

"ايگو گا وڪاري ماسين" (انگريزي آئون نٿي سمجهان.) ان سان گڏ ساڳيو جملو انگريزيءَ ۾ پڻ ٺاهي چيس: "نو انگلشو."

"آئي ايم ناٽ اسپيڪنگ انگلش" (آئون انگريزي نہ پيو ڳالهايان) سيٺان چيو ۽ وري ساڳيو جملو چوڻ شروع ڪيو:

"واٽئڪسي وا...."

. چوڪري ٿورو گهرائي پر سگهوئي سمجهہ ۾ اچي ويس تہ هي مڙسالو پنهنجو تعارف پيو ڪرائي ۽ هن جو مطلب "وا ٽئڪسي وا" مان جپاني لفظ "وا تاڪشي وا" آهي _ معنيٰ آئون. ۽ ڊيسڪ مان مطلب "ڊيسڪا" اٿس _ يعني "آهي" سو هن بہ پنهنجو تعارف ڪرايس:

"وا تا ڪشي وا چيوڪو ديس" (آئون مس چيوڪو آهيان.)

چيوڪو سوچيو تہ عجيب اتفاق آهي جو هن کان اڳ ڪانئس ڪڏهن بہ ڪنهن نالو نہ پڇيو هو. هي آمريڪن جنهن جي جيتوڻيڪ ڦڏي سڏي شڪل آهي پر فضيلت وارو ٿو لڳي. چيوڪو جي هڪ گهاٽي ساهيڙي هئي جنهن هڪ آمريڪيءَ سان وچي شادي ڪئي هئي جنهن مان ہ ٻار بہ هئس، جن سان گڏ هوءَ آمريڪا ۾ رهي ٿي. چيوڪو سيٺان وٽان پاسيري ٿي ٻاهر پنهنجي آفيس جي ساهيڙي مس ريڪو ڏي وئي جنهن کي ڪمپنيءَ وارن انگريزي زبان جي ڄاڻو ڪري رکيو هو.

ريڪو کي ڄاڻ هئي تہ سيٺان نالي آمريڪن اچي رهيو آهي ۽ ساڻس انگريزي ڳالهائڻ جهڙي مصيبت لاءِ هن پاڻ کي اڳواٽ تيار ڪري رکيو هو. ريڪو انگريزي ڄاڻڻ لاءِ لڳاتار اٺ سال تعليم ورتي هئي، پر اڃا بہ سندس گرامر ۽ لهجي مان لڳو ٿي تہ ڪو ڏاريو پيو ڳالهائي. رستي تان هن پنهنجي ڊڪشنري کنئي ۽ وڏي همت سان چيوڪو سان گڏ استقباليہ ڏي وڃڻ لڳي. سيٺان جي ويجهو پهچي هن چيو "مسٽر سيٺان، ازاٽ ناٽ" (مسٽر سيٺان، اهو ٿي آهين نہ؟)

"گڊمارننگ" سيٺان ٻڏل دل سان سلام ڪيس ۽ جهڪڻ جي ڪوشش ڪئي.

ريڪو ڏٺو تہ سيٺان جپانين وانگر جهڪڻ جي ڪوشش ڪندي وقت عجيب ضرور لڳي رهيو هو پر بيوقوف هرگز نہ. هن پنهنجي واقفيت ڪرائي ۽ پوءِ دروازي جو طاق کولي سيٺان کي اندر هلڻ لاءِ چيو. سيٺان در کي جهلي ڪيس

پھرين هلڻ لاءِ اشارو ڪيو. ريڪو کي جيتوڻيڪ اهو عجيب لڳو پر دل ئي دل ۾ خوش بہ ٿي ۽ پوءِ ڪيس فوتابا جي ٽيبل ڏي وٺي آئي.

هن کي ايڏو جلد آفيس ۾ ايندو ڏسي فوتابا بہ ٿورو پريشان ٿي ويو. ڪيڪار ڪڙيءَ ڪان پوءِ ڪيس ڪانفرنس روم ۾ آندو ويو ۽ چانهہ لاءِ آرڊر ڏنو ويو. سيٺ ماتسوموتو ۽ بين کي بہ اتي اچڻو هو. تيسين هي ان مشينري جا نقشا/ ڊزائنيون ڪڍي ٽيبل تي وچائڻ لڳو جيڪا مشينري ماتسوموتو ڪمپني کي ٺاهڻي هئي. ڊرائنگ انجنيئرن جي عالمي زبان سمجهي وڃي ٿي جنهن ذريعي هو هر ڪا ڳالهہ سمجهي سگهن ٿا.

ٿوري دير بعد ڪالهہ وارا سڀ همراهہ اچي گڏ ٿيا. ريڪو کي ترجمي خاطر وچ ۾ ويهاريو ويو. اڄ فوجي هارا نالي هڪ وڌيڪ همراهہ پڻ آيل هو جيڪو ڪارخاني جو چيف انجنيئر هو. هن خوش خير عافيت ڪرڻ بعد سيتان ڪان سندس مسافريءَ جو احوال ورتو ۽ جپان ۾ رهائش ۽ ڪاڏي پيتي جو معلوم ڪيو ۽ ريڪو ترجمو ڪندي رهي.

جواب ۾ سيتان پڻ ڪنڌ ڏوڻي هائوڪار يا ناڪار ڪندو رهيو. هن کي دير بہ ٿي رهي هئي، تہ اجا ڪم جي ڳالهہ شروع نہ پئي ٿئي جنهن لاءِ هو آمريڪا ڪان هلي هتي جپان پهتو آهي. آخرڪار هو وري ڊرائيننگ ڪڍي هنن کي پيش ڪرڻ وارو هو تہ اسان جي آمريڪن ڪمپنيءَ کي هن قسم جي گهڻ مقصدي اسيمبلي ڪپي جيڪا آيا هي ٺاهي سگهندا يا نہ. تہ ايتري ۾ ڪانفرنس روم جو در کليو ۽ چوڪري چانهہ جو سامان کڻي اندر گهڙي. سيتان ڊزائنيون وري ويڙهي کڻي واپس بريف ڪيس ۾ وڌيون. نوجوان عورت چانهہ جا ڪوپ، ساسرون ۽ ڪيڪ پيسٽريون ٽيبل تي سهڻي نموني سجائي رکڻ لڳي. پوءِ بي نوجوان عورت ظاهر ٿي. هوءَ چانهہ جون بہ ڪيتليون ۽ اڇي رنگ جا ڪجهہ وٽيل ننڍا ٽوال بانس جي پيالي ۾ کڻي آئي. نئڙت منجهان سيتان ڪانئس هڪ ٽوال وٺي هاڻ پنهنجن جوڻن تي وچائڻ وارو هو تہ هن کي محسوس ٿيو تہ هڪ تہ اهو آلو هو ۽ ٻيو تہ اهو ڪوسو پڻ. ريڪو خطري جي ڏپ سونگهي ورتي ۽ پنهنجو اوشي بوري (ننڍڙو ٽوال) کولي ان سان پنهنجو منهن ۽ هٿ صاف ڪيا. ۽ پوءِ پنهنجي ڦڪي سائي چانهہ پيئڻ لڳي. سيتان بہ ان پنيان بنا ڪنڌ وجهڻ جي پنهنجي ڦڪي چانهہ پيئڻ شروع ڪئي ـ اهو سوچي تہ شايد سندس سواد اهڙو ئي ٿيندو هجي.

چانهہ جي دور پوري ٿيڻ ڪان پوءِ هن کي فئڪٽري گهمڻ جي دعوت ڏني وئي. ڪيس ان ڪان پوءِ جو پروگرام بہ ٻڌايو ويو تہ فئڪٽري ڏسڻ بعد منجهند جي ماني ٿيندي ۽ ان بعد ڪيس ڪاماڪُورا شهر ڏي ”عظيم ـ ٻڌا،“ جي مورتي

ڏيکارڻ لاءِ وٺي هلبو. پوءِ هڪ هڪ تي ماڻهو نڪرڻ لڳا. ريڪو در ڪولي پهرين مردن کي وڃڻ ڏنو پر سيتان سڀ کان آخر ۾ نڪتو. هن ٻاهر نڪري ترجمو ڪندڙ ڇوڪريءَ ريڪو کي پاسيرو سڏي چيو:

"توکي "مس" چئي مخاطب ٿيان يا نلهو نالو "ريڪو" وٺان؟"

"دوزو" (پليز) ريڪو جپانيءَ ۾ وراڻيس.

"ريڪو! اهو ته ٻڌاءِ ته جنهن ڪم لاءِ آئون هتي آيو آهيان، ان بابت ڳالهه ٻولهه ڪڏهن شروع ٿيندي؟"

ريڪو کي هي ماڻهو سوير کان ئي سٺو پئي لڳو. مرڪندي وراڻيائين، "سيتان سانَ!(سيتان صاحب) توهان هتي جپان ۾ پهريون دفعو آيل ٿا ڏسجو. اسان جپانين ۾ اهو رواج آهي ته ڊنڊي ڊاڙيءَ جي ڳالهه ٻولهه يڪدم نه ڪندا آهيون. توهان اڄ فرحت وٺو جيئن هن ڪمپنيءَ کان وڌيڪ واقف ٿي سگهو. سڀاڻي شايد توهان جا اهي نقشا ڏٺا وڃن جن مطابق توهان ڪم چاهيو ٿا."

سيتان اهو ٻڌي ڍرو ٿيو. پوءِ ڏکهو ساهه کڻي چيو:"ريڪو! ڪالهه رات منهنجي هڪ نوجوان عورت سان ملاقات ٿي، مون کي ان وقت تنهجي خبر نه هئي، سو ان کي وري ملڻ لاءِ چيو هوم."

ريڪو اهو ٻڌي ٿورو شرمائجي وئي، هن ڪڏهن به اهو نه سوچيو هو ته فارينر به ٻين جي جذبات جو ايڏو خيال رکي سگهن ٿا. آخرڪار انهن ۾ سڀ جهنگلي به نه آهن." ڇا هن کي انگريزي اچي ٿي؟" ريڪو پڇيو.

"مون کي خبر ناهي، پر مون وٽ هن جو فون نمبر آهي." سيتان ٻڌايس.

"سو ديسڪا، (ته اها ڳالهه آهي)، تون هن کي فون ڪرڻ لاءِ مون کي چوڻ چاهين ٿو؟ اها مون لاءِ خوشيءَ جي ڳالهه آهي، سيتان سانَ _ ته اهو ٻڌاءِ ته تون هن کي ڇا ٿو چوڻ چاهين."

اهو سوچڻ لاءِ سيتان کي ڪجهه گهڙيون لڳيون. پوءِ هن چيو: "آئون هن کي ڊنر لاءِ وٺي وڃڻ ٿو چاهيان بشرطيڪ هوءَ واندي هجي ته."

هن سندس ڪارڊ ڪڍي ريڪو جي حوالي ڪيو. ڪارڊ پڙهي ريڪو جون اکيون ڦاٽي ويون. "هيءَ ته گيشا آهي. ڇا توکي اها خبر آهي _ ؟"

هن ڪنڌ ڌوڻي هائوڪار ڪئي. ريڪو وري ڪارڊ ڏي ڏٺو ۽ نمبر پڙهيو: "بهرحال آئون تو پاران فون ڪريانس ٿي."

سيتان تيسين اهوئي پهه ڪيو ته هو ريڪو کي به وٺي هلندو. جيتوڻيڪ هيءَ مس سدا بهار چنبيليءَ جي پتيءَ ۾ به نه آهي پر انگريزي سٺي سمجهي ۽ ڳالهائي ٿي ۽ سندس جذبات ۽ ڳالهين جي سٺي ترجماني ڪري سگهندي.

ڏينهن جو ٻيل حصو هن کي ماتسوموتو ڪمپنيءَ جو ڪارخانو ئي ڏسڻ ۾

لڳي ويو. هي اهو ڏسي بيحد متاثر ٿيو ته ڪمپنيءَ ۾ ڪيترين ئي اليڪٽرانڪ جون ننڍيون وڏيون شيون ٺهي رهيون هيون ۽ ڇوڪرين جون قطارون مٿي تي هڪ ئي رنگ جا رومال ٻڌي تحمل ۽ صبر سان مشينري جا ننڍا ننڍا پرزا ٺاهي رهيون هيون. ان دوران هن جي ملائڪن کي به خبر نه پيئي ته سنڊس فون بعد مس سدا بهار چنبيليءَ جي سلسلي ۾ پنيان ڪمپنيءَ ۾ ڪهڙي هڻ وٺ لڳي وئي آهي. ايتريقدر جو ڪمپنيءَ جو مالڪ مسٽر ماتسوموتو پاڻ ان مسئلي جي فيصلي لاءِ اچي حاضر ٿيو. هوءَ ته هڪ گيشا عورت آهي _ ساب ٽوڪيو جي سڀ کان سهڻي ۽ مهنگي ۾ مهنگي، جنهن جي سنگت جي هڪ هڪ منٽ جي في سوين يين آهي. گذريل ڏينهن جي ڪلاڪ ٻن جي ڪچهري ۽ گڏ ويهڻ کائڻ پيئڻ لاءِ ئي ڪمپنيءَ کي ڪيئي هزار يين، ان گيشا جي مالڪڻ کي ادا ڪرڻا پيا هئا. پر اهو پهرين ڏينهن آيل مهمان کي وندرائڻ لاءِ ضروري هو.

هلندڙ رسم رواج مطابق هو (گيشا عورتون) فقط اهو وقت مهمانن سان ڪلي ڳالهائين ۽ کين وندرائين ريجهائين جن جا انهن کي پئسا ٺا ملن. گيشا جي ان مرڪ ۽ پيار کي، نه مهمان کي سچو پيار سمجهڻ کپي ۽ نه گيشا کي مهمان جي موهت ٿيڻ تي دل ڏئي ساڻس عشق ۽ شادي ڪرڻ کپي. جپان جي اها رسم رواج، تهذيب ۽ ثقافت صدين کان هلندي اچي.

وعدي مطابق جڏهن ريڪو فون ملايو هو ته ڪيس تعجب ضرور لڳو ته واقعي اهو ڪانو جو ذاتي نمبر هو جنهن ڪن خاص سببن ڪري هن آمريڪن کي پنهنجو نالو به اصلي لکي ڏنو هو جيتوڻيڪ هوءَ گيشا طور سڄي ٽوڪيو ۾ "مس سدا بهار چنبيلي" جي نالي سان مشهور آهي. بهرحال مس سدا بهار چنبيلي سالن جون ريتون رسمون ڀڃي هڪ گراهڪ سان دوستي رکڻ ٿي چاهي، ته اها سنڊس مرضي. ريڪو کي فقط ان ڳالهه عجب ۾ وڌو ته هي آمريڪن همراهه جيڪو ڳالهائڻ ٻولهائڻ ۽ هلت چلت مان ته صفا چسو پيو لڳي ۽ نه وري ٻين ماڻهن وانگر چالاڪ ۽ عياش آهي تنهن سان ڪيئن هوءَ پهرين ئي ملاقات ۾ ايڏو ويجهو ٿي وئي جو ڪيس نه فقط پنهنجو ذاتي نالو ٻڌايو اٿس، پر فون نمبر پڻ "گيشا گهر" بدران پنهنجي ذاتي گهر جو ڏنو اٿس.

مس ريڪو پنهنجي باس کي ان ڳالهه کان آگاهه ڪيو ته سندن آمريڪن مهمان هڪ گيشا عورت کي ڊنر لاءِ دعوت ڏني آهي ۽ هيترن سالن جي سکيا ۽ وهنوار ڄاڻڻ جي باوجود به مس سدا بهار چنبيليءَ عام عورتن وانگر هن مان متاثر ٿي پائنجي ۽ هن ڪيس چيو ته هوءَ ان جي پڪ بابت وري فون ڪندي.

مس سدا بهار چنبيليءَ ان بعد هڪدم پنهجي اڏي (گيشا) گهر تي فون ڪري پنهنجي مالڪياڻيءَ کان ان جي پوئواري بابت اجازت گهري اڏي جي

مالڪياڻي ”ماما سان“ يڪدم ڪمپنيءَ جي مالڪ مسٽر ماتسوموتو کي فون ڪيو. جيڪو سندس پراڻو ۽ عزت وارو گراهڪ سمجهيو ويو ٿي. جيئن ته هن ئي ان آمريڪن جو پهرين دعوت ۾ تعارف ڪرايو هو جيڪو اجا به سندس ئي مهمان هو سو کيس مس سدا بهار چنبيليءَ جي ملاقات جي مڙني خرچ پکن جي جوابداري کڻڻ لاءِ آگاهه ڪيو.

سيٺان جو ههڙي وڏي درجي واريءَ گيشا سان وري ملڻ جو پڌي مسٽر ماتسوموتو جا ٽپ ئي ٽري ويا. هاڻ ڇا ڪري جي انڪار ٿو ڪري ته ڪم ٿو خراب ٿئي. آيل مهمان جو موڊ خراب ٿيندو ۽ واندڪائيءَ واري وقت ۾ اجايو پنين ڪارخانيدارن جي ور چڙهي ويندو ساڳي وقت ڪيترو به خرچ اچي پر ڪمپنيءَ کي عزت بچائڻي آهي. گيشا گهر وارا ۽ آيل مهمان ڇا سوچيندا. اها ئي ڳالهه آهي ته اڄڪلهه ڪمپني ڏيوالي ڏانهن وڃي رهي آهي ۽ ههڙن اجاين سجاين خرچن سهڻ جي سگهه نه اٿس پر ان هوندي به ”ڪتل آهيون ته به خان ته آهيون.“ وارو ڏيک ڏيڻ ضروري هو. هو ڏانهن آمريڪن مهمان کي ته اها به شايد خبر نه هئي ته گيشا گرل جو چڪر ڇا آهي ۽ گيانا جي ساڻس ڳالهائڻ ٻولهائڻ جا منٽن جي حساب سان پئسا چڪائڻا پون ٿا. بهرحال مسٽر ماتسوموتو پڙندي ترندي گيشا گهر جي پوڙهي مالڪياڻي ماما سان کي هڪ ئي شام لاءِ مس سدا بهار چنبيليءَ جي خدمتن جي ادائگيءَ لاءِ هائوڪار ڪئي. هن ماما سان کي اها تاڪيد ڪئي ته ”ماڪورا گاني“ (وهاڻي واري خدمت) ان وندر ۾ شامل نه هئڻ گهرجي. جنهن جي بل لاءِ هو پڌل نه رهندو. ماماسان کي پڪ ڏني ته مس سدا بهار چنبيلي ان ڳالهه کان پري آهي. جپان جي ٻين ڪيترين سهڻين ۽ اعليٰ قسم جي گيشا ڇوڪرين وانگر مس سدا بهار چنبيلي پڻ هم بستري جهڙي عياشي مهيا ڪرڻ کان گريز ڪري ٿي.

ان فيصلي جو اطلاع ريڪو کي گيشا گهر کان ڪيو ويو ته گيشا مس سدا بهار چنبيلي توهان جي آمريڪن مهمان جي ڏنل ڊنر خوشيءَ سان قبول فرمائي ٿي ۽ هن سان گڏ فقط هڪ مائيڪو (سکيا وٺندڙ گيشا) هوندي. ريڪو ڊنر لاءِ ٽوڪيو جي ”نيو اوتاني“ هوٽل جو نالو چونڊيو. اهو ڄاڻي ته اتي مينو جپانيءَ سان انگريزيءَ ۾ ڇپيل پڻ ڏنو وڃي ٿو.

منجهند جي مانيءَ کان اڳ سيٺان باٿ روم مان ايندي وقت ريڪو جي ڊيسڪ وٽان لنگهيو. هن کيس چٽي ڏني جنهن ۾ مس سدا بهار چنبيليءَ سان ملاقات جو وقت ۽ جڳهه لکيل هئي. سيٺان جو ملول چهرو خوشيءَ وچان ٻهڪڻ لڳو. هن دفعي مانيءَ جو بندوبست ڪمپنيءَ جي آفيس ۾ انگريزي نموني سان ٽيبلن، ڪانٽن ڇرين ذريعي ڪيو ويو هو. مانيءَ دوران سيٺان پنهنجي هم پيشي

جپاني انجنيئر فيوجي هارا سان کل پوڳ ڪندو رهيو. هن کي جپاني ماڻهن جي تهذيب تمدن، جيڪا سندس ملڪ جي تهذيب کان مختلف هئي، وڻي رهي هئي. چوجو هي پهريون دفعو هو هن ڏٺو تہ پيار جي موٽ ۾ پيار ڪيو ٿي ويو.

منجهند جي مانيءَ کان پوءِ هو ڏڪڻي فوتابا جي حوالي ڪيو ويو جيڪو کيس ڪمپنيءَ جي ڪار ۾ هڪ ساموندي ڪناري واري شهر ڪاما ڪورا ڏي وٺي هليو. رستي تي هو جپان جي پهراڙي وارن علائقن جو بہ ديدار ڪندو هليو. سيتان کي تعجب لڳو تہ جپان جي زمين جو هڪ هڪ انچ استعمال هيٺ آهي. زمين جا ٻچيل ٽڪرا سائي گاهہ سان پريل نظر آيا ٿي يا قطار ۾ پوکيل ٻاجهن ۽ ولين سان. رستي جي مٿان جتي ڪٿي پليون ۽ اليڪٽرسٽيءَ جون طاقتور تارون لنگهيون ٿي. هي ملڪ هڪ دور کان لنگهي ٻئي دور ۾ گهڙندو نظر آيو ٿي. پراڻيون ۽ نيون شيون هڪ ٻئي ۾ رلي ملي ويل ٿي لڳيون.

ڪاماڪورا شهر گوتم ٻڌ جي وڏي کان وڏي بوتي (Statue) کان مشهور آهي، جيڪو ٽامي جو ٺهيل آهي. سيتان هن آفت جيڏي بت جي چوڌاري ڦري کيس چڱي طرح ڏٺو ۽ فوتابا اهو ڏسي خوش ٿيو تہ هڪ فارينر سندس ملڪ جي ڪنهن شيءِ مان متاثر ٿيو آهي. ان بعد فوتابا "هاسي ڪان نان" مندر ۾ وٺي آيس جتي ڪاٺ مان ٺهيل هڪ ديويءَ جو بت رکيل آهي.

"ويري بيوٽيفل" (تمامُ سهڻو) فوتابا چيو.

"ييس." سيتان جهيڻي هائوڪار ڪئي.

ان بعد مندر کان ٻاهر نڪري سمنڊ جي ڪناري تي اچي ويٺا. سامهون وشال ساگر جون لهرون جڏهن سندس پير چمڻ لڳيون تہ سيتان کي عجيب احساس ٿيو تہ زندگي هن لاءِ ڄڻ هاڻ سک جا دروازا کولي ڇڏيا هجن ۽ شايد اڄا ٻيا بہ ڪيترائي هجن جيڪي اڳتي هلي کلن.

واپس پنهنجي ڪمري ۾ پهچي هن اينڊرشام بابت سوچيو ۽ نا ممڪن حالتن ۾ پيش اينڊرڱالهين تي غور ڪيو جن ۾ هو زبردستي هيرو جي رول ۾ پيش ٿي رهيو هو پر ٻاڻ فلمي هيرو تہ نہ هو. ٻاڻ تہ فقط آمريڪا جي هڪ شهر جو رهاڪو انجنيئر هو جنهن جي عورتن جي معاملي ۾ ڪڏهن بہ ساعت نہ رهي هئي، پر اڄ هن جي هڪ اهڙيءَ حسن جي ديويءَ سان ملاقات رٿيل هئي جيڪا هن ڌرتيءَ جي وڏي ۾ وڏي شهر — ٽوڪيو جي حسين ترين عورت مڃي وئي ٿي.

سيتان پوري ڇهين بجي پنهنجي عينڪ کي چڱيءَ طرح نڪ تي جمائي هيٺ هوٽل جي لابيءَ ۾ پهتو. هن ڪلارڪ کي رات لاءِ ڪنهن بهترين ٿيٽر ۾ ٽڪيٽن جي ائڊوانس بڪنگ لاءِ چيو ۽ في الحال کين نيو اوتاني هوٽل ۾ ڇڏي اچڻ لاءِ هڪ ٽئڪسي سڏائڻ لاءِ پڻ چيو. ٿورو ترسي هن ڪلارڪ کان هڪ

سوال پڇيو جيڪو هن کي منجهائي رهيو هو:

"آئون هڪ عورت سان گڏ مانيءَ جي دعوت تي پيو وڃان. سندس سچو نالو مس ڪانو ماسايو آهي. ان سچي نالي ۾ سندس ذات ڪهڙي ٿي ۽ مون کي ڪيس ڇا سڏڻ کپي؟"

"ڪانو هن جي ذات ٿي ۽ ماسايو سندس نالو. جڏهن توهان جي دوستي گهاٽي ٿي وڃي تہ پوءِ هن کي ماسايو سانِ سڏي سگهين ٿو. "سان". معنيٰ "سائين"، "عزت ماب"، "مانوارو" يا "مانواري". جيڪڏهن هن کي ڪا نوڪري آهي يا لقب تہ پوءِ ان موجب. مثال طور"ڪانو_ ماسايو_ سين سي ئي" معنيٰ " ڪانو_ ماسايو_ ماسترياڻي." ڪلارڪ سمجهايس.

"ڪانو_ سان گيشا آهي. هن جو گيشائڪو نالو "مس سدا بهار چنبيلي" آهي." سيٽان ٻڌايس.

ڪلارڪ جون اکيون ڦاٽي ويون."توهان اڄ مس سدا بهار چنبيليءَ جي شام خريد ڪئي آهي، سيٽان _ سانَ؟ توهان کي ڪنهن اعليٰ جاءِ جي ڳولا هوندي. هونءَ اسان جي هوٽل ۾ بہ توهان جهڙن وڏن ماڻهن لائق سوٽ (ڪمرو) مهيا ٿي سگهي ٿو."

"نہ مهرباني. هيءَ اسان جي ملاقات گيشا ۽ گراهڪ جي نہ، پر ذاتي ياريءَ دوستيءَ جي ناتي هيٺ ٿي رهي آهي."

"هوءَ توهان جي ذاتي دوست آهي؟ بس سائين، مان اجهو توهان لاءِ ٽئڪسي ٿو گهرايان تہ توهان کي نيو اوتاني هوٽل ۾ ڇڏي اچي. موڪلائڻ وقت توهان کي "گڊلڪ" (شال ڀاڳ ڀلو ٿيئي) بہ نہ چوندس جو توهان جو ڀاڳ اڳهين ڀلو آهي."

سيٽان نيو اوتاني هوٽل ۾ پهرين پهچي ويو. ڪمپنيءَ وارن هن لاءِ اها هڪ بهترين جڳهہ چونڊي هئي جنهن کي ڏسي هو خوش ٿيو. چيف بٽري کي گهرائي چيائين:

"منهنجو نالو سيٽان آهي. ڊنر لاءِ هڪ ٽيبل رزروڊ رکرائڻ چاهيان ٿو جو منهنجا ڪجهہ مهمان اچڻا آهن."

بٽرو ادب وچان جهڪيو:"سائين توهان لاءِ اڳهين رزرويشن ٿي پئي آهي. توهان پاران توهان جي ميزبان ڪمپنيءَ ان سلسلي ۾ فون ڪيو هو ۽ اسان سڄو بندوبست ڪري ڇڏيو آهي. ڀلا سائين توهان هينئر ئي پنهنجي ٽيبل تي ويهڻ چاهيندؤ يا مهمانن اچڻ کان پوءِ؟"

"نہ في الحال آئون لابيءَ ۾ ويهان ٿو. مهرباني ڪري مون کي اهو تہ ٻڌاءِ تہ "گڊ ايوننگ" (شام جي ڪيڪار) کي جپانيءَ ۾ ڇا ٿا چون؟"

"اهو تمام سولو آهي مسٽر سيٽان. "ڪان بان وا"."

"ڪان _ بان _ وا_ " سيٽان ورجايو.

"بلڪل صحيح ٿا چئو سائين."

سيٽان پوءِ لابيءَ جي در وٽ بيهي تصوراتي دنيا ۾ پنهنجو پاڻ کي هڪ ذهني دنيا جي اهم شخصيت ٿيڻ جا خواب ڏسڻ لڳو. ايتري ۾ سامهون مس سدا بهار چنبيلي ايندي نظر آئي. هن کي ڪمونو پهريل هو ۽ ساٽس گڏ هڪ ٻي ڇوڪري آسماني ۽ اڇي رنگ جي وڳي ۾ هئي. سيٽان هن ڏي جهڙو تهڙو نهاري وري پنهنجي ملاقاتيءَ جي خوبصورت چهري ڏي ڏٺو. ويجهو اچڻ تي هو ساٽس جهڪي مليو ۽ سلام ڪيائين:"ڪان بان وا"

گيشا پنهنجن گوڏن کي جهڪايو ڪنڌ کي ٿورو پاسيرو ڪيو ۽ پوءِ ان شانائتي ادا سان جهڪي سلام ڪيو جنهن جي سکڻ پنيان صدين جي تاريخ آهي. "ڪان بان وا _ سيٽانو سان" هن مرڪندي جواب ڏنو. جيڪڏهن اهڙي ادا سان "سائرس" ڳالهائي ها تہ جيڪر "اوڊيس" تہ پنهنجي گهر جو رستو بہ ڀلجي وڃي ها.

بلو ۽ اڇي وڳي واري ڇوڪريءَ پنهنجو سهڻو جپاني چهرو سيٽان ڏي ڪري انگريزيءَ ۾ چيو: "آئون پيگي آهيان." سندس لهجو صحيح نہ هو پر انگريزي سڻي تي ڳالهائين. "آئون مائيڪو آهيان. يعني شاگرد گيشا. گيشا ٿيڻ کان اڳ ڪجهہ سالن لاءِ ڇوڪري مائيڪو سڏبي آهي ۽ جڏهن بہ ڪا فرسٽ ڪلاس گيشا ڪٿي دعوت تي ويندي آهي تہ هوءَ پاڻ سان گڏ هڪ يا ٻہ مائيڪو بہ کڻندي آهي. هوءَ بہ مس سدا بهار چنبيليءَ کي انگريزي ٿوري گهٽ ٿي اچي. آئون توهان جي وچ ۾ خلل ثابت نہ ٿيندس. بلڪ مون کي تہ هوءَ بہ پنهنجن خيالن ۾ گم رهڻ جي عادت آهي."

پيگيءَ کي انگريزيءَ ۾ لس ٿي لس ڳالهائيندو ٻڌي سيٽان کي ڏاڍو مزو آيو. ٻنهي کي پاڻ سان گڏ وٺي ماڻيءَ لاءِ ڊائننگ روم ۾ گهڙيو. ٻئري کين سندس ٽيبل ڏيکاري جيڪا دريءَ ڀرسان هئي جنهن مان سڄي شهر جو نظارو صاف پئي ڏٺو. گيشا وڏي شانائتي نموني سان پنهنجي ڪرسيءَ تي ويٺي. سيٽان سامهون واري ڪرسيءَ تي ٿي ويٺو ۽ پيگي پاسي واري ٻچيل ڪرسي ريڙهي ان تي ويٺي _ ۽ هڪ دفعو وري دل ئي دل ۾ سوچڻ لڳي تہ سونهن ۽ سوپيا ۾ هيڏي مهال سهڻي، ڳالهائڻ جي فن ۾ ههڙي اڪابر _ مس سدا بهار چنبيليءَ هڪ فارينر کي شام گذارڻ ۽ ڪچهري ڪرڻ لاءِ ڪيئن چونڊيو آهي _ جيڪو سندس ڪا بہ ڳالهہ ٻولهہ، چرچو گهٻويا شعر و شاعري سمجهڻ کان قاصر آهي.

"مس ڪانو" سيٽان هاڻ پڇيو "ڊويو اسپيڪ انگلش؟"(تون انگريزي ڳالهائي سگهين ٿي؟) گيشا مرڪيو. آڱوٺي ۽ آڱر سان چپٽيءَ جو نشان ٺاهي جپانيءَ

۾ چيو:"ساڪوشي" (تمام ٿوري ٿوري) ۽ پوءِ وري انگريزيءَ ۾ چيو:"لٽل لِٽل."

"پوءِ تہ توسان ڳالهائڻ لاءِ مون کي جپاني سکڻي پوندي" سيٺان چيو.

پيگي تڪو تڪو ترجمو ڪندي ويئي. گيشا مرڪيو ۽ خاص ادا سان هيٺين پنبڻين وٽان هن ڏانهن نهاريو. سيٺان جو بلڊپريشر گيشا جي نيڻن جي ان نهار سان خطرناڪ حد تائين مٿي چڙهي ويو. اج ڏينهن تائين هن ڏي ڪنهن عورت اهڙي پيار مان نہ ڏٺو هو.

جڏهن هن جو مٿو بولاٽيون کائي کائي هڪ ٽانيڪو ٿيو تہ هن ڪانئن ڪجهہ پيئڻ لاءِ پڇيو. ٻنهي عورتن شراب پيئڻ کان لهرايو. مس سدا بهار چنبيلي هن ڏي وري نئين دلچسپيءَ منجهان نهارڻ لڳي. ٻئري ڪين مينو (ڪاڏي جي لسٽ) آڻي ڏني. گيشا ان کي کولڻ کان اڳ ڪجهہ سيڪنڊ انتظار ڪيو تيسين سيٺان پنهنجو مينو کولي جپان جي مشهور شيءِ اسٽيڪ (ڳائي گوشت جي چاپ) جو آرڊر ڏنو ۽ سندس مهمانن پنهنجو آرڊر جپانيءَ ۾ ڏنو جيڪو ٻئرو نوٽ ڪري ڪاڏو آڻڻ لاءِ روانو ٿيو.

سيٺان، ميزبان جي حيثيت ۾ پنهنجي ٻي مهمان _ مائيڪو سان ڪا ڳالهہ ٻولهہ ڇورڻ لڳو:

"توتي اهو انگريزي نالو "پيگي" ڪنهن رکيو؟"

مائيڪو ڏند ڪڍي کلڻ لڳي. "مون تي اهو نالو منهنجي ٻواءِ فرينڊ رکيو. انگريزي بہ مون کي هن ئي سيکاري. هو جپان ۾ آمريڪن جي قائم ڪيل فوجي اڏي تي ايئرمئن آهي. اسان ٻئي هڪ ٻئي لاءِ چريا آهيون."

"توهان جو مڱڻو ٿي چڪو آهي_؟" سيٺان پڇيو ۽ ان ئي وقت کيس اهو بہ محسوس ٿيو تہ ڪٿي سندس اها ڳالهہ پيگيءَ کي خراب نہ لڳي هجي.

"آئون مڱڻو ڪيئن ٿي ڪري سگهان؟ گيشا جي ڏنڏي ۾ شادي نٿي ڪري سگهجي،" پيگيءَ وراڻيو "گيشا کي اڪيلو ئي رهڻو پوي ٿو." ايتري ۾ هن عينڪ واري همراهہ _ سيٺان جي منهن جو پنو لهندو ڏسي يڪدم ڳالهہ سمجهي ويئي. سو اتي جو اتي ڳالهہ ڦيرائي چوڻ لڳي "ها البت اها ٻي ڳالهہ آهي تہ جيڪڏهن گيشا پاڻ بہ چاهي ٿي تہ شادي ٿئي تہ پوءِ هن کي پهرين ان ڏنڏي مان نڪرڻو پوندو آهي."

سيٺان وڏي غور سان پڇيو: "پوءِ پلا ائين ڪيتريون ئي گيشا عورتون ڪن يا نہ؟"

"ها مڙيئي چڱيون خاصيون ڪن ٿيون." پيگيءَ هڪدم ڪوڙ ٺاهي چيو.

"تنهنجي انگريزي تہ ڏاڍي سٺي آهي. ڇا تون آمريڪا ۾ بہ رهي چڪي آهين؟"

"رهي تہ نہ آهيان، پر هاڻ وڃي رهنديس. اتي ڪو گيشا گهر ناهي.

منهنجو بواءِ فرينڊ چئي ٿو تہ آمريڪا ۾ گيشا گهر جي گهٽي گهرج آهي ۽ وڏي ڪمائي ٿيندي. ڪجهہ سالن بعد آئون بہ مائيڪو مان ڦري گيشا سڏائيندس. مونکي پنهنجو گيشائڪو نالو هوندو. پنهنجي لئہ ۽ پنهنجو شان هوندو. پوءِ منهنجو بواءِ فرينڊ ۽ آئون گڏجي ڪجهہ انگريزي چاٽندڙ ڇوڪريون هٿ ڪنداسين ۽ آمريڪا ۾ پهريون گيشا گهر کولينداسين."

"اهو سوچيو اٿوَ تہ ان لاءِ ڪهڙو هنڌ مناسب ٿيندو؟"

پيگيءَ ڪنڌ ڌوڻيو:" منهنجو بواءِ فرينڊ چوي ٿو تہ نيويارڪ پاسي کولينداسين ۽ تمام سهڻو هنڌ ڳولي ڇڏيو اٿس. براڊوي ۽ ايڪونجاهين گهٽيءَ جي ميلاپ وٽ."

آمريڪا ۾ پيگيءَ جو گيشا گهر هلي سگهندو يا نہ. ان بابت سوچڻ بدران سيٿان پنهنجو ڌيان ان حسين ترين مخلوق ڏي ڌريو جيڪا هر طرح مڪمل سونهن ۽ جوڀن جو مجسمو بڻيو سامهون ويٺي هئي. سيٿان پنهنجو هڏائون هٿ ٽيبل تي رکي مس سدا بهار چنبيليءَ ڏي وڌايو ۽ ان ڳالهہ جو اظهار ڪرڻ چاهيو تہ هن جو سڄو ڌيان هن ڏي آهي. مس سدا بهار چنبيليءَ مرڪيو ۽ پنهنجو ڪنڍائتين ۽ سنهين آڱرين وارو هٿ هن جي هٿ مٿان رکيو. هٿ جي معمولي ڇهاءَ سيٿان جي ڪرنگهي تائين جڻ ڪرنٽ ڊوڙائي ڇڏيو. سيٿان گيشا جي بادامي اکين ڪي غور سان ڏسڻ لڳو جن ۾ چاهت جي گرمي هئي. سندس وار دونهين جهڙا ڪارا هئا ۽ منهن ۽ جسم جي چمڙي ڪريم جهڙي اڇي ۽ لسي هئي. "جنهن ماڻهوءَ جي شادي مس سدا بهار چنبيليءَ جهڙي عورت سان ٿيندي ان کي ٻئي ڪهڙي بهشت جي ضرورت." سيٿان دل ئي دل ۾ سوچيو.

ٻئري هن جي اڳيان فروٽ ڪاڪ ٽيل اچي رکيو ۽ سندس مهمانن اڳيان پليٽن ۾ ساون پنن جي مٿان اڇي رنگ جا چورس ٽڪرا.

"شا شي مي." گيشا چيو. ۽ پوءِ هڪ اچو ڳترو چاپ اسٽڪ (تيلين) سان ڪٽي سيٿان کي چکڻ لاءِ کارايو. هن تجربي خاطر ان کي چٻاڙيو پر چڱيءَ طرح پرکي نہ سگهيو تہ ڪهڙي شيءِ آهي.

"ڪچي مڇي." پيگيءَ چيو "شا شي مي جپان ۾ ڪچي مڇيءَ جي ڊش کي چئجي ٿو."

اهو ٻڌي سيٿان اکيون ڪٽي بند ڪيون ۽ وڏيڪ چٻاڙڻ بدران منهن ڪڙو ڪري هڪ ئي ڳيٽ ۾ ڳهي ويو.

"تو لاءِ ڪجهہ گهرايون؟" پيگيءَ پڇيو.

"نہ مهرباني." سيٿان وراڻيو ۽ پوءِ ڳالهہ بدلائي ڪانئن اهم سوال پڇيو:

"مانيءَ بعد توهان جي ڪجهہ وقت ڪڍي سگهو تہ "نيچي _ گيڪي"

ٿيٽر ۾ ڊرامو هلي ڏسون.“
پيگيءَ ترجمو ڪيو ۽ پنهنجي سائڻ جي فيصلي جو انتظار ڪرڻ لڳي.
گيشا تيلين سان شا شي مي _ مڇيءَ جو پيو ڳترو ڪنيو ۽ هوا ۾ جهلي بيٺي.
”اف يو وِش“ (جيڪڏهن توهان چاهيو ته) گيشا آخرڪار وراڻيو.
سندس منهن تي فخر جون ريکائون هيون جو هن انگريزيءَ جو جواب انگريزيءَ ۾ ئي ڏنو.
هوٽل مان اٿڻ وقت لابيءَ ۾ موجود سيني همراهن مس سدا بهار چنبيليءَ کي مڙي مڙي ڏٺو. جيڪا واقعي هڪ جيئري جاڳندي سونهن هئي.
نيچي _ گيڪي ٿيٽر ۾ هلندڙ ڊرامو سيتان کي ڏاڍو وڻيو. پر ۾ وينل مس سدا بهار چنبيليءَ به سڄو وقت پنهنجو هٿ جهلڻ لاءِ سندس حوالي ڪري ڇڏيو هو. ڊرامي ختم ٿيڻ مهل پيگيءَ کيس ٻڌايو ته هو ٽئڪسيءَ ذريعي پاڻ گهر هليا ويندا ۽ سيتان کين گهر تائين ڇڏي اچڻ جي تڪليف نه ڪري جو هو اڪثر اڪيليون هليون وينديون آهن. سيتان جيتوڻيڪ اها اميد رکيو ويٺو هو ته ڇڏڻ جي بهاني پنهنجي محبوبا جو گهر ڏسي ڇڏي ۽ ممڪن ٿي سگهي ته سندس ماءُ پيءُ سان به ملي وٺي. پر في الحال ان جو سوال ئي پيدا نه پئي ٿيو. پوءِ ٿورو منجهندي پڇيائين:
”پلا سياڻي توهان سان ملي سگهان ٿو؟“
گيشا چپ ٿي وئي ته ڪهڙو جواب ڏجي. هونءَ گيشا جي زندگي ۾ اهڙا گهٽ لمحا ايندا آهن جو هوءَ ڪنهن ڳالهه جو جواب نه ڏيئي سگهي.
”ڊو يو وش؟“ (تون ملڻ چاهين ٿو؟) گيشا پڇيو.
”آف ڪورس!“ (بلڪل) سيتان وراڻيو. جواب ۾ پيگيءَ هن ڏي نهاري مرڪيو. کيس اها ڄاڻ نه هئي ته سيتان ڪو ايڏو امير ماڻهو آهي. آمريڪن هجڻ ڪري، ان ۾ ڪو شڪ ناهي ته هو پين کان شاهوڪار ٿي سگهي ٿو پر هڪ ٽاپ ڪلاس جي گيشا سان روز ملڻ تمام وڏي ڳالهه آهي. جنهن لاءِ حد درجي جو امير به به دفعا سوچيندو. ڇو جو ان جي تمام ڳري ادائگي ٿئي ٿي.
بهرحال اهو ته پيگيءَ پئي سوچيو پر اسان واري يار سيتان کي اها خبر نه هئي ته هو جيڪو هڪ هڪ منٽ گيشا سان گهاري رهيو آهي ان جا پئسا سندس ميزبان _ ماتسوموتو ڪمپنيءَ جو مالڪ سيٺ ماتسوموتو گيشا گهر جي مالڪياڻي _ ”ماماسان“ کي روڪڙا ادا ڪري رهيو آهي. جپان جي رسم موجب ماماسان وڏي عمر جون عورتون، غريب ۽ حسين ڇوڪرين کي حاصل ڪري ان کي گيشا بڻجڻ جي تربيت ڏينديون آهن. ڳالهائڻ ٻولهائڻ، ڳائڻ، نچڻ کان علاوه ڪيترن ئي هنرن ۾ ان کي پڙ ڪنديون آهن. ان ۾ ڪيترائي سال ۽ ڪيترائي

پئسا لڳي ويندا آهن. پر پوءِ گيشا تي وجهڻ بعد ڪيس بہ ان جو ڦل / ڪمائي ملندي آهي ۽ اها گيشا ان ماماسان جي سڄي عمر ٻڌي ٻانهي ٿي رهندي آهي. ان ڪري گيشا جو پنهنجو وقت بہ پنهنجو نہ پر ان ماماسان يا گيشا گهر جي مالڪياڻيءَ جي ملڪيت هوندو آهي.

نہ وري ماتسوموتو ڪمپنيءَ سيتان کي ان بابت آگاهہ ڪرڻ چاهيو ٿي جو هنن اها پنهنجي بي عزتي سمجهي ٿي تہ متان مهمان شڪي ٿي پوي.

ساڳئي وقت سيتان وري اهو پئي سوچيو تہ مس سدا بهار چنبيليءَ جي پهرين ملاقات ۾ ئي ساڻس ڪا دوستي ٿي وئي آهي ۽ هوءَ واندڪائيءَ مان پنهنجو ذاتي وقت ڪڍي هن سان ملي رهي آهي جيئن پاڻ ڪم ڪار لاهڻ بعد فرصت جون گهڙيون هن سان ملي ٿو. جيتوڻيڪ گيشا پنهنجي ڌنڌي جي نوعيت مطابق هن سان کلي ڳالهائي رهي هئي، پر سيتان گيشا جي ان عمل کي واپاري ادا نہ پر عشق ۽ محبت جو رنگ ڏيئي رهيو هو. ان ۾ ڪو شڪ نہ هو تہ گيشا_ مس سدا بهار چنبيليءَ کي بہ دل ۾ واقعي سيتان لاءِ پهرين ئي ملاقات ۾ محبت جي چڻنگ دکي پئي هئي جا آهستي آهستي وڌي رهي هئي. هونءَ گيشائپ جي ڌنڌي ۾ هڪ گيشا کي ڪنهن سان عشق يا شادي ڪرڻ جي نہ رسم رواج اجازت ٿي ڏني نہ سندس رکوالي ڪندڙ ماماسان، جنهن جي حڪم هيٺ هوءَ هئي. پر هتي حالتون ڪجهہ اهڙو رُخ اختيار ڪري رهيون هيون جو ان تي پيگيءَ کي بہ تعجب لڳي رهيو هو تہ هي ڇا ٿي رهيو آهي. دل وندرائڻ لاءِ وڏا وڏا امير بہ فقط ڪڏهن ڪڏهن گيشا جي سنگت خريد ڪندا آهن. هي تہ لڳاتار ٽئين ڏينهن لاءِ بہ گهر ڪري رهيو آهي. بهرحال گيشا ساڻس ملڻ لاءِ هڪدم ها ۽ وعدو نہ ڪيو:

”ڇئي نئي سگهان. تي سگهي ٿو تہ سياڻ مونکي ڪو ڪم هجي.“

مس سدا بهار چنبيليءَ هڪ هڪ لفظ خيال سان انگريزيءَ ۾ اچاريندي چيو.

سيتان اڃا پنتي هنڻ نئي چاهيو:”فئڪٽريءَ تي ڪم پورو ٿيڻ تي آئون ٻلا ڪٽي فون ڪندس ۽ پوءِ جي توکي ڪي گهڙيون فرصت جون ملي ويون تہ مون سان گڏ ڪٽي گهارجانءِ.“

پيگيءَ اهو جملو جپانيءَ ۾ ترجمو ڪري گيشا کي ٻڌايو ۽ جواب ٻڌڻ لاءِ پاڻ بہ آتي ٿي. ماٺ ۾ منٽ کن گذري ويو. ان کان پوءِ گيشا سيتان ڏي مرڪ ڀريل نگاهن سان نهاريو.

”اوڪي يو ڪال.“ (چڱو ٻلا تون فون ڪجانءِ.) گيشا نيٺ چيو ۽ مڙي ٻجي ٽئڪسيءَ ۾ ويٺي جيڪا ان ئي وقت اچي پهتي هئي.

***

ٽي

هئي ڏينهن صبح جو ٺَو لڳي ڪجھ منٽن تي مسٽر ماتسوموتو جي آفيس ۾ ان ئي عنوان تي بحث هلي رهيو هو جو ٿوري دير اڳ ۾ ان سلسلي ۾ گيشا گهر کان فون اچي چڪو هو. جپاني ٻولي سڌي سنواڻي ناهي پر ان ۾ ڪيٽريون ئي ڳالهيون اڻ سڌيءَ طرح ڪيون وڃن ٿيون، ان ڪري ان جو لفظ بلفظ ترجمو ڪرڻ ته ڀاڻ ڪي اوڙاهه ۾ اڇلڻو ٿيو پر ايترو آهي ته جيڪي ڳالهيون هلي رهيون هيون، ان مان صاف لڳو ٿي ته مٿئين ليول جي آفيسرن جي حالت خراب آهي. ڪين سمجھ ۾ نٿي آيو ته اهو گيشا وارو مسئلو ڪيئن حل ڪجي.

مسٽر فوتابا، جيڪو انگريزي ڳالهائيندي ته هميشه هٻڪيو ٿي، هينئر پنهنجي مادري زبان جپانيءَ ۾ کليءَ طرح بحث ۾ حصو وٺي رهيو هو. ”ڪمپنيءَ طرفان مهمانن جي وندر لاءِ رٿيل بجيٽ ته سچي خرچ ٿي وئي،“ هن بلڪل ائين ئي سڌيءَ طرح چيو ”منهنجي خيال ۾ ته اسان کي هن بيوقوف مهمان مان ڪنهن طرح جان ڇڏائڻ کپي. جيڪو روز بروز مٿي جو سور ٿيندو وڃي. گيشا واري عياشي پوءِ پلي وڃي پنهنجي ڏيھ ۾ ڪري ته خبر پويس ته ڪيڏو ٿو بل اچي.“

مسٽر ياماگچي ڪجهه اونهو ئي سوچي رهيو هو. ”هنن وٽ آمريڪا ۾ اڃا گيشائون نه آهن.“ هن فوتابا کي ٻڌايو ”آمريڪا هڪ نئون ملڪ آهي ۽ سماجي طرح آمريڪي اڃا ايترو سڌريل نه آهي. مون کي پڪ آهي ته سيٽان کي هتي جي حالتن جي خبر ناهي. اسان جي هن کي هتان پڄائي ڪيڏنداسين ته آمريڪا کان مليل آرڊر هٿن مان هليو ويندو ۽ چئن ڏوڪڙن ڪمائڻ جي اميد تي پاڻي گهمي ويندو.“

”سيٽانو سان کي،“ ماتسوموتو بيزاريءَ مان ٻڌايو ”اسان سان تيسين گڏ رهڻو آهي جيسين سندن آرڊر ڪيل مشينري جو نمونو تيار ڪرائي ڪانئس پاس ڪرايون. ان ڪري ڪا ٻي راهه ڳولڻ کپي.“

”سندس وندر لاءِ چونه ڪا آمريڪن ڇوڪري هٿ ڪجي.“ مسٽر ياماگچيءَ صلاح ڏني.

ماتسوموتوءَ اها ڳالهه نه مڃي. ”هڪ اڻ سڌريل آمريڪن ڇوڪريءَ سان وقت گذارڻ جو ڪنهن کي لاچار پيو آهي جڏهن ته ڪوڙ جپاني ڇوڪريون موجود آهن.“

”پلا هيستائين ڪيترو بل اچي چڪو آهي؟“ ياماگچيءَ پڇيو.

”خير. پهرين شام جو خرچ ته ڳڻڻ نه گهرجي جو اها ته اسان پاڻ ئي رٿي هئي ۽ ان ڏينهن جو خرچ اسان تي واجب هو جيئن دستور موجب هر نئين آيل پارٽيءَ کي خوش ڪرڻ لاءِ ڪندا آهيون. پر گذريل شام جي چند گهڙين جو بل به ڏيڍ لک يين تي ويو آهي. ۽ هن اڄ لاءِ وري ساڳي گيشا کي دعوت ڏني آهي.“ (ڏيڍ لک يين اٽڪل ڇهه سؤ آمريڪن ڊالر وڃي ٿيا.)

”سيٽان سان عورتن جي ڪچهريءَ ۾ ويهڻ ۾ ڪا دلچسپي نٿو رکي،“ اماگچيءَ ان نڪتي ڏي ڌيان ڇڪايو ”هو دراصل هن خاص عورت جي ڦندي ۾ اسي پيو آهي.“

”حقيقت ۾ اهو منهنجو ڏوهه آهي،“ پوڙهي ماتسوموتوءَ ڪنڌ ڌوڻيندي يو ”پر مون به فقط ان خيال کان مس سدا بهار چنبيلي جهڙي مهانگي گيشا هرائي ته هي هڪ وڏيءَ پارٽيءَ جو نمائندو آهي ۽ پيو ته روز روز ته اهو خرچ نه ڪبو. اها ڪل نه هيم ته هي اسان جو مهمان ان تي اکين ڇڪن تي پوندو ۽ هن ي ٻن مٺن ٻولن کي محبت نا... سمجهندو. مس ريڪو جو به ان ۾ ڏوهه ناهي نهن فون ڪري هنن کي ٻئي ڏينهن به ملرايو. هن ته دراصل اهوئي ڪجهه ڪيو نهن لاءِ هن کي چيو ويو هو ۽ هوءَ ته هڪدم سربستو احوال اسان کي ڏيندي ي آهي.“

هاڻ ڪري ڇا ٿو سگهجي. هر هڪ جي ڌيان ۾ مسٽر ماتسوموتو جهڙو

هڪ ٻيو جپاني ڪارخانيدار مسٽر ساڪاموتو جارج هو جيڪو سٺي انگريزي ڳالهائڻ ۽ آمريڪا ۾ گهڻو وقت رهڻ ڪري اتي جي گهڻي ڄاڻ رکندڙ هو ۽ هنن مڙني تي حاوي هو. هن جپان ۾ آيل ٻين جي گراهڪن کي پنهنجين اٽڪلن سان پنهنجو ڪري ٿي ڇڏيو. سو ساڪاموتو جارج جي جيڪڏهن سيٺان سان لهه وچڙ ٿي ته هنن لاءِ ٻائيتال مچي ويندو ۽ آمريڪا کان مليل آرڊر جي سڄي ڪمائي هِنن بدران ساڪاموتو جارج جي حوالي ٿي ويندي.

"پلا گيشا کي هفتي جي ٻڌي حساب سان ٻاڙي تي رکڻ بابت ڇا خيال آهي." فوتابا پڇيو.

"بس اهائي هڪ ڳالهه آهي جيڪا آئون سوچيان پيو. ٻڌي حساب سان ڪجهه گهٽ اگهه ٺيڪ ڪري پئسي جي وري بہ ٿوري بچت ٿي سگهندي،" ماتسوموتو وراڻيو "اهو بہ شڪر ڪرڻ گهرجي جو سيٺان صاحب هم بستريءَ لاءِ گيشا کي نہ چيو نہ تہ ايڏي وڏي ڪلاس جي گيشا جي اها"وهاڻي واري خذمت" پنهنجي ڪمپنيءَ جو ڳاٽو پيچي رکي ها."

"واقعي اهو ڪمال آهي. هڪ فارينر جو ايڏو سلڇڻو هجڻ واقعي عجب جهڙي ڳالهه آهي، جنهن تي يقين تہ نٿو اچي." ياماگچيءَ چيو.

"بهرحال پوءِ اڄ لاءِ ڇا ڪجي؟" فوتابا پڇيو "ڇا ائين بهتر ٿيندو تہ هن کي چئجي تہ گيشا اڄ واندي ڪانهي."

"جي ائين ڪبو تہ." ياماگچيءَ چيو "سيٺان سان دلشڪستو ٿي بيزاريءَ جي حالت ۾ آفيس کان سڌو هوٽل ڏي سوير ئي موٽي ويندو جتي پنهنجو رقيب ساڪاموتو جارج هن سان ضرور ملاقات لاءِ پهچي ويندو."

ڪارخاني جي مالڪ ۽ صدر مسٽر ماتسوموتو نيٺ آخري فيصلو ڪيو. "هيئن ٿا ڪريون جو شام جو هن کي گيشا سان گڏ باغيچي ۾ واڪ ڪرڻ لاءِ پروگرام رکرايون ٿا. پوءِ رات ڊاري هي همراهہ پڪ گيشا کي مانيءَ جي دعوت ڏيندو جنهن لاءِ گيشا کي چئي ڇڏبو تہ اڦٽ انڪار ڪري ڇڏي ايتري رپورٽ ملڻ بعد وڌيڪ جو پوءِ سوچينداسين."

ڏهين بجي ڊاري سيٺان اچڻ سان ماتسوموتو ڪمپنيءَ جي رسيپشنسٽ ڇوڪريءَ کان پڇيو:

"صبح جي ڪيڪار گڊ مارننگ کي توهان جپانيءَ ۾ ڇا ٿا چئو؟"

"اوهايو گوذائي ماس" هن وراڻيس، "لفظن تي تمام گهڻو زور نہ ڏي بس آمريڪا جي رياست "اوهيو" چوڻ کان پوءِ "گو" ۽ پوءِ "ذائي ماس"

"او_ هيو _گو_ ذا ئي_ ماس،" ريڪوسان" سيٺان چئي ڏنو.

ڇوڪريءَ کي اهو ٻڌي مزو آيو. "اوهيو_ گوذائي ماس سيٺان سان. تماه

خوشي جي ڳالهہ آهي جو توهان جپاني سکي رهيا آهيو.“

اهو چئي هوءَ سيتان کي گس ڊيڪاريندي ڪانفرنس روم ۾ وٺي آئي جتي چانهہ جو بندوبست ٿيل هو. ياماگچي ۽ فوجي هارا اٿي بيٺا ۽ ڪيس ادب سان ڪيڪاريائون. ظاهري طرح ماحول ۾ ڪنهن بہ قسم جي بيزاري يا پريشانيءَ جو اهڃاڻ نہ هو.

سيتان ڊگهو ساهہ کڻي تہي هنئي: ”اوهيو گوڏائي ماس ياماگچي سَان.“ هن دور پڙهڻ شروع ڪيو ”اوهيو گوڏائيِ ماس فيوجي هارا سان.“

سڀني تعريف جي نگاهن سان کيس ڏٺو. جپاني جيتوڻيڪ رڳو جهڪي ڪيڪارين ۽ هٿ ڪونہ ملائين پر ياماگچيءَ ان ڪيڪار جي موٽ ۾ پنهنجو هٿ اڳيان وڌايو اهو ئي سوچي تہ جڏهن هڪ آمريڪن ايتري همت ڪري سگهي ٿو تہ پاڻ بہ ائين ڇو نہ ڪري. پوءِ سڀ هڪ دوستاڻي ماحول ۾ چانهہ لاءِ تيار ٿي ويٺا، ۽ جيئن ئي مشينري جي نموني ٺاهڻ جي ڳالهہ نڪتي تہ سيتان يڪدم پنهنجي بريف ڪيس کولي، ان مان ان مشينريءَ جي اسيمبلنگ جو نقشو ڪڍي سڀني اڳيان رکيو.

ٻن ڪلاڪن جي هن گڏجاڻيءَ ۾ ڪافي ڪم جون ڳالهيون هليون. دنيا جي سڀني انجنيئرن جي هڪ ئي زبان ٿئي ٿي سا آهي ڊرائننگ، ماتسوموتو ڪمپنيءَ جي انجنيئرنگ ڊپارٽمينٽ اهي سڀ ڊزائنيون (نقشا) ڏسڻ سان جهٽ سمجهي ورتا جيڪي سيتان آمريڪا جي انجنيئرن کان ٺهرائي کڻي آيو هو جنهن مطابق جپانين کي مشينري ٺاهڻي هئي. ڪوجنا ۽ بناوٽ جي ڪاتي جي ماڻهن کي بہ سڏايو ويو ۽ ڪجهہ ريڪو سان جي ترجمي جي مدد سان بہ مشين جي تفصيل تي غور ڪري ان نموني جي مشينري پلانٽ ٺاهڻ جي اوائلي قدمن تي سوچيو ويو. فضا ۾ چوڌارِ انجنيئرنگ جو ماحول ڇانيل هو. سيتان جي ڳچيءَ ۽ ٻانهن جا ٻيڙا ڪليل ۽ ڪف ڪنجيل هئا. هڪ هٿ ۾ پينسل ۽ ٻئي ۾ سلائيڊ رُول هو. هن کي ماتسوموتو ڪمپنيءَ جي انجنيئر فوجي هارا سان خيالن جي ڏي وٺ ۽ ڪم ڪرڻ ۾ مزو اچي رهيو هو جيڪو اليڪٽرانڪ ٽيڪنالاجيءَ ۾ هن جهڙو ۽ ذري گهٽ هن برابر هو خاص ڪري ان ڪم ۾ جنهن لاءِ هي جپان ۾ آيل هو. منجهند تائين اهو شروعات جو مرحلو ٽپي چڪو هو.

منجهند جي ماني هن جپاني ڪمپنيءَ جي انجنيئري عملي سان گڏ کئي ۽ هن دفعي هي اهو مجڻ لاءِ تيار هو تہ چاپ اسٽڪس (تيلين) سان کائڻ واقعي سولو ڪم آهي _ بشرطيڪ کائڻ واري شيءِ آئيس ڪريم نہ هجي. مانيءَ دوران هن کي انجنيئري ڪم جو جوش هڪ طرف مزو ڏئي رهيو هو تہ ٻئي طرف

گيشا سان ملڻ جي پروگرام جي هورا ڪورا الڳ منجهائي رهي هيس. ”جيڪڏهن ڪم ۾ لڳو رهندس ۽ دير تي ويئي ته پوءِ گيشا سان ملڻ مشڪل ٿي پوندو.“ هن سوچيو. پر__ پوءِ جڻ اوچتو جادو ٿيو__ ۽ سندس مسئلو حل ٿي ويو. ٻي بجي ڏاري جپاني انجنيئر مسٽر فيوجي هارا اچي چيو ته اڳتي وڌڻ کان اڳ هن کي ڪجهه وقت ڏنو وڃي جيئن هو نقشن کي اجا به غور سان جانچي سگهي. سيتان نقشن جون ڪاپيون ويڙهي هن جي حوالي ڪيون ۽ پاڻ استقباليه ۾ آيو جتي ريڪو کي چيائين ته هوءَ گيشا کي فون ڪري معلوم ڪري ته جيڪڏهن هوءَ واندي آهي ته هي هن سان ملڻ چاهي ٿو. ريڪو چپن تي مرڪ آڻي اقرار ۾ ڪنڌ ڌوڻيو ۽ گيشا جو نمبر بنا ڏسڻ جي ئي ڊائل ڪيو. ٻنهي جي وچ ۾ ڪجهه دير پوراتيل جپاني هلندي رهي. پوءِ ريڪو فون جهلي سيتان کي چيو: ”مس سدا بهار چنبيلي ههڙي جهڙالي ڏينهن تي توهان سان پارڪ ۾ پسار ڪرڻ ٿي چاهي. پوري ساڍي ٽي وڳي هوءَ پارڪ جي در وٽ بيٺي هوندي. آئون توهان لاءِ ٽئڪسي گهرائي ان کي اهو هنڌ سمجهائي ٿي ڇڏيان.“

”هڪ ٻي ڳالهه ريڪو“ هن چيو ”ڇا سڀاڻي توسان گڏ لنچ ڪرڻ جو شرف آئون حاصل ڪري سگهان ٿو؟“

ريڪو کي ان قسم جي ڳالهه جي ته ڪا به اميد نه هئي، ڇا جواب ڏئيس. بهرحال ترت جواب ڏيڻ لاءِ هن کي ڪجهه تڪڙي تڪڙي سوچ ڪرڻي پيئي. آفيس طرفان هن کي مانيءَ لاءِ هر روز ڪو اڌ ڪلاڪ مس موڪل ملي ٿي. پر هن اقرار جو فيصلو ڪري ورتو جو هن کي اهاپڪ هئي ته ڪارخاني جا مالڪ به اهوئي چاهيندا، جيئن آيل مهمان وندري ۽ خوش رهي. ان کان علاوه هن پاڻ به اهو چاهيو ٿي__ جنهن کي ظاهر آهي ته ڪا خاص اهميت نه هئي. هن پنهنجو ڪنڌ نمايو:”مون لاءِ خوشيءَ جي ڳالهه آهي. مان انتظار ڪنديس.“

سيتان اهو ٻڌي دل ئي دل ۾ خوش ٿيو ته آمريڪا ۾ ته هن جهڙي ماڻهوءَ کي ڪا ڇوڪري لفٽ ئي نه ڪرائيندي هئي، پر هاڻ ته ڀاڳ کُلي ويا اٿس. اهو سوچيندي هو ٽئڪسيءَ ۾ وڃي ويٺو.

ٽئڪسي ڊرائيور کيس هڪ پراڻي زماني جي باغ جي دروازي وٽ اچي لاٿو. کيسي مان هُن هِن پيري پورو پاڙو ڪڍي ٽئڪسي ڊرائيور کي ڏنو جيترو ميٽر ۾ آيو هو. ٽئڪسي ڊرائيور موٽ ۾ مهرباني چئي روانو ٿيو ۽ هي يار باغيچي جي در مان جيئن ئي گهڙيو ته سامهون هوءَ بيٺي هئي جنهن جي اکين ۾ قدرتي چقمقي چڪ هئي، جنهن جي چپن مان جڻ ماکيءَ جي لار ٿي ڳڙي، جيڪا سونهن ۽ سوپيا جي ديوي هئي، جنهن جي حسن ۾ ڪو ڦِڏ يا ڦير نه هو. هوءَ نه فقط اتي موجود هئي پر اڪيلي موجود هئي.

”گڊ آفٽر نون.“ سيتان سلام ڪيو ۽ هن ڏانهن پنهنجيون ٻانهون وڌايون. هِن کي ريڪو کان اهو پڇڻ وسري ويو هو تہ منجهند جي وقت واري سلام کي جپانيءَ ۾ ڇا چئجي.
”گڊ آفٽر نون“ گيشا بہ انگريزيءَ ۾ سلام جو جواب ڏنو ۽ پوءِ هن جي وڌايل ٻانهن ڏي ڏسي منجهي پيئي تہ ڪيس ڇا ڪرڻ کپي. سيتان هن جو ساڄو هٿ جهلي ڏيرج سان پنهنجي ٺونٺ مٿان رکيو.
”آ _ سو“ (تہ ائين) هن جپانيءَ ۾ ورائيو. پنهنجو هٿ سيتان جي ٻانهن تي ائين رکندي هن کي مونجهارو تہ ٿيو پئي پر هن اهو ئي ڪرڻ چاهيو ٿي جيڪو سيتان جي دل وٺان هجي.
هو ٻئي آهستي آهستي واڪ ڪرڻ لڳا. باغيچو چئني طرف صاف سٿرو نظر اچي رهيو هو. هر شيءِ پنهنجي پنهنجي جڳهہ تي ۽ صحيح نموني سان رکيل هئي. ڪيترن ئي وڻن جا ٽڙ ۽ ٽاريون ٽڏي هوا جي بچاءَ ڪارڻ هٿ جي ٺهيل سنهي ٽونئريءَ سان ڊڪيل ۽ ٻڌل هئا. ٽُڪري ٽُڪري تي سرن جون بينچون هيون. ڪٿي بہ گندگي ۽ ڪِن ڪچرو نہ هو.
هي همراهہ پسار ڪندي ڪندي باغيچي جي هڪ اهڙي ڪنڊ ۾ پهتا جتي مختلف قسمن جا ننڍي قد جا وڻ هئا. جپان ان قسم جي ننڍڙن وڻن کان مشهور آهي جن کي ”بانسائي“ سڏجي ٿو. ”بانسائي.“ مس سدا بهار چنبيليءَ انهن وڻن ڏي اشارو ڪندي چيو. سيتان کي اهي ڄامڙا وڻ بيحد وڻيا جيڪي قد بت ۾ جيتوڻيڪ ننڍين ٻوٽن جيڏا هئا پر هر لحاظ کان مڪمل وڻ هئا. انهن وڻن جو نظارو ڪندا هو هڪ سوڙهي لنگهہ وٽان ٽپي هڪ ننڍڙيءَ ڍنڍ جي ڪناري تي اچي بيٺا.
جيتوڻيڪ گيشا قد ۾ هن کان گرانٽ ڏيڍ کن ننڍي هئي پر سيتان محسوس ڪيو تہ هوءَ هن سان وک ۾ وک ملائي نهايت آرام سان هلي رهي هئي. ڍنڍ جي چوڌاري ٿورو پنڌ ڪرڻ بعد هڪ ننڍڙي ٻيٽاري نظر آين جتي وڻن جي جهنڊ هيٺ خاموشي ۾ ويهي هو ڳالهائي سگهيا ٿي. هو ڪاٺين جي پل ٽپي اتي پهتا ۽ هڪ هنڌ ڇپر تي ويهي ڳالهائڻ لڳا. چوڌاري ماٺ ئي ماٺ هئي. رکي رکي فقط ڪنهن ننڍڙي پکيءَ لات تي لنوي يا ڪنهن جيت ڇرچر ٿي ڪئي. سيتان ڪنڌ هيٺ ڪري دل ئي دل ۾ اهو گهريو تہ جيڪر رب ڪيس سهڻو ناهي ها. پر پوءِ هن رب جي رضا تي راضي رهي ايندڙ حالتن جو هر حال ۾ مقابلو ڪرڻ جو فيصلو ڪيو.
”مس ڪانو“ هن مس سدا بهار چنبيليءَ کي سندس اصلي ۽ ذاتي نالي ”ڪانو ماسايو“ سان سڏيو.

”هئہ ئي“ (جيءَ). هن جپانيءَ ۾ وراڻيو.

”مس ڪانو_ آئون توکي فقط ”ماسايو“ چئي مخاطب ٿيان؟“ سيٽان پڇيس.

گيشا سندس هٿ کي پنهنجي نازڪ هٿ سان ٿورو مهٽي جپانيءَ ۾ چيو: ”دوزو (پليز)، ري_ ڪا_ دو“ هن آخري لفظ جو هڪ هڪ آواز ڌار ڌار اچاريو.

”ري_ ڪا دو نہ پر ري_ چرڊ_ رچرڊ“، سيٽان پنهنجي نالي جي درستي ڪئي، ”منهنجو نالو رچرڊ سيٽان Richard_Seaton آهي. پر دوست مون کي پيار مان ڊِڪ Dick سڏين.“

”ڊي_ ڪُو_ سانَ“ (ڊِڪ_ سائين) هن سندس نالو جپاني اسٽائيل ۾ چئي پوءِ ڪجهہ دير لاءِ سوچيو. جڏهن سندس دماغ ۾ انگريزيءَ جا ڪافي لفظ گڏ ٿيا تہ هڪ هڪ لفظ آهستي آهستي ڪري چيو: ”يو هَئو بيبيز؟“ (ڇا توکي ٻار آهن؟“

”مون کي زال ئي نہ آهي.“ هن سنجيدگيءَ سان چيو.

همدرديءَ جا جذبا گيشا جي چهري تي تري آيا ۽ پڇيائين ”شي ڊاءِ؟“ (هوءَ مري ويئي؟).

سيٽان ڪنڌ ڌوڻيو ۽ هٿ جون تريون کولي دکدائڪ حقيقت جو اظهار ڪيو. ”نات وانٽ؟“ (توکي ڪابہ پسند نٿي ڪري) گيشا وري انگريزيءَ ۾ پڇيو.

سيٽان ڪان هاڻ ان بابت وڌيڪ ڳالهايو نٿي ٿيو سو اٿي بيٺو. هو جپاني عورت جي پيٽ ۾ گهڻو قدآور لڳي رهيو هو. هن جي ائين اوچتي اٿڻ تي مس سدا بهار چنبيلي سمجهي وئي تہ سندس انگريزي سادي هجڻ ڪري شايد هوءَ ڪا اهڙي ڳالهہ ڪري وئي آهي جيڪا هن دل ۾ ڪئي آهي. هوءَ بہ اٿي بيٺي ۽ هن کي پرچائڻ جي ڪرڻ لڳي. هن کي ننڍي هوندي ئي اهو سبق سيکاريو ويو هو تہ ڪنهن بہ ماڻهوءَ جي ذاتي ڳالهہ ۾ دخل انداز نہ ٿيڻ کپي. هوءَ پنهنجي بيوقوفيءَ تي شرمسار ٿي خطرناڪ انجام بابت سوچڻ لڳي.

”آئون ڪنهن بهتر ڪان بهتر ڇوڪريءَ جي ڳولا ۾ آهيان..“ سيٽان چيو.

آخرڪار گيشا کي ڳالهہ سمجهہ ۾ آئي. اڄ ڏينهن تائين ڪنهن بہ ڇوڪريءَ هن ماڻهوءَ کي پسند نہ ڪيو آهي ۽ نہ وري هي دل وندرائي سگهيو آهي جو ڪن سببن ڪري آمريڪا ۾ شايد ڪو بہ گيشا گهر يا چڪلو نہ آهي.

هن پنهنجي دل ۾ سيٽان لاءِ همدردي محسوس ڪئي ۽ هن معصوم ۽ پيار جي بکايل انسان جي ڏک جو سوچيندي هن جي اک مان ڳوڙهو تري اچي ڳل تي ڪريو.

سيتان اهو ڏسي پنهنجو رومال ڪڍيو. پنهنجي ڪاپي هٿ سان سندس ڳاڏي مٿي ڪري اهو ڳوڙهو اگهيو ۽ پوءِ بنا ڪنهن سوچ ويچار جي سيتان هن جو منهن پاڻ ڏي نمائي ڪيس ڪٽي چمي ڏني. مس سدا بهار چنبيليءَ جي چپن جو ڇهاءُ اليڪٽرڪ جي ڪرنٽ کان گهٽ نه هو. هن هڪ دفعو وري هن کي پاڻ ڏي ڇڪيو ۽ ياڪر ۾ سوگهو جهلي ڪيس پيهر چمي ڏني ۽ پوءِ اوچتو هن ياڪر ڪٽي ڍروڪيو ۽ پنهنجي ڪئي تي شرمساري ۽ گناهه محسوس ڪرڻ لڳو. هن گيشا کي سندس اجازت بنا چمي ڏني_ هن سوچيو سندس اندر ڪٽي ڪيترو بـ اجرو هجي ۽ پلي ڪٽي هن اهو سڀ ڪجهه نيڪ نيتيءَ سان ڪيو هجي تـ بـ اهو گناهه معافي جوڳو نـ هو. هن کي لڳو تـ هاڻ هوءُ پڪ ڪاوڙ ڪندي. هو هڪ قدم پنتي رڙهي پنهنجي ياڳ جو فيصلو هن جي اکين مان پڙهڻ لڳو.

گيشا پنهنجو هٿ آهستگيءَ سان مٿي کنيو ۽ پنهنجن چپن کي ڇهيو: "يو ڪِسڊ مي." (تو مونکي چمي ڏني) هن چيو. پوءِ سيتان جو چهرو ڪجهه سيڪنڊن لاءِ غور سان ڏسندي رهي.

"فرسٽ ٽائيم." (پهريون دفعو مون کي ڪنهن چمي ڏني آهي. هن سيتان کي ٻڌايو.

سيتان کي هن جي ان ڳالهه تي يقين ئي نـ آيو ۽ پوءِ بنا ڪنهن سوچ سمجهه جي چئي ڏنائين:" چو پلا. ائين ڪيئن ٿو ٿي سگهي. تون تـ هڪ گيشا آهين؟"

اهو ٻڌي هوءَ چپ ٿي وئي. جڻ ڪيس ڪو نانگ سونگهي ويو. ڪجهه گهڙيون اڳ جيڪا هن جي اکين ۾ اونهائي هئي سا غائب ٿي وئي. ۽ پوءِ هن جي اکين ڏي نهاري ٺوڪ طور وراڻيائين:"هائو. آئون هڪ گيشا ئي آهيان." ۽ پوءِ پنهنجي واچ ڏي ڏٺو.

سيتان کي عورتن متعلق تمام گهٽ تجربو هو پر هو ايترو سمجهي ويو تـ هن جيڪا ڳالهه ڪئي سا هن جي محبوبا کي خراب لڳي ۽ هن غلط ڳالهه ڪئي آهي.

گيشا ڪا رنڊي نـ آهي جنهن بابت ڌاريان ماڻهو اڪثر غلط سوچين ٿا. پر بهرحال هو هڪ اهڙي اڻوڻندڙ ڳالهه ڪري ويٺو جنهن جي تلافي ايڏي سولي نٿي لڳي.

في الحال هي اهڙو ڏيکاءُ ڏيندو رهيو جڻ ڪا ڳالهه نـ ٿي آهي ۽ سڀ ڪجهه نيڪ آهي. موڪلائڻ وقت هو مس سدا بهار چنبيليءَ سان گڏ باغ جي در تائين آيو ۽ پوءِ ٽئڪسيءَ ۾ هن کي ويهاري پوري ڏيان ۽ دلجوئيءَ سان ڪانئس موڪلايو ۽ ياد ڪري ڊرائيور جي هٿ تي رستي جي ياڙي لاءِ سؤ سؤ يين جا ٽي

نوٽ رکيا. پوءِ ڪار جي دريءَ وٽ جهڪي، اندر ويٺل گيشا کي هٿ لوڏي ”تنهنجي وڏي مهرباني“ چيو. گيشا ورنديءَ ۾ ڪنڌ ڏوٽي مرڪيو. سندس مرڪ ڪاروباري هئي. هن جي رواني ٿيڻ کان پوءِ سيٽان ٻيءَ ٽئڪسيءَ ذريعي هوٽل ۾ پهتو سچي وات ڪيس ڪو هوش نه هو. سندس ضمير کيس شرمسار ڪري رهيو هو ته هن ائين ڇو ڪيو. هوٽل وٽ پهچي هن هاٽسي باٿ (گرم غسل خاني) جو رُخ ڪيو. جتي هن کي پهرين ڏينهن مسٽر ياماگچي ۾ فوتابا وارا وٺي هليا هئا.

لابيءَ ۾ پهچڻ سان، استقباليه ۾ ويٺل همراهه هن کي يڪدم سڃاڻي ورتو ۽ پيرن تي ايو ٿي هن جي آجيان ڪئي. ”توهان جي خدمت لاءِ پهرين ڏينهن واري ساڳي ڇوڪري مس سميڪو کي موڪليان؟“ هن پڇيو.

”جيڪڏهن اها واندي هجي ته واهه نه ته ٻلي ڪا به هجي.“ سيٽان وراڻيو.

هي ٿوري دير ويٺو رهيو. ان ڇوڪري پهرين آيل گراهڪ کي روانو ڪرڻ لاءِ جهڪي موڪلايو. پوءِ هن ڏي منهن ورائي مرڪي: ”ڪوني چي وا.“ چيو. ظاهر آهي ته ان جو مطلب ”گڊ آفٽر نون“ (منجهند وارو سلام) ٿيو. سيٽان پاڻ به ساڳيا لفظ دهرايا ۽ ان پتڪڙي ڇوڪريءَ پٺيان هلڻ لڳو جيڪا کيس ساڳي ڪمري ۾ وٺي آئي.

ڪلاڪ کن بعد جڏهن هو ٻاهر نڪتو ته هن پاڻ ۾ عجيب تازگي محسوس ڪئي. مس سدا بهار چنبيليءَ سان هن جيڪو اڻ سونهندڙ گفتو ڳالهايو هو ان جو احساس ڪجهه ڪجهه ڏوٻي ويل محسوس ڪيائين. واپس وري پنڌ ڪري هوٽل تي پهتو. ڪمري ڏي وڃڻ کان اڳ ”استقباليه“ تان چاٻيون کڻڻ مهل ٽپال جو پڇيائين. ڪو خط يا تار ته نه آيل هئي البته هن لاءِ هڪ نياپو ڇڏيل هو. مسٽر جارج ساڪاموٽو نالي ڪو همراهه آيو هو ۽ نياپو ڇڏي ويو هو ته مسٽر سيٽان جيڪڏهن ڪنهن ٻئي هنڌ وڃڻو ناهي ته هو کيس ستين بجي پاڻ سان ڊنر تي وٺي وڃڻ ۾ خوشي محسوس ڪندو.

سيٽان ڪنهن به جارج ساڪاموٽو نالي ماڻهوءَ کان واقف نه هو. پڪ هن جو واسطو به ماتسوموتو ڪمپنيءَ وارن سان ئي هوندو. هن ڪلارڪ کي چيو ته فون ڪري کيس سندس دعوت قبولڻ جو اطلاع ڪري.

هن اهوئي بهتر سمجهيو ته ڪاروباري قسم جي گفتگو سان سندس من جي مونجهه ڪجهه هلڪي ٿي ويندي.

❊❊❊

چار

”مسٽر سيٽان ڪريو خبر چار ڪيئن آهيو. توهان سان واقفيت ڪري مونکي خوشي ٿي آهي.“ جارج ساڪاموتو هوٽل جي لابيءَ ۾ ٻانهن لوڏيندي چيو”اميد تہ جپان ۾ تنهنجو سٺو وقت پيو گذري.“

سيٽان پنهنجو چشمو نڪ تي مٿي چڪي، هن آيل ماڻهوءَ جو غور سان جائزو ورتو. ”ڇا توهان آمريڪن آهيو؟“

قداور ۽ جانٺي جوان مرڪيو:”نہ، آئون تہ جپاني آهيان، پر مون ڪافي عرصو توهان جي ملڪ آمريڪا ۾ واپار وڙي جي سلسلي ۾ گذاريو آهي.“ هن پنهنجي پر ۾ بيٺل هڪ پرڪشش ڇوڪريءَ ڏي مڙندي چيو: ”نارما، هي آهي مسٽر سيٽان. مس نارما، منهنجي انگريزيءَ جي سيڪريٽري آهي. هوءَ هتي تعليمي دوري تي آيل آهي. ڏينهن جو ڪافي حصو هوءَ واندي گذاري ٿي. ان ڪري مون کيس بہ هن دعوت ۾ شريڪ ٿيڻ لاءِ چيو.“

سيٽان يڪدم ڄاڻي ورتو تہ نارما انهن تيز ترار ڇوڪرين مان آهي جن عام زندگيءَ ۾ هن کي ڪڏهن بہ وٺ نہ ڏنو ۽ جن کي حاصل ڪرڻ هن لاءِ

ناممڪن ڪم هو. آمريڪا ڇڏڻ وقت سندس آفيس جي ڪئنٽين ۾ هن جون هڪ اهڙيءَ ئي ڇوڪريءَ سان نظرون چار ٿيون هيون، پر هين ڇوڪرين وانگر هوءَ به ساٽس پيچ پائڻ بدران ڪيس گهائل ڪري هلي وئي هئي. ۽ هاڻ سندس سامهون نارما ويٺي هئي جيڪا ان آمريڪن ڇوڪريءَ جي بنيادي ڊيزائين جي ٿوري ڪا ڦيرقار هئي. بهرحال اصل پئٽنٽ شيءِ ته ملين ڊالر ملهه جي هئي.

"توهان جي اها مهرباني ڇئبي جو مون کي دعوت ڏني اٿوَ مسٽر ساڪاموتو" سيٽان چيو "ڇا توهان جو ماتاسوموتو ڪمپنيءَ سان ئي واسطو آهي؟"

ساڪاموتو ٿورو کليو. "نه اڄڪلهه منهنجو هنن سان واسطو ناهي. جيتوڻيڪ مسٽر ماتسوموتو منهنجن پراڻن دوستن مان آهي. بهرحال، آئون هڪ بلڪل نرالي هوٽل ڄاڻان ٿو مسٽر سيٽان، جيڪڏهن توهان جاپاني کاڌو کائڻ چاهيو ٿا ته ان هوٽل ۾ کائڻ سان توهان کي جاپان جو سنو تجربو ٿي سگهي ٿو. ڇا خيال آهي، ائين اتي نه هلي کائجي؟"

سيٽان منجهي پيو. "توهان ته تمام گهڻو سخي ٿا ڏسجو پر مون کي سمجهه ۾ نٿو اچي ته..."

ساڪاموتو ڳالهه کي درگذر ڪندي، وڏي ادا سان سيٽان کي پنهنجي ڪار ڏي وٺي آيو جيڪا ذري گهٽ مسٽر ماتسوموتو جي ڪار جي ڪاربن ڪاپي هئي. سيٽان اهو سوچي ئي سوچي ته هو ڇا پيو ڪري ان کان اڳ هو پٺئين سيٽ تي ساڪاموتو سان گڏ ويهي چڪو هو. نارما اڳيون در کولي اڳئين سيٽ تي ڊرائيور جي پر ۾ تي ويٺي.

هوٽل جي در وٽ پهچڻ تائين ساڪاموتو جپان بابت سيٽان کان سندس خيال پڇندو هليو. جارج ساڪاموتو هوٽل جي استقباليه وٽ پنهنجي واقفيت ڪرائي، سيٽان کي هوٽل جي سوڙهن ورانڊن مان لنگهائي اندر وٺي آيو. ڪجهه گهڙين لاءِ سيٽان کي ائين لڳو ته هي همراهه ڪيس ڪنهن ڦندي ۾ ڦاسائي رهيو آهي. سندس ميزبان ڪيس هڪ ننڍڙي بورچيخاني جي پر ۾ هڪ ٽيبل تي اچي ويهاريو. بورچيءَ جهڪي جهڪي کين سلام ڪيا.

"هي هوٽل کاڌي جي شوقينن لاءِ آهي." ساڪاموتو سمجهايس. "۽ هتي هر روز فقط چند خاص ماڻهن جي خدمت چاڪري ڪئي وڃي ٿي. بورچي پنهنجي مرضيءَ تي مهمانن لاءِ اهو ڪجهه رڌيندو آهي جيڪو ڪيس بهتر لڳندو آهي ۽ مهمانن کي پنهنجو پاڻ هن جي حوالي ڪري ڇڏڻو پوندو آهي."

پاسي کان بورچي تکو تکو گل گوبيءَ جي پنن جهڙي ڀاڄي ڇريءَ سان وڍڻ لڳو. هن ٽن پيالن ۾ مهمانن موجب، اها ڀاڄي سينگاري. پوءِ هڪ مڇي ڪٽي

ڀھرين ان جا چلر لاٽا ۽ ڪندا ڪيا. ان کان پوءِ ان جا سنها ڳيا ڪيا ۽ پوءِ سھڻي نموني سان پيالن ۾ پاڃيءَ مٿان اڇي مڇيءَ جا ٽڪرا سينگاري اڇي ھنن اڳيان پيش ڪيا.

”شا شي مي.“ جارج ساڪاموتو مڇيءَ بابت ٻڌايو.

”مون کي خبر آھي.“ سيٺان پنھنجيون ڪاٺ جون تيليون کنيون ۽ ھمت کان ڪم وٺي ان ڪچي مڇي (شا شا مي) جو ھڪڙو ٽڪرو وات ۾ وڌو. بورچي تيسين ٻي کاڌي جي شيءِ تيار ڪرڻ ۾ جنبي ويو. ھو عجيب قسم جي پاڃين کي صاف ڪري پوءِ انن پيرن واري آڪٽوپس مڇيءَ کي ڳيا ڳيا ڪرڻ لڳو.

”جپان ھڪ نرالو ملڪ آھي.“ جارج ساڪاموتو ڳالھائڻ شروع ڪيو. پر ائين چئڻ تقرير پيو ڪري. ”اسان وڏي خبرداري ۽ خيال سان پراڻيون ريتون رسمون ۽ رواج سانڍيندا اچون ته ساڳي وقت اسان ڪيترن ئي ڪارخانن ۽ مشينريءَ ۾ دنيا کان اڳرا به آھيون. جپان جھاز سازي، دوربينن ۽ ڪئمرائن ٺاھڻ توڙي ڪارخاني سازيءَ ۾ ته سيني ملڪن جي اڳواڻي ڪري ٿو. اسان اليڪٽرانڪس ۾ به سڀ کان پڙ ۽ مٿيرا آھيون.“

خذمتگار ڇوڪريءَ گرم ساڪي (شراب) جو گلاس سيٺان جي ساڄي پاسي کان اچي رکيو.

”مون کي خبر آھي،“ سيٺان اعتراف ڪيو ”ماتسوموتو ڪمپنيءَ جي ماڻھن جو ڪٺي مثال ورتو. زبان جي مشڪلات ھوندي به ھو اسان جون گھرجون چڱي طرح سمجھن ٿا.“

جارج ساڪاموتو ڪنڌ ڌوڻيو. ”اھي تمام سنا آھن. مونکي خوشي آھي ته توھان ھنن سان گڏ ڪم ڪري رھيا آھيو ڇو جو ھنن سان ويجھڙائيءَ ۾ ڪجھ مسئلا ٿي پيا ھئا. توھان جي خريداريءَ سان ھنن جي مدد ٿي سگھندي.“

”ڪھڙي قسم جا مسئلا؟“ سيٺان پڇيو.

ساڪاموتو ھٿ کي جھٽڪو ڏئي ان ڳالھ جو اظھار ڪيو ته ڪا اھڙي وڏي ڳالھ يا وڏو مسئلو نه آھي. ”فلپين ۾ ھنن جا ڪنيل ڪيترائي وڏا وڏا نيڪا ھنن جي ھٿن مان نڪري ويا آھن. ھنن نين شين جي ترقي ۽ کوجنا پٺيان ڪافي ملڪيت لڳائي. پر ڪجھ به ھڙ حاصل نه ٿي سگھين.“

ھوٽل جي بورچيءَ جيڪو ھنن جي ڳالھين جو ھڪڙو اکر به ڪونه ٿي سمجھيو تنھن به پيا ڊش اچي سندن اڳيان رکيا.

”حقيقت ۾“ ساڪاموتو ٻڌائيندو ھليو ”جپان ۾ رھڻ دوران توھان کي ڪپي ته ان ساڳي مشينريءَ جي نموني لاءِ ڪنھن ٻئي ڪارخانيدار کي به چئي ڇڏيو. جيئن مٿان ماتسوموتو ڪمپني اڳتي ھلي توھان جي گھرجن جو پورائو نه ڪري

سگهي يا ڪن سببن ڪري جي ڏيوالي ۾ هلي وڃي، تہ ہي ڪمپني يڪدم توهان جي گهرجن جو پورائو ڪري وٺي.“

”ڇا تنهنجي خيال ۾ تہ ماتسوموتو ڪمپني تمام گهڻي مصيبت ۾ آهي؟“

”هر گز نہ. مون ٻڌو آهي تہ هنن اڳئين پوئين کوٽ پوري ڪرڻ لاءِ هر شيءِ جي قيمت ۽ مزدوريءَ جو اگهہ وڌائي ڇڏيو آهي. منهنجو فقط اهو رايو ۽ صلاح آهي تہ احتياط طور توهان ڪنهن ٻيءَ ڪمپنيءَ سان بہ ڳالهائي ڇڏيو. جيئن پسِ پيش ضرورت وقت توهان کي مال جي گهرج لاءِ ٻيو طريقو ۽ هنڌ تہ موجود هجي، جنهن سان پوءِ اتان آمريڪا ۾ ئي ويٺي ويٺي ڳالهائي سگهو جيڪڏهن توهان ائين مناسب سمجهو تہ آئون ان سلسلي ۾ توهان جي مدد ڪري سگهان ٿو.“

سيٺان ان بابت وڌيڪ بحث ڪري نہ سگهيو. ان بدران هن هڪ نئون آيل ڊش چکي ڏٺو جيڪو هن کي بيحد لذيذ لڳو. ”مون کي هتي وٺي اچڻ لاءِ آئون سچ پچ تہ توهان جو ٿورائتو آهيان،“ هن ساڪاموتو کي چيو ۽ پوءِ ڇوڪريءَ ڏي مهڙ ڪري پڇيو:”نارما، توهان هتي ڇا پڙهي رهيون آهيو؟“

”آئون جوڊوڪا آهيان“(آئون جوڊو جي رانديگر آهيان.) _ نارما وراڻيو.

”ڇئبو تہ تون مردن سان ملهون وڙهي ڪين دسيو رکين.“

هن هائوڪار ۾ ڪنڌ ڌوڻيو.

”ڪڏهن کان اهو ڪم ڪندي اچين؟“ سيٺان پڇيو.

هن ساڪيءَ جو ڪوپ خالي ڪندي چيو.”ڇهن سالن کان آئون ڏهہ هزار ملهون ماري چڪي آهيان ۽ هن وقت تائين آئون ”شوڊان“ _ ڪارو پٽو پڻ حاصل ڪري چڪي آهيان. جيڪو دنيا ۾ وڏي ڳالهہ سمجهيو وڃي ٿو. پر ان هوندي بہ آئون پنهنجو پاڻ کي سيڪڙات ئي سمجهان ٿي. آئون ان کان بہ وڌيڪ بنجڻ چاهيان ٿي.“

بورچي ڪجهہ ٻيا کاڌي جا ڊش کڻي آيو جن مان ڪيترن جي لذت ۽ سواد سيٺان لاءِ نئون هو پر هي سيني مان ڪجهہ نہ ڪجهہ چکندو ويو جيئن جپان ۾ رهڻ دوران اهو تجربو حاصل ڪري وٺي. رکي رکي هن جي ڌيان ۾ اهو پڙاڏو گونجيو ٿي:”ها آئون هڪ گيشا ئي تہ آهيان.“ ۽ هو پنهنجو پاڻ کي سمجهائيندو رهيو تہ ان جپاني گيشا بابت اجايو سجايو سوچي پاڻ کي پريشان ڪرڻ بدران هن سهڻي آمريڪن ڇوڪريءَ ڏي ڌيان ڌريان. پر پوءِ سگهوئي ساڪاموتو هن کي انجنيئرنگ جي ڳالهين ۾ لڳائي ڇڏيو. ساڪاموتو کي اليڪٽرانڪس جي تمام گهڻي ڄاڻ هئي. ڊايوڊ، ٽرائيوڊ، سيمي ڪنڊڪٽر، ڪئپيسيٽر، ائنڊ گيٽ، نئنڊ گيٽ، ٽي وي، ريڊيو ڪمپيوٽر _ هر شيءِ تي هو چڱي طرح ڳالهائيندو رهيو ۽ سيٺان کي هڪ واريءَ دل ۾ احساس ٿيو تہ ڪاش

هن جو واسطو ڏيڍر جهڙي ماتسوموتو بدران ساڪاموتو سان هجي ها جيڪو جپاني ۽ انگريزي ٻنهي ٻولين کان ته چڱي طرح واقف آهي_ ۽ هو ڏانهن اسان واري همراهه ماتسوموتوءَ انگريزيءَ جي هڪ لفظ سکڻ جي به تڪليف نه ورتي آهي. بهرحال ان هوندي به ماتسوموتو ڪمپنيءَ جا ماڻهو وڏي محنت ۽ جوش جذبي سان ڪم ۾ لڳا پيا آهن. هنن ڪڏهن به ڪيس ڪنهن شڪايت جو موقعو نه ڏنو آهي.

بورچي اندر گهڙيو ۽ سامهون اچي بيٺو. هن دفعي هن پهرين کان گهٽو مرڪيو_ معنيٰ مانيءَ ۾ جيڪو ڪجهه هن کي پيش ڪرڻو هو سو ڪري چڪو. سندس سٺي ماني پچائڻ جي شان ۾ تعريف ڪئي ويئي جنهن جي جواب ۾ بورچي وري وري جهڪيو ۽ هو اٿي کڙا ٿيا. مانيءَ جو ڪو به بل، چيڪ يا پئسا ان وقت ادا نه ڪيا ويا.

هوٽل کان ٻاهر نڪرڻ تي هو ساڳي گهٽيءَ ۾ اچي نڪتا. جتي هينئر هڪ بدران ٻه ڪارون بيٺيون هيون. آئون نٿو چاهيان ته اوهان مونکي خراب ميزبان سمجهو" ساڪاموتو چيو "پر فلپائن کان ڪجهه ڪاروباري نمائندا آيل آهن جن سان هن وقت منهنجي هڪ واپاري نوعيت جي ڪانفرنس آهي سو آئون اها اٽينڊ ڪرڻ لاءِ توهان کان اجازت گهرندس، هي ٻي ڪار توهان کي هوٽل تائين پهچائيندي. توهان کي جيڪڏهن اعتراض نه هجي ته هوٽل تائين نارما به توهان سان گڏ هلي جيئن رستي تي جيڪڏهن توهان ڪجهه ڏسڻ وائسڻ چاهيو ته هوءَ مدد ڪري سگهي."

"اهو ته تمام سٺو."

"چڱو ته پوءِ آئون موڪلايان ٿو ۽ اميد ته پنهنجي وري سگهوئي گڏجاڻي ٿيندي نارما! هن کي پنهنجو ڪري سمجهجانءِ ۽ پارٽ هجنئي.."

"بهتر." چوڪريءَ وراڻيو.

ڪجهه گهڙين بعد سيٽان پنهنجي جسم تي پگهر جون بوندون محسوس ڪيون. هو وڏي آرام سان ڪار جي پوئينءَ سيٽ تي ٽيڪ ڏيو ويٺو هو جنهن تي پير جهڙا اچا پوش چڙهيل هئا. نارما سرڪي سندس پرسان لڳي اچي ويٺي. ان ڪري هن جي نبض جي رفتار وڌي ويئي ۽ هن کي پنهنجا هوش حواس سندس س کان ٻاهر لڳي رهيا هئا. اڳتي هلي ڪار رستي تان تکو موڙ ڪاٽيو ۽ نارما ٿورو ي ٿي وري اڇلجي اچي هن تي پيئي. سيٽان ڪيس جهلي ورتو. سندس ڪاپو ٿ تڪڙ ۾ نارما جي ڇاتين ۾ وڃي پيو.

"واهه واهه" نارما چيو.

"آئون..." سيٽان جي زبان هڪ دفعو وري جهڙي گونگي ٿي پيئي. هو

ڳالهائي نہ سگھيو.

پر نارما مرڪي رهي هئي. ”توکي تہ جوڳو جورانديگر ٿيڻ کپندو هو.“ پوءِ نارما ڇاٽي واٽي سيتان جي ٻانهن مٿي ڪري پنهنجن ڪلهن پوبان ورائي ڇڏي ”مڙيئي خير آهي. مونکي ڏکو ڪائڻ کان بچائڻ لاءِ مهرباني.“

ڪار هڪ ڪاٺائين عمارت جي در وٽ اچي بيٺي. اها عمارت هڪ پراڻو مندر هئي. نارما ڪيس هيٺ لهڻ لاءِ چيو. ”اچو تہ مندر گهمون.“

هو ٻئي هٿ هٿ ۾ ڏئي هلڻ لڳا. پهرين هڪ ڊگهو ورانڊو آيو جنهن جو پٽ ۽ ڇت ٻئي ڪاٺ جا ٺهيل هئا ان ورانڊي جي آخر ۾ گوتم جو بت رکيل هو. ان اڳيان هڪ ڪاٺ جي پيتي نذراني وجهڻ لاءِ هئي. جنهن جي ڀرسان ڪجهہ ماڻهو پوڄا پاٺ ڪري رهيا هئا. ڪي ماڻهو مذهبي قسم جو راڳ وڏي سر ۾ ڳائي رهيا هئا. اوسي پاسي ۾ بيٺلن کان هو بلڪل بي نياز هئا. سيتان اهو ڏسي حيرت ۾ پئجي ويو. مٿي آسمان ۾ اپريل چنڊ بہ چڻ خاموشيءَ سان عبادت ۾ محو هو. هن کي تعجب لڳو تہ جپان جيتوڻيڪ هڪ طرف تہ ايڏي ترقي ڪئي آهي جو اڄ دنيا جي ماڊرن ملڪن مان آهي ٻئي طرف منجهس صديون اڳ جون ريتون رسمون اڃا هلنديون اچن. هو ڪيڏو سڪون محسوس ڪري رهيو هو. واپس ورڻ تي دل نٿي چيس. آخر نارما موٽڻ لاءِ اشارو ڪيس ۽ هي سندس ڪلهہ مٿان ٻانهن ورائي مندر کان ٻاهر نڪتو.

ڪار ۾ پهچڻ تي نارما چيس، ”توڪيو شهر سرڪاري طرح ڏهين بجہ رات جو بند ٿيو وڃي. پر گنزا ۾ سڄي رات پرهہ ڦٽيءَ تائين رونق رهي ٿي. توهان ڪافي پيئڻ لاءِ اتي هلندئو؟ مان اتي جي هڪ سٺي هوٽل کان واقف آهيان.“

”ڇو نہ هلندس.“ سيتان وراڻيو. ايندي وقت ڪار ۾ سندس هٿ ڇراند ڪہ نارما بلڪل دل ۾ نہ ڪيو ۽ ان مان ٿي هن ڪجهہ پرائي ورتو هو.

ڊرائيور ٽوڪيو جي خاموش ڳلين مان ڦيرائيندو ڪين گنزا ۾ وٺي آيو جتہ ڪيترين ئي ننڍيون ننڍيون هوٽلون کليون پيون هيون. هوٽلن جي ٻاهر شيشہ جي ڪٻٽن ۾ اهي سڀ شيون ميڻ مان ٺهيون رکيون هيون جيڪي اند گراهڪن کي وڪيون ويون ٿي. شين مٿان انهن جي قيمت بہ لکيل هئي. نارمہ ڊرائيور کي اڇت جپانيءَ ۾ سمجهايو تہ هو پيلي هاڻ موڪل ڪري سيتان کہ هوءَ پاڻهي گهر تائين پهچائيندي.

ڊرائيور جي رواني ٿيڻ تي هو ڪافي پيئڻ لاءِ گنزا جي هڪ ننڍڙ ريسٽورنٽ ۾ آيا. ان جو ڊائننگ روم مغربي نموني جو هو. جنهن ۾ ٽيبہ ڪرسيون رکيل هيون. ڪافي ۽ ڪيڪ تي هو ڇگي دير ڪچهري ڪندا رهيہ سيتان پنهنجو پاڻ کي ذهني طرح اها ڏک ڏني تہ هو دراصل هن وقت هڪ ٻہ

خوبصورت ڇوڪريءَ سان ملاقات ڪري پيو. ڪيس پنهنجي ملڪ آمريڪا ۾ ته ڪا ڇوڪري ڪنگهندي به ڪانه هئي. هن دل ئي دل ۾ سوچيو ته ڪاش سندس آمريڪن آفيس جا دوست يار هوند هن وقت اچي ڪيس ڏسي سگهن. هنن ڪي يقين ئي نه ايندو. هي خود به وائڙو هو ته نارما ساٽس ڪيترو ته آرام سان ڳالهائي رهي هئي. ۽ پاڻ به بنا ڪنهن مونجهه، خوف ۽ احساس ڪمتريءَ هن سان لس ئي لس ڳالهائي رهيو هو. اها هڪ نئين زندگي هئي جنهن هن ۾ نئون روح ڦوڪي ڇڏيو هو.

"آئون ٽئڪسي گهرائي توکي گهر تائين ڇڏي ٿو اچان." نارما جهڙو ئي اٿي بيٺي ته هن چيس.

"تون فڪر نه ڪر سيٽان، منهنجو رستو تنهنجي هوٽل کان ٻئي طرف آهي، ان ڪري آئون پاڻهي هلي ويندس."

"مڙيئي خير آهي. مونکي ڪا تڪليف نه ٿيندي" سيٽان چيو.

هن سيٽان جي ڳل تي هلڪي ٺڦڪي هڻندي چيو. "آئون سمجهان ٿي سيٽان، پر توکي اجائي تڪليف نٿي ڏيڻ چاهيان. تنهنجي وڏي مهرباني." هن محي لاءِ ماٺ ڪئي. وري اوچتو ڪجهه سوچي، شايد چيڙائڻ جي خيال کان سيٽان کي چيو. "ڇا خيال آهي جيڪڏهن آئون توسان تنهنجي هوٽل تائين هلان ته؟"

سيٽان ان جو خلوص ڀريو جواب ڏيڻ لاءِ ڪجهه وچڙيو ۽ پوءِ چيائين "پلي ل. آئون توکي شراب پيئڻ جي دعوت ٿو ڏيان." نارما هن جي اها دعوت قبول ڪرڻ لاءِ هائوڪار ڪئي.

"منهنجي خيال ۾ اها سٺي شروعات ٿيندي"

ٻئي ڏينهن صبح جو شيو ڪرڻ مهل سيٽان سوچيو ته ڪن اڻ ڄاتل سببن ڪري ڪڏهن هن کي هتي ڪنهن به ڇوڪريءَ سان سنگت رکڻ ۽ نباهڻ جي نت پيش نه آئي. ويندي آمريڪن ڇوڪري نارما به شراب پي وڃڻ وقت چئي هي هئي: "آئون وري تو وٽ ايندس. مون کي وسارجانءِ نه."

ٻئي ڏينهن سيٽان "ماتسوموتو ڪمپنيءَ" جي فئڪٽريءَ ۾ پهتو. صبح ون ڪلاڪ جلدي گذري ويون. ماتسوموتو ڪمپنيءَ کي جيڪو آمريڪا وارن ۽ مشينريءَ جو نمونو ڏٺو هو ان جو ڪجهه حصو ڊيولپمينٽ سيڪشن وارن بار ڪري ورتو هو. ننڍڙيون ننڍڙيون قيمتي پٽرن جهڙيون شيون ان ۾ ڳتيل يون. انهن مان ڪي ذرڙا پلاسٽڪ جا هئا، ڪي تارن جا، ڪي سيمي ڪنڊڪٽر مواد مان ٺهيل، ته ڪي وري ٽامي جي چادرن مان ٺهيل هئا. بهرحال ي ڪجهه تيار ڪيو هئائون ان مان هنن جي اعليٰ دماغ جي ثابتي ملي ٿي.

سيٺان هر هڪ کي پيار مان کٽي ڏنو ۽ تعريف ڪئي تہ اهي ذرڙا ڪيئن هڪ ٻئي سان لڳي هڪ اعليٰ مشين ٺاهيندا. جيئن ٽي وي، وي سي آر ۽ ٻيون شيون، انهن ذرڙن مان، هي جپاني ٺاهي رهيا آهن. هي بلو پرنٽن (نقشن) ۽ مشيني دماغن جي دنيا آهن جنهن جو هو پاڻ بہ هڪ فرد هو.

ٻارهين لڳي پندرهن منٽن تي هن ٻين کان معافي وٺي موڪلايو هٿ منهن ڌوتو ۽ لنچ (منجهند جي ماني) لاءِ رٽيل پروگرام موجب سڌو ريڪو جي ٽيبل تي آيو. هوءَ سيٺان کي سامهون ايندو ڏسي پرس هٿ ۾ ڪري اٿي بيٺي ۽ ٻئي ڄڻا ڏهن منٽن اندر هڪ مغربي نموني جي ريسٽورنٽ ۾ اچي ويٺا.

سيٺان لاءِ گذريل چوويهن ڪلاڪن اندر هيءَ ٽين ڇوڪري هئي جنهن جو هو ويجهڙائيءَ کان جائزو وٺي رهيو هو. ڪيس انهن مڙني ۾ ريڪو پنهنجي پر ۾ سڀ کان وڌيڪ ڪشش واري لڳي. ريڪو پاڻ تہ هن آفت جيڏي فارينر اڳيان ويهندي عجيب مونجهاري واري ڪيفيت محسوس ڪري رهي هئي، پر ڪيس اهو بہ احساس هو تہ هن جي خوشنودي حاصل ڪرڻ تي سندس ڪمپنيءَ جي مالڪ کي وڏو فائدو رسي سگهي ٿو. مينو جپانيءَ ۾ لکيل هوان ڪري ريڪو کي ئي پڙهڻو پيو ۽ ظاهر آهي کاڌي جي چونڊ بہ هن کي ئي ڪرڻي پيئي. هونءَ تہ جپان ۾ رواج موجب عورتن جي صلاح مشوري کي ڪا اهميت نٿي ڏني وڃي پر ريڪو کي تعجب لڳو تہ سيٺان هڪدم سندس ڏنل صلاح قبول ڪئي ۽ هن جي چونڊيل کاڌي کائڻ لاءِ هائوڪار ڪئي.

”تون مسٽر جارج ساڪاموتو کي سڃاڻين؟“ جيئن ئي ٻئري سيوين جهڙين نوڊل جا پيالا سندن اڳيان رکيا تہ سيٺان پڇيو.

غريب ريڪو منجهي پئي تہ ڪهڙي ورندي ڏجي، پر جيئن تيئن ڪري هن وراڻيو:”ساڪاموتو مشهور ماڻهو آهي، هو ڪيترين ئي ڪمپنين جو مالڪ آهي.“ مونجهاري ۾ ريڪو صحيح انگريزي بہ ڳالهائي نہ سگهي.

بهرحال سيٺان جو مونجهاري ڏانهن ڪو ڌيان نہ ويو.

”گذريل رات مون هن سان ماني کاڌي هئي. مون تہ پهريون اهو سمجهيو تہ شايد هن جو توهان جي ڪمپنيءَ سان واسطو آهي.“

”نہ.“ ريڪو نرميءَ سان وراڻيو.

”هن سان گڏ سيڪريٽري بہ هئي.“ سيٺان ٻڌائيندو هليو ”تمام سٺي ڇوڪري ٿي لڳي. سندس نالو نارما اسڪاٽ آهي. شايد تون هن کي سڃاڻندي هجين.“

ڪجهہ سيڪنڊن لاءِ ريڪو دل ئي دل ۾ پنهنجن ڏاڍن، پڙ ڏاڏن کي مدد لاءِ ٻاڏائڻ لڳي. ”نہ منهنجي هن سان واقفيت ناهي. باقي فوتاٻا سانُ شايد نارما کي

سجاڻندو هجي. هو نارما سان جوڊو ڪراٽي جي پرئڪٽس ڪندو آهي ۽ اڪثر موچڙا کائي موٽندو آهي پوءِ سڄو هفتو گڪو ٿي هلندو آهي.“ ريڪو ڳالهه بدلائڻ خاطر چيو: ”پلا مس سدا بهار چنبيليءَ سان پارڪ ۾ ڪيئن وقت گذريو؟“

سيتان هن کي دوست ۽ همدرد ٿي سمجهيو ۽ پنهنجي اندر جو حال اوريو. ”ريڪو آئون هڪ غلطي ڪري ويٺو آهيان. مون هن کي ڪٽي چمي ڏني هئي.“

”هن توکي ان جي اجازت ڏني؟“ ريڪو پڇيو. هن هائوڪار ۾ ڪنڌ ڌوڻيو.

”پوءِ ته مڙيئي خير آهي.“

ريڪو جي ننڍي لاڪون طبيعت عاشقاڻي هئي. جيتوڻيڪ غمگين جپاني فلمون ڏسي هاڻ اڏ به نه رهي هئي.

”نه ريڪو مون کي ائين ڪرڻ نه کپندو هو. هوءَ هاڻ مون سان ماڳهين ملڻ نٿي چاهي. هن مونکي اهو چيو ته اهو پهريون دفعو آهي جو ڪنهن مرد کيس چمي ڏني هجي.“

ريڪو ان ڳالهه جي صداقت ۾ ڪنڌ ڌوڻيو. ”جپاني ڇوڪريون گهڻو ڪري چمي ڪونه ڏيڻ ڏين.“

سيتان جون اکيون ڏک سان پرجي ويون. ”پر ريڪو مون هن کي چيو ”پر تون ته هڪ گيشا آهين“ بلڪل ائين چيومانس.“

”توکي ائين چوڻ نه کپندو هو. اها تو هن جي بي عزتي ڪئي،“ ريڪو چيو ”هوءَ هڪ اعليٰ قسم جي گيشا آهي. سيتان سائين تون به هڪ جينٽلمئن آهين، پر تون جپاني عورت کي سمجهي نه سگهيو آهين.“

”آئون ڪنهن به عورت کي سمجهي نه سگهيو آهيان.“ هن تلخ حقيقت بيان ڪئي.

ريڪو کي اهو ٻڌي ڏک سان گڏ دل ۾ سيتان لاءِ همدردي پڻ پيدا ٿي. سوچڻ لڳي ته ڪاش هن جي هٿ وس هجي ته هن کي ڪنهن طرح سان دلداري ڏئي سگهي. هن سيتان جي اکين ۾ نهاريو ۽ همت ڪان ڪم وٺي چيو: ”توهان جيڪر چئو ته آئون اوهان جو پرچاءُ ڪرائي وٺان.“

”ڇا تون اهو ڪم ڪري سگهين ٿي؟“

”آئون ڪوشش ڪنديس.“

ماتسوموتو جيڪو ظاهري طرح هڪ اميراڻي شان شوڪت ۽ دٻدٻي واري ماحول جو مالڪ هو پر اندروني طرح حساس، جذباتي ۽ مذهبي فطرت وارو هو. ڪاروباري زندگيءَ جي گوڙ گهمسان ۾ ته هو پنهنجا اهي نازڪ احساسات لڪائي رکندو هو پر تڏهن به ڪڏهن ڪڏهن ظاهر ٿي پوندو هو. وقت ملڻ تي

فرصت جا لمحا زين (ٻڌ) ڌرم بابت ويهي سوچيندو هو يا شاعري ڪندو هو. هن جي نظرن ۾ مغربي واپار جا طريقا هڪ چلڪندڙ چادر جيان هئا. جيڪا دراصل جپاني تهذيب جي هنڌ مٿان وڇائي وڃي ٿي. ماتسوموتو کي جيتوڻيڪ پنهنجي ذاتي ڪم لاءِ ريڪو کي اڪيلائيءَ ۾ سڏائيندي خراب لڳو ٿي، پر ڪاروباري هوشياري ۽ جاسوسي بہ ضروري شيون آهن.

جنهن وقت ريڪو آفيس ۾ گهڙي تہ سندس لٽل منهن ڏسي ماتسوموتو ڄاڻي ويو تہ شايد ڪا گڙٻڙ ٿي آهي ۽ يڪدم ياماگچي ۽ فوتابا کي سڏائڻ پڻ مناسب سمجهائين. پوءِ هن ريڪو ڏي مهاڙ ڪري اتڪل سان پڇيو: "آمريڪن مهمان سيٽان سان ماني کائڻ دوران تنهنجي ڪا سائنس اهڙي ڳالهہ ٻولهہ ٿي جيڪا تون سمجهين ٿي تہ اسان جي لاءِ دلچسپيءَ جو باعث بڻجي سگهي ٿي؟"

ريڪو جنهن انگريزيءَ جي ڏکي گرامر ۾ ترجمي ڪري سيٽان سان هڪڙي هڪڙي ٿي ڳالهايو تنهن هاڻ جڏهن جپانيءَ ۾ لس ٿي لس ڳالهايو تہ ائين لڳو جڻ ڳالهين جو ڳوٽ هجي. هوءَ يڪدم اصل ۾ اهم ڳالهہ تي آئي. "سيٽانو_ سانَ جي رات ساڪاموتو جارج ماني ڪئي هئي. هن سان گڏ نارما ڇوڪري بہ هئي. بعد ۾ ساڪاموتو ڇوڪريءَ کي سيٽان جي حوالي ڪري پاڻ هليو ويو. جن پوءِ هڪ هوٽل ۾ اچي ڪافي پيتي هئي."

"ڪمال آهي...." ماتسوموتو ڪجهہ چوڻ ٿي چاهيو پر وري ماٺ ٿي ويو.

"بيشڪ،" مسٽر فوتابا ڳالهہ کي ٽيڪو ڏنو "منهنجي هن ڇوڪريءَ سان جوڏو سکڻ وارن ڏينهن کان وٺي واقفيت آهي، پر مون کي تہ هن ڪڏهن ڏينهن جو بہ ڪافي ڪانہ پياري آهي."

ماتسوموتو ڪرسيءَ تي وڌيڪ اپو ٿي ويٺو. "تنهنجي معنيٰ تہ ساڪاموتو اسان کي پهرين ملهہ ماري ويو. يا گهٽ ۾ گهٽ پهرين انگ ۾ وڌيڪ اسڪور ڪري ويو."

ريڪو ٿورو وڌيڪ جهڪي پنهنجي ڪمپنيءَ جي صدر صاحب جو ڌيان ڇڪايو: "آئون نٿي سمجهان تہ کو هن وڌيڪ رنس ڪيون آهن،" هن چيو "سيٽان صاحب کي ڇوڪريون وڻن ضرور ٿيون، پر ڪيس اها خبر ناهي تہ هنن سان ڪرڻ ڇا کپي. جيئن تہ گيشا جو خرچ پکو سڀ توهان ڪري رهيا آهيو ان ڪري آئون توهان کي ايترو ضرور ٻڌائيندس تہ ڪالهہ پارڪ ۾ سيٽان سانَ جو گيشا مس سدا بهار چنبيليءَ سان گڏ ڪو سٺو وقت نہ گذريو."

ماتسوموتوءَ تعجب مان نهاريندي پڇيو: "ڇو ڇوڪريءَ ڪهڙو ڀڏو ڪم ڪيو؟"

ريڪو پهرين ٿورو گهبرائجي وئي تہ ڪٿي ٻئي جو ٻڌايل راز ظاهر ڪري

ڪا اخلاقي غلطي تہ نہ پئي ڪري. پر پوءِ هن کي ڪمپنيءَ جو پڙ هر ڳالهہ ڪان ڳرو نظر آيو. هن رومانوي انداز سان سچي ڳالهہ ڪري ٻڌائي. جڏهن ڳالهہ پوري ٿي تہ هن کي تعجب لڳو تہ سندس مالڪ ماتسوموتو جي منهن تي ڪجهہ جذباتي تاثرات نمودار ٿي رهيا آهن.

"اها ڳالهہ تہ "سيٽان سَانَ" جي سٺين ڳالهين ۾ ڳڻڻ کپي،" ماتسوموتو چيو "تنهنجي معنيٰ تہ هن ٿوري ئي عرصي ۾ جپاني عورت جي اهميت کي قبول ڪري ورتو آهي."

" اهو پڻ ظاهر آهي،" يا ماڳچيءَ چيو" تہ سيٽان گيشا جي ڊنڊي کان بلڪل اڻ واقف آهي."

"نارما جهڙي سهڻي ڇوڪري هڏيءَ طور ڪٽي، ساڪاموتو جهڙي استاد شڪاري جو سيٽان جهڙي سٽيي شڪار پٺيان لڳڻ پاڻ لاءِ نقصانڪار ثابت ٿي سگهي ٿو." ماتسوموتو آخري فيصلو ٻڌايو. پوءِ ريڪوڏي منهن ڪري چيو" مهرباني ڪري مس سدا بهار چنبيليءَ سان جلد لهہ وچڙ ۾ اچي هن کي هفتي جي حساب سان جيترو جلد ٿي سگهي تہ پگهار تي رکڻ جو بندوبست ڪر. هن کي اڻ مقرر مدي تائين اجوري تي رکينس ۽ چئينس تہ سيٽان سَانَ سان هڪدم فون تي ڳالهائي، جيڪو هينئر فئڪٽريءَ ۾ ويٺو هوندو. مس سدا بهار چنبيليءَ وٽان فون اچڻ تي سيٽان جو ڌيان ان ڏي ٿي ويندو ۽ نارما کي في الحال وساري ڇڏيندو جيڪا هن کي ساڪاموتو لاءِ پنهنجي ڦندي ۾ ڦاسائي رهي آهي."

ريڪو ادب وچان جهڪي. "سائين ڳالهہ تہ بلڪل عقلمنديءَ جي ٿا ڪريو" هن داد ڏيڻ لاءِ آهستي پٽڪيو. ياماڳچي ۽ فوتابا بہ ريڪوجي داد جي پوئيواري ڪئي. پوءِ ريڪو اٿي ڪڙي تي ۽ در کولي ٻاهر فون ڪرڻ لاءِ ويئي. جمعي جو ڏينهن هو ايندڙ ڏينهن: ڇنڇر ۽ آچر موڪل هئڻ ڪري انهن ڏينهن تي شهر جون سڀ سٺيون گيشائون، ڳائڻيون ۽ رنڍيون وغيره ٻُڪ هجڻ جو انديشو هو. هن فون جو نمبر گهمايو جلدي جلدي ڪجهہ ڳالهايو ۽ ٻاهر نڪري آئي.

ان مهل ٽائيم ڇئن ۾ ڪجهہ منٽ هئا جو ماتسوموتو ڪمپنيءَ جي چيف انجنيئر فيوجي هارا سيٽان جي ڪلهي تي هٿ رکي فون ڏي سندس ڌيان ڇڪايو جيڪو ڪنڊيءَ ۾ لڙڪي رهيو هو. سيٽان تعجب مان سوچيندو فون ڏي وڌيو تہ ڪنهن جو ٿي سگهي ٿو.

هڪ صاف سٿرو ۽ ٻاٽيءَ وانگر وهندڙلسو آواز ڪن تي پيس. "سيٽان سَانَ، آئون ڪانو ماسايو آهيان_ گيشا، مس سدا بهار چنبيلي."

هڪ لمحي لاءِ سيٽان جو جسم ڄڻ ڪيرو ڪيرو ٿي پيو پر پوءِ هوش جاءِ

ڪري ڏيرج سان وراڻيائين. ”آئي ائم گلئڊ“ (آئون خوش ٿيو آهيان.)

پر گيشا فون تي هن جي آمريڪن نموني جي انگريزي نہ سمجهي، وائڙي ٿي وئي. ”يو مئڊ؟“ هن ڊڄندي پڇيو.

”نہ نہ. مئڊ نہ پر گلئڊ“ هاڻ سيٺان لفظ لفظ ڌار ڌار ڪري اچا بہ ڏيرج سان ڳالهايو“ تنهنجو آواز ٻڌي مون کي خوشي ٿي آهي. آئون توسان ملڻ ٿو چاهيان.“

ڪرشمو چئجي يا عجيب اتفاق جو ان ئي وقت ريڪو سهڪندي اتان اچي لنگهي. سيٺان هن جي حوالي فون ڪندي چيو: ”فون تي مس سدا بهار چنبيلي پئي ڳالهائي. مهرباني ڪري پڇينس تہ آئون ساڻس ملي سگهان ٿو.“

آفيس کان فئڪٽريءَ تائين ڊوڙي پهچڻ ڪري ريڪو اڃا اپا ساهہ کڻي رهي هئي، بهرحال سهڪندي سيٺان جو نياپو پهچايو. گيشا نئڙت مان پڇيو تہ ڪيس سندس ڪڏهن گهرج ٿيندي ۽ ڪيتري وقت لاءِ ريڪو جيڪا اڃا تائين صحيح طرح پاڻ سنڀالي نہ سگهي هئي تنهن بنا سوچڻ جي گيشا جا چيل لفظ هوبهو ترجمو ڪري سيٺان کي ٻڌايا. سيٺان اهو ٻڌي ڪجهہ وائڙو ضرور ٿيو ۽ پوءِ ڊگهو ساهہ کڻي چيو. ”پڇينس تہ سياڻي ۽ پريهہ موڪل آهي جي واندي هجين تہ ٻئي ڏينهن گڏ گذاريون.“

سيٺان جو اهو عرض ٻڌڻ سان ريڪو کي جڻ ميڇالي پر ڪنهن مترڪا وهائي ڪڍيا. مس سدا بهار چنبيليءَ جهڙي ٽاپ ڪلاس گيشا جو ٻن ڏينهن جو بل آسمان سان ڳالهيون ڪرڻ جيترو ٿو ٿئي. جنهن جي سهڻ جي سگهہ هن جي غريب ڪمپنيءَ کي تہ نہ هئي پر چڱين خاصين امير ڪمپنين کي بہ اهو بل ڏونڏاڙي رکڻ لاءِ ڪافي رهي ٿو. ريڪو سيٺان کي هڪ اهڙو فضيلت وارو انسان سمجهيو ٿي جنهن کي پنهنجين حيواني خواهشن تي پورو پورو ضابطو هو. پر سندس قائم ڪيل اهو اميج هاڻ هن اڳيان پور پور ٿي پيو. وائڙن وانگر هن سيٺان جو اهو نياپو لفظ بلفظ ترجمو ڪري اڳتي ٻڌايو ۽ اهو ٻڌي ٻي پاسي کان گيشا جي بہ ڊگهي ساهہ کڻڻ جو آواز هن کي فون تي چٽو ٻڌڻ ۾ آيو.

جواب لاءِ سيٺان کي تڪڙ لڳي پيئي هئي ۽ هن ريڪو جي پٺي ٺپريندي جلدي ڪرڻ لاءِ چيس. ”ريڪو هن کي چئہ تہ هوءَ ڪجهہ غلط نہ سمجهي. مون لاءِ هروڀرو بہ وقت نہ ڪڍي. جيڪڏهن واندي هجي تہ واهہ واهہ. آئون ساڻس گڏ اهي بہ ڏينهن جيان گهمندي خوشي محسوس ڪندس.“

ريڪو جهٽ پٽ ترجمو ڪري ٻڌايس. هن پنهنجي طرفان بہ تبصرو ڪندي چيس، منهنجي خيال مطابق سيٺان جي نيت صاف آهي ۽ ڪا بہ خراب ڳالهہ ڏيان ۾ نہ اٿس.

گيشا سيتان سان سنئون سڌو ڳالهائڻ چاهيو. ريڪو فون سيتان جي حوالي ڪيو جنهن کي هن پنهنجي پاڳ جو فيصلو ٻڌائڻ لاءِ ڏڪندي ڪنن تي رکيو: "سيتانو سآن، يو وانٽ سي ڪيوٽو؟" (سيتان سائين، توهان ڪيوٽو شهر ڏسندئو؟)

سيتان کي ڪيوٽو بابت ڪا خبر نہ هئي، پر هي تہ هھڙي پياري معشوق سان گڏ جهنم ۾ وڃڻ لاءِ بہ تيار هو. "هائو." هن وراڻيو.

هن فون ريڪو کي واپس ڏنو جنهن وعدو ڪيو تہ جيئن ئي ڪيوٽو وڃڻ جو پروگرام پڪو ٿيندو تہ هوءَ وري مس سدا بهار چنبيليءَ کي فون ڪري ٻڌائيندي.

پوءِ فون رستي ريڪو بہ ٽڪيٽون نيو توڪئڊو ريل گاڏيءَ جون ٽوڪيو کان ڪيوٽو تائين رزرو ڪرايون ۽ جيڪي ڪجهہ ٿي گذريو سا سڄي ڪارروائي مسٽر ماتسوموتو کي ٻڌائڻ لاءِ رواني ٿي.

غريب ماتسوموتو جيڪو اميد رکيو ويٺو هو تہ آمريڪا مان مليل هن ٺيڪي مان ڪجهہ ڪمائي پنهنجي ڪمپنيءَ جي ساک بچائي سگهندو تنهن مس سدا بهار چنبيليءَ جي ٻن ڏينهن جي بل جو اڳواٽ ويهي حساب ڪيو. تہ وايون بتال ٿي ويس. آمريڪا طرفان مليل آرڊر وارو مشينري پلانٽ جيسين ٺهي، چڪاس ٿئي، آمريڪا پهچي ۽ ان جا پئسا ملن تيسين تہ سندس ڪمپنيءَ جو ڏيوالو ئي نڪري ويندو. اهو سوچي هن کي روئڻ ٿي آيو.

***

پنج

ٻئي ڏينهن صبح جو تاءِ ٻڌندي سيتان پاڻ بابت سوچيو تہ جيتوڻيڪ هـ
چوڪرين سان سنگت رکڻ جي معاملي ۾ ناتجربيڪار آهي، پر منجهس سٺيو
عادتون ۽ دل جي صاف گوئي بہ اهڙيون شيون آهن جن جي ڪري سندس محبو
بہ پڪ هن تي فدا ٿيندي هوندي. نئين ائڊوينچر جي شوق ۾ هو بئگ کڻ
ٽوڪيو جي سينٽرل ريلوي اسٽيشن ڏي روانو ٿيو.

هن اڳ ڪڏهن بہ ماڻهن کي ايڏو تڪڙو تڪڙو هلندي نہ ڏٺو هو. انسان
جو هڪ سمنڊ هو جيڪو هزارين مختلف منزلن ڏي وڃي رهيو هو. نيو ٽوڪئ
ريلوي لائين جا پليٽ فارم ماڻهن جي هشامن سان سٽيا پيا هئا. ڏٺيو
اليڪٽرڪ جون ريل گاڏيون نانگڻين وانگر اسٽيشن اندر مقرر وقت تي ا
وڃي رهيون هيون. جپان دنيا ۾ هڪ اهڙو ملڪ آهي جتي ريل گاڏيون مقـ
ڪلاڪ تہ ڇا پر پورن منٽن ۽ سيڪنڊن تي پهچن ۽ ڇٽن ٿيون. اهو هتي و
جي پابنديءَ جو ڪمال آهي. پليٽ فارم تي ننڍيا ننڍيا انگ لکيل هئا جن
سامهون مقرر گاڏا اچي ٿي بيٺا. سيتان پنهنجي گاڏي نمبر پنجين ۾ چڙهڻ

يءَ سان جاءِ ڳولي ورتي.

ٿوري دير بعد گاڏي ترڪندي آئي ۽ بنا ڪنهن لوڏي جي پنهنجي مقرر تي بيهي رهي. پليٽ فارم تي لڪيل انگن جي بلڪل سامهون انهن انگن جا هئا. دروازا کليا ۽ ماڻهو اندر گهڙڻ لڳا. سيٺان پنهنجي فرسٽ ڪلاس جي ۾ مليل نمبر واري سيٽ تي اچي ويٺو. هن واچ ۾ وقت ڏٺو. گاڏي چرڻ ۾ اٺ باقي هئا. هن کي پريشاني وڪوڙي وئي ته سندس محبوبا خبر ناهي ايندي نه. ٽن منٽن تائين ته هو پاڻ کي گهٽ وڌ چوندو رهيو ته اجايو ٻاهر مسافريءَ پروگرام رٿيوسين. هتي نه هڪ گاڏي آهي ۽ نه هڪ پليٽ فارم. ۽ وري ساڳي پٽ فارم تان چوويهن ڪلاڪن ۾ ڪيئي گاڏيون پيون چرن. ٿوري پل چڪ به وگرام ۾ رولو وجهي سگهي ٿي. ان ڪان ته فلم ڏسڻ جو پروگرام رکجي ها ته لط فهميءَ جو ڪو انديشو ته نه رهي ها. هي پريشانيءَ ۽ مونجهاريءَ جي عالم ۾ نتظار ڪرڻ لڳو ۽ اهو ارادو ڪيائين ته آخري منٽ تائين هو سندس انتظار ڪندو پوءِ به جيڪڏهن هوءَ نه آئي ته پاڻ لهي ويندو. انهيءَ ٻڏتر ۾ هو ته ڪنهن نازڪ هٿ جو ڇهاءُ هن پنهنجي ڪلهي تي محسوس ڪيو ۽ ڪنڌ مٿي ڪٽي ڏٺائين ته هوءَ بيٺي هئي.

مس سدا بهار چنبيليءَ کي ڏسڻ شرط پاڻ پيرن تي اٿي بيٺو. هن ڪانئس ٽيلهو وٺي مٿي تختي تي رکيو ۽ کيس پنهنجي پر ۾ دريءَ واري پاسي ڪان ويهڻ لاءِ جاءِ ڏني ۽ اکين ئي اکين ۾ هن جا ٿورا مڃيائين جو هوءَ مٿس ڀروسو رکي گڏ گهمڻ لاءِ هلي آئي هئي. هن کي گهٽيءَ يا گهر ۾ پائڻ وارا ڪپڙا پاتل هئا ۽ واقعي بلائوز ۽ اسڪرٽ ۾ بيحد وڻندڙ لڳي رهي هئي.

”اوهيو گو ذائي ماس“ هن جپانيءَ ۾ صبح جي ڪيڪار ڪئي.

”اوهيو گوذائي ماس، ماسايو سانَ“

سيٺان به جپانيءَ ۾ ئي ورندي ڏني، جنهن جي عيوض مس ڪانو ماسايو دل لڀائيندڙ مرڪ چپن تي آندي. سيٺان کي ڇڙ خاطري ملي ته گذريل دفعي پارڪ ۾ جيڪا هن کان غلطي ٿي هئي تنهن کي هن درگذر ڪري ڇڏيو آهي.

پوءِ ريل جي سفر جا پورا ٽي ڪلاڪ هن کي هڪ حسين ترين عورت سان گڏ ويهڻ جو ڀرپور مزو نصيب ٿيو. مزي جي ڳالهه اها جو سمورو وقت هوءَ به هن جي ڳالهين مان محظوظ رهي. جيئن ئي هو هڪ ٻئي سان بي حجاب ٿي ويا ته سيٺان محسوس ڪيو ته هن جيترو سمجهيو ٿي هئو ان کان گهڻو وڌيڪ انگريزي ڳالهائي سگهي ٿي.

سفر دوران هن منجهند جي ماني ريل گاڏيءَ جي ڊائيننگ ڪار ۾ وچي ڪاڏي ٻئي ٽيبل جي هڪ طرف ٿي ويٺا ۽ سامهون دريءَ مان نه ڪتندڙ نظارا هئا

جن مان هڪ ڪڏهن به نه وسرندڙ فيوجي جبل جو هو. هڪ سئو پنجويهه ميل في ڪلاڪ جي رفتار سان سفر ڪندي سيٽان دل ئي دل ۾ جپاني انجنيئرن جي اعليٰ ذهن جي تعريف ڪرڻ کان رهي نه سگهيو جن هن قسم جي ريل گاڏي ناهي آهي. آمريڪا جي ڪابه شيءِ هن ريل سان پيٽي نٿي سگهجي.

شام ڏاري هو ڪيوٽو شهر ۾ داخل ٿيا ۽ پوري وقت تي، وبندي سيڪنڊن جي حساب سان، گاڏي ڪيوٽو اسٽيشن تي اچي بيٺي. جيئن ئي هو ٻاهر پليٽ فارم تي نڪتا ته سامهون ايندڙ هڪ جوان مڙس کانئن اچي سامان ورتو.

"سائين ڪيوٽو ۾ ڀلي ڪري آيائو. اچو توهان لاءِ ٻاهر ڪار بيٺي آهي جيڪا توهان کي توهان جي رهائش واري مسافر خاني تائين پهچائيندي" ٻاهر نڪري هن سامان هڪ ڪار جي ڊڪيءَ ۾ وڌو. اها ڪار عام قسم جي ٽئڪسي نه هجي، پر سڄي ڏينهن لاءِ مسواڙ تي جهليل پرائيويٽ نموني جي ڪار هئي. اهو ماڻهو جيڪو پورن ٻن ڏينهن لاءِ ملڪ جي خوبصورت ترين گيشا جو خرچ برداشت ڪري سگهي ٿو سو هڪ عام ٽئڪسي ڪيئن موڪليندو. اسٽيشن تي آيل همراهه هن کي ڪار ۾ ويهاري ڊرائيور کي جپانيءَ ۾ سمجهايو. سيٽان دل ئي دل ۾ ريڪو جي تعريف ڪئي جنهن هنن لاءِ هي بندوبست ڪرايو هو.

ڪار شهر جي ٽرئفڪ کي چيريندي آخر هڪ سوڙهي گهٽيءَ ۾ هڪ ٻنا نالي واري عمارت اڳيان اچي بيٺي. هڪ مرڪندڙ جپانيءَ ٻاهر نڪري سامان کنيو ۽ کين دروازي وٽ وٺي آيو. جيئن ئي هنن بوٽ لاٿا ته هو مرڪيو ۽ کين اندر وٺي آيو. ڪاٺ جو ٺهيل هي مسافر خانو اندران تمام سهڻو هو. مسافرخاني جي سادي سودي ٺهيل استقباليه وٽ ڪمونو ۾ ملبوس ٻن عورتن ۽ ڪمپليٽ سوٽ پهريل هڪ مرد سيٽان جي اڌ جپاني اڌ انگريزيءَ ۾ ڪيڪار ڪري آڌر ڀاءُ ڪيو.

"سيٽان سانَ _! هائي؟(توهان سيٽان آهيو؟) اِراس _ شئاي ماسي (ڀلي ڪري آيا) ويلڪم" مرد چيو.

"توهانجي مسافرخاني ۾ اسانجي رهائش لاءِ ريزرويشن ته ٿيل آهي يا نه؟" سيٽان پڪ ڪئي.

"ريزرويشن _ ها _ ئي _ دوزو" جپاني همراهه سيٽان کي هٿ ۾ پين ڏيندي ٻڌايو ته ريزرويشن بلڪل ٿيل آهي.

سيٽان رجسٽر تي پين سان پنهنجو نالو _ " رچرڊ سيٽان" وڏي اي بي سيءَ ۾ لکيو. پوءِ پين مس سدا بهار چنبيليءَ جي حوالي ڪئي جنهن سڌيون ڦڏيون ليڪون پائي شڪلين واري جپاني (ڪانجيءَ) ۾ پنهنجو اصلي نالو ڪانو ماسايو لکيو. سيٽان ڪلارڪ کي ٻڌايو:"اسان کي ٻه ڪمرا ڏجانءِ" ۽ ان سان

گڏ ڪيس پنهنجيون بہ آڱريون ڏيکاري رهيو هو تہ ايتري ۾ سندس ڏيان هڪ ننڍڙي قد جي نوڪر ڏي ڇڪجي ويو جيڪو سندس پيرن ۾ انهن جي ماپ کان گهڻو ننڍو چمپل پارائڻ جي ڪوشش ڪري رهيو هو.

عورتن مان هڪ کين رستو ڏيکاريندي ورانڊي ۾ وٺي آئي جتان هڪ ڪمري وٽ پهچي هن ڪمري جو گرڪندڙ دروازو ريڙهي کين اندر گهڙڻ جو اشارو ڪيو.

ڪمرو چڱو وڏندڙ هو. سنهي پيس جي تڏي مٿان جپاني قسم جو ننڍڙين ٽنگن وارو ٽيبل رکيل هو. پر ان ڪمري ۾ هڪ بخاري ۽ بہ مغربي طرز جون ڪرسيون پڻ هيون جن جي وچ ۾ هڪ وڏيڪ ننڍڙو ٽيبل هو. هڪڙي پٽ ۾ تصوير جيڏي ننڍڙي دري هئي جنهن مان مسافر خاني جو سهڻو ۽ ننڍڙو ذاتي باغيچو نظر آيو ٿي. باغيچي جي وچ ۾ بانس جي لڪڻ مان پاڻيءَ جو ڦڙو ڦڙو وهي هيٺ ڪري رهيو هو. عورت ڪمرو هنن جي حوالي ڪري ٻاهر نڪتي تہ پنيان نوڪر سندس سامان کڻي آيو ۽ وڏي خيال سان ڪمري جي ڪنڊ ۾ هڪ هڪ شيءِ لاهي رکي.

سيٺان سوچڻ لڳو: ڪنهن سبب ڪري ريڪو غلط فهميءَ جو شڪار بنجي هنن لاءِ ٻن الڳ ڪمرن جو بندوبست نہ ڪرائي سگهي آهي ۽ ماسايو (مس سدا بهار چنبيلي) هن بابت ڪيڏو تہ خراب تاثر وٺيو ويٺي هوندي. هن پنهنجو ٿيلهو کنيو ۽ هٿ جي اشاري سان اهو اظهار ڪندي تہ هي ڪمرو هن لاءِ ئي آهي، پاڻ پنهنجي لاءِ ٻئي ڪمري جي بندوبست ۾ نڪتو.

ٻاهر لابيءَ ۾ مسافر خاني جو مئنيجر مليس جنهن کي ڳالهہ سمجهائڻ تي هو وائڙو ٿي ويو تہ هي آمريڪن همراهہ پنهنجي زبان ۾ چوي ڇا پيو. هن تہ پنهنجي حساب سان سڀ کان بهتر ڪمرو هنن جي حوالي ڪيو آهي، پر ان هوندي بہ سيٺان صاحب خوش نہ آهي. سيٺان جڏهن زبان سان سمجهائي نہ سگهيو تہ اشارن واري زبان کان ڪم ورتائين. مئنيجر ڪافي ذهين ٿي لڳو. سيٺان وڏي خبرداريءَ سان هڪ هٿ جي شاهد آڱر اپي ڪري ٻئي هٿ سان ان ڏي اشارو ڪري چيو "ون" (هڪ). يعني اسان تہ هن کي "ون" ٿا چئون توهان جپانيءَ ۾ ڇا ٿا چئو.

"يوبي" (آڱر) جپانيءَ پنهنجي ٻوليءَ ۾ ٺهہ پهہ ورائيس. هن اهوئي سوچيو تہ مهمان جي اهو معلوم ڪرڻ ٿو چاهي تہ جپانيءَ ۾ آڱر کي ڇا ٿو سڏجي تہ هن کي ٻڌائيندي ڪهڙو غم!

سيٺان پوءِ ٻي آڱر بہ اپي ڪئي ۽ هاڻ ٻنهي آڱرين ڏي اشارو ڪيو:

"يوبي" جپاني هڪدم ساڳيو جواب ڏنو. ڇو جو جپانيءَ ۾ واحد جمع جو

چڪر تہ آهي ئي ڪونہ. سو هڪ آڳر بہ "يوبي" تہ ٻہ آڱريون بہ "يوبي".

سيٽان سمجهي ويو تہ ائين ڪرڻ سان بہ ڪم نہ هلندو. سامهون مس سدا بهار چنبيليءَ کي ايندو ڏسي هن کي خوشي ٿي. هوءَ واڻڙي ٿي ويئي تہ سندس معزز گراهڪ سان ڪهڙي قسم جي ويڌن ٿي پئي آهي.

"آئون ٻن ڪمرن لاءِ گهر ڪري رهيو آهيان، پر هي منهنجي ڳالهہ سمجهن ئي ڪونہ پيا." سيٽان هن کي ٻڌايو. پريشانيءَ جي عالم ۾ هوا ايترو تہ تڪو تڪو ڳالهائي ويو جو گيشا کي بہ سمجهہ ۾ نہ آيو. نئڙت سان هن هوٽل جي انچارج سان جپانيءَ ۾ ڳالهايو. هن سيٽان کي ترسڻ جو اشارو ڪيو ۽ پاڻ ٽيليفون نمبر گهمائي ڪٿان فون ڪرڻ لڳو. ٿوري دير ڳالهائڻ کانپوءِ هن فون مهمان جي حوالي ڪيو.

"هي جپان ٽريول سروس آهي،" زبردست قسم جي انگريزيءَ ۾ ڪنهن ٻئي پاسي کان ڳالهايو"مهرباني ڪري پنهنجو مسئلو ٻڌايو تہ ان جو ترجمو ڪريون."

"مهرباني سائين،" سيٽان گرمجوشيءَ مان چيو:"آئون هينئر هينئر هن مسافرخاني ۾ پهتو آهيان. مون سان گڏ هڪ عورت بہ آهي جيڪا منهنجي مهمان آهي. اسان شادي شده نہ آهيون."

"سائين مڙيئي خير آهي. توهان ڪو بہ فڪر نہ ڪريو. هوٽل وارا توهان جي وچ ۾ ڪنهن بہ قسم جو رُخنو پيدا نہ ڪندا."

"شايد توهان منهنجي ڳالهہ چڱيءَ طرح نہ سمجهي. دراصل منهنجي نيت صاف آهي ۽ دل ۾ هن عورت لاءِ عزت آهي. آئون هن سان گڏ سمهڻ نٿو چاهيان."

"جيڪا توهان جي مرضي، سائين."

سيٽان وري ورجايو:"آئون ٻہ ڌار ڌار ڪمرا چاهيان ٿو. هڪ هن جي لاءِ ۽ هڪ پنهنجي لاءِ."

"ڌار ڌار ڪمرا؟ ائين نہ؟ سائين!" ٽريول ايجنٽ ڪجهہ تعجب مان پڪ ڪرڻ چاهي.

"مهرباني جو توهان ڳالهہ سمجهي. دراصل ڪيترائي آمريڪن بلڪل نرالا آهن. پر آئون انهن مان نہ آهيان. آئون ڪنهن عورت سان سمهڻ کان اڳ هن سان شادي ڪرڻ چاهيندس."

"سائين توهان بلڪل صحيح ٿا چئو سيٽان صاحب. توهان جا نيڪ خيال قابل داد آهن. بهرحال آئون ان بابت مسافرخاني جي مئنيجر کي سمجهايان ٿو."

سيٽان ٽيليفون مئنيجر جي حوالي ڪيو. جنهن فون تي ڳالهہ ٻڌي پهرين

تعجب جو اظهار ڪيو ان بعد سندس چهري تي سڪون ۽ اطمينان جا تاثر نظر آيا. آخرڪار هن فون رکيو ۽ مس سدا بهار چنبيليءَ کي ان ڳالهه جي مبارڪ ڏني تہ هي آمريڪن همراهہ تو سان جهٽ پٽ شادي ڪرڻ وارو آهي. ان مطابق دعوت جو پڻ جوڳو بندوبست ڪيو ويندو.

اهو ٻڌي ڪانو ماسايو کي ماٺ وٺي ويئي. ان ۾ ڪو شڪ ناهي تہ آمريڪن ان ڳالهہ کان بدنام آهن تہ جپان ۾ هنن کي جنهن وقت بہ پور پوندو آهي تہ بنا ڪنهن سوچ سمجهہ جي شاديءَ لاءِ ڇوڪري ٻوڙائي اچي شنتو مندر ۾ بائي اڳيان بيهاريندا آهن جڻ شادي نہ ٿي راند ٿي. ۽ ڪيوٽو تہ ان قسم جي شادين ۽ مندرن کان مشهور آهي. هن اتان هڪدم پڇي وڃڻ جو سوچيو پر ٻي گهڙيءَ سيٽان تي نظر پوڻ سان ان نتيجي تي پهتي تہ جيڪڏهن هن کي مرد جي طبيعت جي ٿوري بہ پروڙ آهي (جيڪا هن کي تمام گهٽي هئي) تہ سيٽان اهڙن ماڻهن مان هرگز ڪونہ ٿو لڳي. ضرور ڪٿي ڪا ڳالهہ هيٺ مٿي ٿي ويئي آهي.

سو هڪ دفعو وري جپان ٽريول سروس وارن سان رابطو رکيو ويو جنهن بعد ڳالهہ وڃي سيني جي سمجهہ ۾ ويٺي ۽ مئنيجر صاحب جيڪو شاديءَ جي دعوت جو سوچي رهيو هو تنهن ڪانئن معافي وٺندي نوڪر کي ٽئڪسي آڻڻ لاءِ چيو جيئن سندس مسافر خاني جا مهمان ڪيوٽو شهر گهمڻ لاءِ روانا ٿين.

تيستائين گيشا ماسايو ڪانو هن ماڻهوءَ سيٽان بابت سوچڻ لڳي جنهن کي وندرائڻ سندس فرض هو. هو جيتوڻيڪ ڪو سهڻو نہ هو پر نيت جو صاف ۽ ايماندار ٿي لڳو جيڪا خاصيت مس سدا بهار چنبيليءَ (ماسايوڪانو) دل سان قبول ڪئي ٿي ۽ جنهن ڪري ڪيس سيٽان لاءِ عزت پڻ هئي. جنهن نموني سان هي گيشا سان گڏ هلي رهيو هو ان مان اهو اندازو صاف ٿي لڳو تہ هن ويچاري کي اها خبر ناهي تہ جيڪو وقت ڪانو ماسايو ساڻس گذاري پئي ان جي هڪ هڪ منٽ جو ڳرو ملهہ ڪو ٻيو ادا ڪري رهيو آهي. جنهن وقت هوءَ ٽئڪسيءَ ۾ چڙهي ۽ ڊرائيور کي ائڊريس ٻڌائي رهي هئي تہ هن کي خيال آيو تہ سيٽان لاءِ بهتر اهو ٿيندو تہ هو ڪا اهڙي سٺي ڇوڪري ڳولي جيڪا گيشائپي ڌنڌي ۾ نہ هجي.

ٽئڪسي شهر مان نڪري ٻهراڙيءَ جي علائقي مان هلندي هلندي هڪ باغ وٽ اچي بيٺي. ٻئي ڄڻا اتي لٿا ۽ باغ ۾ چڪر هڻڻ لڳا. باغ ڇا هو جنت جو ٽڪرو هو. زمان ۽ مڪان جو تہ ڄڻ مٿس اثر ئي نہ ٿيو هو. ڊگها ڊگها وڻ جن جا گهاٽا ڇانورا. پري پري تائين ور وڪڙ کائيندڙ ڍنڍ جو ڪنارو. گلن، پنن، پراٽن وٽن جي ڇوڏن ۽ ڍنڍ جي پاڻيءَ جو مليل جليل هڳاءُ، ڇا تہ پر سڪون جڳهہ هئي. ڄڻ خلقٽهار پاڻ پنهنجن هٿن سان واندڪائيءَ ۾ ويهي ٺاهي هجي.

هڪ پوڇاريءَ جيان، سيٽان سرن سان ٿهيل رستي تان هلندو اڳتي وڌيو. گيشا بہ پنيان پنيان هلندي رهي پوءِ هو هڪ وڏي پٿر وٽ ترسي ان تي ويهي رهيو. ڪانو ماسايو ويجهو پهچي پنهنجي ٿيلهي مان هڪ ننڍڙي ڪئميرا ڪڍي ۽ فوٽو ڪڍڻ لاءِ اک تي رکي. سيٽان عينڪ کي نڪ تي ٺاهي فوٽو لاءِ ڪئميرا جي شيشي ڏي نهاريو. جيئن ئي ڪانو ماسايو ڪئميرا جو بٽڻ دٻايو تہ هو اٿي کڙو ٿيو ۽ ڪانئس ڪئميرا وٺي کيس ان پٿر تي ويهڻ جو اشارو ڪيو.

حڪم جي تعميل ڪندي گيشا پٿر تي ٿي ويٺي ۽ سيٽان فوٽو ڪڍيو. ان بعد سيٽان جيئن ئي اچي هن جي پر ۾ ويٺو تہ هن کيس پاڻ ڏي وڌيڪ ويجهو ويهڻ لاءِ اشارو ڪيو. سيٽان ائين ئي ڪيو. ان بعد گيشا پنهنجو منهن هن جي منهن جي اچا بہ ويجهو آڻي سندس عينڪ لاٿي ۽ عينڪ بنا سندس منهن کي غور سان ڏسڻ لڳي. ايتري قدر جو هڪ هٿ سندس ڪاڏيءَ تي رکي منهن پنهي پاسي ڦيرائي بہ ڏٺائين.

"توکي هي باغيچو وڻي ٿو؟ سهڻو آهي نہ؟" مس سدا بهار چنبيليءَ پڇيو.

"هائو خاص ڪري جڏهن تون ان ۾ موجود آهين." سيٽان وراڻيو.

هن سندس جملي جو مطلب سمجهيو ۽ جذباتي ٿيڻ کان بچڻ لاءِ پنهنجو پاڻ کي اهو سمجهائڻ جي ڪوشش ڪئي تہ سيٽان فقط هڪ گراهڪ جي حيثيت رکي ٿو. هڪ گهڙيءَ لاءِ تہ هوءَ ايڏو بي اختيار ٿي پيئي جو آئيندي لاءِ گيشا ٿيڻ کان انڪار ڪرڻ جو فيصلو ڪري ورتائين. هن چاهيو ٿي تہ هوءَ بہ هڪ عام انسان ٿي رهي ۽ نہ هڪ وڪائو مال. هن اهو چاهيو ٿي تہ پاڻ تي لڳل گيشا مس سدا بهار چنبيليءَ جو ٺپو ڊاهي هڪ عام ڇوڪري ٿي وڃي جنهن کي هر قسم جي آزادي هوندي آهي تہ جيڏانهن وڻيس تيڏانهن وڃي. جنهن سان وڻيس تنهن سان ملي. شايد باغ جي سونهن ۽ رومانيت هنن جي دل ۽ دماغ تي ايڏو تہ گهرو اثر ڪيو جو هوءَ سالن جي ورتل سکيا جا اصول بہ في الحال وساري ويٺي هئي. آخرڪار هوءَ بہ هڪ انسان هئي جنهن جي رت ۾ پڻ جذبات هئا ۽ سونهن لاءِ ڇڪ هئي.

۽ هي پهريون دفعو هو جو هن ڪنهن کان پنهنجي لاءِ تعريف پريل ٻول هڪ گيشا جي ناتي سان نہ، پر پنهنجو پاڻ يعني مس ڪانو ماسايو لاءِ ٻڌا هئا. هن اهو بہ محسوس ڪيو تہ سيٽان جي هن ۾ ڪا بہ لالچ ناهي ۽ ان کان علاوه سيٽان ۾ اها مڙيئي سنائي آهي جيڪا هئي ڪنهن فارينر ۾ هجڻ جو هوءَ سوچي بہ نٿي سگهي. عينڪ بنا هن جو مهانڊو جيتوڻيڪ مشرقي نموني جو نہ هو پر ان هوندي بہ سندس ڪي ڪي نقش تڪا ۽ چٽا پٽا ٿي لڳا. "يو آر هئنڊسم" (تون سهڻو آهين) هن مڙيئي ٿورو ڪوڙ کان ڪم وٺي سيٽان جي تعريف ڪئي.

سيتان جون اکيون پورجي ويون. ۽ پوءِ هن آهستي انڪار ۾ ڪنڌ ڌوڻي ان ڳالهہ جو اظهار ڪيو تہ هو تہ ڪو سهڻو ناهي. پلا اهو ڪيئن ٿي سگهي ٿو جي سهڻو هجي ها تہ سندس ملڪ ۾ ڪا تہ ڇوڪري مٿس ضرور موهت ٿئي ها. گيشا هن جي من جي اُٿل پٿل چڱي ريت پروڙي ورتي. سندس عينڪ هٿن ۾ جهلينديءَ هن، آهستي پيار وچان پنهنجيون آڱريون سندس ڳچيءَ جي چوڌاري ڦيرائي ڪيس پاڻ ڏي ڇڪيو. ۽ اهو سوچڻ کان سواءِ تہ جپان ۾ کلئي عام رستن ۽ پارڪن ۾ چمي ڏيڻ خراب ڳالهہ سمجهي وڃي ٿي، هن سيتان جي چپن تي چپ رکي چمي ڏني. پوءِ ٿوري ساعت لاءِ هيڏانهن هوڏانهن ڪنڌ ورائي پڪ ڪئي تہ اوسي پاسي ۾ ڪو ماڻهو تہ نہ آهي. پري پري تائين ڪير بہ نہ هو. اڪيلائي ۽ خاموشي ڇانيل ڏسي هن وري سيتان کي پاڻ ڏي ڇڪيو ۽ پنهنجا چپ هن جي چپن سان چنبڙائي ڇڏيا. سيتان ماٺ ٿي ماٺ پت بڻيو بيٺو رهيو انهيءَ ڊپ کان ڳالهايائين بہ نٿي تہ متان بي خبري ۾ ڪو اهڙو جملو چئي وجهي جيڪو سندس محبوبہ کي خراب لڳي.

"منهنجي خيال ۾، " ڪانو ماسايو انگريزيءَ ۾ ايترو چئي وري وڏيڪ لفظ سوچڻ لاءِ ڪجهہ دير ترسي چوڻ لڳي، "تون عينڪ ڪٿي نہ پاءِ. "

"افسوس جو آئون پاڻ بہ پائڻ نٿو چاهيان، پر مون لاءِ پائڻ ضروري آهي. " سيتان چيو.

بنا عينڪ جي جيتوڻيڪ هن کي چٽو تہ ڏسڻ ۾ نہ پئي آيو پر ان هوندي بہ هو ايترو ڏسي سگهيو پئي تہ سندس اڳيان بيٺل ڇوڪري ڪنڌ ڌوڻي رهي هئي. مس سدا بهار چنبيلي هڪ دفعو وري ٻوليءَ جي مسئلي سان ويڙهہ ڪندي ڪاميابي حاصل ڪئي ۽ جيڪي ڪجهہ هن چاهيو ٿي ان جا انگريزي لفظ سندس ڏيان ۾ اچي ويا: "Contact Lenses" (ڪانٽيڪٽ لينسز عينڪ بدران اکين جي ماڻڪيءَ مٿان رکڻ جا ننڍڙا شيشا).

ٿوري دير وڌيڪ باغ ۾ گهمڻ ڦرڻ بعد مس سدا بهار چنبيليءَ ٽئڪسي گهرائي ۽ هو اتان روانا ٿي هڪ ٻي عمارت وٽ پهتا جيڪا سڄي ڪاٺ جي هئي ۽ صاف لڳي رهيو هو تہ ڪو عبادت گهر آهي. اندر گهڙڻ لاءِ سيتان در وٽ ڪجهہ سڪا ڏنا ۽ بوٽ لاٿو. مندر جي اندر ڪاٻي پاسي سنهو فٽ پاٿ هو ۽ ساڄي پاسي ڏاڪن تي قطار ۾ رکيل پٿر جون مورتيون ائين ٿي لڳيون ڄڻ ڪنهن بادشاهہ جي دربار ۾ خدمتگار قطار ۾ وينل هئا ۽ اوچتو سندس ساهہ نڪري ويو هجي ۽ هاڻ ايامن کان ائين پنڊ پهڻ ٿي پيا هجن.

"هزار ديوتائن جون مورتيون" مس سدا بهار چنبيليءَ معلومات طور ڳالهہ ڪندي، هن جي منهن ۾ نهاريو. سيتان ماٺ ۾ سڀڪجهہ ڏسندو هليو. اڳيان

بيهن سوءِ سٽي ۾ پنهان هي. اد فطار مورتيءَ کي ڏسي هن عقيدت ۾ عزت وچان پنهنجيون مُٺيون ڀيڙيون ۽ پوڄا خاطر اڳيان ڪنڌ جهڪايو.

سيٽان لاءِ اها ڳالهه نرالي ۽ نئين هئي تہ هوءَ هڪ اهڙي پٿر جي ديوتا اڳيان جهڪي رهي هئي، جنهن کان هو بلڪل اڻ واقف هو. هن گوتم ٻڌ بابت ٿورو گهڻو ٻڌو ضرور هو پر هن ان اڳيان ڪنڌ بابت پڙهيو بلڪل نہ هو جيڪو هندستان جو شهزادو سڌارٿا گوتم هو جنهن حضرت عيسيٰ ع جي جمڻ کان بہ پنج ڇهہ صديون اڳ سچ ۾ اندر جي روشني حاصل ڪرڻ لاءِ پنهنجيون محل ماڙيون ۽ تخت تاج ڇڏي ڏنا هئا. جنهن جي اثر هيٺ دنيا جا جيترا گهڻا ماڻهو آيا اوترا ڪنهن ٻئي فاني مخلوق جي اثر ۾ نہ آيا. چين، برما، سريلنڪا جيان جپان تي بہ ٻڌ ڌرم جو اثر آهي ۽ اهو سوچي سيٽان پريشان ٿي ويو تہ سندس ساٿڻ مذهبي طرح هن کان مختلف آهي. بهرحال گوتم ٻڌ جي مورتيءَ کان پوءِ باقي بيٺل پنج سئو بتن وٽان لنگهي هو مندر کان ٻاهر نڪتا.

ٻاهر نڪري ڪانوماسايو واچ ۾ وقت ڏٺو ۽ پوءِ سيٽان ڏي منهن ڪندي هن کان پڇيو:

”هڪ ٻي بہ جاءِ ڏسڻ لاءِ هلون؟“

جاءِ ڪٿي ڪهڙي بہ هجي. اهڙي سهڻي ساٿيءَ سان گڏ گهمڻ ڦرڻ لاءِ انڪار ڪير ٿو ڪري سگهي.

”ها ڀلي وٺي هل.“

هڪ دفعو وري هنن ٽئڪسي ڪئي ۽ شهر ڏي روانا ٿيا. ٽئڪسي جتي اچي بيٺي اهو هڪ باغ هو. دروازي وٽ پهچي اندر گهڙڻ لاءِ هن ٽڪيٽ ورتي. باغ بيحد پراڻو پر تمام صاف سٿرو هو. منجهس گلن ڦلن کان وڌيڪ گول پٿر جا رستا ۽ پاڻيءَ جون شاخون ۽ واٽر ڪورس هئا. هو ٻئي هڪ وڏي پٿر تي اچي ويٺا ۽ ڪا دير هڪ ٻئي کي غور سان ڏسندا رهيا. ان بعد هو پنهنجي مسافرخاني ڏي روانا ٿيا.

مسافرخاني ۾ گهڙڻ سان بندري قد جي جپاني نوڪر هن دفعي نوان آنڊل وڏي سائيز جا چمپل سيٽان اڳيان رکي هن جي پيرن ۾ پائڻ جي ڪوشش ڪئي. جڏهن هن ڏٺو تہ اهي چمپل سندس مهمان جي پيرن ۾ بلڪل صحي اچي ويا تہ ڏاڍو خوش ٿيو.

مئنيجر سيٽان جي رُڪي ۽ عجيب طبيعت کي ڌيان ۾ رکندي ڪيس ورانڊي ۾ وٺي آيو ۽ ڪيس ٻئي ڪمري ڏي اشارو ڪري ٻڌايائين تہ سائين هي ڪمرو توهان لاءِ آهي. در وٽ سندس سامان بہ رکيو هو جيڪو هن ڪٽي اندر ڪيو. مئنيجر جي هلي وڃڻ کانپوءِ اڪيلائيءَ ۾ هو ڪمري جو جائزو وٺڻ لڳو. باٿ

روم مغربي نموني جو هو جنهن ۾ هڪ ڪاٽ جو چورس ٽب بہ رکيل هو. قميص جا ٻيڙا کولي جهڙي هن قميص لاٿي تہ در تي ٺڙڪو ٿيو. گنجيءَ ۾ ئي اڳتي وڌي هن در کوليو. هن سمجهو شايد مئنيجر آيو آهي پر هي اهو ڏسي وائڙو ٿي ويو تہ ٻاهر مس سدا بهار چنبيلي پاڻ بيٺي آهي. هن کي ڪاٽن جو پلين آسماني ۽ اڇي رنگ جو ڪمونو پهريل هو جيڪو تازو ڌوٻيءَ وٽان آيل ۽ ڪلف ڏنل ٿي لڳو. هوءَ بيحد پياري لڳي رهي هئي.

بنا پڇڻ ڳڇڻ جو هوءَ اندر گهڙي آئي ۽ ڪمري کي ڏسڻ لڳي. ڪمري جي هڪ ڪنڊ ۾ هن کي اها شيءِ ملي ويئي جيڪا هن ڳولڻ چاهي ٿي، ڪاٽن جو اڇي ڪاري رنگ جو ڪمونو يوڪاتا، ويڙهيو سيڙهيو خومچي ۾ رکيو هو. هن ان کي کٽي کوليو جيڪو گائون وانگر هو ۽ سيٺان کي اهو پائڻ لاءِ چيائين:"هي مردانو ڪمونو آهي ۽ ان کي جپانيءَ ۾ يوڪاتا سڏجي ٿو."

سيٺان يوڪاتا پائڻ لڳو تہ هن سندس پتلون کي ڇڪي چيو:"يوڪاتا هن جي مٿان نہ پائبو آهي. شاباش! ان کي لاهي ڇڏ." هاڻسي ٻاٿ ۾ ڪپڙا لاهيندي هن جو ايترو حجاب پڇي ڇڪو هو سو پٺيرو ٿي هن پتلون لاٿي. ۽ پوءِ هيٺ جهڪي يوڪاتا کي پيرن تائين ڏنائين. هن کي هيءَ عجيب ڊريس پسند آئي جيڪا هيٺ مرن تائين آئي ٿي. يوڪاتا جي وچ ۾ ڪپڙي جون پٽيون لڳل هيون جن کي ڇڪي هن اڳٽ وانگر ٻڌو.

گيشا هن کي پسند جي نگاهہ سان ڏسي واهہ واهہ ڪئي ۽ پوءِ ڪيس هٿ کان وٺي پنهنجي پهرين واري ڪمري ۾ وٺي آئي. ڪنڊ ۾ رکيل هڪ ننڍڙين ٽنگن واري ڪرسيءَ تي ويهڻ جو اشارو ڪري پاڻ سامهون رکيل ٻي ڪرسيءَ تي هن ڏي منهن ڪري ويٺي. سندس چپن تي دل لڀائيندڙ مرڪ ڪيڏي رهي هئي. پوءِ وارن جي پوپان هٿ وجهي پنهنجن ٻڌل وارن مان بڪل ڪيڏي مٿي کي جهٽڪو ڏنو تہ سندس وارن جون ڊگهيون چڳون ڪلهن تي پکڙجي ويون. هن پنهنجين آڱرين سان وارن کي ڦٽي ڏيندي پٺيان ڪيو ۽ پوءِ پنهنجي اسپيشل گراهڪ ڏي جادو ڀريل نگاهن سان ڏٺو.

کليل وارن سان هن جي سونهن ۽ شخصيت وڌيڪ نکري پيئي. سيٺان هن کي دل و جان سان چاهيو ٿي ۽ ڪيس سندس سخت ضرورت محسوس ٿي رهي هئي ۽ هو هن کي ذري گهٽ زور سان ڀاڪر پائڻ وارو ئي هو تہ در تي کڙڪو ٿيو ۽ ڪم واري ڇوڪري بيئر جون بہ ٺڏيون بوتلون ٽري ۾ رکي اچي حاضر ٿي.

وڏي اندروني ڇڪتاڻ بعد سيٺان پنهنجو پاڻ سنڀاليو ۽ بيئر جو گلاس کڻي پيئڻ لڳو. نوڪرياڻي وچئين ٽيبل تي ڊنر لاءِ ڪاڏي جا پيالا ۽ پليٽون لڳائي هلي ويئي.

پٽ تي پلٽ ماري ويهي ڪائڻ جو ڏانءُ اجا بہ سيٺان کي نٿي آيو پر هاڻ مڙيئي گذارو ڪرڻ جهڙو سکي ويو هو.

مس سدا بهار چنبيليءَ کي سنهي وڳي ۾ ڪليل وارن ۾ ڏسي هن جي دل اڌما ڪائي رهي هئي. هڪ گهڙيءَ لاءِ هن جي دل ۾ اهو نفساني خيال بہ آيو تہ اجايو هن ڌار ڌار ڪمرن ۾ رهڻ لاءِ ضد ڪيو. جيڪر هو هڪ ئي ڪمري ۾ رهن ها. هن اخلاقيات جي اصولن کي دل ئي دل ۾ گهٽ وڌ ڳالهايو جن ڪارڻ اڄ هو ان مزي کان محروم رهجي ويو نہ تہ اڄ جي رات سندس زندگيءَ جي سونهري رات هجي ها.

رات جي مانيءَ کان پوءِ هو ٻاهر مسافرخاني جي پرسان هڪ ننڍڙي باغيچي ۾ پسار لاءِ نڪتا. قسمين قسمين ۽ رنگين شين جا دڪان چوڌاري بلاڪن وانگر پکڙيا پيا هئا. هن هڪ دڪان تان پنهنجي محبوبہ کي ڪارائڻ لاءِ مٺائي ورتي جا ٻنهي کاڌي. ڪمري تي واپس پهچڻ تي هنن جا ڪمرا سمهڻ لاءِ تيار هئا. ٽيبل ۽ ڪرسيون وغيره هٽائي جپاني نموني جا نرم هنڌ"فوتان" ٻن ٻن وهاڻن سان گڏ هڪ ٻئي جي پر ۾ وڇايل هئا.

ننڍڙي بلب وارو ٽيبل لئمپ ٻري رهيو هو جنهن جي تمام هلڪي روشني ڪمري ۾ پکڙيل هئي.

سيٺان کي اها خبر نہ پئي پيئي تہ هن جي ساٿيءَ کي اهو محسوس ٿي رهيو آهي يا نہ تہ سندس دل ۾ ڪهڙي آنڌ مانڌ متل آهي. ۽ گيشا کي اها پڪ نہ پئي ٿي تہ آيا هو ساڻس سچي محبت ڪري ٿو يا نہ. پر ڪيس اها پڪ ضرور هئي تہ هن شخص پنهنجي زندگيءَ ۾ ڪنهن عورت سان اڃا همبستري نہ ڪئي آهي. جڏهن هو اٿي بيٺو ۽ در کان ٻاهر نڪري، اکين ۾ ڳوڙها آڻي ڪانئس موڪلايو تہ هن پنهنجون جپاني ريتون رسمون ۽ اخلاقي حدون نظر انداز ڪري ڪيس ڪٽي پاڻ ڏي ڇڪيو. ڪن گهڙين لاءِ هوءَ ڪيس ياڪر ۾ جهلي بيٺي رهي ۽ پنهنجو پاڻ کي چميءَ لاءِ حاضر ڪري ڇڏيائين. ۽ جيڪي ڪجهہ هن کي مليو ان کان وڌيڪ پاڻ ڏنائين. ۽ پوءِ ڪمري جو دروازو گهرڪائي بند ڪرڻ وقت هن کي اهو لڳو تہ آمريڪن ماڻهن بابت جيڪي ڪجهہ هن ڳالهيون ٻڌيون هيون. گهٽ ۾ گهٽ اهي سيٺان سان لاڳو نہ هيون.

❊❊❊

ڇهه

سومر جي صبح جو رچرڊ سيتان جر ڪندڙ ڇهري سان ماتسوموتو ڪمپنيءَ جي آفيس ۾ جيئن ئي گهڙيو تہ ريڪو پري کان ئي سندس خوشيءَ کان ڀڙڪندڙ منهن ڏسي سمجهي ويئي تہ سيتان جا گذريل ٻہ ڏينهن تمام سٺا گذاريا آهن ۽ پڪ ماڪورا گاني _ وهاٽي واري عياشي پڻ ڪئي اٿس.

تازين جنگين ڪري جپان ۾ ڇوڪرين جو تعداد تمام گهڻو ۽ مردن جو گهٽ ٿي وڃڻ ڪري ڪنهن خوش نصيب ڇوڪريءَ کي ئي ڪو بواءِ فرينڊ يا مڙس مليو ٿي ۽ سندس جواني سجائي ٿي ٿي. ”ڪالهوڪيون ٻہ راتيون مس سدا بهار چنبيليءَ ڪنهن مرد سان گذاريون ڪمپنيءَ کي ان لاءِ ڇَٽي پرٽي سا پيئي.“ مس ريڪو اهو سوچيندي هي ٻہ سوچڻ لڳي تہ اهڙيون راتيون ڪڏهن سندس زندگيءَ ۾ اڃا نہ آيون آهن. ڪنهن ڪنهن وقت هن ڪيڏي نہ ملولائي محسوس ڪئي ٿي. هن پنهنجو گهر چاهيو ٿي، ان سان گڏ ٻار پڻ.

اهو ڏسي ريڪو کي تعجب لڳو تہ سيتان اڳيان لنگهي هن وٽ ائين اچي بيٺو ڄڻ هوءَ ڪا اهم شخصيت هجي.

"اوهيو گو ذائي ماس، ريڪو سَان" (صبح خير، ريڪو صاحب)
"اوهيو گو ذائي ماس، سيتان سَان." (صبح خير، سيتان سائين) اميد تہ موڪل جا ڏينهن سٺي طرح گذريا هوندا. " جيتوڻيڪ هن کي اهو پڇندي شرم پئي آيو پر هن بنا هٻڪ جي پڇي ورتو.
"جي ها، ريڪو مون کي ڏاڍو مزو آيو. ڀلا ريڪو ٿوري دير لاءِ اندر ڪانفرنس روم ۾ هلنديون؟" سيتان پڇيو.
ڪانفرنس روم ۾ گهڙي سيتان اندران ڪنڊو ڏنو تہ ريڪو گهٻرائجي ويئي.
"پهرين تہ ريڪو تنهنجي تمام وڏي مهرباني جو تو مون لاءِ هـهڙي سٺي پروگرام جو بندوبست ڪيو. اري گاتو گو ذائي ماس (مهرباني)." اهو ٻڌي ريڪو سڪون جو ساهہ کنيو نہ تہ هن تہ سمجهيو تہ سيتان الائي ڇا ٿو ڪري.
"مون کي مسافرخانو ڏاڍو پسند آيو. پر هنن اسان لاءِ فقط هڪ ڪمري جي ريزرويشن ڪئي هئي. مون کي کين اهو سمجهائڻ ۾ ڇڱي دقت پيش آئي تہ اسان کي هڪ نہ پر ٻہ ڪمرا گهرجن."
"ٻہ ڪمرا؟" ريڪو تعجب مان پڇيو" توڪي فوتان(جپاني هنڌ بسترو جيڪو پٽ تي وڇايو ويندو آهي) پسند نہ آيو ڇا؟" هن جي دماغ ۾ تہ اهائي ڳالهہ اچي سگهي ٿي.
"نہ اها ڳالهہ ناهي. مونکي فوتان تہ تمام گهڻو پسند آيو. اهو پهريون بسترو مون کي هتي جپان ۾ ئي نصيب ٿيو جنهن تي آئون چيلهہ سڌي ڪري آرام سان سمهي سگهيس." ريڪو جي اکين ۾ سوال جا نشان ڏسي، سيتان کيس سمجهائڻ جي ڪوشش ڪئي:"ڳالهہ هيءَ آهي ريڪو مون کي مس سدا بهار چنبيليءَ لاءِ دل ۾ عزت آهي."
ڳالهہ کي سمجهڻ لاءِ ريڪو پڇيس: "توهان جو مطلب آهي تہ توهان کي هوءَ وڻي ٿي."
"جي ها. مون کي هوءَ بلڪل وڻي ٿي، پر هن دنيا ۾ اڃا ڪيترائي انسان پيا آهن جيڪي ان ڳالهہ ۾ يقين رکن ٿا تہ شاديءَ بعد ئي ڇوڪري سان گڏ سمهڻ کپي."
ريڪو اهو ٻڌي واقعي حيرت ۾ پئجي ويئي. فارينرن کي سمجهڻ واقعي هن جي وس جي ڳالهہ نہ هئي، سو هن وڌيڪ ڳالهائڻ کان پرهيز ئي ڪئي.
ساڳي ئي وقت ماتسوموتو ڪمپنيءَ جو مالڪ مسٽر ماتسوموتو بہ اهائي خبر ٻڌي رهيو هو جنهن تي واقعي اعتبار ڪرڻ ڏکيو ٿي لڳو. گيشا هائوس وارن فون ڪري کيس ٻن ڏينهن جي خرچ جو حساب ٻڌايو تہ مس سدا بهار چنبيلي

جنهن جي ڪلاڪ جو اگهه هيترو آهي سا هيترا ڪلاڪ توهان جي مهمان سان گڏ رهي ۽ ٽوٽل هيترو بل توهان جي بلي ٿيو.

جيتوڻيڪ اهو خرچ آسمان سان ڳالهيون ڪرڻ جيترو هو پر ان هوندي بہ اهو ان خطرناڪ بل کان گهٽو گهٽ هو جنهن بابت هو سوچي رهيو هو. چاڪاڻ جو سيٽان مس سدا بهار چنبيليءَ کان ماڪورا گاني يعني وهاڻي واري عياشيءَ (همبستري) جي گهر نہ ڪئي هئي جيڪا انڊو پاڪستان جي ٻوليءَ واري رسم کان بہ ڳري اگهہ واري ٿئي ٿي. گيشا گهر کان ڪيس اهو بہ ٻڌايو ويو تہ جيئن تہ سيٽان صاحب هڪ سٺي گراهڪ وانگر هن قيمتي ملڪيت مس سدا بهار چنبيليءَ سان، تمام گهڻي خيال ۽ خبرداريءَ سان پيش آيو آهي ان ڪري آئيندي لاءِ مس سدا بهار چنبيليءَ جي مڙني گراهڪن ۾ ڪيس وڏيڪ ترجيح ۽ اهميت ڏني ويندي.

سيٽ ماتسوموتو ڳالهہ ٻڌي فون رکيو. هن ڪيترا دفعا پنهنجن وڏن کي ياد ڪري دعا گهري هوندي تہ ان گيشا جي شل ڪا تنگ ٻانهن پڇي تہ اسان جي جان ڇٽي. پر ائين ٿيڻ اڻ ٿيڻو هو سو هاڻ هن کي ٻيو ئي ڪجهہ سوچڻو پيو. هن اڳهين فوتابا کي چٽي ڇڏيو هو تہ اڄ رات لاءِ سيٽان کي ماني ۽ ٿيٽر ۾ ڊرامي ڏسڻ جي دعوت ڏجانءِ، جيئن گهٽ ۾ گهٽ گيشا تي ٿيندڙ اڄ جي خرچ کان تہ بچت ٿي وڃي.

ريسرچ ۽ ڊيولپمينٽ سيڪشن ۾ سيٽان ڪمپنيءَ جي جپاني انجينئر فيوجي هارا سان پروجيڪٽ تي ڳالهائي رهيو هو جو فوتابا اچي نڪتو ۽ ڊنر لاءِ دعوت ڏنائينس جيڪا هن خوشيءَ سان قبول ڪئي.

سيٽان اڄ ڪم ۾ ايڏو تہ رڌل رهيو جو وقت گذرڻ جو بہ هوش نہ رهيس. سنجهند جي مانيءَ تي بہ دير ٿي ويس. جنهن بعد فئڪٽري بند ٿيڻ جو وقت ٿي ويو. اڄ گهربل اليڪٽرانڪ مشين جي اسيمبليءَ ۾ ڪم ايندڙ سڀ پرزا تهي پاس ٿيا هئا. انهن کي ٻئي ڏينهن صبح جو ڳنڍي گهربل ٽيسٽنگ مشين ٺاهڻي هئي. سيٽان رات جي ماني فوتابا سان گڏ ٽوڪيو جي مشهور امپيريل هوٽل ۾ کاڌي. فوتابا کي انگريزي گهٽ ٿي آئي. ان ڪري ڪچهري گهڻي ٿي نہ سگهي ۽ ڳالهہ ٻولهہ ۾ پيٽ پري ڪائڻ جو سٺو موقعو ملي ويس. بهرحال سيٽان اهو ضرور اندازو لڳائي ورتو تہ فوتابا جي بيحد دلچسپ شخصيت ٻوليءَ جي قيد ۾ ڦاسيو ڇيتيون ڇيتيون ٿيو پوي.

جپاني ٻوليءَ ۾ لام جو اچار نہ هجڻ ڪري ڪيترائي جپاني لام اچاري نٿا سگهن. پوءِ انگريزي ڳالهائڻ وقت جتي ايل (L) اچي اتي آر R اچارين. سو فوتابا جي انگريزي بہ گرامر جي چُڪن سان گڏوگڏ اچارڻ ۾ بہ اهڙي ئي هئي. جڏهن

مانيءَ ختم ٿي ته فوتابا مڙيئي هڪ انگريزي جملو ڳالهائڻ جو بندوبست ڪيو:
(You liking beautiful Girls? Seeing plenty tonight no clothes. Nichi Geki Music Hall one block only. Walking okay?)

("نيچي گيڪي ميوزڪ هال ۾ هلندئو. تمام سهڻيون ڇوڪريون اگهاڙيون ٿي ڊانس ڪن ٿيون. فقط هڪ بلاڪ پري آهي. پنڌ ٿي هلون؟" هن جو مطلب هو)

"ها پلي پنڌ ئي سهي." سيتان مڃيو.

اسٽيج تي پهرين جپاني ڇوڪرين بنا انگين جي ڊانس ڪئي. جيتوڻيڪ ناچ ۾ آمريڪا ان کان وڌيڪ مشهور آهي، پر سيتان ڪڏهن به اتي اهڙين ڳالهين ۾ دلچسپي نه ورتي هئي. سو هتي هي پهريون دفعو ان قسم جو ناچ ڏسي پهرين ته هن کي عجيب لڳو پر پوءِ جپاني ڇوڪرين جون ننڍڙون پر سَوٽُ ڇاتيون جانچي ڏسڻ ۾ لڳي ويو. آخر ۾ هڪ آمريڪن ڇوڪريءَ پنهنجي ناچ جو مظاهرو ڪيو ۽ نچندي نچندي پنهنجي جسم جا جڏهن ڪپڙا لاٿا ته ماڻهن ان کي سڀ کان گهڻو داد ڏنو.

"آل ويز ون فارينر" (هر پيري هڪ فارينر جو ناچ ضرور ڏيکاريندا آهن.) فوتابا ٽيليگرام واري زبان ۾ چيو "هتي جپان ۾ آمريڪن عورتن کي تمام گهڻو پسند ڪيو وڃي ٿو."

سيتان اهو سوچي فرحت محسوس ڪئي ته چڱو جو سندس ماءُ جو دور لنگهي ويو ۽ وڃي قبر ۾ آسودي ٿي ۽ هي اگهاڙا ناچ سڀ پوءِ شروع ٿيا. جن واهيات ڳالهين جي هوءَ سخت خلاف هئي. سندس پيءُ جي وفات بعد ڪيس ماءُ نپائي وڏو ڪيو هو ۽ تمام گهڻو مذهب سان لاڙو هجڻ ڪري هن سيتان جو نيپاج به ڪجهه اهڙو ئي ڪيو ۽ کيس سخت اخلاقي حدن اندر رکيو. سندس وفات کان پوءِ جيتوڻيڪ هر ڳالهه سيتان جي مرضيءَ تي ڇڏيل هئي، پر ته به هو ڪافي حد تائين اخلاقيات جو ساٿ قائم رکندو هليو. ٿيٽر ختم ٿيڻ کان اڳ جڏهن آخري دفعو سيني سهڻين ڇوڪرين کي هڪ ئي قطار ۾ بيهاري پيش ڪيو ويو ته سيتان پهريون دفعو دل کولي تاڙيون وڄايون ۽ ناچ جي تعريف ڪئي.

هوٽل تي موٽڻ وقت هن کي جارج ساڪاموتو طرفان ملايل ڇوڪري نارما جو نياپو مليو ته آڌي رات کان اڳ، ڪنهن وقت هوءَ وري فون ڪندي. فوتابا کان موڪلائي سيتان پنهنجي ڪمري ۾ آيو ۽ جيمس بانڊ جي اسٽائيل سان فون کڻي نارما سان ملايائين.

نارما جي آواز ۾ ساڳي پنهنجائپ هئي:"ڊِڪ! مون تو لاءِ هڪ پروگرام رٿيو آهي. تو ڪڏهن سومو (جپاني ملهن جو ملاکڙو) ڏٺو آهي؟ جپان جي پراڻي ثقافت آهي ۽ اهو ملاکڙو صدين کان هلندو اچي. سڀاڻ رات لاءِ مون وٽ ان جون ٻه ٽڪيٽون آهن. تون اوڏانهن هلڻ وقت مون کي به کڻندو هلجانءِ."

"بلڪل، مون طرفان پڪ ئي سمجهجانءِ،" سيٺان گرمجوشيءَ سان وراڻيو.

"تمام سٺو. آئون جوڊو ڪراٽي جي آڪاڙي تي هونديس جتان مون کي ڇهين بجي ڏاري ڪنيو هلجانءِ. چڱو ڊِڪ، وڌيڪ سڀاڻي. في الحال شب خير."

"شب خير" سيٺان کي پنهنجا ڳالهايل لفظ وات مان نه پر نڙيءَ مان نڪرندا محسوس ٿيا ۽ نارما جي فون رکڻ بعد به ڪا دير هو فون هٿ ۾ جهلي سوچيندو رهيو. نارما ڦهر جي سهڻي ڇوڪري آهي. هونءَ هن جو ارادو مس سدا بهار چنبيليءَ کي دعوت ڏيڻ ۽ ان سان گڏ شام ملهائڻ جو هو. پر هن صبر کان ڪم وٺڻ ۾ پنهنجو فائدو سمجهي في الحال نارما سان انڪار به نٿي ڪرڻ چاهيو ۽ نه وري مس سدا بهار چنبيليءَ سان پروگرام پڪو ٿي ڪيو.

ٻئي ڏينهن منجهند جو ٽي بجي ڌاري ماتسوموتو ڪمپنيءَ جي پوڙهي مالڪ ماتسوموتو سڪون جو ساهه کنيو ۽ خوشي محسوس ڪئي جو ٻه ڏينهن گذري چڪا هئا ۽ سندس آمريڪن مهمان، سيٺان ٽوڪيو جي مهانگي گيشا جو نالو نه کنيو هو ۽ ظاهر آهي في الحال ڪمپنيءَ جو ڪجهه نه خرچ بچيو. ماتسوموتو ڪو مهمان نوازيءَ کان ڀڄو نٿي، پر اڪين اڳيان نظر ايندڙ ڏيوالپڻي هن کي منجهائي رکيو هو. ياماگچيءَ کي گهرائي حالات جو جائزو وٺڻ لاءِ چيائين:

"آئون پنهنجن وڏن کان دعائون گهري رهيو هوس،" هن چيو" ته ڪنهن پَر سيٺان جي هن گيشا مان جان ڇٽي، پر اهي دعائون اگهامڻ بدران ماڳهين نارما اچي نازل ٿي آهي جيڪا اسان لاءِ ويتر نقصانڪار ثابت ٿيندي، جنهن جو مقابلو اسان مس سدا بهار چنبيلي جهڙي گيشا سان ڪيئن ٿا ڪرائي سگهون. نارما انگريزي سٺي ڳالهائي ٿي ۽ ساڪاماتو جارج جي ڪمپنيءَ سان هن جو پڪو ۽ پڪو واسطو آهي، جيڪو اڄ ڪلهه فلپائين پڻ روانو ٿيڻ وارو آهي ۽ آئون نٿو سمجهان ته فلپائين وارا اسان کي ٺيڪو ڏيڻ لاءِ ڪا نظر ثاني ڪندا."

ان ئي ويل ماتسوموتو جي فون جي گهنٽي وڳي. فون گيشا گهر کان هو ۽ پوڙهي انچارج ماماسان چئي رهي هئي ته مس سدا بهار چنبيليءَ جي اڄ شام لاءِ هڪ ٻئي گراهڪ گهر ڪئي آهي. پر جيڪڏهن هنن کي پنهنجي مهمان سيٺان لاءِ اڄ ضرورت هجي ته پوءِ هوءَ ان خاطر ٻئي گراهڪ کي جواب ڏئي ڇڏين. ماتسوموتو خوشيءَ وچان کيس ٻڌايو ته هو پلي مس سدا بهار چنبيلي

ڪنهن ٻئي گراهڪ لاءِ بُڪ ڪري ڇڏي.

”هڪ ڳالهه منهنجي ڌيان ۾ هينئر هينئر آئي آهي،“ ياماگچيءَ چيو: ”سيٽان سانَ کي ڪيوٽو شهر گهمڻ ۾ ڏاڍو مزو آيو هو. جو نه اسان هن کي جپان جا ٻيا شهر گهمائڻ جي پڻ آڇ ڪريون. گيشا جي هڪ يا ٻن ڪلاڪن جيترا اسان کي پئسا ڏيڻا ٿا پون ان کان وري به گهٽ خرچ ايندو.“

ماتسوموتو کي اها ڳالهه وڻي. ”واهه واهه. هينئر ئي وڃي سيٽان کي دعوت ڏئي اچي. سندس ملڪ وڃڻ ۾ باقي ڪو هفتو کن مس آهي ۽ ائين ڪرڻ سان پنهنجي ڪجهه مڙيئي ڪل بچي پوندي“

ياماگچي جڏهن سيٽان وٽ پهتو ته هو ٻانهن جا ڪف مٿي ڪنجي پنهنجي تيار ڪيل مشينري جي نموني کي ڪنهن خاص اوزار ذريعي جڪاسي رهيو هو. اهو عجيب قسم جو اوزار آمريڪا کان هن پاڻ سان آندو هو. ان کي ڏسي مسٽر ياماگچيءَ جي دل ۾ آمريڪن لاءِ عزت پيدا ٿي جن اهو اوزار ايجاد ڪيو آهي. ان ۾ ڪو شڪ ناهي ته آمريڪن اهي ماڻهو آهن جيڪي ڪنهن ٻي شيءِ جي ڪٽي نه پر اعليٰ ٽيڪنيڪل تهذيب جي هام هڻي سگهن ٿا.

ان ئي وقت ريڪو به رڙهي اچي اتي بيٺي ته متان ياماگچيءَ ۽ سٽان کي ترجمي جي ضرورت پوي. ياماگچيءَ ڪجهه پنهنجي انگريزيءَ ۾ ۽ گهڻو تڻو ريڪو جي ترجمي ذريعي سيٽان اڳيان جپان گهمڻ جي دعوت پيش ڪئي.

”اها ته منهنجي دل وڻان ڳالهه آهي، مسٽر ياماگچي!“ سيٽان شوق منجهان چيو. ”پر مون کي اهو خيال ٿو ٿئي ته ائين ڪرڻ سان ڪمپنيءَ تي خرچ جو بار نه پوي“

ياماگچيءَ هن کي دلداري ڏني ته خرچ جو هو بلڪل نه سوچي، بلڪ ڪمپنيءَ کي ان قسم جي مهمان نوازي ڪري خوشي ٿيندي پوءِ اوچتو ياماگچيءَ شام جيمانيءَ لاءِ پڻ سيٽان کي چيو.

”مون کي افسوس آهي،“ سيٽان وراڻيو ”اڄ منهنجي هڪ آمريڪن ڇوڪري سان ملاقات رٿيل آهي جنهن کي ساڻ وٺي سومو ملاکڙي تي ويندس.“

اهو ٻڌڻ سان ياماگچيءَ کي يڪدم مونجهه ورائي وئي ۽ دل سست ٿيڻ لڳس. هن کي خبر هئي ته اها آمريڪن ڇوڪري ڪير ٿي سگهي ٿي. حالات کي منهن ڏيڻ لاءِ فقط هڪ ئي طريقو هو مس سدا بهار چنبيليءَ جون خدمتون وري حاصل ڪرڻ. جيتوڻيڪ اڄ لاءِ ته هوءَ هٿن مان نڪري ويئي ۽ ٿي سگهي ٿو ته سندس اڄ جو گراهڪ ٻيو ڪو نه. پر ساڪاموتو ئي هجي، جنهن سيٽان کي گيشا کان ٽارڻ ۽ نارما جي ڦندي ۾ ڦاسائڻ لاءِ اها سٽ سٽي هجي.

سيٽان پوري وقت تي جوڊي ڪرائي جي آکاڙي، ڪوڊوڪان ۾ پهتو.

ڊاڪٽر تان چڙهي اچي ڪرسيءَ تي ويٺو. جوڊي جا سڀ رانديگر اڇي رنگ جي ڪاٽن واري وڳي ۾ هئا، جن جي چيلهين تي سائو پورو يا ڪارو بيلٽ ٻڌل هو.

بيل وڄڻ تي هڪڙي مئچ ختم ۽ ٻي شروع ٿي ٿي. سيتان جي نظر سگهو ئي نارما تي پيئي جيڪا گوتم ٻڌ جي مورتيءَ وانگر بنا چرپر جي سيٽيو ويٺي هئي. انچارج ٻن ڄڻن جا نالا ورتا. ٻه رانديگر پنهنجين جاين تان اٿيا هڪڙو هڪڙيءَ ڏر جو هو ۽ ٻيو ٻيءَ جو. هڪ ٻئي ڏي منهن ڪري پُر تڪلف انداز ۾ نوڙيا ۽ پوءِ حڪم ملڻ سان ٻنهي هڪڙي وک وڌائي هڪ ٻئي تي حملو ڪيو ۽ هڪ ٻئي کي ڪيرائڻ جي ڪوشش ڪئي. آخرڪار هڪڙو ڄڻو ٻئي جي دڏ سان وڃي لڳو. پير نڪري ويس ۽ ايپان" (ريفريءَ) اعلان ڪري ڪٽندڙ ڏي هٿ جو اشارو ڪيو. هارائيندڙ پنهنجي جاءِ وٺڻ کان اڳ وري وري جهڪيو.

"نارما." انچارج هاڻ نارما کي مقابلي لاءِ سڏيو.

نارما اڳتي وڌي آئي ۽ اڳئين راند جي ڪٽيندڙ جيڪو قدبت ۾ ڇوڪريءَ کان مضبوط ٿي لڳو تنهن جي سامهون مقابلي لاءِ اچي بيٺي. هڪ دفعو وري رسم موجب جهڪڻ ٿيو. ان بعد ويڙهه شروع ٿي ويئي. نارما سان مقابلو ڪرڻ وارو جيتوڻيڪ ڪانئس پهلوان هو پر هن کي نارما متي ڪٽي پنيان هيٺ ڦهڪو ڪرايو ۽ ان ئي وقت ريفريءَ نارما جي ڪٽڻ لاءِ "ايپان" چيو.

ان بعد نارما جو جنهن سان مقابلو ٿي رهيو هو اهو نارما کان عمر ۾ ٿورو وڏو ۽ تجربيڪار ٿي لڳو. اڌ منٽ تائين نارما پنهنجن پيرن تي بيٺي رهي پر پوءِ حملي ڪندڙ هن کي متان ڦيرائي ڪٽي هيٺ تڏي تي ڦهڪو ڪرايو. ريفريءَ"ايپان" چئي مقابلي جو نتيجو ٻڌايو. سيتان جو خوف مان وات پٽجي ويو پر نارما تي ڄڻ اثر ئي نه ٿيو. هڪدم اٿي بيٺي ۽ پنهنجي سگهاري ڪٽيندڙ همراهه سان کلي ڳالهائڻ لڳي.

ان بعد نارما سيتان سان اچي ملي ۽ ٻئي ڄڻا ٻاهر نڪري آيا.

"ڪهڙو حال آهي؟ بچي ته وئين؟" سيتان پڇيو. "آئون سامهون بالڪنيءَ مان ڏسي رهيو هوس. منهنجو ته......"

نارما کليو."اهڙا ته مون هزارين ڌڪ کاڌا هوندا. ان کان پوءِ ئي مون کي ڪارو بيلٽ مليو آهي. ڌڪ کيئن پچائي وڃجي اهو پڻ هتي سيکارين ٿا."

اتان نڪري هو پهرين شهر کان ٻاهر هڪ ننڍڙي ريسٽورنٽ ۾ اچي ويٺا، جنهن ۾ مغربي نموني جون ٽيبل ڪرسيون رکيل هيون، جيئن فارينر اچڻ جي ڪشش محسوس ڪن.

"اچو ته ٽئمپورا کائون، مڪڻ ۾ تريل سامونڊي کاڌو ۽ ڀاڄيون." نارما چيو."شهر جي سٺين جاين مان هيءَ به هڪ آهي." هن ٻنهي کي آرڊر ڏنو.

”مسٽر ساڪاموتو ڪيئن آهي.“ سيتان پڇيو.
”خوش آهي. توکي ڏاڍو چاهي ٿو. هو تنهنجي لاءِ چوندو رهي ٿو ته تون تمام قابل ماڻهو آهين.“
سيتان حجاب کان ڪنڌ ڪٽي هيٺ ڪيو.
”توهان کي جپان ۾ رهندي ڪيئن محسوس ٿو ٿئي؟“ سيتان پڇيو. جيتوڻيڪ کيس خود عجيب لڳي رهيو هو اهو سوال ڪندي پر هن مڙيئي ڪجھ ڳالهائڻ خاطر ڪٽي پڇيو.
”تمام سٺو لڳي ٿو. مون کي آمريڪا سان به پيار آهي، پر اتي جلدي ٿڪجيو پوان ٿي.
”توهان کي پلا جپان ڪيئن ٿو لڳي؟“ نارما هن کان ٻيو سوال ڪيو.
ان وقت هن جي ڌيان ۾ مس سدا بهار چنبيلي ڦرڻ لڳي ۽ ان سان گڏ اهو باغيچو پڻ، جتي هن کي پهريون دفعو چمي ڏني هئائين.
”آئون ڪڏهن به ايترو خوش نه هوس جيترو هتي جپان ۾ اچي ٿيو آهيان.“ هن دل جي گهرائين مان چيو.
نارما ڪجھ گهڙين لاءِ پنهنجو هٿ هن جي مٿان رکندي چيو:”ڊِڪ! ڳالھ هيءَ آهي ته زندگيءَ جا ڪي ڪي پهلو ڀرپور نموني گذاربندي توکي خوف ٿو ٿئي.“
بٽرو ٽئمپورا ۽ ٻين شين جا ڊش کڻي حاضر ٿيو. سيتان کي کائڻ جو طريقو سمجھ ۾ نه آيو پر پوءِ نارما کي ڏسي پاڻ به ائين ٽئمپورا جا ذرا کڻي ناسي رنگ جي چٽنيءَ مان ٻوڙي کائڻ لڳو. اهو واھ جو کاڌو هو. هن پنهنجو پاڻ کي چيو”هڪ اها بور زندگي هئي جيڪا آئون آمريڪا ۾ گذاري رهيو هوس.“ پر هاڻ هن ان زندگيءَ کي جڻ طلاق ڏئي ڇڏي هجي.
ماني کائڻ بعد هو ٽئڪسي ڪري ملاڪڙو ڏسڻ لاءِ سومو هال ۾ آيا جيڪو ماڻهن سان ڀريو پيو هو. وچ تي ننڍڙو آکاڙو هو. هنن کي آکاڙي جي پر ۾ پٽ تي وڇايل تڏي تي ويهڻ لاءِ جاءِ ملي. نارما جپاني نموني سان گڏين تي ٿي ويٺي، پر سيتان پلٿ ماري ڪڏهن هڪ پاسي پير تي ته ڪڏهن ٻئي پير تي پنهنجو بار ٿي رکيو. ملاڪڙي لاءِ پهرين ريفري هٿ ۾ ڪاغذ جو پکو لوڏيندو آيو ان کان پوءِ به سومو پهلوان، جن کي مقابلو ڪرڻو هو اهي آيا. ڳري جسامت وارن هنن همراهن کي فقط سنهڙا ڪڇا پيل هئا.
جيسنائين ملھ جو سوال آهي، سيتان محسوس ڪيو ته سومو سخت بور قسم جي راند آهي. ملھ بذات خود ته سيڪنڊن جي به نه آهي پر ان کان اڳ جا ساٽ سوڙ، ٻائي جو پرارٿنائون، پاڪ لوڻ جي ڇٽڪار، ڏسڻ واري جو جڻ مٿو ٿي

ڦيرائي ٽا ڇڏين ۽ پوءِ وچي اصلي ملھ شروع ٿئي ٿي. جيڪا ڪي چند سيڪنڊئي هلي ٿي. هڪ پهلوان ٻئي کي ٿيلهو ڏيندو ۽ هو دائري کان ٻاهر وڃي ڪرندو يا جي هو ٿيلهو بچائي ويو ته ٿونو هڻندڙ پهلوان پاڻ ترڪي وڃي ٻاهر ٿهڪو ڪندو ۽ ملھ ختم. هڪڙا پهلوان هلن وري ٻيا اچن. وري ساڳيا ساٿ سوڻ ساڳيا ڪتراڳ. هڪ يا ٻه ملهون مزو ڏين ٿيون باقي مقرر ٽائيم ٽائين ويهي هيءَ ملھ ڏسڻ زوريءَ زهر ڍڪڻ جي برابر ٿيو.

آخرڪار نارما پنهنجو هٿ سيتان جي ٻانهن تي رکي چيو: "جيڪڏهن ملهن ڏسڻ مان دل ڀرجي وئي هجئي ته ٻڌاءِ ته هليا هلون. در اصل ساشي ميءَ (جپاني ڪچي ميچيءَ) وانگر هيءَ سومو ملھ به جيسين ڪجھ دفعا ڪائجي يا ڏسجي نه تيسين مزو مُور نٿو اچي. چڱو هل ته هلي منهنجي فليٽ تي ڪجھ شراب پيئون."

نارما جو فليٽ جيتوٽيڪ ننڍو هو پر تمام سهڻي نموني سان سينگاريل ٿي لڳو. منجهس جيڪي آرٽ جون شيون رکيل هيون سي جيتوٽيڪ مغربي نموني جون هيون، پر سندن ڊيزائين مشرقي هئي. اندر گهڙڻ تي نارما سيتان جي بريف ڪيس وٺي پاسي تي رکي ۽ ڪيس بوٽ ۽ ڪوٽ لاهي هلڪو ٿي آرام سان ويهڻ لاءِ چيو.

سيتان به اهو بهتر ۽ صحيح سمجهي سندس صلاح جي پوئيواري ڪئي ۽ سولو ٿي ڪوچ تي ويٺو. تيسين نارما بيڊروم جي گرڪندڙ دروازي مان اندر ويئي ۽ ٿوري دير بعد سلڪ جي اچي ۽ سنهي وڳي ۾ ٻاهر نڪتي جنهن جون ٻانهون ڪمونو وانگر ويڪريون هيون. جيئن ئي سيتان جي ڀر مان لنگهي ننڍڙي بار ڏي ويئي ته سيتان کي محسوس ٿيو ته يڪي چوغي جهڙي چولي هيٺان نارما کي نه انگي آهي نه ڪڇو. سيتان کان سندس پسند جو شراب پڇڻ بنا هوءَ پنهنجي مرضيءَ تي ڊبل سائيز جا ٻه گلاس ڀاهي آئي ۽ اچي ڪوچ تي هن جي پرسان ويٺي.

"ٿڪ محسوس ڪري رهيو آهين؟" نارما پنهنجي گلاس مان ڍُڪ ڀري سيتان کان پڇيو.

"هائو." هن قبول ڪيو. "پر اسان هر روز ڪافي ڪم ڪري رهيا آهيون ۽ جنهن رفتار سان ڪم هلي رهيو آهي، مون کي لڳي ٿو ته پنهنجي گهر هفتي ڪن اندر پهچي ويندس."

نارما پنهنجو گلاس هيٺ رکي هن سان وڌيڪ لڳي ويٺي ۽ چيو: "پنهنجون اکيون بند ته ڪجو." سيتان چيو مڃيو ۽ اکيون بند ڪرڻ سان نارما جو جسم پنهنجي جسم سان لڳندي محسوس ڪيو. نارما پنهنجا گرم چپ سندس چپن

تي پورن ٽن سيڪنڊن لاءِ رکيا، ۽ پوءِ پري تي ويٺي. ”مونکي پنهنجي ان مشينريءَ بابت تہ ٻڌاءِ جنهن جي لاءِ تون آمريڪا کان آيو آهين.“ هن هڪدم چيو پر سندس لهجي مان صاف بکي رهيو هو تہ هن اها ڳالهہ پڇڻ لاءِ وَٺ ڪاڏو آهي.

سيٺان پنهنجي عينڪ اکين تي صحيح ڪندي سولو ويهڻ لاءِ هيڏانهن هوڏانهن پاسا ورايا ۽ چيو:”اها هڪ نئين پيچيده قسم جي اليڪٽرانڪ مشين آهي، جنهن ذريعي ٻيون مشينون ٽيسٽ ڪري سگهبيون. ماتسوموتو ڪمپنيءَ جا ماڻهو اها شيءِ اسان لاءِ ٺاهي رهيا آهن.“

نارما پنهنجو گلاس کڻي وري ڍڪ ڀريو.

”ڍڪ! تون ساڪاموتو کان بہ کڻي ان جو اگهہ پڇ تہ هن جي ڪمپني اها مشين گهٽي ۾ ٺاهي سگهندي. پڇڻ ۾ ڇا هي.“

سيٺان پنهنجي گلاس مان ڍڪ ڀري چيو:”آئون پاڻ بہ اهوئي چاهيان ٿو پر اسان ان ڪاروبار جو وعدو ماتسوموتو وارن سان ڪري چڪا آهيون.“

نارما بيحد آرام سان ڳالهايو:”ساڪاموتو ماتسوموتو جي گراهڪن پويان ناهي، پر آئون هڪڙي ڳالهہ تي ڪريان تہ ماتسوموتو جي فئڪٽريءَ ۾ باهہ ٿي لڳيو وڃي يا ڪو ٻيو ڪجهہ اهڙو اتفاقي حادثو پيش اچي، تہ توهان لاءِ ساڪاموتو جهڙو ماڻهو ساڳي وقت هڪ وڏي مدد ثابت ٿي پوندو.“

سيٺان ٿورو پنيان جهڪي پنهنجي ٽڪل دماغ کي آرام ڏنو. ”جيڪڏهن آئون توکي ان مشين جا نقشا ڏيان تہ تون ساڪاموتو تائين پهچائيندينءَ؟“

”ڇو نہ. جيڪڏهن تون چوندين تہ.“

”چڱو ڀلا.“ هن بريف ڪيس ڇڪي ان مان هڪ لفافو ڪڍيو.”هي ان مشين جو نقشو آهي. مون کي حساب ڪري ٻڌائجو تہ هن مشين جهڙيون سئو سوَ توهان ڪيتري ۾ ٺاهي ڏيندا؟“

نارما لفافو وٺي کڻي پاسي تي رکيو ڄڻ ڪا اهم ڳالهہ نہ هجي. ”سيٺان تون بيحد ٽڪو پيو آهين آئون تنهنجي وهنجڻ لاءِ ڪوسو پاڻي ٺاهي ٿي وٺان.“ هن سيٺان جي اکين ۾ گهوري ڏٺو. ”وهنجي تازو ٿي وٺ جيئن پوءِ اڄ جي رات پاڻ سٺي نموني ملهائي سگهون. ڪيئن ٺيڪ آهي نہ؟“

جيئن رستي تي حادثي مهل هڪ ئي وقت تي چار گاڏيون اچي ٽڪرائبيون آهن تيئن سيٺان جي دماغ ۾ بہ هڪ ئي وقت ڪيترين ئي ڳالهين اچي واسو ڪيو. پهرين تہ اها هئي تہ نارما پنهنجو پاڻ سونپي رهي آهي جيڪا ڳالهہ جيتوڻيڪ يقين جوڳي نٿي لڳي، پر پنهنجي جاءِ تي هڪ حقيقت هئي. ٻيو لفظ ”اخلاق“ سندس سامهون هو جيڪو ٻئنر وانگر ڦڙڪي رهيو هو ۽ تين

سڀ کان زبردست ڳالهه ان حساس گهڙيءَ جي ياد هئي جڏهن مسافرخاني ۾ مس سدا بهار چنبيليءَ کيس چمي ڏئي موڪلايو هو شايد. جيڪر هو چاهي ها تہ ان اولمپڪ راند ۾ هو سڀ کان مٿانهون هجي ها. پر هن کي ننڍي لاکون گهر ۾ ڪجهه اهڙي سکيا ڏني وئي هئي جو اڳيان اخلاق کان مٿي ڪا بہ شيءِ نہ هئي ۽ هينئر بہ ان شروعاتي سکيا ۽ مذهبي ماحول جي اثر تي ڪُرڪندي هن فيصلو ڪيو تہ هن کي هتي نارما وٽ رهڻو ناهي ۽ هڪدم اٿڻ ڪيي. پنجن منٽن بعد هي اٿي ڪڙو ٿيو ۽ نارما وڏي پيار سڪ ۽ دوستاڻي نموني کيس چمي ڏئي ڪانئسر موڪلايو.

هوٽل تي پهچي هن مشين وانگر ڪپڙا لاٿا ۽ سمهڻ جا ڪپڙا پائي پلنگ تي ڏگهو ٿي سمهي پيو. نفساني خواهشن کي هو ڪيڏي عرصي کان دٻائي رهيو هو. هو "اخلاقي" زندگي گذاري رهيو هو. فقط ان ڪري جو هن زنا جهڙو گناهہ نٿي ڪرڻ چاهيو ۽ هن کي رنڊين سان حد درجي جي نفرت هئي پر نارما جي ٻي ڳالهہ ڪجي، جنهن ۾ هر ڪا سونهن ۽ ڪشش موجود هئي...! هن پنهنجو پاڻ کي مرد ثابت ڪري ڏيکارڻ ٿي چاهيو پر ساڳي وقت هو مرد ٿيندي بہ ڊنو ٿي.

❊❊❊

ست

ٻئي ڏينهن منجهند جو سادي ٽي وڳي ڏاري ماتسوموتو ڪمپنيءَ مٿان مايوسيءَ جا گهاٽا ڪڪر مڙڻ لڳا. لڳو ٿي تہ هن ڪمپنيءَ مٿان هر اها بدبختي جيڪا ٿي سگهي ٿي اها اچي نازل ٿي آهي يا باقي رهيل بہ بس اچڻ واري ٿي آهي. اها تڪليف ڏيندڙ ڊيوٽي ياماگچي صاحب جي ٿي حصي ۾ آئي هئي تہ پنهنجن آفيسرن کي اطلاع ڪري تہ سيٽان صاحب واقعي مس نارما سان گڏ "سومو" راند ڏسڻ ويو هو جتان پوءِ سوبر ٿي موٽيو ۽ نارما سان ويندي وقت بہ بريف ڪيس سيٽان جي هٿ ۾ هئي. اها خبر اهڙي هئي جنهن جي ٻڌڻ سان گيشا هائوس فون ڪرڻ لازمي هو جو نارما کي منهن ڏيڻ جو طريقو اهوئي هو. ماتسوموتو وارن کي صاف صا ف لڳو پئي تہ آمريڪا وارن مان جيڪا ٿوري گهڻي اپت ٿيڻ جو آسرو هو سو بہ في الحال ٻن سالن لاءِ تہ ختم ٿي ويو.

۽ پوءِ ٽپهريءَ ڌاري هڪ ٻي خبر پهتي جنهن هٽي ماتسوموتو کي هڪ گمنام شاعر بڻائي ڇڏيو ۽ هو پنهنجو منهن هٿن ۾ لڪائي سوچڻ لڳو تہ دنيا جي هنن جهنجهٽن ۽ پنهنجي شڪست جو منهن ڏسڻ بدران ڇو نہ اچو ڪمونو پائي جپاني رسم مطابق پنهنجو پيٽ ڇريءَ سان ڪپي عزت جو موت مرجي. ڦلهير

مهانبدي فوجي هارا (ماتسوموتو ڪمپنيءَ جي انجنيئر) ٻٽ ٻٽ ڪندي اها خطرناڪ خبر ٻڌائي ته جنهن اليڪٽرانڪ مشين جو سئمپل هو آمريڪا لاءِ ناهي رهيا هئا تنهن جا مڙيئي پرزا جوڙڻ بعد اها ڪم نٿي ڪري.

جيتوڻيڪ ماتسوموتو کي اليڪٽرانڪ بابت تمام گهٽ ڄاڻ هئي پر في الحال ان مصيبت جو ٻڌندي ئي پنهنجين اکين سان ان کي ڏسڻ لاءِ انجنيئرنگ ڊپارٽمينٽ جو رُخ ڪيو. انجنيئرنگ ڊپارٽمينٽ ۾ ٽيبل تي اها اليڪٽرانڪ جي سهڻي مشين رکيل هئي جيڪا هن جي ڪمپنيءَ جي ورڪرن ٺاهي هئي. سيٽانو سانُ، جنهن ماڻهوءَ کي هر طرح سان خوش رکڻو هو اهو به صبر سان ان مشينري جا سرڪٽ ۽ سئچ هڪ دفعو وري چيڪ ڪري رهيو هو. پر نتيجو وري به ساڳيو ظاهر ٿي ٿيو ته ماتسوموتو ڪمپنيءَ جي تيار ڪيل هيءَ اليڪٽرانڪ مشينري بيڪار ٺاهي وئي آهي.

ريڪو همت ڪري خوفائتي ماٺ کي چيري اعلان ڪيو ته سيٽان سانَ جو فون آيو آهي، مس سدا بهار چنبيلي ڳالهائڻ ٿي چاهي. سيٽان سانَ انهيءَ سمن جي جواب لاءِ فون ڏي ويو ته پنيان فيوجي هارا انجنيئر ڳالهه ڪئي، "هن مان کي به ٿي شيون ممڪن ٿي سگهن ٿيون: هڪ ته ٿي سگهي ٿو ته مشين جي بنيادي ڊيزائن جيڪا آمريڪا کان آئي آهي اها غلط هجي. يا ته ان مشين کي فِٽ ڪرڻ وارو اوزار جنهن سان سيٽان سانَ ان کي چڪاسي ٿو ٿي سگهي ٿو هو صحيح نه هجي. پر مون سيٽان سانَ سان گڏ ڪم ڪيو آهي، هي تمام سٺو انجنيئر آهي. ۽ آخري ڳالهه جنهن لاءِ مون کي ڊپ آهي اها هيءَ ته اسان جيڪا اليڪٽرانڪ مشين ٺاهي آهي ان ۾ ڪٿي ڪو غلط پرزو نه هڻي ويا هجون. هاڻ هو ئي ضروري آهي ته بلو پرنٽس (نقشا) ڪڍي وري مٿان کان وٺي جانچ ڪجي ته ڪٿي غلطي ٿي وئي آهي، شايد ائين ڪرڻ سان غلطي ملي وڃي."

"پلا سيٽان سانَ وٽ نقشن جو ڀيو سيٽ آهي؟" ماتسوموتو پڇيو. جيڪڏهن هجي ته پوءِ هڪ ئي وقت ٻنهي سيٽن کي جانچڻ سان غلطي جلدي لڀڻ جا امڪان آهن."

فوجي هارا کي پراڻي زماني جا اهي نياپا آڻيندڙ غلام ياد آيا جيڪي خراب خبر آڻڻ تي اڪثر ان ئي وقت قتل ڪيا ويندا هئا. اها سزا کين ان ڪري ني ويندي هئي جو خراب خبر آڻڻ ڪري مالڪن جي سڪون ۾ رُخنو پئجي ويندو هو. "نه سائين، هن وٽ ٻيو سيٽ هو سهي، پر هن رات ئي مس نارما کي ڏئي ڇڏيو وڏيڪ توهان پاڻ سمجهو آهيو."

"آئون ته هڪ منهن ڪري وڃي ٿو مندر وساياں ۾ گوتم ٻڌ کي ٻاڏايان،" ماتسوموتو اعلان ڪيو "جي اتان جيئرو نه وريس ته منهنجي وصيت نامي جي

ڪاپي ڪٻٽ جي مٿئين خاني ۾ ڪاپي پاسي رکي اٿو. چڱو هاڻ سايو نارا موڪلايانوَ ٿو."

سيٽان ٽيليفون تي ماسايو جو آواز ٻڌو. گذريل رات هو انهيءَ فيصلي تي پهتو هو تہ هو نارما سان فقط وقت پاس ڪري رهيو آهي باقي هن کي چاهت سـ ڪانوماسايو (گيشا) سان ٿي آهي. هينئر ئي سندس آواز ٻڌڻ سان هن کي ائير لڳو ڄڻ نيراني هير سندس سڄي جسم کي تازو ڪري ڇڏيو هجي. هوءَ ڪـ بهانو پيش ڪري ان کان اڳ سيٽان کيس شام جي ملڻ لاءِ چيو.

ٻئي ڏينهن صبح جو سيٽان روز جي وقت کان گهڻو اڳ آفيس پهتو تہ هـ ڏٺو تہ جپاني انجنيئر فيوجي هارا ماتسوموتو ڪمپنيءَ جي ٺهيل اليڪٽرانڪ مشينريءَ تي گڪو ٽيو پيو آهي. ان ئي وقت ريڪو چانهہ کڻي ظاهر ٿي ۽ سيٽان کي ٻڌايائين تہ فوجي هارا سڄي رات هتي هو ۽ فقط ٻن ڪلاڪن لاءِ ستو آهي سيٽان کي ضمير مارڻ لڳو تہ هو گذريل ڏينهن سوير ئي گيشا سان ملڻ خاطر آفيس مان هليو ويو ۽ هي جپاني انجنيئر سڄي رات ڪم ڪندو رهيو. هر يڪدم پنهنجو ڪوٽ لاٿو ۽ چانهہ پي ڪم ۾ لڳي ويو. هن فيوجي هارا کي ڏاڍ چيو تہ هو ٻلي وڃي ڪجهہ دير سمهي آرام ڪري، پر هن ائين ڪرڻ کان انڪا ڪيو. منجهند تائين ٻئي گڏ ڪم ڪندا رهيا ۽ نيٺ هنن کي معلوم ٿي ويو تہ ان اليڪٽرانڪ مشين جي ڊيزائن جو نقشو جيڪو آمريڪا مان ٺهي آيو هو بلڪل غلط آهي.

سموري مسئلي بابت بحث ريڪو ذريعي هڪ ٻئي سان ڪيو ويو. فيوجي هارا پڇيو: "توهان وٽ پنهنجي آمريڪا ۾ ان گهربل مشينريءَ جو اصلي ماڊ آهي؟" "آهي،" سيٽان چيو "پر ان ماڊل ۾ هيءَ مشينري ناهي. در اصل پهريو جيڪو ماڊل ٺاهيو ويو هو ان ۾ ڪجهہ تبديليون آٽي هيءَ نئين ڊزائين ڪئي هئيسين."

سهڪيءَ واري جپانيءَ ۾ جهٽ پٽ فيوجي هارا ريڪو کان پڇيو تہ ڊزائين تي ڏس تہ آيا ان تي سيٽان جي صحيح ٽيل آهي يا ڪنهن ٻئي جي. بهرحا جنهن بہ غلط ڊزائين ٺاهي آهي گهٽ ۾ گهٽ اهو سيٽان ناهي. فيوجي هارا جا ا بعد چيل جملا ريڪو ترجمو ڪري چيو: "مونکي اهو چوندي ڏاڍو افسوس پيـ ٿئي، پر آئون مجبور آهيان جو مون کي ڪجهہ نہ ڪجهہ راءِ ڏيڻ کپي ۽ منهنجـ راءِ موجب جيڪا ڪجهہ غلطي آهي سا بنيادي ڊيزائين ۾ آهي، يعني هن ڊيزائـ ۾ آهي."

سيٽان ڪنڌ ڌوڻيو. "آئون مڃيان ٿو ڏوهہ سڄو اسان جو آهي."

فيوجي هارا ڊرائنگ بورڊ کي هٿن سان دٻائي اٿي بيٺو. "پوءِ اچو تہ پهريـ

ن ڊيزائن کي وري نئين سنئين ناهيون.“ هن صلاح ڏني. ”مونکي پڪ آهي ته
سان هئي ڇٽا گڏجي ڪم ڪنداسين ته ضرور ان ۾ ڪامياب ٿي ويند اسين.“
”بلڪل. پاڻ ٻنهي کي گڏ ڪم ڪرڻو پوندو.“ سيٽان ورندي ڏني. ”۽
جڏهن نئين ڊرائنگ ناهي بس ڪنداسين ته مون کي پڪ آهي ته اها پهرين کان
هتر ناهي وٺنداسين.“
فيوجي هارا خاموشيءَ سان تاڙي ملائي.
”ريڪوسانَ،“ سيٽان چيو ”مهرباني ڪري ياماگچيءَ کي ٻڌاءِ ته آئون
سندس ڏنل جپان گهمڻ واري دعوت هن هفتي قبول ڪري نٿو سگهان. ان جا
سبب تون پلي پٽ هن کي ٻڌائي سگهين ٿي.“
پوءِ هئي انجنيئر ڪم ۾ جنبي ويا. ڳالهه ٻولهه يا صلاح سولي ريڪو جي
مرفت ڏيندا وٺندا رهيا. پر انهن ماڻهن وانگر جيڪي هڪ ٻئي کي چاهين ۽
زت ڪن. ان رات ته هو رات جو ٻئين تائين ڪم ڪندا رهيا. اجا به دير تائين
ڪم ڪن ها پر سيٽان سوچيو ته سندس ساٿي رات کان پيرن پر بيٺو آهي ۽ هن
ي آرام جي سخت ضرورت آهي. ريڪو جي گهٽي استعمال ٿيل ۽ اڌ ڳابري
ٿل ڊڪشنري سندس ئي هٿن ۾ هئي، هوءَ سوچيندي رهي ته اجا خبر ناهي
ڪيترن ٽيڪنيڪل لفظن جو ترجمو هن کي ڪرڻو پوندو جيڪو ڪم هونءَ
م طرح جيتوڻيڪ هن جي وس ۾ وت کان ٻاهر پئي لڳو.
۽ پوءِ جڏهن باقي ڪم ٻئي ڏينهن تي رکي موڪل ڪئي ويئي ته سيٽان
ڪو کي ٻاهر وٺي آيو ۽ چپائينس ته هل ته ٽوڪي ڊنر ڪارايان. اليڪٽرانڪس
ڏکيا لفظ ترجمو ڪرڻ کان جان ڇٽڻ تي هن به فرحت محسوس ڪئي.
ڏهن هو ڪافي گهٽو ساڪي (جپاني شراب) پي پاڻ کي هلڪو محسوس
ڪرڻ لڳا ته سيٽان هڪدم هن ڏي جهڪيو:
”ريڪو مان توکي هڪ ڳالهه ٻڌائڻ ٿو چاهيان، ته توسان شادي ڪرڻ وارو
س ڀاڳ وارو هوندو. تون تمام دلبر ڇوڪري آهين. ذهين ۽ بيحد ناهوڪي.“
جملي جي آخر ۾ جيتوڻيڪ هن ٿورو وڌاءُ کان ڪم ورتو پر ته به هوءَ قبول
ڪرت ته هئي.
ريڪو جواب ۾ چيو: ”آئون هڪ غريب خاندان سان تعلق رکان ٿي، سيٽان
ئين، ۽ هڪ سٺي ماڻهوءَ جي زال ٿيڻ لاءِ مون وٽ ته ڪجهه به ناهي جو آڇي
ن.“ هوءَ پنهنجي ڪاڏي پنهنجي ڇاتي تي رکي روئڻ لڳي.
سيٽان ڪيسي مان رومال ڪڍي هن جي منهن کي پنهنجن هٿن ۾ جهلي
س ڳوڙها اگهيا. ”ٻي ڳالهه،“ هن چيو ”ته ريڪو مون کي تون رچرڊ سيٽان
ڪ بدران فقط ”ڊِڪ“ ئي سڏيندي ڪر. جنهن نالي وٺڻ سان مونکي پنهنجائپ

جو احساس ٿئي ٿو. هڪ دفعو پنهنجي زبان سان مون کي ان نالي سان ته سڏ.“
آلين اڪين سان ريڪو هن ڏي نهاريو. ”ڊِڪا!“ هن چوڻ جي ڪوشش ڪئي.
سيٽان سندس گهر ڏسڻ لاءِ زور ڀريو پر ريڪو کيس سمجهايو ته هنن جو غريب ڀاڙو سندس ڏسڻ لائق ناهي. بهرحال پوءِ سيٽان ريڪو کي سٽي موڙ تي آٽڻ لاءِ ڳالهيون ڪندو رهيو ۽ اٽڻ مهل هن جهڪي کيس چمي ڏني.
ريڪو وائڙي ٿي ويئي. ”ڊڪ سَانِ هي ڇا! مان ته ان جي لائق ئي نه آهيان.“ هن چيو.
”ڇو نه آهين.“
”ڇو سايو نارا“ ريڪو چيو.
”سايو نارا.“
جمع ڏينهن صبح ساڻ مينهن وسڪارو شروع ٿي ويو. مينهوڳ ماتسوموتوءَ جي موڊ تي چڱي موج آندي. هن کي اهو سوچي به خوشي ٿي ته مشير جي غلط ڊيزائن تي سندس ڪمپنيءَ جو ڪو به ڏوهه ناهي. پر قدرت طرفان ان تي ته خير ٿي ويو پر پٺيان ماڳهين پيون مصيبتون ورائي ويون. جيئن ته ساڪاموته فلپين کان موٽي آيو هو ۽ کين ڊپ هو ته متان آمريڪن جو کين مليل ٺيڪو ه رد ڪرائي نه ڇڏي ۽ ٻي مصيبت، گيشا هائوس جي بلن جو ڊير به پهچي ويو هـ جن موجب پئسا يڪدم موڪلڻا هئا جيئن آئندي لاءِ منهن مٿي ڪري سگهج ۽ ڪارپٽ به رهجي اچي. آخري مصيبت اها ته اليڪٽرانڪ مشين هاڻ ور نئين سنئين ڊيزائن ڪرڻي پيئي، تنهن جي معنيٰ سيٽان کي اجا به هتي ترسڻ آهي. هاڻ ان لاءِ به ڳالهيون هيون. يا ته کيس ساڪاموتو جهڙي سياٽي جي حمل لاءِ آزاد ڇڏي ڏجي يا ته وري گيشا هائوس جو اجا به وڏيڪ بل ڀرڻ لاءِ تيار ٿ وڃڻ کپي. مٿين مصيبتن کان علاوه ٻي اها بدقسمتي ته سڄي هفتي جي آيـ ٽپال ۾ ڪو به نئون ٺيڪو يا ڪم نه آيو هو. نئون ته ٺهيو پر پهرين ٺهيل شين ج به آرڊر آيل نه هو.
ماتسوموتو جي آفيس جي انٽرڪام جي گهنٽي وڳي. فون کنيائين ته ٻئ پاسي کان ياماگچي هو جيڪو ساڻس اچي ملڻ لاءِ اجازت وٺي رهيو هو. اڌ منـ کان پوءِ هو پهچي ويو ۽ پنهنجي باس سان ڳالهائڻ لڳو:
”آئون هڪ خوشخبري کڻي آيو آهيان.“ هن چيو ”ڪالهه شام جو سيٽا سَانُ دير سان ڪم ڪندو رهيو. ان بعد هن ريڪو سان گڏ رات جي ماني و ڪاڌي. ان ريت هو نارما کان به پري رهيو ته گيشا گهر کان به.“
”ريڪو کي پرڪشش سڏڻ کڻي ممڪن به هجي،“ ماتسوموتو چيو ”. هن جو گيشا سان مقابلو ڪرائڻ ائين آهي جيئن ڪنهن هٿيار بنا پوليس وار

ڪي انهن ڏاڙيلن پٺيان پڄائجي جن وٽ طاقتور هٿيار هجن.“

ياماگچيءَ هائوڪار ۾ ڪنڌ ڌوڻيو. ”آئون سچ پچ ته سيٽان سَانَ ڪي عزت جي نگاهه سان ڏسان ٿو جنهن اسان جي آفيس جي نوجوان عورت ڪي ان لائق سمجهيو آهي جڏهن ته ان کان بهتر عورتون هو حاصل ڪري سگهي ٿو. سچ پچ ته سيٽان جي ان ڳالهه منهنجي دل ۾ آمريڪن لاءِ وينل تاثر کي بهتر بڻائي ڇڏيو آهي.“

”منهنجي تاثر کي پڻ،“ ماتسوموتو مڃيو. ”پلا تو ڪجهه محسوس ڪيو آهي ته هاڻ مس سدا بهار چنبيليءَ ۾ هن دلچسپي گهٽائي ڇڏي آهي.“

”هن هفتي سيٽان هن سان فقط هڪ دفعو مليو پر ان جو سبب اهو به ٿي سگهي ٿو ته هن کي سڄو هفتو واندڪائي نه ملي هئي. ٿي سگهي ٿو ته سياڻ پرهينءَ موڪل هجڻ ڪري هو هن سان وري ملڻ جي ڪري.“

”سياڻ پرهينءَ؟“ ماتسوموتو منهن بڇڙو ڪيو.

ياماگچيءَ ڪجهه ڳالهائڻ لاءِ هٿ مٿي ڪنيو. ”گذريل هفتي جو بل ڪو ايڏو گهٽو نه هو. ڇو جو ڪائڻ پيئڻ ۽ گهمڻ ڦرڻ جا سڀ بل هو پاڻ ٿو ڏئي. هو ته اهو پيو سمجهي ته پاڻ مس سدا بهار چنبيليءَ کي پيو وندرائي ۽ مزو وٺرائي. ڪيس اها ڄاڻ ڪنهن پَرِ ڪانهي ته سندس وندر لاءِ اسان کي گيشا ڇوڪري اجوري تي رکڻي ٿي پوي.“

”واقعي،“ ماتسوموتو مڃيو ”مس سدا بهار چنبيليءَ کي فون ڪري اهو سمجهائينس ته هوءَ سيٽان کي سياڻ پرهينءَ وارا موڪل جا ڏينهن هتي رهي ڪم ڪرڻ کان نٽائڻ تي مجبور ڪري ۽ ڪيس پاڻ سان وٺي ڪيڏانهن پري گهمڻ نڪري وڃي، جيئن هو ساڪاموتو جي چنبي ۾ نه اچي سگهي.“

”ان لاءِ اُتامي تمام رومانوي جاءِ آهي.“ ياماگچيءَ صلاح ڏني.

ماتسوموتو ڪجهه دير لاءِ اکيون بند ڪري ڇڏيون. ”ها، اها ته بلڪل آهي.“ هن هائوڪار ۾ وراڻيو.

❊❊❊

اٺ

ڇنڇر جو ڏينهن سيتان لاءِ خوبصورت ڏينهن هو. ڪاماڪورا جي جابلو شهر مان هڪ ايئرڪنڊيشن ٽوئرسٽ بس مسافرن کي کڻي لنگهي رهي هئي. ويٺل مسافر درين مان شهر جو خوبصورت نظارو ڪري رهيا هئا. بس ڊرائيور هٿ ۾ مائيڪرو فون کڻي، شهر جي خاص خاص جاين وٽان لنگهڻ وقت انهن بابت ٻڌائي رهيو هو.

سيتان سيٽ تي ٽيڪ ڏيئي ٿوري دير لاءِ اکيون پوري وري پٽيون ۽ پڪ ڪئي تہ اها هڪ حقيقت آهي يا خواب. جمعي جي ڏينهن تائين جپاني انجنيئر فيوجي هارا سان گڏ سيتان ڪم ۾ سخت رڌل هو. منجهند ڌاري فيوجي هارا ڊيزائن مان مطمئن ٿي سيتان کي چيو هو تہ ڪيس چڙهيو وڃي تہ موڪل جا ٻہ ڏينهن ان ڊيزائين کي گهر ۾ کڻي وڃي آخري دفعو آرام سان ٽيسٽ ڪري ۽ پاڻ بہ اهي ٻہ ڏينهن فرحت ڪري.

واندڪائيءَ جو سوچي سيتان هڪدم مس سدا بهار چنبيليءَ کي فون

ڪيو هو. ايتري ۾ ريڪو به اچي پر ۾ ويٺي ۽ ڪمر ڪار جو پڇڻ لڳي هئي. سيتان ريڪو جي مدد سان هن سان ڳالهايو ۽ چنچر آچر موڪل جا ڏينهن ڪٿي گڏ گذارڻ لاءِ چيو هو.

جواب ۾ هن پڇيو ته هن کي ڪٿي ويندي خوشي ٿيندي. ريڪو سامونڊي ڪناري واري هنڌ "اُتامي" ڏي وڃڻ لاءِ کين صلاح ڏني جيڪا هن جهٽ پٽ قبول ڪئي.

پوءِ ريڪو سندن لنچ لاءِ بندوبست خوبصورت هوٽل هاڪونيءَ ۾ ۽ رات جي ماني ۽ ٽڪڻ جو بندوبست اونويا مسافرخاني ۾ ڪرايو.

بس جبلن جي وچ مان هلي رهي هئي جتي هوا ايڏي ته صاف ۽ تازي هئي جو چئجي ته هر ڪنهن شيءِ دنيا ۾ هاڻ جنم ورتو هجي. ڪو به دونهون، ڌوڙ ۽ غلاظت جهڙي شيءِ ته منجهس بلڪل موجود نه هئي. پر ۾ ويٺل گيشا ماسايو جو پاسيرو پوز سيتان غور سان ڏٺو. سندس نڪ نه گهڻو اندر پيٺل هو ۽ نه وري گهڻو اڀيو هو. نرڙ ڪليل ۽ ڪشادو جنهن تي سندس وارن جو نمونو وٽيو پئي. بس اکين ۾ جي ٿورو فرق نه هجي ها ته هوءَ هڪ حسين يورپين عورت سمجهي وڃي ها.

ٽوئر جي انچارج مائڪروفون تي اعلان ڪيو ته اسين فيوجي، هاڪوئي، ايزو نالي هڪ قومي پارڪ ۾ گهڙي رهيا آهيون. گهمندڙن جي هن پارٽيءَ کي ٻيڙي ذريعي هيءَ ڍنڍ پار ڪرائبي. ان بعد ڪيبل ڪار ذريعي ٻرندڙ جبلن جو نظارو ڪرايو ويندو. پر ۾ جيڪا هوٽل آهي اتي لنچ ڪارائي ويندي.

ٻيڙيءَ جو سفر ڏاڍو مزيدار رهيو. باقي ڪيبل ڪار جو سفر، هڪ جبل جي چوٽيءَ کان ٻي جبل جي چوٽيءَ تائين، رت سڪائيندڙ هو. منجهند جي مانيءَ کان پوءِ هڪ ڪار انتظار ۾ بيٺي هئي جيڪا هنن ٻنهي کي اُتامي شهر ۾ وٺي آئي. اڌ رستي تي کين فيوجي ياما (جبل) نظر آيو جنهن کي ڏسي سيتان ٿڌو ساهه کنيو. لازمي طور ڊرائيور ڪار بيهاري جيئن هي چڱيءَ طرح هن پربت کي ڏسي سگهن.

"فيوجي، سَانُ (فيوجي سائين) جپان لاءِ فخر آهي،" ماسايو چيو "منهنجو گيشا وارو نالو به ان جي پويان رکيل آهي. وَڪارِي ماسِڪا (سمجهين ٿو؟)"

سيتان ماسايو جو هٿ جهلي چيو: "تون واقعي ان جي لائق آهين."

ڪيترن منٽن تائين هو جبل جي سونهن ۽ سحر جو جائزو وٺندا رهيا. پوءِ ڪار اُتامي ڏي رواني ٿي. سندن رهائش لاءِ اتي سمنڊ جي ڪناري تي اونويا نالي مسافرخانو هو جنهن جي رجسٽر تي هنن پنهنجا نالا اچي لکيا. ڪلارڪ کين ٻڌايو "توهان جي آرام ڪرڻ ۽ ماني کائڻ لاءِ اسان وڏي ۾ وڏو ڪمرو رکيو آهي جتي ويهي توهان سامهون سمنڊ جو نظارو ڪري سگهو ٿا. پر سان سمهڻ جو

ڪمرو آهي جيڪو البت ٿورو ننڍو آهي.“

ڪمرو واقعي واهه جو هو. سامهون حدِ نگاهه تائين سمنڊ جو نظارو ٿي سگهيو ٿي، پاسي کان سرسبز ٽڪرين ۾ باغيچا هئا. ڪمري جو فرش سنهي پيس جي ٽوئنٽريءَ سان ڍڪيل هو ڪنڊ ۾ رکيل ريفريجريٽر، فقط هلڪي پڻ پڻ ڪري رهيو هو. دريءَ اڳيان روايتي ڪرسين ۽ ٽيبل رکيل هئا. هو اڪيلا ٿيا ته سيٽان ماسايو جو جائزو ورتو. هن کيس پيئندو ڏسي سندس سونهن ۽ پنهنجي زندگيءَ تي غور ڪيو. جنهن ۾ عجيب تبديلي اچي چڪي هئي. هن دل ئي دل ۾ ڏٽي جا ٿورا مڃيا.

ماسايو ٽيبل تي رکيل ٻه يوڪاتا کڻي هڪ سيٽان کي پائڻ لاءِ ڏنو. ”اچي سائين، هي پايو. دوزو!“ هن چيو ۽ پيو کڻي باٿ روم ۾ هلي ويئي. هن کي خوش ڪرڻ لاءِ سيٽان يوڪاتا پاتو ۽ ان ۾ لڙڪيل اڳٺ چيلهه جي چوڌاري چڳيءَ طرح ٻڌو. هوءَ پڻ اهو سنهو چوغي جهڙو يوڪاتا پائي ٻاهر نڪتي ۽ پنهنجن وارن کي کولي اچي هن جي پرسان ويٺي ۽ هن اڳٺ کي مختلف نموني سان ٻڌو. ”سائين، ان تي جوراب نه پائبا آهن.“ هن چيو ۽ جهڪي سيٽان جا جوراب لاهڻ لڳي. سيٽان کي ان وقت شديد خواهش ٿي رهي هئي ته هن کي کڻي چمي ڏئي، پر هن ان عمل کي فقط لفظي ويس پهرايو: ”تون ايڏي ته سهڻي آهين جو مون کي ته يقين ئي نٿو اچي.“

”۽ تون منهنجو: ”يو ئي، تو مو داچي“ (تمام سٺو دوست) آهين.“ هن نرميءَ سان چيو. ”هلو ته ٻاهر چڪر تي هلون.“

”هنن ڪپڙن ۾؟“ سيٽان پڇيو.

جواب ۾ هوءَ کلڻ لڳي: ”تون جپان ۾ آهين، ۽ جپان جا اهي ئي ڪپڙا آهن.“ خوشيءَ وچان هوءَ سيٽان جو هٿ جهلي کيس در کان ٻاهر ڇڪي آئي.

لابيءَ ۾ وينل ڪنهن به ماڻهوءَ سندس يوڪاتا ڏي ڌيان نه ڏريو. مسافرخاني جي ٻاهرين در وٽ خدمتگار ڇوڪري ڪاٺ جون چاڪڙيون (گيتا) سندس پيرن ۾ وڌا. ڪاٺ جون چاڪڙيون جن جي ترن ۾ ٻه ٻه پٽيون لڳل هيون تن سان سيٽان کي پهرين ته هلڻ جو ڍانءُ نه آيو. هلڻ وقت هر هر اڳيان جهڪي ٿي ويو. پر پوءِ ٺهي ويو ۽ چاڪڙين جو آواز پڻ وڻڻ لڳس. هن کي ائين محسوس ٿيو ڄڻ هو به ڪنهن طرح جپاني لڳي رهيو هجي. ۽ ٻي ڳالهه ۾ کڻي نه پر ڪپڙن ۾ ته ساڻس گڏ هلندڙ ڇوڪريءَ، مس سدا بهار چنبيليءَ سان مئچ ڪري رهيو هو. بهرحال ڪجهه دير چڪر ڏئي واپس هوٽل ڏي ورڻ لڳا. هو هڪ اهڙو مرد لڳي رهيو هو جنهن ڄڻ هڪ خوبصورت عورت جو پيار کٽي ورتو هجي. پلا زندگيءَ ۾ ٻيو هن کي کتو به ڇا ٿي.

هوٽل جي لابيءَ ۾ پهچي گيشا، ماسايو فرنٽ ڊيسڪ (استقباليہ)جي ڪلارڪ کان ڪجهہ پڇيو جنهن ساڄي پاسي ڏي اشارو ڪيو. هوءَ سيٽان کي اوڏانهن وٺي هلڻ لڳي. "ڊِڪِ هن مسافرخاني ۾ وهنجڻ لاءِ زبردست حوض آهي. توکي ضرور پسند ايندو." زمان مستقبل جو جملو ناهيندي هوءَ هيڪڻ لڳي.

ٻئي ڄڻا ڪجهہ وکون اڳيان هلي پوءِ هيٺ لٿا ۽ دروازو کوليو. در جي اندرئين پاسي هڪ پوڙهو انچارج ويٺو هو جنهن کين ٻہ ٽوال ڏنا ۽ پاسي کان رکيل تارن جي ٽوڪرين ڏي اشارو ڪيو. سامهون واري در کان هڪ جپاني بلڪل اگهاڙو وهنجي سهنجي ٻئي آيو. گيشا هن ڏي ڪو بہ ڌيان نہ ڏريو ۽ نہ وري هن ٿي هن عورت ڏي توجهہ ڏنو. هن تارن واري ٽوڪري مان يوڪاٽا ڪڍي پاتو. پوءِ سيٽان کي ڳالهہ سمجهہ ۾ آئي.

"ماسايو سانَ هي ڪميونٽي ، باٿ (عوامي تالاب) تہ نہ آهي؟"

"ها. ۽ هتي جي سٺن حوضن مان هڪ آهي. هن حوض کان ئي هي مسافرخانو مشهور آهي. اڄ مون سان گڏ اچ." هن سيٽان کي ٽوڪري ڏني، "دوزو." (اچي وٺ). سيٽان چيو "ماسايو آئون ڪڏهن بہ ائين اگهاڙو ٿي نہ وهنتو آهيان ۽ نہ ئي ڪنهن ڇوڪريءَ جي اوگهڙ ڏٺي اٿم."

هن ٽورو مرڪندي ۽ چرچي مان جهڪي چيس:

"تہ پوءِ اها عزت افزائي مونکي ئي نصيب ٿيندي."

هن ٻي ٽوڪري پاڻ ڏي ڇڪي ۽ جڏهن هن ڏٺو تہ هوءَ پنهنجو يوڪاٽا (چوغي) جو اڳٺ کولي رهي آهي تہ کيس بہ پڪ ٿي ويئي تہ هاڻ بچڻ جي ڪا بہ واهہ ناهي. لاچار پنيرو ٿي پهرين چاڪڙبون. پوءِ ڪڇو ۽ پوءِ يوڪاٽا لاهي ٽوڪريءَ ۾ وڌائين.

"ٽوال ياد ڪري ڪڇجانءِ." ماسايو چيس.

ٻلارو ٽوال_ جڏهن بدن تي ڪجهہ بہ نہ هجي تہ ٽوال واقعي وڏي ڳالهہ ٿيو پوي. جيڪڏهن هو ان کي ٻانهن تي رکي ڪٽي هلي تہ بہ....

هو ٽوال ڪٽڻ لاءِ مڙيو تہ سامهون ماسايو نظر آيس، سندس پٺي هن ڏي هئي، ۽ پنهنجن ڪپڙن جي ٽوڪري تختي تي رکي هئي. سيٽان ڏٺو تہ هوءَ بلڪل الف اگهاڙي هئي پر ڏاڍي سڪون سان بيٺي هئي، ڄڻ ڪا ڳالهہ ئي نہ هجي. سيٽان پنهنجي ٽوڪري هن جي ٽوڪريءَ جي پڙ ۾ رکي.

ماسايو ڏاڍي آرام سان پنهنجو ٽوال ڪنيو ۽ اندرين دروازي ڏي هلڻ لڳي. سيٽان وڏي دروازو کوليو ۽ پوءِ وڏي خبرداري سان هن جي پٺيان هلڻ لڳو.

اندر هڪ گول وڏو حوض هو جيڪو ڪنهن زماني ۾ اٽليءَ جي شهر روم ۾ هوندو هو. منجهس پاڻي هڪ پاسي کان ڦوهاري وانگر ٿي هيٺ وچ تي ٿي

ڪريو. ٻاهر سخت سيءَ هوندي بہ هتي اندر گرمائش هئي. ڪيترائي اگهاڙا ماڻهو مرد، عورتون ۽ ٻار حوض ۾ وهنجي رهيا هئا يا حوض جي ٻاهران، ان جي چوڌاري آند تي ليٽي آرام ڪري رهيا هئا. ائين ٿي لڳو ڄڻ پراڻي زماني جي وحشي ماڻهن جي عياشيءَ جي محلات هجي.

گيشا ماسايو هن کي هڪڙي پاسي اچي ويهاريو جتي ڪيترائي گرم ۽ ٿڌي پاڻي جا نل هئا. انهن جي پرسان صابڻ دانيون، اسٽول ۽ پلاسٽڪ جون بارديون رکيون هيون. مس سدا بهار چنبيليءَ گرم ۽ ٿڌي پاڻيءَ جي نلن کي هڪ جيترو کولي بہ بارديون ڀريون. پوءِ سيتان ڏي منهن ڪري ويٺي سيتان کي پهريون دفعو هن جي سڄي اوگهڙ جو جهٽڪو اکين ذريعي محسوس ٿيو.

"پهرين پاڻ کي، هن پاڻيءَ سان صاف ڪرڻو پوندو." هن ٿسيتان کي سمجهايو ۽ پوءِ ائين مرڪڻ لڳي ڄڻ چئي رهي هجي تہ هي سڀ ڪجهہ جيتوڻيڪ تولاءِ نئين ڳالهہ آهي، پر آهستي آهستي سکي ويندين.

هن پاڻيءَ جي هڪ باردي سندس حوالي ڪئي. "دوزو" (اچي وٺ) هن چيو. پوءِ هوءَ اسٽول تي ٽي ويٺي. هن پنهنجن وارن جون ڇڳون جهلي مٿي جي مٿان وچ تي رکيون ۽ ٽورو اڳيان جهڪي. ڇئيوان ٻار وانگر سيتان هن جي مٿان پاڻي نائيو. موٽ ۾ هن مرڪي مهرباني چئي، ۽ صابڻ کڻي پاڻ کي هڻڻ لڳي. سيتان باردين کي پاڻيءَ سان وري ڀري هاڻ پنهنجي مٿان نائڻ لڳو. پوءِ پٺ ڏي منهن ڪري صابڻ هڻڻ لڳو. صابڻ هڻي هن پاڻيءَ لاءِ جهڙو ڀنيان نهاريو تہ هوءَ پاڻيءَ جي باردي ڀري ويٺي هئي. سيتان کي ويهڻ جو اشارو ڪيائين ۽ هو اٿندي اٿندي ويهي رهيو. گوڏا ڇاتيءَ ۾ ۽ هٿ ٽنگن جي چوڌاري ويڙهي ائين ٿي ويٺو ڄڻ بند ٿيل جڪ نائيف (ڪئنچي، ڪٽر، اوپنر ۽ ڇريءَ وارو چاقو) هجي. هن مٿانس باردي اونڌي ڪئي ۽ گرم پاڻيءَ جي لار پٺيءَ تي لڳل صابڻ کي صاف ڪندي وئي. پوءِ ٻي باردي ڇاتيءَ تي وڌي، جيئن ٿي سيتان اکيون صاف ڪري مٿي نهاريو تہ هوءَ خالي باردي ۽ جادوءَ ڀريل نگاهن سان هن ڏي ڏسي مرڪي رهي هئي. سندس جسم جيتوڻيڪ صابڻ جي ڳجيءَ سان ڍڪيل هو تہ بہ سهڻو لڳي رهيو هو. بدن جا ونگ ۽ ور ڪڙ لپائيندڙ هئا. چيلهہ پوري پٺي ۽ ڇاتيون ڀريل. سيتان ڏٺو ساهہ کڻي پنهنجو پاڻ کي هوش ۾ رکيو. پئرس وارن سونهن جي مقابلي ۾ وينس کي سونو صوف انعام ۾ ان ڪري ڏنو جو هيءَ مس سدا بهار چنبيلي نہ اتي موجود هئي ۽ نہ مقابلي ۾ حصو ورتو هئائين. نہ تہ صحيح معنيٰ ۾ سونهن جي ديوي هيءَ آهي.

هوءَ هيٺ تي ويٺي ۽ سيتان ڏي مٿي نهاريائين. "پاڻي وجهندؤ؟" هن پڇيو. سيتان ٽي بارديون هڪ ٻئي پويان ڀري هن مٿان نائيون ۽ صابڻ جي سڄي ڳجي

پاڻيءَ سان گڏ هلي ويئي. هاڻ سندس جسم جي لسي ۾ ڪير جهڙي اڇي چمڙي چمڪڻ لڳي. پوءِ هوءَ اٿي بيٺي، عاج جي هڪ مڪمل مورتيءَ جيان، سيٽان ڪي هٿ کان جهلي حوض ڏي وٺڻ لڳي، جتي ٻيا به هئا.

"واٽر وارم" (پاڻي ڪوسو اٿئي.) هن سيٽان کي چتاءُ ڏيندي ٻڌايو. "پاڻ کي آهستي آهستي تي حوض ۾ گهڙڻ کپي."

اهو چتاءُ ضروري هو جو حوض جو پاڻي واقعي گرم هو ۽ نه سهڻ کان ٿورو ڪو گهٽ. پاڻ کي جهلڻ لاءِ پاسي کان لوهي پائيپ هئا. سيٽان جيسين پاڻ کي سنڀالي تيسين انهن کي جهلي بيٺو. حوض جي چوڌاري ٻين ماڻهن جا مٿا ۽ ڪلها نظر اچي رهيا هئا. ٿوري دير کان پوءِ سامهون در کليو ته هن پيري هڪ سجو ڪٽنب، ماءُ پيءُ ۽ مختلف ڄمارن جا پنج ٻار گهڙيا. سيئي الف اگهاڙا هئا، پر ڪنهن کي به پنهنجي اوگهڙ جو ذرو به احساس نه هو. ٽي ننڍا ٻار ته پاسي کان ٿهيل هڪ ننڍي حوض ۾ هليا ويا جتي ٻارن جا رانديڪا به پيا هئا. باقي جوان پٽ ۽ ڌيءَ پنهنجي ماءُ پيءُ سان گڏ نل تي وهنجي سهنجي وچ واري وڏي حوض ۾ اچي گهڙيا جتي سيٽان وارا به هئا.

"توکي ڪميونٽي باٿ (عوامي تلاءُ) وڻي ٿو؟"

"تمام گهڻو وڻي ٿو." سيٽان وراڻيو "پر ايتري گرم پاڻيءَ ۾ ته ڄڻ بيهوش ٿو ٿجي."

هن حوض جي ڪپر وٽ وڇي ٽوال کنيو ۽ ٿڌي پاڻيءَ مان ٻوڙي سيٽان جي منهن کي اگهيو. ان بعد ٻئي ٻاهر نڪري آيا. نلن وٽ وڃي ٿڌي پاڻيءَ جون به ٽي باردين مٿان هاري پنهنجي بدن کي اگهي ٻاهر نڪتا ۽ ٽوڪريءَ مان ڪپڙا ڪڍي پاتا.

"هاڻ گهر هلجي." ماسايو صلاح ڏني.

هو واپسيءَ جو رستو وٺي پنهنجي وڏي ڪمري ۾ آيا. ماسايو دريءَ وٽ ويهي پنهنجن وارن کي برش سان لسو ڪيو. سيٽان ريفريجريٽر کولي ڏٺو: "ماسايو هن ۾ ته بيئر، ڪوڪ ۽ ٻيا شربت به پيا آهن. تون ڇا پيئڻ پسند ڪندين؟"

"ڪوڪا ڪورا" (ڪوڪا ڪولا) هن جواب ڏنو.

سيٽان ڪوڪا ڪولا کولي هن کي ڏني ۽ بيئر پاڻ لاءِ کولي اچي ويٺو. مس سدا بهار چنبيليءَ وارن کي برش ڏيندي دريءَ مان سامهون ڏٺو: "بريو ٽيفل جپان" هن چيو.

سيٽان پنهنجي هٿن سان هن جو منهن آهستي آهستي مٿي ڪري هن جي اکين ۾ نهاريو: "بيوٽيفل جپان" هن ورجايو.

هوءَ رڙهي اچا بہ سندس پير ۾ ٽي ويٺي ۽ هن پنهنجا ڪلها هن جي جسم سان گسايا.

سيٽان جي دل ٽڙڻ لڳي پر سڄي زندگي احتياط سان هلڻ واري عادت هن وقت بہ آڏو اچي ويس ۽ پنهنجو پاڻ کي سنڀالي ورتائين. اچا هن سان واقفيت ٿئي کي بہ هفتا بہ مس ٿيا آهن، هن سوچيو ۽ آهستي آهستي ڪري هٿ پرا ڪري ڇڏيائين ۽ رڙهي پري ڪرسيءَ تي اڪيلو وڃي ويٺو.

جيئن ئي هن بيئر پيئڻ شروع ڪيو تہ در تي ڪنهن آهستي ڪڙڪو ڪيو. ماسايو بنا چرڻ پرڻ جي جپانيءَ ۾ جواب ڏنو ۽ موٽ ۾ ڪمونو ۾ هڪ ڇوڪري اندر گهڙي جهڪي ۽ مانيءَ جي لاءِ ننڍي ٽيبل ٺاهڻ لڳي. پوءِ گاديلا ٺاهي ٻاهر هلي ويئي. ٿوري دير بعد مانيءَ جا بہ خومچا کڻي آئي ۽ ٽيبل تي سجائي رکيائين ۽ پوءِ ٻاهر هلي ويئي.

ان ۾ ڪو شڪ ناهي تہ هن مسافر خاني جي ماني بہ واہ جي هئي. ماني کائڻ بعد ماسايو ٻاهر نڪري واڪ ڪرڻ جو خيال ڏيکاريو. سمنڊ جي ڪناري تي شام جي لڳندڙ ٿڌي هير ۾ عجيب نشو هو. واپس موٽڻ تي هو ٿوري دير باغ ۾ لڳل پينگهن ۾ اچي ويٺا. سيٽان سڪون محسوس ڪري رهيو هو. سندس آمريڪا جي دنيا کان هيءَ دنيا نرالي هئي. هو ماسايو کي ڏسي هن بابت سوچڻ لڳو جيڪا کيس گيشا گهٽ هڪ عورت وڌيڪ لڳي ٿي. هن بہ اهوئي ٿي چاهيو.

چوڌاري اونده ڇانئجڻ تي باغيچي جون هلڪيون بتيون ٻريون. هاڻ هڪ هڪ منٽ قيمتي هو. ٿورن ئي ڏينهن بعد هي جپان ڇڏي رهيو هو ۽ ٿي سگهي ٿو هن کي ماسايو جو وري ديدار نصيب نہ ٿئي.

هوءَ پنهنجي پينگهہ مان لهي هن وٽ آئي ۽ هٿ کان جهلي پڇڻ لڳي: ”ڪمري تي هلون؟“ هن سيٽان جي نظرن سان نظرون ملائيندي چيو. سندس نظرن ۾ ڪليل پيغام هو.

جڏهن هو ڪمري تي پهتا، تہ ان ۾ ڪافي تبديلي اچي چڪي هئي. نوڪرياڻيءَ ماني کائڻ واري ٽيبل ۽ ڪرسيون ڪڍي ڇڏيون هيون. پٽ تي ٽيبل لئمپ ٻري رهيو هو جنهن جي هلڪي روشني ڪمري جي فقط ٿوري حصي ۾ اچي رهي هئي. ٿڌي جي وچ تي بہ هنڌ هڪ ٻئي جي پرسان وڇايل هئا.

سيٽان اندر گهڙندي ٿورو هٻڪيو تہ آيا هن کي رات جي وقت ڪمري ۾ اندر اچڻ گهرجي يا نہ. ماسايو ان مسئلي جو حل ڪنڌ ڏوٽي ۽ هڪڙوئي جپاني لفظ”دوزو“ چوڻ سان حل ڪري ڇڏيو. ”دوزو“ هڪ اهڙو جپاني لفظ آهي جيڪو توهان کي هر ڳالهہ جو لائسنس ڏيو ڇڏي تہ جيڪ . ـــَ ـٰ ۽ چاهيو ٿا پلي ڪريو.

اکين تي، يا جيڪي ڪري رهيا آهيو پلي ڪندا رهو.

جيئن تہ اجا رات جا نَو بہ نہ ٿيا هئا ان ڪري سيتان هن جي اجازت قبول ڪئي ۽ اندر آيو. گيشا فرج مان بہ ٿڌيون بيئر جون بوتلون ڪڍي گلاس ۾ اوتيون. هڪ سيتان جي اڳيان ۽ هڪ پنهنجي اڳيان رکي سامهون شهر جون بتيون، تڪريون ۽ مٿي تارا ڏسڻ لڳي، جن لامحدوديت جو احساس ٿي ڏنو. ڳالهائڻ جي ڪا ضرورت نہ هئي. سيتان تہ گيشا کي فقط ڏسي پئي ٺريو. هوءَ صحيح معنيٰ ۾ سونهن جو مجسمو هئي. سندس صورت ۽ سيرت، ڪردار ۽ بذات خود پاڻ سڀ مڪمل هجڻ جو مثال هئا.

"انگريزي ڳالهائيندي مون کي ڏاڍي ڏکيائي ٿي ٿئي." هن ڳالهائڻ شروع ڪيو."تون پهريون ڏاريون آهين جنهن سان مون انگريزي ڳالهائي آهي."

سيتان ڪنڌ ڏوٽي ان ڳالهہ جو اظهار ڪيو تہ هو اها ڳالهہ محسوس ڪري ٿو."تون ڪيترين ئي سٺاين جو مالڪ آهين. تون عظيم انسان آهين، سيتان ان ڪري مان توکي هڪ ڳالهہ ٻڌائڻ ٿي چاهيان تہ تون مون کي وساري ڇڏ. آئون چوڪري نہ آهيان، آئون گيشا آهيان. تولاءِ، ڪنهن ڇوڪريءَ جو ساٿ ضروري آهي، مس نارما جهڙيءَ جو."

انهن جملن هن کي ڏونڌاڙي ڇڏيو. هن تہ اهو بہ ڪونہ سوچيو هو تہ نارما جي هجڻ جي بہ ڪا هن کي خبر هوندي. هو ٺونٺ جي زور تي ٿورو اپو ٿي وينو."تون هن کي سومو مئچ تي وٺي ويو هئين جتي ڪيترين ئي گيشائن توکي ڏٺو هو." هن ٻڌايس ۽ پٺ تي وڇايل ٽونئريءَ تي پنهنجي ڇيچ ڦيرڻ لڳي، جڻ ڪا شڪل ٺاهي رهي هجي. "تون اتان سوير ئي اٿي ويو هئين،" هن وڌيڪ چيو "منهنجي خيال ۾ تہ شايد پوءِ تون هن جي ڪمري تي بہ ويو هئين."

"جي ها. آئون ويو هوس."

"ڪا فڪر جي ڳالهہ ناهي. مرد مختلف زندگي گذارين ٿا، سيتان سائين."
پوءِ هن ٽونئري تي آڱر ڦيرڻ بند ڪري پنهنجو مٿو مٿي ڪنيو ۽ اکيون هن ۾ کپايون."آئون گيشا آهيان، پر مون اهائي ڪوشش ڪئي آهي تہ توسان دوستي نڀايان. ريتون رسمون جيتوڻيڪ اجازت نٿيون ڏين، پر آئون ان هوندي بہ ڪوشش جاري رکندي اچان. پر هاڻ سوچيان پئي تہ اهي ريتون صحيح آهن."
هوءَ ڪنڌ هيٺ ڪري ماٺ ٿي ويئي.

سيتان پنهنجي سڄي همت گڏ ڪري کانئس اها ڳالهہ پڇي جنهن جو هن کي سڀ کان گهٽو ٻپ هو.

"تنهنجي معنيٰ تون هاڻ مون سان نہ ملندينءَ؟"

هن پنهنجو ڪنڌ ساڄي کاٻي ڏوٽي نهڪار ڪئي.

”چو ڀلا؟“ سينان پڇيو.

جواب ۾ مس سدا بهار چنبيليءَ فقط سيٺان ڏي نهاريو.

سيٺان وري ڪانئس پڇيو: ”چو ڀلا؟“

هن منهن ڪٽي هٽي پاسي ڪيو جيئن ڪيس سيٺان ڏي ڏسڻو نه پوي. ”ڪميونٽي باٿ تي،“ هوءَ چوڻ لڳي، ”تو مون سان سچ نه ڳالهايو.“ هن اهي لفظ جيڪي ڳالهائڻ نٿي چاهيا سي نيٺ چئي ڏنا ۽ ان سان گڏ سندس اکين مان ڳوڙها ڳڙڻ لڳا.

”تو چيو هو... ته.... تو ڪنهن به ڇوڪريءَ کي...مون کان اڳ اگهاڙو ڏٺو ناهي.“

”اها حقيقت آهي،“ هن اعتماد سان چيو.

پر هوءَ اهڙو ڏيک ڏيڻ لڳي ڄڻ صفا ڪانه پئي ٻڌي ”منهنجي خيال ۾ ته آئون ڪير ٿيندي آهيان پڇڻ واري. پر توهان کي گهٽ ۾ گهٽ مون سان ڪوڙ ڳالهائڻ نه کپي.“ اهو چئي هن پنهنجو منهن ڪٽي هٿن سان ڍڪيو.

”ماسايو اها حقيقت آهي...“

هن پنهنجا هٿ پري ڪيا ۽ ڌيرج سان چيو: ”تو هينئر مون کي ٻڌايو ته تون نارما سانِ جي گهر ويو هئين. آئون نارما سان کي چڱيءَ طرح سڃاڻان ٿي. هوءَ ساڪاموتو سانِ جي رکيل آهي ۽ تون ان جي گهر وئين.“

”ها، بس رڳو گهر ئي ته ويو هوس. باقي نارما سان سان گڏ ستو هرگز نه هوس.“

”چو؟ اهو ڪيئن؟!“ هن جواب جي طلب ڪئي.

”چو جو منهنجو پيار توسان آهي!“

سيٺان هاڻ وچي اهي لفظ چيا جيڪي جيتوڻيڪ سچو ڏينهن سندس چپن تي هئا، پر چوندي لڄ ٿي ٿيس.

”ڇا واقعي توکي مون سان پيار آهي؟“

”ها. ها. منهنجي جان، مون کي توسان پيار آهي. تون سمجهين ڇو نٿي، ته مون نارما کي به ان ڪري ڇڏي ڏنو جو مون کي توسان پيار آهي. مون کي تون ٿي گهرجين.“

ان ئي مهل سيٺان کي محسوس ٿيو ته هو ڇا جو ڇا چوندو وڃي. مس سدا بهار چنبيليءَ جي حساس طبيعت جو ته ڪيس ان ڏينهن کان احساس هو جڏهن سندس چمي واري ڳالهه تان دل ۾ ڪيو هئائين. ٿي سگهي ٿو هينئر هوءَ وري چڙي پئي هجي. هاڻ هن کي ڇا ڪرڻ گهرجي؟ مانڙي ڪري اٿي وڃي يا وڃڻ کان اڳ ڪيس ڪجهه چوڻ به کپي؟

ايتري ۾ هن کي پنهنجي ڳل تي هن جي نازڪ آڱرين جو ڇهاءُ محسوس ٿيو. هن منهن ڦيرائي ڏٺو هوءَ پرسان بيٺي هئي. ٻئي ٻانهون کولي، پاڪر پائڻ لاءِ آتي. هن بہ اڳتي وڌي ڪيس ڪٺي پنهنجين ٻانهن ۾ سوگهو ڪيو. هن ڪڙين تي بيهي پنهنجا چپ سيتان جي چپن تي رکيا. نفساني خواهشون سيتان کي وڻ ويڙهيءَ وانگر ورائي ويون. هن مس سدا بهار چنبيليءَ کي چرين وانگر ڳچي، ڳلن ۽ اکين تي چميون ڏيئي ڳوڙها اگهيا.

۽ پوءِ هن سڄي همت ۽ بردباريءَ سان پنهنجو پاڻ ضابطي ۾ ڪيو. ٻانهون هڪدم ڍريون ڪري ڇڏيائين جيئن هوءَ ڪانئس پري هلي وڃي.

"ماسايو آئون..."

هوءَ آهستي آهستي ٿي پري وڃي بيٺي. هن سيتان جو نالو وٺي ڪيس سڏيو پر هن کي ڪجهہ ڪندي ڊپ ٿي لڳو. هن هاڻ نهارڻ بہ نٿي چاهيو متان سندس همت جواب ڏئي وڃي ۽ اهو ڪي ڪجهہ ڪري وجهي جنهن لاءِ هن کي ننڍڻ کان سبق مليل آهي تہ اهو اخلاقي پاپ آهي. ايتري ۾ هن وري مس سدا بهار چنبيليءَ جي جسم جو هلڪو ڇهاءُ پنهنجي ٻانهن تي محسوس ڪيو جيڪو آهستي آهستي، تمام آهستي آهستي وڌندو ويو ۽ نيٺ هوءَ اچي هن جي پاڪر ۾ پيئي.

هن ڪيس پيار ۽ نفاست سان ائين جهليو جهڙي نازڪ ۽ قيمتي شيءِ. هوءَ واقعي هئي ۽ هن پاڻ محسوس ڪيو تہ هوءَ پاڻ هن وٽ هلي آئي آهي ۽ هن سمجهيو ٿي تہ ان جو مطلب ڇا آهي ۽ هوءَ ڇا ٿي چاهي. ڏسندي ئي ڏسندي سڄي دنيا سسي جڻ هنن تائين محدود ٿي وئي ۽ مٿي آسمان تيزيءَ سان ڦرڻ لڳو. سيتان ڪيس ڪٺي زور سان پاڪر ۾ جهليو.

❋❋❋

تو

هفتي جي موڪل جا ٻه ڏينهن: ڇنڇر آچر گهمي سيتان سومر ڏينهن جڏهن ماتسوموتو ڪمپنيءَ جي آفيس ۾ پهتو تہ هن ڪي سڀ عجيب نگاهن سان ڏسي رهيا هئا. هو سڌو ريڪو وٽ ترجمي لاءِ آيو جيئن هو ۽ فيوجي هارا هڪ ٻئي سان خيالن جي ڏي وٺ ڪري سگهن. ريڪو هن کي گهوري ڏسڻ بعد اٿي بيٺي. "آئون بيحد خوش آهيان، ريڪو چيو "ڇا توهان هاڻ اکين جا شيشا اندر ٽا پايو؟"

"ڪيئن توکي وڻن ٽا يا نہ؟ انهن کي ڪانٽئڪٽ لينسز (Contact Lenses) چئبو آهي.

"او ڊڪ" توهان عينڪ بنا سٺا لڳي رهيا آهيو. مون کي پڪ آهي تہ مس سدا بهار چنبيليءَ کي توهان ڏاڍو وڻندئو." ريڪو چيو.

"هن ئي مون کي صلاح ڏني تہ عينڪ بدران اهي اکين جي ماڻڪيءَ تي رکڻ وارا شيشا استعمال ڪريان."

"بهرحال سهڻا پيا لڳو واقعي." ريڪو چيو.

هن ريڪو جي ڪلهن تي پيار مان هٿ رکي چيو: ”خير سهڻو تہ ڪونہ پيو لڳان پر تنهنجي مهرباني. هاڻ اڄ تہ ڏسون تہ ڪم ڪٿي پهتو آهي؟“

ڪم پنهنجي صحيح ۽ سٺي رفتار سان وڌي رهيو هو. فيوجي هارا بہ ڏينهن موڪل وارا. ڏينهن رات ڪم ۾ لڳو رهيو ۽ ذري گهٽ سڄو مسئلو حل ڪري ڇڏيو هئائين.

پوءِ سيتان بہ هن سان گڏ ڪم ۾ لڳي ويو. وچ وچ ۾ هن ڪانٽئڪٽ لينس لاهي نڪ تي وري پراڻي عينڪ تي چاڙهي جو ڊاڪٽر ڪيس صلاح ڏني هئي تہ اهي شيشا اجا لڳاتار استعمال نہ ڪر جيسين اکيون انهن تي ٺهن. بهرحال سيتان ان ڏينهن جو انتظار ڪرڻ لڳو جڏهن سندس عينڪ مان هميشہ هميشہ لاءِ جان ڇٽي ويندي.

ڇئين بجي کان ٿورو اڳ کيس ٽيليفون لاءِ سڏ ٿيو. سندس دل خوشيءَ کان ڳائڻ لڳي تہ مس سدا بهار چنبيليءَ جو فون هوندو پر ڳالهائڻ تي خبر پيس تہ مسٽر ساڪاموتو هو. ”ڇا پاڻ لاءِ اهو ممڪن ٿي سگهندو تہ اڄ شام جو ڪجهہ گهڙين لاءِ گڏ ويهي ڳالهايون؟ آئون ڪي ڳالهيون توهان سان ڪرڻ ٿو چاهيان جيڪي توهان جي لاءِ فائديمند ثابت ٿي سگهن ٿيون.“

سيتان کي ياد آيو تہ هن ان مشين جي اگهہ لاءِ ڪانئس پڇرايو هو سو بهرحال هاڻ اخلاقي طور هن سان هڪ دفعو ضرور ملڻو پوندو. ”توں نائين بجي ڌاري ملي سگهندين جو ان کان اڳ آئون ڪنهن جي ماني تي هوندس.“

”نوين جو وقت تمام سٺو وقت آهي. آئون تولاءِ پنهنجي ڪار موڪليندس.“ ساڪاموتو چيو.

سيتان واپس پنهنجي آفيس ڏي ويو. رات جي مانيءَ لاءِ هن مس سدا بهار چنبيليءَ کي چيو هو پر هن سيتان کي پڪ نہ ڏني هئي ۽ چيو هو تہ هوءَ شايد ڪم تي وڃي. بهرحال جي واندي ٿي سگهي تہ فون ڪندي.

سادي ڇهين وڳي تائين سيتان کي ٻن ڳالهين جي پڪ ٿي ويئي. هڪ تہ ماسايو مس سدا بهار چنبيليءَ کي پڪ اڄ لاءِ ڪٿي ڊيوٽي ڪرڻي پئجي ويئي آهي جو اڃان فون نہ ڪيو اٿس. ۽ ٻي ڳالهہ تہ فيوجي هارا مشين جي ڊيزائن جو مسئلو بلڪل حل ڪري ورتو آهي. هاڻ وري نئين سنئينءَ ماتسوموتو ڪمپنيءَ کي مشين ٺاهڻي پوندي، ان ڪري هن کي جپان ۾ رهڻ لاءِ بہ چار ڏينهن ٻيا بہ ملي ويندا. هن کي ان ڳالهہ تي فخر هو تہ هن جو ماسايو جهڙي سهڻي ڇوڪري سان عشق ٿي ويو هو. ريڪو کي بہ ان جي ٿوري ٿوري خوشبو آئي پئي. هوءَ سيتان جو سوچي خوشي محسوس ڪري رهي هئي، پر هن کي دل ۾ هڪ تمام وڏو خوف پڻ هو.

سيٺان ستين بجي آفيس مان واندو ٿي اچي ٽئڪسيءَ ۾ ويٺو. رستي تي هن ماسايو جي ڊيوٽيءَ بابت اهو هرگز سوچڻ نٿي چاهيو تہ هوءَ ڪنهن جپاني سيٺ جي دعوت ۾ هن جي مهمان سان ڪلي ڳالهائي رهي هوندي، يا انهن کي راڳ ڳائي وندرائي رهي هوندي.

هوٽل تي پهچڻ سان ڪيس پنهنجي ملڪ جي آفيس کان آيل خط مليو جنهن ۾ لکيل هو تہ سندس جپان ۾ رهائش ڪمپنيءَ کي چڱي وڏي خرچ ۾ وجهي رهي آهي. بهرحال اميد آهي تہ سندس رهائش ڪمپنيءَ لاءِ ڪارگر ۽ فائديمند ثابت ٿيندي. ان کان علاوه لکيل هو تہ نڪتل نتيجن کان ڪين جلد آگاهہ ڪيو وڃي جو تمام گهڻا ڏينهن ٿي ويا آهن.

اهو پڙهي سيٺان کي پهرين دل ۾ آيو تہ جيڪر آمريڪا پنهنجي آفيس وارن کي صاف صاف جواب لکي موڪلي تہ پنهنجو ٺهيل مشينريءَ جو نقشو غلط هو جيڪو هتي فيوجي هارا وڏي محنت ۽ هوشياريءَ سان چڪون ڪڍي درست ڪيو آهي. پر پوءِ خيال آيس تہ ائين لکڻ سان سندس آمريڪي دوست جيڪو اتي ڊيزائينر آهي ۽ جنهن اهو نقشو ٺاهيو آهي، ان تي مصيبت اچي ويندي.

رات جي ماني پنهنجي هوٽل ۾ ٽي ڪاڌائين. ہي ڪابہ خاص پهر اوسي پاسي ۾ ويٺل نہ هئي. نائين کان ٿورو اڳ ۾ هو پنهنجي ڪمري تي آيو ۽ هڪ دفعو وري ڪانٽئڪيٽ لينس Contact Lens پاتائين. ايتري ۾ ساڪاموتو جو ڊرائيور ڪيس وٺڻ لاءِ اچي نڪتو.

شهر جي وڏن رستن تان هلندا پوءِ سوڙهين گهٽين ۾ آيا ۽ آخرڪار هڪ ڪاٺ جي عمارت وٽ ڊرائيور ڪار اچي جهلي. عمارت جي ٻاهران لالٽين ٻري رهيو هو. سيٺان پنهنجا بوٽ لاٿا، ماماسان کي جهڪي ڪيڪاريو جيڪا ڪيس وراندي مان وٺي هلڻ لڳي. اڳتي هلي هن هڪ ڪمري جو دروازو کوليو. سامهون ويٺل جارج ساڪاموتو اٿي بيٺو ۽ سيٺان کي ڪيڪاري گرمجوشيءَ سان هٿ ملايو:

”مسٽر سيٺان توسان وري ملي مون کي خوشي ٿي آهي.“ پوءِ هڪ دفعو وري ڪيس غورسان ڏسي چيو:

”منهنجي خيال ۾ توهان اکين تي ڪانٽئيڪٽ لينس پاتا آهن. ان ڪامياب تبديليءَ تي مون طرفان مبارڪباد قبول ڪندا. اها تعريف ناهي پر حقيقت آهي تہ بنا عينڪ جي توهان جي منهن جي بيهڪ بهتر لڳي رهي آهي. پلا مون طرفان سنتوري، جپاني وسڪي پيئڻ قبول ڪندا؟“

سيٺان هائوڪار ڪئي. ٻئري جهڪي شراب پيش ڪيو. پوءِ ساڪاموتو

ڳالهہ شروع ڪئي:"نارما توهان جا ڏنل نقشا مون تائين پهچايا." ايترو چئي هن شراب جو ڍڪ پريو ۽ پنهنجا چپ اگهيا." منهنجي انجنيئري ڪاتي جي ماڻهن انهن کي غور سان جانچيو." پر ۾ رکيل هڪ پيتيءَ مان هن هڪ مشينري ڪڍي ميز تي رکي. "ڪم جو جهٽ پٽ اڪلاءُ اسان جي ڪمپنيءَ جي اهم خصوصيت آهي. اسان توهان جي نقشي مطابق مشين جو نمونو ناهيو آهي. جنهن کي توهان جانچي ۽ چڪاسي سگهو ٿا."

سيتان مشين کي پهرين نظر ۾ ئي ڏسڻ سان ساڪاموتو جي ماڻهن جي بهتر هنرمنديءَ ۽ هٿ جي صفائيءَ سليقي جو اندازو لڳائي ورتو:"مون اهو نٿي چاهيو تہ توهان ڪا ايتري تڪليف وٺو" سيتان چيو. "مون فقط توهان کان ان جو اگهہ پڇڻ چاهيو ٿي."

ساڪاموتو هٿ لوڏي چيو:"اگهہ سان گڏ نمونو بہ پيش ڪرڻ اسان جي اصولن مان هڪ آهي. ۽ توهان لاءِ ئي آهي. ان جي ڪا قيمت ناهي ۽ نہ وري توهان تي ان جو ڪو تورو ٿا ڪريون."

"آئون پنهنجي ملڪ آمريڪا ۾ پنهنجي آفيس وارن کي توهان جو هي نمونو ضرور ڏيکاريندس. توهان جي ماڻهن کي خبر ناهي هن مشين کي ٺاهڻ بعد چڪاس ڪرڻ جو موقعو مليو يا نہ؟"

"نہ. باقي هنن کي اها پڪ آهي تہ هنن اها مشينري توهان جي نقشي ۽ ڊيزائين مطابق بلڪل صحيح ٺاهي آهي. پلا توهان کي خراب تہ نہ لڳندو جي آئون توهان کان پڇان تہ توهان کي ماتسوموتو ڪمپنيءَ وارا ڪهڙي اگهہ ۾ مشين ٺاهي ڏين پيا؟"

سيتان ڪجهہ گهڙين لاءِ سوچيو. هن ماتسوموتو ڪمپنيءَ وارن جا مسئلا ٻڌائڻ نٿي چاهيا. ساڳي وقت پنهنجي آمريڪن ڪمپنيءَ جي غلطي بہ ٻڌائڻ ٿي چاهي."هول سيل جي حساب سان اٽڪل پنجونجاهہ ڊالر ڪن في نگ."

ساڪاموتو پنهنجي خرچ جي تخيميني جو چٺو سيتان جي حوالي ڪيو."ائيتاليهہ ڊالرن ۾ في پيس!"

سيتان پڙهي عجب کاڌو."پر مسٽر ساڪاموتو ڳالهہ اها آهي جو اسان تي ماتسوموتو ڪمپنيءَ جا ٿورا آهن ۽ هنن سان زبان ڪري چڪا آهيون."

"اها ڳالهہ توهان جي بلڪل صحيح آهي. پلا هي توهان وارا نقشا آئون اڻ وٽ رکي ڇڏيان جيئن متان توهان کي بي ڪنهن ڪمپنيءَ کان بہ ٺهرائڻ جي ضرورت پئجي وڃي. يا چئو تہ توهان جي هوٽل تي پهچايان."

سيتان انصاف جي ڳالهہ ڪرڻ ٿي چاهي:"منهنجي خيال ۾ تہ توهان نقشا ي اسان کي ڏئي ڇڏيو. ان ڪري نہ تہ ڪو توهان ۾ اسان جو اعتماد ناهي پر ان

ڪري جو اسان ان مشين ۾ ڪجهه تبديلي آڻڻ بابت سوچي رهيا آهيون."

"بهتر. ايترو ضرور چوندس تہ توهان ماتسوموتو ڪمپنيءَ وارن جي مدد جيتري ڪريو پيا ان لاءِ جس هجنوَ. اهي واقعي اها لهڻن. ۽ مون کي خبر آهي تہ هو توهان جي تمام گهڻي خدمت ڪري رهيا آهن."

سيٽان شراب جو ڍڪ ڀري دل ئي دل ۾ مس سدا بهار چنبيليءَ جي صحت ۽ دوستيءَ لاءِ دعا گهري:"آئون ماتسوموتو وارن جو ٿورائتو آهيان جن منهنجو هڪ تمام سٺي ڇوڪريءَ سان تعارف ڪرايو آهي."

"منهنجي خيال ۾ تہ آئون هن کي سڃاڻان ٿو." جارج چيو"گيشا ڪانوماسايو جيڪا مس سدا بهار چنبيليءَ جي نالي سان سڃڃي ٿي."

"توهان تہ هر ڳالهہ جي جانچ رکو ٿا. شابس هجيوَ."

ساڪاموتو کليو "خير جاسوسي خاطر هرگز نہ. هڪ ڏينهن مون کي مس سدا بهار چنبيليءَ جي ضرورت هئي جيئن منهنجن مهمانن کي مانيءَ تي وندرائي سگهي، پر گيشا گهر وارن ٻڌايو تہ هن کي ماتسوموتوءَ توهان جي وندر لاءِ هفتي کن لاءِ مسواڙ تي رکي ڇڏيو آهي."

سيٽان ٿورو جهڪي چيو."ڇا چيو توهان؟! توهان جو مطلب آهي تہ مس ماسايو ڪانوءَ کي مون سان ملڻ لاءِ ماتسوموتو پئسا ڏيئي مسواڙ تي رکيو آهي؟ مون کي تہ اها ڳالهہ سمجهہ ۾ ئي نٿي اچي."

ساڪاموتو هن ڏي گهوري ڏٺو:"مسٽر سيٽان. جپان کان ٻاهر گيشائن کي اڪثر غلط سمجهيو ويجي ٿو. سو توهان کي بہ ڪٽي ڪيترو بہ تفصيل سان سمجهائجي پر ڪو فائدو نہ ٿيندو. ان هوندي بہ ايترو توهان کي يقين ڏياريان ٿو تہ مس سدا بهار چنبيليءَ کي توهان لاءِ هر وقت حاضر رکڻ لاءِ جيڪو خرچ پڪو ماتسوموتوءَ ڪيو آهي ان لاءِ شاباس هجيس."

سيٽان پنهنجي جذبات تي ضابطو رکندي چيو:"مسٽر ساڪاموتو توڪيو ۾ اچڻ وقت مون کي ڊنر ڪارائي ويئي هئي. مس ڪانو پڻ اتي هئي ۽ اها خبر اٿم تہ هوءَ پئسن تي گيشا طور گهرائي ويئي هئي جيئن مهمانن کي پنهنجي فن، ڳالهين ۽ راڳ جهڙين شين سان وندرائي سگهي. ان کان پوءِ آئون هن سان ڪيترائي دفعا ائين دوستي ياريءَ ۾ سندس واندڪائيءَ جي گهڙين ۾ سندس مرضيءَ تي مليو آهيان. ڇا توهان جو خيال آهي تہ سندس اهو ملڻ دوستيءَ ۾ نہ پر ڪاروباري نموني جو هو جنهن لاءِ هوءَ پئسا وصول ڪندي رهي؟!"

مسٽر ساڪاموتو منجهي پيو ۽ اها مونجهہ سندس چهري مان بہ بکي رهي هئي. "مسٽر سيٽان! مون کي افسوس آهي جو آئون اجائي اها ڳالهہ ڪيڍي ويٺس. مونکي اها خبر نہ هئي تہ توهان ان بابت اڻ ڄاڻ آهيو. آئون دلي طرح توهان کان

معافي گهران ٿو. مس سدا بهار چنبيليءَ جي ڪردار تي ڪنهن بہ قسم جو شڪ نٿو ڪري سگهجي. رڳو پئسي ڏوڪڙ جي ڳالهہ ناهي. اها توهان جي خوش اخلاقي بہ چئبي جو هوءَ هميشہ توهان سان ملندي رهي ٿي.“

”پر هن کي ان لاءِ مسلسل پئسا ملندا رهيا؟“ سيتان معلوم ڪرڻ لاءِ ضد ڪيو.

”جي هر ويرو معلوم ڪرڻ چاهيو ٿا تہ، هائو. پر اها ڳالهہ آهي تہ هوءَ ايري غيري نٿو خيري سان بہ نٿي ملڻ چاهي، ڪو ڪيترا بہ پئسا ڏوڪڙ ڏئي. هوءَ گراهڪن مان پنهنجي پسند موجب چونڊ ڪري ٿي. ۽ اها هڪ وڏي ڳالهہ آهي تہ هوءَ هر وقت توهان کي ئي چونڊيندي رهي آهي.“

سيتان پنهنجي ميزبان کي شرمندگيءَ جي احساس کان بچائڻ ۽ ڳالهہ ڦيرائڻ لاءِ شراب جو گلاس کڻي پيتو. ۽ پوءِ مشينريءَ جو نمونو ۽ سندس اڳهہ جو چٺو کنيو ۽ اٿي بيٺو. ”چڱو مسٽر ساڪاموتو. توهان جي ميزباني جي وڏي مهرباني. اميد تہ توهان جي ملاقات جو مون کي وري جلد شرف حاصل ٿيندو.“ جيئن ئي ساڪاموتو اٿي بيٺو تہ سيتان جلدي هٿ ملائي اٿي هليو. ننڍڙو ورانڊو اڪري در وٽان بوٽ پاتو ۽ بنا ڪهيون ٻڌڻ جي اچي ٽئڪسيءَ ۾ ويٺو. هي ان ڪري بہ جلدي اٿي پيو جيئن سندس منهن جو لٿل پنو ڪو ڏسي نہ وڙهي وٺي.

پنهنجي هوٽل ۾ پهچي سڌو ڪمري ۾ آيو. لابيءَ ۾ بہ ساهہ نہ پٽيائين. ڪمري ۾ گهڙي بوٽن کي اڇل سان لاهي پنهنجو منهن هٿن ۾ لڪائي ڏکهو ٿي سمهي رهيو. جيئن سندس چهرو پٽيون بہ ڏسي نہ سگهن.

سڄي رات هنڌ تي جاڳندي پاسا ورايائين. دنيا سندس اڳيان ٽڪرن ٽڪرن ۾ ٽٽندي ۽ جڙندي رهي. صبح ٿيڻ تي هن رات وارا اچا ٽائين پاتل ڪپڙا لاٿا، شيو ڪري، وهنتو ۽ بيا ڪپڙا پاتائين.

ڪانٽئڪٽ لينس پائڻ بدران پراڻي عينڪ نڪ تي رکيائين ۽ ٽئڪسي ڪري آفيس پهتو. آفيس ۾ پهچي سڌو ريڪو جي ٽيبل وٽ آيو. ”تو سان آئون ڪجهہ ڳالهائڻ ٿو چاهيان.“ هن چيو.

ڪانفرنس روم ۾ پهچي سيتان چيو ”ريڪو سانِ آئون توتي ڀروسو ٿو ڪريان ۽ مون کي اميد آهي تہ تون منهنجن سوالن جا صحيح صحيح جواب ڏيندينءَ. منهنجي ڳالهہ تو سمجهي؟“ ريڪو ڳالهہ تہ سمجهي پر ڏڄي ويئي تہ الائي ڇا آهي. ”هر ڏهين ڏينهن بہ آئون مس سدا بهار چنبيليءَ سان مليو آهيان يا گهمڻ ويو آهيان تہ ماتسوموتو ڪمپنيءَ گيشا گهر کي پئسا ادا ڪيا آهن. اها ڳالهہ ڇا صحيح آهي؟“

ڪوڙ ڳالهائڻ اجايو هو. ”ها.“ ريڪو چيو.

"ڏس ڪمپنيءَ جي اڪائونٽنٽ چوڪري تنهنجي ساهيڙي آهي. تون هڪ ڪم ڪر هن کان گيشا گهر جا اهي سمورا بل وٺي اچ جن جي ادائگي ڪمپنيءَ مون خاطر ڪئي آهي، پر ڏس ڪنهن بہ ٻئي کي خبر نہ پوي."

"ڇا واقعي؟" ريڪو چيو.

"ها بلڪل." سيتان چيو. هن جي لفظن ۾ رُڪ جهڙي سختي هئي. هوءَ ڇاتي ڪري سگهي. ڇپڙي ڪري ڪمري مان نڪتي ۽ واپس آئي تہ سندس هٿن ۾ ڪجهہ پنا هئا.

سيتان ڪيسي مان ييِن ڪڍي ۽ اچن پنن جي بندي ڪٽي حساب جوڙڻ لڳو.

"نيو اوتاني هوٽل ۾ رات جي ماني؟" سيتان پڇيو.

ريڪو جي اکين ۾ ڳوڙها تري آيا ۽ پني تي لکيل انگ آڏا ڦڏا نظرن اچڻ لڳس. "جپاني سڪي ۾ هڪ لک پنجونجاهہ هزار يين." ريڪو عام طرح ڳالهائڻ جي ڪوشش ڪئي.

سيتان سلائيڊ رول ذريعي جپاني سڪي يين کي بدلي آمريڪن ڊالرن ۾ آندو. "اٽڪل ڇهہ سؤ ٽيهہ ڪن ڊالر،" سيتان چيو" ۽ پارڪ ۾ ڳڏ واڪ ڪئيسين، ان جا ڪيترا پئسا؟"

ريڪو بل کي اٿلائي پٿلائي ڏٺو. ٽيهہ هزار يين." ريڪو ڏک مان چيو.

"سي ٽيا چوراسي ڪن ڊالر. مهرباني. ۽ ڪيوٽو ۾ گذاريل رات جا ڪيترا پئسا؟"

ريڪو هن کي ٻڌائڻ نٿي چاهيو.سيتان هن کان ڪاڳر ڦري ان تي لکيل انگ پاڻ پڙهڻ لڳو:"پنج لک يين." "گذاريل اربع ڏينهن آئون ڪيس فلم تي وٺي ويو هوس."

ريڪو ڪنڌ جهڪائي ٻڌايو:"چاليهہ هزار يين" يعني سي ٽيا ڏيڍ سؤ ڪن ڊالر." سيتان آهستي هٿن مان نڪري رهيو هو ۽ سندس چڙ جو پارو پڻ وڌي رهيو هو.

"يلا اُتامي ۾ گذاريل بہ ڏينهن؟" سيتان رڙ ڪري چيو.

"سائين ان جو بل گيشا گهر کان اجا پهتو ناهي. ڪڪ سانَ آئون توکي سچ پئي ٻڌايان."

سيتان هاڻ سمورن پئسن جو جوڙ ڪيو ۽ پوءِ چيڪ بڪ ڪڍي ان مان هڪ چيڪ ڦاڙي پئسن جو انگ ان تي لکيو ۽ ان سان گڏ صحيح پڻ ڪئي.

"ريڪو سان! مسٽر ماتسوموتو کي اطلاع ڪندا تہ آئون هن سان هينئر جو هينئر ملڻ ٿو چاهيان."

"چڱو آئون ڏسان ٿي." هن خبرداريءَ سان چيو ۽ وٺي ڀڳي. هوءَ پهرين

ياماگچيءَ وٽ آئي ۽ اچي سربستو احوال ڪيائينس تہ هيءَ هيءَ ڳالھ ٿي آهي. پوءِ هوءَ ماتسوموتوءَ جي آفيس ۾ حاضر ٿي. اها خطرناڪ خبر اڳھين ڪارخاني ۽ آفيس جي وراندن ۾ گشت ڪري رهي هئي. ڪمپنيءَ جي جپاني انجنيئر فيوجي هارا جنھن جو سيتان سان گهٽو ساٿ رهيو هو اهو سمجهي سگهيو ٿي تہ سندس ساٿي ڪهڙي عذاب ۾ آهي. هن جي دل گهٽوئي چاهيو تہ سيتان سان ڳالهائي ساڻس همدردي ڪري پر انگريزي نہ اچڻ ڪري مجبور هو.

جنھن وقت ريڪو سيتان کي ماتسوموتو جي آفيس ۾ وٺي آئي تہ ياماگچي بہ اتي ويٺو هو. هو ڪو ڪاغذ هٿ ۾ جهلي ائين ويٺو هو ڄڻ ميٽنگ هلائي رهيو هجي. هن اٿڻ ٿي چاهيو پر سيتان کيس هٿ سان اشارو ڪري ويهڻ لاءِ چيو. ماحول ۾ ٿوري گهٽ هئي. "مسٽر ماتسوموتو" سيتان ڪڇيو "گذريل رات مون کي پهريون دفعو خبر پئي تہ مس سدا بهار چنبيلي جنھن سان ملڻ وقت مون اهو پئي سمجهيو تہ هوءَ دوستي ياريءَ ۾ مون سان پئي ملي، پر اصل ۾ هن جون اهي ملاقاتون ڪاروباري هيون. بهرحال سڀ کان اڳ تہ آئون معذرت ٿو گهران جو مان توهان جي مهمان نوازي ۽ خلوص جو ناجائز فائدو وٺندو رهيس."

ريڪو بہ دفعا ڊڪشنري کولي لفظ جي معنيٰ ڏٺي ۽ پوءِ سيتان جي چيل انگريزي جملن جو جپانيءَ ۾ ترجمو ڪيو ۽ پوءِ ماتسوموتو جو جپاني جواب ترجمو ڪري سيتان کي ٻڌايو:"ائين ڪرڻ سان اسان کي خوشي ٿي آهي."

"مون کي خبر آهي تہ توهان وٽ جپان ۾ مهمان مٿي ڪرڻ وڏي ڳالھ سمجهيو وڃي ٿو." سيتان چيو"اسان جي ملڪ ۾ عزت قائم رکڻ بہ اوتري ئي اهم ڳالھ آهي."

"ساڳي ڳالھ ٿي،" ماتسوموتو چيو"فقط نالا جدا جدا آهن."

سيتان کيسي مان چيڪ ڪڍي ٽيبل تي رکيو."هي چيڪ ذري گهٽ ان سڄي خرچ جو آهي، جيڪو توهان پهرين ڏينهن جي مانيءَ کان پوءِ اڄ تائين مون ڪارڻ گيشا تي ڪيو آهي. اُتاميءَ ۾ بہ راتيون گذارڻ وارو بل اڃا توهان تائين نہ پهتو آهي. جيئن ئي ايندو تہ اهو پڻ آئون ادا ڪندس. آئون سمجهان ٿو تہ اهو تمام ڳرو هوندو." ريڪو ترجمو ڪيو ۽ ڪمري ۾ ويٺل ٽنهي جپانين اها ڳالھ سمجهي."هي هتي جي جپاني بئنڪ جو چيڪ هن وقت جيتوڻيڪ بيڪار آهي،" سيتان چيو"پر آئون آمريڪا پهچڻ شرط پنهنجي بچت جا پئسا هيڏانهن جپان واري بئنڪ ڏي وچي موڪليندس، جيئن هي چيڪ ڪئش ٿي سگهي."

"سيتان سانَ،" ماتسوموتو ڪجھ ڏک مان چيو."تون وڏي عزت وارو انسان آهين. آئون توهان جو ڏنل چيڪ وٺڻ کان جيتوڻيڪ انڪار ٿو ڪريان، پر

جنهن جذبي هيٺ توهان اهو پيش ڪيو آهي، ان جا گڻ هميشہ ڳائيندو رهندس."

"جيڪڏهن توهان منهنجي عزت رکڻ چاهيو" سيٺان چيو" تہ پوءِ هي چيڪ توهان کي ضرور قبول ڪرڻو پوندو."

وڏي ٽيبل پٺيان ويٺل هن گمنام شاعر، سيٺان کان چيڪ وٺي مٺئين وچ واري خاني ۾ رکيو. پوءِ هو ٽيبل وٽان ڦري اڳيان اچي بيٺو ۽ جهڪي موڪلائڻ بدران هن سان هٿ ملايو. اها هڪ وڏي عزت هئي جيڪا هن سيٺان کي ڏيڻ چاهي، پر سيٺان اڳهين پنهنجو مان مٿيرو مڃائي چڪو هو.

جنهن وقت فون جي گهنٽي وڳي ان وقت سيٺان پنهنجي ٽيبل تي نہ هو. ريڪو فون کڻ تي رکي جواب ڏنو. پوءِ هن چوڌاري ويٺلن تي ٽڪڙي نظر وڌي. ڪنهن جو بہ ڌيان هن ڏي نہ هو. پوءِ پنهنجي منهن تي بنا ڪنهن تاثر آڻڻ جي هن مختصر جپانيءَ ۾ ڪانوماسايو کي سچو احوال ٻڌائي ورتو تہ ڪجهہ دير اڳ چا وهيو واپريو آهي.

سيٺان ماتسوموتو جي آفيس مان نڪري انجنيئرنگ ڊپارٽمينٽ ۾ آيو. ريڪو اتي ئي ترسڻ مناسب سمجهيو جيئن ڪجهہ پڇڻ يا ٻڌائڻ لاءِ هن جي ترجمي جي ضرورت پئجي وڃي. سيٺان مشين وانگر هيڏانهن هوڏانهن ڪم ڪندو رهيو جيتوڻيڪ سندس چهري تي اداسي ڇانيل هئي. جپاني انجنيئر فيوجي هارا هن جو هي حال ڏسي ڏک محسوس ڪيو پر ڇا ٿي ڪري سگهيو.

ڇهين وڳي ڌاري سيٺان اٿيو ۽ هن چيو:"آئون ٿوري دير ۾ ٻاهران رات جي ماني کايو ٿو اچان. اڄ منجهند جي ماني بہ نہ کاڌي اٿم. بهرحال اجهو ٿو اچان."

"ڀلي سائين،" فيوجي هارا چيو"اسين ويٺا هونداسين." سنگت خاطر هن سان گڏ وڃڻ جو هن گهڻو ئي چاهيو پر پوءِ ماٺ ٿي ويو ۽ سيٺان اڪيلو پيرين پيادو ٻاهر هليو ويو. سندس جسم سور کان چڻ پچي پور ٿي رهيو هو. گذريل چوويهن ڪلاڪن ۾ جيتوڻيڪ هن ڪجهہ بہ نہ کاڌو هو پر ان هوندي بہ هن کي اجا تائين بک بلڪل محسوس نہ پئي ٿي.

جڏهن هو ساڍي ستين تائين واپس نہ وريو تہ ريڪو ۽ فيوجي هارا فڪرمند ٿيڻ لڳا. ٻنهي ڇٽن گهر بہ وڃڻ نٿي چاهيو جو سيٺان وڃڻ وقت چيو هو تہ آئون موٽي ٿو اچان. ساڍي اٺين بجي ڌاري فيوجي هارا ريڪو کي چيو تہ "هينئن ٿا ڪريون جو تون اتي ترس تہ آئون کيس ڳولي ٿو اچان. ۽ جيڪڏهن ان وچ ۾ پاڻ اچي وڃي تہ کيس هوٽل تائين ڇڏي اچجانءِ."

"اها سٺي صلاح آهي." ريڪو بہ مڃيو.

ٻاهر نڪري فيوجي هارا سوچيو تہ هو ڪيڏانهن وڃي سگهي ٿو. هڪ هنڌ

ڪيتريون ئي ننڍيون هوٽلون ۽ شراب خانا هئا. فيوجي هارا ڪيس ڳولڻ لاءِ اوڏانهن روانو ٿيو. اتي پهچي هڪ هڪ هنڌ پڇڻ لڳو ته هتي هڪ ڊگهي قد جو فارينر ته نه آيو؟ ڪلاڪ ڪن هو ڳوليندو رهيو. آخر هڪ شراب خاني ۾ پهچڻ سان ان مالڪ چيو:"دوزو" ۽ ڪنڊ جي ڊوڙ سان سيٽان ڏي اشارو ڪيو جيڪو بي هوشيءَ جي عالم ۾ ٽيبل تي ڪنڌ رکي ستو پيو هو.

"آئون هاڻ پوليس کي اطلاع ڪرڻ وارو هوس." شراب خاني جي مالڪ چيو.

"ان جي ڪا ضرورت ناهي." فيوجي هارا وراڻيو"گهڻي ڪم ۽ ٿڪ ڪري هي بيحال ٿي ويو آهي. ڀلا هن جي بل جو حساب ته چڪتو آهي يا نه؟"

مالڪ ڪنڌ ڌوڻيو ۽ سندس مدد سان فيوجي هارا سيٽان کي ٽئڪسيءَ ۾ وڌو. فئڪٽريءَ وٽ پهچي فيوجي هارا ريڪو کي به سڏي آيو.

"منهنجي خيال ۾ ته هن کي سندس هوٽل تي وٺي هلون." فيوجي هارا چيو"پر هوٽل جي لابيءَ ۾ سيني اڳيان هن حال ۾ وٺي هلڻ سان هي ڏٺو ٿي پوندو."

"واقعي." ريڪو چيو"ائين هو ڪنهن جي اڳيان منهن ڪڍڻ جهڙو نه ٿيندو."

"آئون هن کي ڪٺي پنهنجي گهر وٺي هلان." فيوجي هارا چيو "پر منهنجا پيءُ ماءُ به اسان وٽ تڪيل آهن ۽ چتيءَ جيتري جاءِ به ناهي جو سيٽان لاءِ ڪٺي هڪ وڏيڪ فوتان (هنڌ) وڇائجي. هل ته ڀلا ڪنهن ٻيءَ هوٽل ۾ وٺي هلونس."

"ڪنهن به هوٽل ۾ وٺي هلڻ صحيح نه ٿيندو ۽ ڏسڻ وارن جي نظرن ۾ ڪِري پوندو. هن کي يا ته آئون پنهنجي گهر ٿي وٺي وڃان. مون سان گڏ منهنجي ماءُ ٿي رهي سا ڪنهن پاڙي واري گهر ۾ سمهي سگهي ٿي. پر آئون اڪيلي سر هن کي ڪٺي نه سگهنديس." ريڪو چيو.

"آئون چڱيءَ طاقت وارو آهيان." ڊرائيور جيڪو هنن جون ڳالهيون ٻڌي رهيو هو تنهن چيو"مون کي توهان جي مدد ڪندي خوشي ٿيندي."

"ته پوءِ آئون سيٽان جي هوٽل تي فون ڪري." فيوجي هارا چيو "ڪين ٻڌائيندس ته سيٽان سانَ کي ڪنهن دعوت ۾ رات گذارڻي پئجي ويئي آهي، ان ڪري هو اڄ رات هوٽل تي نه ايندو ۽ رات جي پائڻ جو سامان ڪو ماڻهو اچي ڪٺي ويندو. پوءِ آئون ئي هن جي ضرورت جو سامان هوٽل تان ڪٺائي سڌو تنهنجي گهر ايندس."

ٽئڪسي ڊرائيور فيوجي هارا کي ڪنهن ويجهي ريلوي اسٽيشن تي لاهي پوءِ ريڪو جي ڏس موجب سندس گهر اچي پهتو جيڪو ڪاناٽي گهرن جي علائقي ۾ تختن جو ننڍڙو گهر هو. هو ٿوري دير ترسيو تيسين ريڪو اندر وڃي

پنهنجي ماءُ سارو حال ڪيو.
سيٽان کي هيڏي ننڍڙي گھر ۾ اندر وٺي هلڻ ڪو آسان ڪم نہ هو. هڪ تہ بيهوشيءَ جي ڪري هو چپ وانگر ويتر ڳرو ٿي لڳو ٿي ويندي همٿ واري ڊرائيور کي بہ ڪافي تڪليف پئي ٿي. آخر ڪار هن کي گھر جي وڏي ڪمري ۾ پٽ تي ليٽايو ويو.
ريڪو جلدي جلدي ڪري سندس بوٽ لاٿا ۽ مٿي هيٺان وهاڻو رکيو. پوءِ پاڻيءَ جو پيالو پري اچي سندس منهن ڌوتو.
جنهن وقت فيوجي هارا اتي پهتو تہ هوءَ اجا تائين هن جي پير ۾ ويٺي هئي. فيوجي هارا سيٽان جي رات جي ڪپڙن جي هڙ اچي پٽ پرسان رکي ۽ ريڪو هنڌ ڏاهي سيٽان جو ڪوٽ، قميص ۽ پتلون لاهي کيس هنڌ ۾ سمهاريو. فيوجي هارا ريڪو کي چيو تہ سڀاڻي آفيس ۾ اچڻ جي ڪا جلدي ڪانهي پلي آرام سان اچجانءِ. سيٺ ماتسوموتو کي آئون حالتن کان آگاهہ ڪري ڇڏيندس. پوءِ هو آهستي ڪري ٻاهر نڪتو ۽ ريلوي اسٽيشن ڏي رووانو ٿي ويو.
ٿوري دير بعد ريڪو جي پوڙهي ماءُ چانهہ لاءِ اچي پڇيو. سندس سڄو چهرو گهنجن سان ڀريل هوءِ ڪاري رنگ جو ڪمونو پهريل هوس. ريڪو آهستي ڪري چيس تہ هوءَ ڪا بہ تڪليف نہ وٺي. پوءِ هوءَ پنهنجو هنڌ کڻي پاڙي واري گھر ۾ هلي ويئي. ريڪو پاڻ يوڪاتا پائي سيٽان جي پير ۾ ٿي ويٺي جيئن متان سيٽان اٿي سوچي تہ هو ڪٿي آهي تہ کيس ٻڌائي سگهي.
ٻن ڪلاڪن بعد سيٽان کي سجاڳي ٿي ۽ ٿونٽ تي اٿي ويٺو ۽ هن ڏي نهاري پڇيو: ”آئون ڪٿي گم ٿي ويو آهيان؟“
”تون ڪٿي بہ گم نہ ٿيو آهين سيٽان سانَ. پر گهڻي ڪم ۽ ٿڪ ڪري تون ساٽو تي ڪري پئين ۽ فيوجي هارا ۽ آئون توکي پنهنجي گھر وٺي آيا آهيون.“
”گهڻي پيئڻ ڪري مون هوش وڃايا آهن.“ هن چيو ”هن کان اڳ ڪڏهن بہ مون ائين نہ ڪيو هو.“
”نہ نہ اهڙي ڳالهہ ناهي. تون آرام ڪر.“ اهو چئي ريڪو پنهنجو هٿ سندس نرڙ تي گهمائڻ لڳي.
”ريڪو مون پنهنجو پاڻ پاڻ ٿي ڪلايو آهي.“ سيٽان چيو ”دراصل مون چاهيو ٿي تہ مون سان ڪو محبت ڪري.“
”اهڙي ڳالهہ ناهي. آئون بہ تہ توسان محبت ڪريان ٿي.“
.”ريڪو جنهن کي گهٽو يانئبو آهي ان کي ڇا چئبو آهي. منهنجو مطلب آهي جپانيءَ ۾ ڊيئر (پياري) کي ڇا چئجي؟“

”جپانيءَ ۾ بلڪل ان جهڙو تہ لفظ ناهي، ڊِڪ. پر جنهن کي گهڻو چاهبو آهي تہ پوءِ ان جي نالي پٺيان ”چان“ وجهبو آهي، جيئن ”سيٺان سَانَ“ بدران ”سيٺان چَان“. اهوئي فرق آهي.“

”ريڪو چان، جپان ۾ آئون ٽن ڇوڪرين سان مليو آهيان. انهن مان تون هڪ اهڙي آهين جيڪا منهنجو گهڻو خيال ٿي رکين. ڇا تون مون سان شادي ڪندينءَ؟“

هن پنهنجو ڪنڌ هيٺ جهڪايو: ”توهان مون کي اها عزت پيا ڏيو جنهن جو آئون سوچي بہ نٿي سگهان. پر آئون پنهنجو پاڻ کي توهان جي قابل نٿي سمجهان. دل جي گهراين سان آئون توهان جي شڪرگذار آهيان.“

هن جهڪي پنهنجا چپ هن جي چپن تي زور سان ڪپايا. پوءِ هوءَ اٿي ويٺي ۽ چيو: ”هينئر توهان سمهي آرام ڪريو. سڀاڻي پاڻ ڳالهائينداسين.“

”گڊ نائيٽ، ريڪو چان“ (شب خير پياري ريڪو.)

”ڪامبان، وا، ڊڪ چان“ (شب خير پيارا ڊِڪ)

پوءِ بہ هوءَ تيستائين اتي ئي ويٺي رهي جيسين سيٺان کي گهاٽي ننڊ آئي ۽ ڪونگهرا هڻڻ لڳو. پوءِ هن جهڪي تڏي کي ڇهيو جنهن تي سيٺان ستل هو ۽ آهستي چپن ۾ پٽڪيو: ”ڊِڪ چان! اها مون لاءِ عزت ۽ خوشيءَ جي ڳالهہ آهي جي تون مون سان شادي ڪرين. آئون تنهنجي زال ٿي گولين وانگر گذاريندیس ۽ تنهنجي خدمت ڪندي رهنديس.“ پوءِ هوءَ اٿي ۽ بنا هنڌ ۽ وهاڻي جي پر واري ڪنڊ ۾ گڪي تي سمهي رهي، جيئن متان ڪنهن بہ وقت سيٺان کي ڪنهن شيءِ جي ضرورت پوي تہ هوءَ ويجهي هجڻ جي صورت ۾ سڏ جو جواب ڏئي سگهي.

❋❋❋

ڏهہ

لنچ بعد سيتان ماتسوموتو ڪمپنيءَ جي ڪارخاني تي پهتو. سيتان هاڻ تازو توانو لڳي رهيو هو پر سندس منهن تي اها رونق نظر نہ پئي آئي جنهن کان هر ڪو واقف هو. فيوجي هارا انجنيئر جي سامهون ٽيبل تي ويهي هن چيو:"يار ڪو ڪم هجئي تہ مون کي بہ ڏي تہ آئون بہ ويهي ڪريان."

"مشينريءَ جو نقشو (ڊيزائن) تہ مڪمل ٿي ويو" فيوجي هارا چيس."هاڻ ان نقشي موجب ان جا اوزار پيا ٺهن ۽ ٻيو تہ ڪو ڪم مون کي نٿو سُجهي."

"ڪجهہ نہ ڪجهہ مون کي ڪرڻ کپي. تو منهنجو ڪم ويهي ڪيو آهي، مون کي بہ تولاءِ ڪجهہ ڪرڻ کپي." سيتان چيو.

فيوجي هارا کي سمجهہ ۾ نہ پئي آيو تہ کهڙو ڪم کيس ڏئي "في الحال تہ ڪو بہ ڪم ناهي جو توهان کي ڏيان. ڪيترن هفتن کان اسان کي ڪو بہ نئون ڏنڊو نہ مليو آهي، سواءِ ان توهان واري ڪم جي." هن پنهنجي دوست ڏي نهاريو جيئن ٿي ريڪو ترجمو ڪري ٻڌايو."جيئن تہ توهان کي اسان جي ڪمپنيءَ جون ڏکدائڪ حقيقتون معلوم ٿي چڪيون آهن ان ڪري مون کي پنهنجي

ڪمپنيءَ بابت توهان کي سڀ ڪجهه ٻڌائڻ کپي. جپاني ماڻهو هر ڳالهه ۾ عزت جو سوال آڻيندا آهن جيئن انڊو پاڪ ۾ مهمان اچي ويو ته غريب گهر وارو قرض کڻي به هن جي خدمت چڱيءَ طرح ڪندو توڙي کڻي سندس ٻار ٻلي ٻن ڏينهن کان بک تي هجن. ٻار جو طهر يا شادي ڌام ڌوم سان ڪئي ويندي جو ان ۾ عزت جو سوال آهي پوءِ چاهي سڄي عمر پيو ان جو قرض لاهجي، تهڙي طرح اسان وٽ جپان ۾ ڪا شيءِ ٺاهڻ نه ايندي ته به ڪمپني انڪار نه ڪندي ته هن کي اها شيءِ ٺاهڻ نٿي اچي جو ائين ڪرڻ وڏي بي عزتي سمجهي وڃي ٿي. ميوي جي واپاريءَ کان صوف گهرائبا ته هو انڪار هرگز نه ڪندو ته نٿو موڪلي سگهان جو انهن جي موسم ئي ڪانهي. پر چوندو ته بس سائين هلو ته پٺيان موڪليان ٿو چاڻ ته آيا. ٽن مهينن کان پوءِ جڏهن انهن جي موسم ايندي ته پوءِ توهان کي اطلاع ڪندو ته هاڻ اهي دڪان تي پهچي ويا آهن."

"پلا ان ڳالهه جو سيٺ ماتسوموتوءَ جي ڪمپنيءَ سان ڪهڙو تعلق؟" سيتان پڇيو.

"فقط ايترو سيتان سائين، ڪجهه مهينا اڳ اسان کي آمريڪا جي هوائي فوج طرفان ڪنهن اوزار ٺاهڻ جو آرڊر مليو هو جيڪو رڊار ۾ لڳائڻ لاءِ هو. ڪيترين آمريڪن ڪمپنين به ان لاءِ انڪار ڪري ڇڏيو هو ته ان کي ٺاهڻ هنن جي وس جي ڳالهه ناهي. پر اسان لاءِ کليو کلايو انڪار ڪرڻ بي عزتيءَ جي ڳالهه هئي ته هڪ اليڪٽرانڪس جي شيءِ اسان نه ٺاهي سگهندا سين! اسان ڪوشش ۾ لڳا رهياسين ته من ڪنهن طرح به ڪامياب ٿي وڃون.

"ان جي تياريءَ لاءِ جيڪا اسان وٽ بجيٽ هئي اها سموري ختم ٿي وئي. ان بعد جيڪا موڙي ۽ ٻئي پروجيڪٽ لاءِ رکيل رقم هئي اها به سڄي لڳائي ڇڏيسين پر ڪجهه به هٿ حاصل نه ٿيو. آخر ۾ هر هڪ فنڊ ۾ بچيل رقم جو آخري پئسو به لڳائي ڇڏيوسين، پر اها شيءِ هنن جي گهرج مطابق ٺهي نه سگهي ۽ ساڳي وقت اسان ان کي به بي عزتي ٿي سمجهيو ته حقيقت کان ڪم وٺي آمريڪا جي فوج کي اطلاع ڪريون ته اها شيءِ ٺاهڻ اسان جي وس کان ٻاهر آهي. هنن کي اهوئي لکندا آياسين ته سندن آرڊر ڏنل شيءِ تي ڪم جاري آهي، پر ٻين ڪمپنين کي خبر هئي ته اسان ناڪامياب ويا آهيون ۽ نقصان ۾ اچي ويا آهيون. فلپين ۾ اسان پنهنجو وڏو گراهڪ وڃائي ڇڏيوسين جو اتي جي مئنيجر کي اسان ۾ اعتماد نه رهيو ۽ ڏنل آرڊر ڪئنسل ڪرائي ڇڏيائين."

"تنهنجي معنيٰ ته سيٺ ماتسوموتو ۽ سندس فئڪٽري (ڪارخانو) خطري ۾ آهي؟"

فيوجي هارا ڪنڌ ڌوڻيو: "صحيح طرح آئون نٿي چئي سگهان، پر ايترو

ضرور آهي تہ اسان جي ڪمپنيءَ کي ڪيتري عرصي کان ڪو بہ آرڊر/ ڏنڊو نہ پيو ملي.“

سيٿان ڪجھہ دير خاموش ويٺو رهيو ۽ پوءِ چيائين:”آئون پنهنجي ملڪ موٽڻ چاهيان ٿو“ پوءِ ٿوري دير لاءِ سوچي چوڻ لڳو:”پر هيئن بہ آهي تہ منهنجي ڪمپنيءَ جي هدايت آهي تہ اڳي پوءِ مشينريءَ جو نمونو پاڻ سان کڻيو اچجانءِ، سو لڳي ٿو تہ اجا ڪجھہ ڏينهن هيا بہ هتي رهڻو پوندو.“

”ڪجھہ ڏينهن لاءِ توهان گهمڻ ڦرڻ لاءِ نڪري دل ڇو نٿا وندرايو؟“

”دل تہ مون گهڻي ئي وندرائي آهي. مهرباني.“ سيٿان رڪائيءَ سان جواب ڏنو ۽ پوءِ پاڻ ئي ندامت محسوس ڪندي چيائين،”سائين معاف ڪجو منهنجي ڳالھہ دل ۾ نہ ڪجو.“

فيوجي هارا سندس ڏک محسوس ڪندي ڪنهن طرح هن کي مشغول رکڻ چاهيو. هن آفيس جي هڪ ماڻهوءَ کي موڪليو جيڪو نقشن وارا پنا کڻي آيو. انهن مان هڪ نقشو فيوجي هارا چونڊي ٽيبل تي وڇايو:”هونءَ جاسوسيءَ جي خيال کان هوائي فوج طرفان اسان کي اها تاڪيد ڪئي ويئي آهي تہ هي ڪنهن بہ غير ضروري ماڻهوءَ کي نہ ڏيکاريو وڃي، پر توهان غير ضروري نہ پر بيحد ضروري ۽ اهم ماڻهو آهيو.“

سيٿان نقشي تي جهڪيو ۽ ان کي چڱيءَ طرح غور سان جانچڻ لڳو.

”توهان ههڙو ڏکيو ڪم هٿن ۾ کڻي چرياڀ ڪئي،“ سيٿان نيٺ ڳالهايو ”ڀلا ان کي ٺاهڻ لاءِ ڪهڙا طريقا اختيار ڪيا اٿوَ؟“

فيوجي هارا ڪنڌ ڌوڻيو ۽ نقشن جا ٻيا ڍير ڪيس وڌائي ڏنا. سيٿان هڪ هڪ ڪري انهن کي جانچڻ شروع ڪيو.

ڇهين بجي شام جو ريڪو سيٿان جي پرسان اچي سندس ڪلهي تي هٿ رکيو پر سيٿان سندس هٿ پري ڪري ڇڏيو ۽ پنهنجو متو هٿن ۾ جهلي نقشن (بلو پرنٽ) کي ئي غور سان ڏسندو رهيو. ريڪو ڇپڙي ڪري هلي ويئي ۽ ٿوري دير کان پوءِ سوشيءَ مچيءَ ۽ چانورن جو دٻو سيٿان جي کائڻ لاءِ کڻي آئي. سيٿان فقط ايترو وراڻيو:”ريڪو چان(پياري ريڪو) تون ڀلي گهر هلي وڃ.“ هن چئيوان نوڪر وانگر ڪنڌ ڌوڻي هائوڪار ڪئي. سيٿان کي بروقت احساس ٿيو تہ هن کي ايترو گهرو نہ ٿيڻ کپي.”اورتي اچ ريڪو.“ سيٿان جهڪي ڪيس چمي ڏني ۽ چيو:”منهنجو فڪر نہ ڪر، مون کي اڄ رات دير تائين هتي ڪم ڪرڻو آهي. تون ڀلي موڪل ڪر. گهر پهچي پنهنجي ماءُ کي بہ منهنجا سلام ڏجانءِ.“ هن وري جهڪي هائوڪار ڪئي ۽ ٻاهر نڪري آئي.

سيٿان سڄي رات نقشن کي اٿلائيندو پٿلائيندو رهيو ۽ ممڪن صورت ۾

آڻڻ لاءِ ڊرائنگ ۾ تبديلي ڪندو رهيو. صبح جو فيوجي هارا ۽ بيا آيا ته هن کي ان ئي حالت ۾ ڏٺائون. فيوجي هارا ڪيس ماني گهرائي ڏني ۽ اسٽاف جي ماڻهن کي هدايت ڏني ته سيٽان کي ڪو به منجهائي نه جيئن هو هڪ منو ٿي ڪم ڪندو رهي. سيٽان ڊرائنگ پيپر ٽيبل تي وڇائي ان تي مختلف نموني جي "مشين ڊرائنگ" ٺاهيندو ويو. مٿان اچي شام به ٿي. سڀ هليا ويا، پر ياماگچي ۽ ماتسوموتو سيٽ اجا موجود هئا. هنن سيٽان کي ڪنهن به طرح هي رات ٽڪڻ لاءِ نٿي چڏڻ چاهيو.

اتي فيوجي هارا ، جپاني انجنيئر به ماتسوموتو جي آفيس ۾ اچي نڪتو. "سيٽان سانَ کي گيشا واري ڳالهه تان گهرو صدمو رسيو آهي،" هن سمجهايو "۽ هن جو ڌيان ان ڳالهه تان هٽائڻ لاءِ مون کيس ايئر فورس واري نقشي جو ڪم ڏئي ڇڏيو آهي جيڪو پاڻ ڪان حل نه ٿيو آهي. هينئر آئون هن کي ڏسيو پيو اچان. هن ان مشڪل کي ايترو ته حل ڪري نقشي کي مڪمل ڪري ورتو آهي جو مون کي لڳي ٿو ته هرڪو ڏسي تعجب ڪائيندو."

"آئون هڪ شرنائيءَ واري کي سڃاڻان،" سيٽ ماتسوموتو چيو "هن کي هڪ دلي صدمو رسيو جنهن ڪري ڌاڙو ڌڪ تي پيس. پوءِ جڏهن هن ڌڪ جي حالت ۾ شرنائي ڪٽي وڄائي ته ان مان اهڙا ته عمدا عمدا سُر نڪتا جو ٻڌڻ وارا دنگ رهجي ويا. ڪاش ان وقت ڪو اهي سُر محفوظ ڪري سگهي ها. عشق جي چوٽ انسان جي دل ۾ جيڪو درد پيدا ڪري ٿي ان جي پيڙا ۾ هو ڪڏهن ڪڏهن وڏا ڪم ڪريو وڃي."

"منهنجي خيال ۾ ته سيٽان جي به ساڳي حالت آهي،" فيوجي هارا چيو "انجنيئري ۾ ڪڏهن ڪڏهن دماغ ڪاميابين جون اتاهيون چوٽيون ڇهي وٺندو آهي ۽ هر مشڪل ڪم آسان پيو لڳندو آهي."

"پوءِ اسان کي هن وقت ڇا ڪرڻ کپي؟" ياماگچيءَ پڇيو.

"سيٽان کي اڪيلو ڇڏي ڏيڻ کپي."

ٻئي ڏينهن فيوجي هارا پهريون ماڻهو هو جيڪو صبح ساڻ آفيس پهتو. هن ڏٺو ته سيٽان ٻانهن تي ڪنڌ رکي ڪوچ تي گهاٽي ننڊ ۾ ستل هو. ٽيبل تي هڪ تمام پيچيده ۽ منجهيل ڊرائنگ ٺهي تيار ٿي رکي هئي. ڊرائنگ مٿان پني تي ڪجهه انگريزيءَ ۾ لکيل هو: "پيارا فيوجي هارا! مون توهان جي ڊرائنگ مڪمل ڪري ورتي آهي. مبارڪ هجيوَ!. ڊِڪ سيٽان"

فيوجي هارا ان تيار ڪيل نقشي کي ڪلاڪ کن لاءِ غور سان جانچيندو رهيو. هڪ هڪ ذرو چڱيءَ طرح سمجهڻ لڳو جيڪو هر لحاظ کان صحيح هو ۽ گهربل پرزي مطابق هو. هن پوءِ اهو نقشو ڪٽي، پنهنجي اسسٽنٽ کي ڏنو ته ان مطابق

آمريڪن ايئرفورس وارن لاءِ اهو مشين جو پرزو هڪدم ٺاهڻ شروع ڪري ڏئي پر پهرين بيٽل سيٽ ماتسوموتو واٽڙو تي سيٺان جو پڇيو ته اهو ته خيريت سان آهي.
فيوجي هارا ان جو جواب ڏيڻ بدران چيس:
"مون کي لڳي ٿو سيٺان بلڪل صحيح نقشو ٺاهي اها ڪاميابي اسان کي ڏياري آهي جيڪا اسان حاصل نه پئي ڪري سگهياسين."
يارهين بجي ڏارين سيٺان پاسا ورائي اٿيو. سندس سڄو جسم سور کان ڏکي رهيو هو. هٿ منهن ڌوئي شيو ڪيائين. تيسين ريڪو چانهه کڻي آئي. هو فيوجي هارا جي سامهون ويهي چانهه ڍڪ ڍڪ ڪري پيئڻ لڳو.
"توهان جي ٺهيل ڊيزائن مون کنئي آهي. توهان جي سچ پچ ته وڏي مهرباني."
"نه اهڙي ڳالهه ناهي. آئون ڪجهه نه ڪجهه ڪرڻ جي موڊ ۾ هوس جيئن پاڻ کي مشغول رکي سگهان" سيٺان چيو.
"سيٺان سائين، " ريڪو چيو "منهنجي خيال ۾ توهان کي سڌو هوتيرو (هوٽل) تي وڃي آرام ڪرڻ کپي. توهان کي بستري تي ليٽي ننڊ ڪرڻ کپي."
"پوءِ پلا اڄ باقي ڪم في الحال توهان هلائي سگهو ٿا؟"
فيوجي هارا مرڪيو."بس سياڻي صبح جو هليا اچجو. پر گهڻو جلدي به نه."
انهن ٻن ڏينهن دوران هوٽل تي هن لاءِ ڪيترائي نياپا آيل هئا. پهريون ته ڪنهن جپانيءَ جو هو جنهن جي نالي کان هي واقف نه هو. ڪمري ۾ پهچي ساڻس ڳالهائڻ لاءِ هن فون آپريٽر کي چيو. فون تي ڳالهائيندڙ همراهه ٻڌايو ته هو ڪنهن اخبار جي تجارتي صفحي جو انچارج آهي ۽ ڪانئس ماتسوموتو ڪمپنيءَ جي ڪارڪردگيءَ بابت تاثرات معلوم ڪرڻ چاهي ٿو.
"واهه واهه، اهي تمام سٺو ڪم پيا ڪن،" سيٺان ٻڌايس،"تازو هنن آمريڪن ايئرفورس وارن لاءِ رڊار جو هڪ گهربل پرزو پڻ ڊيزائن ڪيو آهي. جيڪو بيحد پيچدو آهي."
"چا واقعي اها حقيقت پيا ٻڌايو."
"بلڪل سچ. بلڪ هو ته اهو پرزو ٺاهي به رهيا آهن."
اخباري نمائندي لاءِ اها هڪ گرما گرم خبر هئي جيڪا هو اخبار ۾ ڏئي سگهيو ٿي.
"سائين توهان جي مهرباني." اخباري نمائندي موڪلايو.
"مڙيئي خير آهي." سيٺان وراڻيوءِ سوچڻ لڳو ته ماتسوموتو وارن جي ڪجهه ته لئه ويئي.
ٻيو فون ساڪاموتو جو آيل هو جنهن سان پوءِ به ڳالهائي سگهيو ٿي. مس

نارما نياپو چڏيو هو تہ هن گهربل شيءِ پهچائي ڇڏي آهي. جپان ٽريول سروس طرفان خط ڇڏيل هو جنهن ۾ هنن پڇيو هو تہ جيڪڏهن ڪيس هن هفتي ڪيڏانهن گهمڻ لاءِ هلڻو هجي تہ هو ان جو جوڳو بندوبست ڪن. سيٽان ڪاوڙ ۾ اچي اهو خط تہ ڦاڙي ڇڏيو. هاڻ گهمڻ وري ڪهڙا. هن سوچيو.

مس ڪانوماسايو مس سدا بهار چنبيليءَ جو فون آيو هو. جنهن جو نالو پڙهي هن جي وري طبيعت خراب ٿي ويئي. جڻ ڪنهن پٺيءَ ۾ خنجر هڻي ڪڍيو هجيس. هن ان نياپي واري چٺي بہ پنهنجن هٿن سان جهلڻ نٿي چاهي.

آخري نياپو ڪنهن محترمہ مس هازاما نالي جو هو اهو نياپو فون ذريعي ڏنو ويو هو تہ جيئن ئي سيٽان کي واندڪائي ٿئي تہ هن سان ڳالهائي. سيٽان اهو نالو ان کان اڳ نہ ٻڌو هو. بهرحال اها بہ ترسي سگهي ٿي. هن آپريٽر کي فون ڪري چيو تہ في الحال هن کي ڪنهن سان بہ فون تي ڳالهائڻو ناهي. هو ڪپڙا بدلائي بستري ۾ گهڙي ويو ۽ ليٽڻ سان ئي ننڊ وٺي ويس.

چئن ڪلاڪن بعد جڏهن سندس اک کلي تہ بک جو احساس ٿيس. ڪپڙا پائي هاڻ تائي ٻڌي رهيو هو تہ اوچتو کيس ياد آيو تہ مس هازاما نالي هڪ ڇوڪريءَ جو بہ فون آيو هو. هن ٽيليفون آپريٽر کي هن نمبر ملائڻ لاءِ چيو. ٿوري دير بعد هازاما ڇوڪريءَ جو آواز فون مان ٻڌڻ لڳو "مسٽر سيٽان؟ مون کي سڃاڻو ٿا؟" آئون پيگي آهيان."

"ها سڃاتم." سيٽان وراڻيو پر سندس آواز ۾ اها گرمي نہ هئي.

"منهنجي بواءِ فرينڊ، ايئرمئن ملسپ ڪانسواءِ ٻي ڪنهن کي بہ خبر ناهي تہ ڪو مون توکي فون ڪيو آهي. توسان ڪنهن ضروري ڪم جي سلسلي ۾ ملڻ چاهيان ٿي."

"ملو تہ پلي پر اهو تہ ٻڌايو تہ مائيڪو (سيڪرٽ گيشا) ڪلاڪ جي ملاقات جو ڪهڙو ٿي وٺي؟" هن پڇيو.

ڇوڪريءَ کي سيٽان جي اها ٽوڪ سمجهہ ۾ نہ آئي.

"مائيڪو جو اگهہ ڪو گهڻو ناهي. آئون خوش نصيب آهيان جو مون کي ڪلاڪ جا پنڌرهن ڊالر ڪن مليو وڃن."

"بهتر. تہ پوءِ آئون توکي ڪلاڪ لاءِ معاوضي تي گهرائڻ چاهيان ٿو."

"تون مون کي، معاوضي تي گهرائڻ چاهين ٿو؟ چڱو ڀلا تون جي ان ۾ خوش آهين تہ ائين ئي سهي. پاڻ نائين وڳي ملنداسين. ملڻ جي جاءِ بابت استقباليہ تي ٻڌائي ٿي ڇڏيان تہ هو تنهنجي ٽئڪسي ڊرائيور کي ٻڌائي ڇڏيندا."

سيٽان تيسين ماني گهرائي کاڌي. پوڻي نائين بجي هيٺ ٽئڪسيءَ لاءِ آيو جنهن جي ڊرائيور کي استقباليہ ۾ ويٺل ڪلارڪ سمجهائي ڇڏيو تہ ڪٿي وٺي

هلڻو آهي. ڊرائيور هن کي ڪيڏانهن ۾ ڪٿان ڦيرائي وٺي پئي ويو هن نه ڌيان ٿي ڏنو ۽ نه ان جي پرواهه هيس. هن هڪ دفعو فيصلو ڪيو هو ته ٽوڪيو جا هو سڀ رستا ياد ڪري ڇڏيندو جيئن اچڻ وڃڻ ۾ سولائي ٿئيس. پر هاڻ اهي سڀ سهڻا خيال موڪلائي ويا هئس. نيٺ ٽئڪسي هڪ گهٽيءَ ۾ هڪ عمارت اڳيان اچي بيٺي. سيٺان ڊرائيور کي پئسا ڏئي ان عمارت جي در وٽ آيو ۾ هن بوٽ لاٿو. خدمتگار ڇوڪريءَ جهڪي در جو طاق کوليو ۾ هي اندر گهڙيو. سامهون ڪارن گلن واري ڪموني ۾ ملبوس اڇي رنگ جي چهري واري مائيڪو بيٺي هئي:"مون کي مس هازاما ملڻ لاءِ هتي گهرايو آهي." سيٺان چيس.

مائيڪو وراڻيو:"ڇا توهان مون کي نه سڃاڻو؟"

سيٺان وائڙو ٿي ويو. "او معاف ڪجو! مون ته توهان کي سڃاتو ئي ڪونه." هن چيو. پر جيسين هوءَ ڪو جواب ڏئي، خدمتگار ڇوڪري هن کي هڪ پرائيويٽ ڪمري ڏي وٺي هلي. ويهڻ کان اڳ پيگي سيٺان اڳيان جهڪي "مون کي معاوضي تي گهرائڻ لاءِ وڏي مهرباني. سڄي گيشا گهر ۾ توهان جي ڳالهه پئي هلي ته توهان پهريان آهيو جنهن مائيڪو کي نالي سان گهرايو آهي."

"پاڻ سڻو ٿيو. تنهنجي لئه ويٺي."

"واقعي. مون تولاءِ ڪجهه ڪاڏو گهرايو آهي. پر جيئن ته مون کي ياڙي تي رکيوآهي سو توکي وندرائڻ لاءِ جيڪي چوين ائين ڪريان. چئين ته راڳ ٻڌايانءِ، ڪو ساز وڄايان يا ڊانس ڪريان. ۾ پوءِ خبرون چارون ڪريون."

"جيڪي توکي وڻي."

هن ساميسين (واڄو) کڻي راڳ ڳائڻ شروع ڪيو جنهن جو ٽلهه هو:"ڊنل قلعي مٿان چنڊ چمڪي رهيو آهي."

ٿوري دير بعد در جو طاق گرڪيو ۾ خدمتگار ڇوڪري ننڍڙن پيالن ۾ ڪاڏو ڇڏي موٽي ويئي. "قاعدي مطابق ڪم جي وقت مون کي کائڻ نه کپي، پيگيءَ چيو" پر آئون تو سان ڳالهيون ضرور ڪنديس."

سيٺان کي هن ڇوڪريءَ لاءِ دل ۾ رحم جو جذبو پيدا ٿيو. "جيڪڏهن تون نه کائيندينءَ ته مون کي شرمساري ٿيندي."

"هاڻ پاڻ کي جيڪي ڳالهيون ڪرڻيون آهن سي تمام اهم آهن. پهرين تون مانڙي ڪري ٻڌ ته آئون ڇا ٿي چوان. توکي ياد آهي پهرين رات جڏهن تو مس ڪانوماسايو مس سدا بهار چنبيليءَ سان مليو هئين؟ تو هڪ اهڙي ڳالهه ڪئي هئي جنهن پهرين رات ئي ماسايو جي دل جيتي ورتي وئي. اسان وٽ جپاني مرد عورتن سان ائين ورتاءُ نٿا رکن جيئن آمريڪن "فرسٽ ليڊيز" جي اصول تي هلي عورت کي عزت بخشين ٿا. تو پاڻ پيئڻ کان اڳ مس سدا بهار

چنبيليءَ کي پنهنجو سُوپ پيئڻ لاءِ آڇيو هو ياد اٿئي نہ؟ اهڙي سٺي ورتاءَ جو تہ هن ڪڏهن سوچيو بہ نہ هو. سو ظاهر آهي پهرين ٿي مئچ ۾ تنهنجو گهٽو اسڪور ٿي ويو هو. هن توکي پنهنجي گهر جو فون نمبر ڏنو جيتوڻيڪ ڪا بہ گيشا پنهنجو ذاتي نمبر نہ ڏيندي آهي، پر گيشا سان ڳالهائڻ لاءِ گيشا گهر سندس انچارج "ماما سانِ" کي فون ڪرڻو پوندو آهي. گيشا گهر جي مالڪ "ماما سان" وٽ گيشائون ائين آهن جيئن ڪنهن دڪاندار وٽ مسواڙ تي رکيل سائيڪلون. مالڪ کي ڪلاڪ جي حساب سان پئسا ڏيئي سائيڪل کڻو. پئسا مالڪ جا ٿي ٿيا. سائيڪل جي حوالي فقط اها رقم ٿيندي جيڪا سندس مرمت لاءِ ڪم اچي."

"بهرحال هوءَ تمام سٺي هئي. مون کي چڱو بيوقوف بڻايائين."

"نہ" پيگيءَ چيو." اها ڳالهہ ناهي، توئي هن کي بيوقوف بڻايو. تون شاديءَ لاءِ هڪدم سنجيدو ٿي وئين جنهن بابت گيشا ٿي ڪري هوءَ سوچي بہ نٿي سگهي. پر پوءِ هن جو بہ توسان عشق ٿي ويو ۽ توکي پسند ڪرڻ لڳي. تون چا ٿو سمجهين تہ هوءَ ڪيوڻو گهمڻ لاءِ ايري غيري سان پڳي بيٺي آهي؟ هن توکي پسند ٿي ڪيو تڏهن توسان هلي، تنهنجيون تصويرون ڪڍيائين جيڪي اڄ بہ هن جي ڪمري ۾ سامهون لڳل آهن. تو هِڪَ فقط تو هِڪَ کي هن چاهيو آهي ۽ چاهي ٿي."

اها سيٺان لاءِ نہ فقط خبر هئي، پر خوشخبري هئي." جيڪڏهن مون هن کي غلط سمجهيو آهي تہ آئون معافي ٿو گهران."

منهن تي پالش جو گهاٽو تهہ هجڻ جي باوجود پيگي اڪين رستي ڪجهہ چوڻ لڳي."مس سدا بهار چنبيلي ڪنهن زماني ۾ مائيڪو هئي. هوءَ هڪ تمام غريب خاندان جي ڇوڪري هئي. سندس ماءُ پيءُ اتراهين ڏيهہ ۾ رهندا هئا. غربت ۽ ڏڪار ڪري هن پنهنجي ڌيءَ کي ٺوڪيو ۾ اچي پئسي تي وڪيو."

"وڪيو؟ پئسن تي!"

"جي ها. گيشا گهر جي مالڪڻ ماما سان سندس مائٽن کي روڪ ڏيئي سندس ڌيءَ هميشہ لاءِ خريد ڪئي. هوءَ مون وانگر ناهي. آئون ڪنهن وقت بہ گيشا گهر ڇڏي سگهان ٿي جو آئون پنهنجن مائٽن جو ڪاوان پيئان ٿي، پر هوءَ جڻ زرخريد ٻانهي ٿي جنهن کي ماماسان ڪارائي پياري ۽ پهرائي وڏو ڪيو. ۽ پوءِ هوءَ جڏهن سورهن سالن جي ٿي تہ سندس مالڪڻ ماماسان هن کي ڪنهن سيٺ وٽ پهرين رات لاءِ وڏي رقم تي وڪيو. هوءَ ويچاري چا ٿي ڪري سگهي."

سيٺان کي جڻ نڙيءَ ۾ ڳوڙهو ڦاسي پيو ۽ هن وڏي زور سان ڳيت ڏني.

"پر پوءِ ان بعد هن کي مردن سان نفرت ٿي پيئي. اڳتي هلي هوءَ اعليٰ

درجي جي گيشا بڻي. پوءِ توهان آيائو. توهان کي جيڪڏهن مون ۾ يقين هجي تہ توهان کي هڪ ڳالهہ ٻڌايان؟"

سيٽان معاملي تي ڪجهہ سوچيندي چيو:"جيڪڏهن تون چئين ٿي تہ مون کي اعتبار آهي."

"تہ ٻڌ! توسان گڏ هوءَ اُتامي هلي هئي ۽ ويندي هوءَ توسان گڏ ستي بہ هئي، پر ان جو بل سيٺ ماتسوموتوءَ کي نہ موڪليو ويو. پر گيشا گهر کي ان جا پئسا ملي ويا. گيشا گهر ان جا ٻہ هزار ڊالر وصول ڪيا هئا. توکي خبر آهي تہ اها رقم گيشا گهر جي مالڪڻ، ماماسان کي ڪنهن ادا ڪئي؟ ماسايو پاڻ. هن پنهنجي ڪيسي مان پنهنجي بچايل پونجيءَ مان ڪڍي ڏنا. ڇاڪاڻ جو هن پنهنجي پيار جا پئسا ٻئي ڪان وصول نٿي ڪرڻ چاهيا."

سيٽان اهو ٻڌي وائڙو ٿي ويو.

"سيٽان! ائين سمجهہ تہ هن پنهنجو پاڻ توکي ارپي ڇڏيو ۽ هن ان جا پئسا تنهنجي ميزبان سيٺ کان بہ وٺڻ نٿي چاهيا. تون پهريون ماڻهو آهين جنهن سان هن رهڻ ۽ سمهڻ پسند ڪيو."

"پيگي تون بہ اعتبار ڪرين يا نہ. تہ منهنجي لاءِ بہ اهو اُتاميءَ ۾ رهائش وارو پهريون ئي دفعو هو جو ڪنهن عورت سان مون پيار ڪيو."

"سيٽان، هن کي اها خبر آهي. هڪ تنهنجي اها معصوميت بہ هئي جنهن تي هوءَ عاشق آهي. ڪا بہ گيشا ڪنهن سان سچو پيار يا عشق نہ ڪندي آهي پر تو اهڙيون حالتون پيدا ڪيون جو هن جو توسان سچو عشق ٿي ويو. جيڪڏهن تون چاهين تہ هوءَ تنهنجي زال بہ ٿي رهندي."

سيٽان عينڪ لاهي پنهنجون آليون اکيون اگهيون.

"تون ڪيئن ٿي اهو چئين،" هن پڇيو"ڇا هر هڪ کي اها خبر آهي."

"نہ، هر هڪ کي نہ. فقط مونکي، هن مون کي پيڻ ٻاهيو آهي."

ان رات سيٽان کي تمام ٿوري دير لاءِ ننڊ آئي. هن جو ذهن عجيب جذبن هيٺ پيڙجي رهيو هو. ٻئي ڏينهن تيار ٿي آفيس آيو. فيوجي هارا انجنيئر، ياماگچي، فوتابا، ريڪو ۽ سيٺ ماتسوموتو هڪ ئي هنڌ موجود هئا. ماتسوموتو تمام سٺي موڊ ۾ هو. بلڪ هو شعر ٿاهي رهيو هو.

جپان ۾ خبرون تمام تکيون ٿيون ڊوڙن. تجارتي اخبار جي نمائندي واري خبر ماتسوموتو تائين پهچي ويئي هئي تہ سومر واري اخبار ۾ اها خوشخبري اچي رهي آهي تہ ماتسوموتو ڪمپني آمريڪن ايئرفورس وارن لاءِ اهو پرزو ٺاهي ڏيکاريو آهي. جيڪو ناممڪن سمجهيو ويو ٿي. ظاهر آهي اها خبر اچڻ سان وڏيڪ ڪاروبار ملڻ لاءِ فون اچڻ شروع ٿي ويندا.

ماتسوموتو پنهنجي آفيس جي پٺ تي سيتان جي اها ڊرائنگ هٽي چڏي جيڪا آمريڪن ايئرفورس وارن جي پرزي لاءِ ٺاهي وئي هئي. پاڻ ان خوشيءَ ۾ زبردست شعر لکيو هئائين. ماتسوموتو شاعريءَ ۾ هائيڪو پسند ڪيو ٿي. هائيڪو ٽي سٽو ٿئي جنهن ۾ ڪل سترهن پد / ماترائون ٿين. هن برش سان اهو شعر بصر جي ڪلن جهڙي پني تي لکڻ شروع ڪيو. ان جپاني هائيڪو جو مطلب هو: وڏو طوفان بپا ٿيو

طاقتور پکي ان اندر اڏاٽو

سچ ان مان نڪري پيو.

ريڪو مرڪ سان سيتان کي جهڪي ڪيڪاريو. سيتان پيار مان هن جي ڪنڌ تي ٻانهن رکندي چيو "ريڪو منهنجو خيال رکڻ لاءِ تنهنجي سچ ته وڏي مهرباني. تون ڪيڏي نه سٺي ڇوڪري آهين."

هن سيتان جي هٿ جون آڱريون دٻائي چيو:"نه پيارا سيتان، ايتري سٺي ڪٿي آهيان."

"نه تون آهين." ايترو چئي هو ماٺ ٿي ويو جو ان ڪان وڌيڪ هن چوڻ نٿي چاهيو. هن کي ياد اچي ويو ته ريڪو هن لاءِ ڇا ڇا ٿيڻ لاءِ تيار آهي.

سيتان ريڪو سان گڏ انجنيئرنگ ڊپارٽمينٽ ۾ ويو جتي ڪيڪار ڪڙي ۽ چانهه بعد، هن کي تيار ٿيل اليڪٽرانڪ مشين جو اهو نمونو ڏنو ويو جنهن جو آرڊر سيتان جي آمريڪن ڪمپنيءَ ڏنو هو. اهو تمام بهترين نمونو هو جو ٺهيل نظر اچي رهيو هو. فيوجي هارا چيو:"مون هن کي رات چڪاسي ڏٺو ۽ هن مشين ائين لس ٿي لس ڪم تي ڪيو جڻ ڪنهن شاعر جو غزل هجي. آئون ان جي تعريف ان ڪري نٿو ڪريان جو اسان ٺاهيو آهي."

"چئبو ته توهان منهنجو ڪم ڪري ورتو."

"جيستائين ڪم جي ڳالهه آهي ته توهان پڻ اسان جي وڏي مدد ڪئي آهي جو آمريڪن ايئرفورس لاءِ ان مشينري پرزي جو نقشو ٺاهي ڏنو اٿوَ جيڪو سان لاءِ ناممڪن هو. ۽ مون کي يقين آهي ته هاڻ ڊرائنگ موجب ٺهيل اهو پرزو لڪل صحيح طرح ڪم ڪندو."

"بهرحال اميد ته اهائي آهي. ٻي ڳالهه ته فيوجي هارا آئون ريڪو جا به ٿورا جي چڪو آهيان ۽ توهان کي پڻ مهرباني چوڻ آيو آهيان جو توهان منهنجو يڏو خيال رکيو،

فيوجي هارا مرڪيو." ان ۾ ڪهڙي ڳالهه آهي. دوستن سان ڪو ليکو آهي ا. هونءَ توهان سان سيٺ ماتسوموتو ملڻ لاءِ پئي چيو."

ڪجهه منٽن بعد هو ماتسوموتو جي ڪمري ۾ آيو جتي ترجمي لاءِ ريڪو

به اچي نڪتي هئي. ماتسوموتو وڏي شان سان چيو: "آمريڪا جي ڪمپنيءَ جيڪو اسان کي ڪم سونپيو هو سو هاڻ مڪمل ٿي ويو آهي. اسان کي افسوس آهي ته ان جي پوري ٿيڻ ڪري اسان جو بهترين دوست سيٺان اسان کان جدا ٿي ويندو جنهن لاءِ ڪير به نٿو چاهي ته هو هليو وڃي."

"دومو اري گاتو (وڏي مهرباني) ، مئني ٿئنڪس (لک لائق)." سيٺان چيو هن پاڻ به آمريڪا وڃڻ نٿي چاهيو. پوءِ هن کي مس ماسايو جا لفظ ياد اچي ويا "يوئي تومو داچي". (تون منهنجو سٺو دوست آهين.)

ماتسوموتو وري چوڻ لڳو: "تمام وڏي جاکوڙ ۽ وڏي هوشياريءَ سان سيٺان سان آمريڪن ايئرفورس جي پرزي جو نقشو ناهي اسان جي ڪمپنيءَ کي ٻڏڻ کان بچائي ورتو آهي."

هن هڪ لفافو سيٺان کي ڏيندي چيو: "هڪ تمام معمولي خرچي اسان طرفان."

لفافي منجهه اهو چيڪ پيل هو جيڪو سيٺان گيشا جي خرچ جي سلسلي ۾ ڏنو هو. اها جيتوڻيڪ وڏي رقم هئي پر سيٺان ان کي هاڻ پاڻ وٽ رکڻ بهتر سمجهيو.

"ٿوري ئي عرصي ۾" سيٺ ماتسوموتو چيو "سيٺان ايترو ته اسان سان رلي ملي ويو آهي جو هو اسان مان ئي هڪ ٿو لڳي. آئون سمجهان ٿو ته سندس آمريڪن ڪمپني ۾ هو وڏي عهدي جو مالڪ آهي، پر ان هوندي به آئون ڪيس پنهنجي ڪمپنيءَ ۾ پاڻ وٽ رکڻ جي آڇ ڪندس. اسان لاءِ عزت افزائي ٿيندي جيڪڏهن هو اسان جي ڪمپني، ماتسوموتو ڪمپنيءَ ۾ وائيس پريزيڊنٽ جي عهدي تي رهي "وڪري ۽ انجنيئرنگ کاتي" ۾ ڪم ڪري. ٿي سگهي ٿو اڳتي هلي اسان جو ڪارخانو بين الاقوامي شهرت وارو ثابت ٿئي ۽ فقط ماتسوموتو ڪمپني بدران "ماتسوموتو اينڊ سيٺان ڪمپني" جي نالي سان سڏجي، اجا به "سيٺان اينڊ ماتسوموتو ڪمپني."

ماتسوموتو وڏيڪ ڳالهائڻ ڇڏي ماٺ اختيار ڪئي ۽ ان اوچتي ماٺ ۾ ياماگچي، فوتابا ۽ فيوجي هارا جن جهڪي ٻاهر نڪتا جيئن ماتسوموتو ۽ سيٺان اڪيلائي ۾ ڳالهائي سگهن. فقط ريڪو ترجمي خاطر ترسي پيئي. ماتسوموتو ڳالهايو: "اسان جي ڪمپني آمريڪن وانگر ڪا امير ڪمپني ناهي، پر اسان ني شيون ڏيون ٿا. هڪ مهيني سر پگهار" هن سيٺان ڏي هڪ موڙيل پني جو ٽڪرو وڌايو. سيٺان ان کي کولي پڙهيو ته ٽي چار لک ين جو انگ لکيل هو. يعني به هزار کن ڊالر. "هي شيءِ جيڪا جپان ۾ تمام اهم آهي: خرچ پکي لاءِ پئسو توهان آمريڪن گراهڪن کي ڪارائي پيئاري سگهو ٿا، فرسٽ ڪلاس ۾ سفر ڪري سگهو ٿا. وغيره وغيره. اهو سمورو خرچ ڪمپنيءَ تي ۽ ٽين شيءِ: هر سال فائدي موجب ان جو حصو بونس توهان کي به ملندو ۽ جي ڪمپني جو اوڄ

اچي ڏيو تہ توهان کي پڻ ڀائيواري ۾ شامل ڪيو ويندو.“

”مون کي هن وقت سمجهہ ۾ نٿو اچي تہ ڇا جواب ڏجي.“ سيتان چيو.

ريڪو سيتان جو اهو جملو ترجمو نہ ڪيو. ان جي بدران هن سيتان کي چيو: ”آئون ٿي تو ڀاران جواب ڏيان.“ پوءِ هن جپانيءَ ۾ هڪ چڱي خاصي چڱي تقرير ڪري وڌي. جيڪا ٻڌي ماتسوموتو ڏاڍو خوش ٿيو ۽ وڻي وڻي ڪنڌ جهڪايو ۽ پوءِ مرڪي سيتان سان هٿ ملائي موڪلايو.

سيتان ان بعد ريڪو کي ڪانفرنس روم ۾ وٺي آيو ۽ دروازو بند ڪري پڇيو: ”خدا جي واسطي اهو تہ ٻڌاءِ تہ تو ماتسوموتو کي مون ڀاران ڇا چيو؟“

ريڪو مرڪي ٻڌايو:” مون هن کي تو ڀاران چيو تہ اها تولاءِ خوشيءَ جي ڳالهہ آهي جو هو توکي اهڙي زبردست ڪمپنيءَ ۾ حصيدار ڪري رهيو آهي.“ سيتان ڪنڌ ڌوڻيو. ”پوءِ چيومانس تہ ’تون هينئر هڪدم پنهنجي ملڪ وڃڻ ٿو چاهين جيئن اسان جو ٺهيل مشينري جو نمونو اتي ڏيکاري سگهين. ان ڪم ۾ دير نٿو ڪرڻ چاهين جو توکي اهو انديشو آهي تہ متان وچائين ڪو ٻيو رقيب اهڙي شيءِ ناهي وچ ۾ ڦيٽارو نہ پيدا ڪري.“

”اڙي نہ نہ!“.

”ٺيڪ آهي سيتان، سڀ ڪجهہ هلي ٿو ۽ پوءِ مون چيو تہ تون ڪنهن فال واري کان ڊارو هٽائي صلاح مشورو ڪرڻ چاهين ٿو تہ آيا جپان ۾ نوڪري ڪجي يا نہ. جپان ۾ جوتشين ڊارو هٽڻ ۽ ڀاڳ ٻڌائڻ وارن جو ڏاڍو مان ۽ اهميت آهي ۽ انهن سان صلاح مشورو ڪرڻ تمام ضروري سمجهيو وڃي ٿو جيئن توهان وٽ وڪيل سان صلاح مشورو ڪرڻ تمام ضروري آهي. ٻنهي ۾ ڪو گهٽو فرق نہ آهي. ٻئي ڏُڪا هٽن ٿا.“

”ريڪو جيئن تہ منهنجو هتي جو ڪم پورو ٿي ويو آهي ان ڪري مون کي هاڻ آمريڪا واپس وڃڻ کپي. پر هڪڙي دل جپان ڇڏڻ تي بہ نٿي چاهي.“

هوءَ خوشيءَ ۾ ٻهڪڻ لڳي:”اهو تہ ڀاڙ سٺو. پوءِ هتي ئي رهي پئہ؟ منهنجو باس ٿي اسان جي ئي آفيس ۾ ڪم ڪر؟“

”آئون ان بابت سوچيندس.“ هن وعدو ڪيو.

پوءِ سيني کان موڪلايائين. فيوجي هارا سان گرم جوشيءَ سان هٿ ملايائين ۽ ريڪو کي ورانڊي ۾ اڪيلو ڏسي چمي ڏنائين ان بعد پنهنجي هوٽل ۾ پهتو. هوٽل ۾ پهچڻ سان بہ فون ڪيائين هڪ جي جواب ۾ خبر پيس تہ مس ماسايو مس سدا بهار چنبيلي، ڏينهن ٻن لاءِ ٻهراڙيءَ جي ڪنهن ڳوٺ ۾ ويئي آهي ۽ اڳاري ڏينهن ايندي. مايوسيءَ جي عالم ۾ هن اهوئي حساب لڳايو تہ هو ايستائين ترسي نہ سگهندو ۽ ٻيو فون ٽڪيٽ لاءِ جپان ايئرلائن جي آفيس ڪيائين.

***

يارنهن

سيٺان آمريڪا پهچي ٻئي ڏينهن پنهنجي آمريڪن ڪمپني جي چاتل سچاتل آفيس ۾ آيو جتي هن پنهنجي زندگيءَ جو ٻي رونق وقت گذاريو هو. ڪمپنيءَ جي ڊزائين انجنيئر مسٽر هرب پنهنجو ڪنڌ ڊرائنگ بورڊ جي مٿان ڪٽي هن ڏي نهاريو. ”هيلو ڊڪ سيٺان!“ هن ڪيڪاريس، ”تنهنجي عينڪ ڪي ڇا ٿيو؟“

”بس يار جپان پهچي ڪانٽئڪٽ لينس لڳائڻ شروع ڪري ڏنم.“

سيٺان پنهنجي آفيس جي هن نقشا ٺاهيندڙ دوست جي پر ۾ ٿي ويٺو. ”هرب، توسان هڪ ڳالهه ڪرڻي اٿم جنهن جي توکي ڄاڻ نه هوندي. تو جيڪا ماتسوموتو ڪمپنيءَ لاءِ ڊيزائين ٺاهي هئي ان نقشي ۾ تمام وڏي غلطي هئي. بهرحال تنهنجي نقشي مطابق هنن جپانين اليڪٽرانڪ مشين ته ٺاهي ورتي، پر پوءِ ڪٿي جو چڪاس ڪريون ته ڪم صفا نه ڪري.“

”نه يار. ائين وري ڪيئن؟“ هرب چيو.

”سچي، يقين ڪر. اهو ته شڪر ڪر جو ماتسوموتو وٽ هڪ تمام ذهين

انجنيئر فيوجي هارا ناالي هو جنهن ان مان چڪون ڪيون نئين سر نقشو ٺاهيو پوءِ ان مطابق جڏهن مشين ٺاهي ويئي تہ سمورا گهربل ڪم صحيح طرح ڪرڻ لڳي. بلڪ هڪ اڌ وڏيڪ پڻ بهرحال تون فڪر نہ ڪر. آئون تنهنجو اهو ڏڪ ڏڪي ڇڏيندس. پنهنجي ڪمپنيءَ جي مالڪن کي اهو ٻڌائيندس تہ جپاني ڪمپنيءَ وارن ان کي وڌيڪ بهتر بنائڻ لاءِ ٿوري تبديلي آندي آهي."

"ڊڪا! تنهنجي مهرباني جو منهنجي ڪَل بچائي اٿئي."

"مڙيئي خير آهي. ڪڏهن تنهنجو بہ جپان وڃڻ ٿئي تہ ان انجنيئر فيوجي هارا جا ٿورا مڃي ڇڏجانءِ. في الحال ان نقشي جا هتي پيل نقل ڪيڍي گم ڪري ڇڏ."

"ان جو فڪر نہ ڪر. هاڻ تون اهو ٻڌاءِ تہ جپان جي گيشائن سان بہ ڪا دل پشوري ڪئي يا نہ؟" هن سيٽان جي پاسراتين ۾ ٺونٺ هڻندي پڇيو.

"هائو بلڪل." سيٽان وراڻيو ۽ ان ئي وقت فون جي گهنٽي وڳي. هر ب فون کنيو ۽ سيٽان وڌيڪ قصو ٻڌائڻ کان بچي ويو. صاحب توهان سان ملڻ ٿو چاهي. مشينريءَ جو آندل پرزو پاڻ سان کڻي وڃو."

"چڱو." سيٽان پنهنجي بريف ڪيس کڻي روانو ٿيو. آمريڪن ڪمپني جو مالڪ، جناب مرسو آفيس ۾ اندر پنهنجي گول ڦرندڙ ڪرسيءَ تي ٽيڪ ڏيو ويٺو هو. ان حال ۾ هو نوي سيڪڙو انسان لڳو ٿي ۽ ڏهہ سيڪڙو ڏنيرو مڃي. ڪمپنيءَ جو وائيس پريزيڊنٽ وليم سن، قد ۾ ڊيندو شيطان تہ ڳالهائڻ ۾ ان کان بہ وڌيڪ. هن جي پير ۾ ويٺو هو.

"توکي چاق چڱو ڀلو موٽندو ڏسي خوشي ٿي اٿم." مرسر چيو "پڪ اٿم تہ ڏڪو ڪائي پنهنجي عينڪ نہ پڳي هوندءِ."

"نہ سائين. جپان پهچڻ سان ڪانٽئڪٽ لينس وجي لڳرايم."

"واهہ! مون نٿي سمجهيو تہ جپاني ڪو ان حد تائين ترقي يافتہ ٿي ويا آهن جو ڪانٽئيڪٽ لينس بہ ٺاهڻ لڳا آهن."

"منهنجي خيال ۾ تہ جپاني پهريان ماڻهو آهن جن اهي ايجاد ڪيا." مرسر جي ڳالهہ کي رد ڪد ڏيڻ خطرناڪ غلطي هئي، پر سيٽان کي اها سمهڪ ان وقت آئي جڏهن ڳالهہ ڪري ويٺو. بچاءَ لاءِ هن کي هلڪي واٽ نظر آئي:"سائين منهنجي خيال ۾ توهان ئي مون کي اها ڳالهہ ٻڌائي هئي."

خطرناڪ جوش جيڪو مرسر جي طبيعت ۾ پيدا ٿيڻ لڳو اهو گهٽجي ويو.

"يلا ماتسوموتو وارن کي ڳولڻ ۾ توکي ڪا تڪليف تہ درپيش نہ آئي؟"

"نہ سائين هن جي ڪمپنيءَ جو وائيس پريزيڊنٽ مون کي وٺڻ لاءِ ايئرپورٽ تي آيو هو."

مرسر عينڪ کي هيٺ مٿي ڪندي چيو:"مون کي سمجهه ۾ نٿو اچي ماتسوموتو پنهنجو پاڻ کي الائي ڇا ٿو سمجهي جو توکي وٺڻ لاءِ نہ آيو؟"

زندگي ۾ پهريون دفعو سيٺان مزي سان ڪوڙ ڳالهايو:"سائين هو ان وقت آمريڪن ايئرفورس کان آيل وڏن عهدن وارن عملدارن سان ڪانفرنس ۾ مشغول هو."

"چڱو اچو تہ مشينري جو نمونو ڏسون جيڪو ماتسوموتو وارن ناهي موڪليو آهي." وليم سن چيو.

سيٺان بريف ڪيس کولي ان مان ماتسوموتو وارن جو نمونو ڪڍي ٽيبل تي سهڻي نموني سان سينگاري رکيو. ٻئي ڄڻا جهڪي ان کي غور سان ڏسڻ لڳا.. هن ۾ هڪ دلچسپ ڳالهہ توهان کي ٻڌائڻ جي آهي, سيٺان چيو."ماتسوموتو ڪمپنيءَ جو انجنيئر مسٽر فيوجي هارا وڏي قابليت ۽ ذهانت جو مالڪ آهي. جڏهن اسان جي نقشي مطابق مشينريءَ جو نمونہ نهي رهيو هو تہ هن ان ۾ ٿوري ڦيرڦار آڻڻ جي رٿ ڏني. مون ان کي غور سان جانچڻ بعد ان جي موڪل ڏئي ڇڏي."

سيٺان جي ان ڳالهہ جو اثر ڪنوڻ وانگر ترت نڪتو."ان جي موڪل "تو" ڏيئي ڇڏي؟" وليم سن چڙ مان جواب طلب ڪيو.

"جي هائو سائين! مسٽر فيوجي هارا جي ان رٿ ڪري هاڻ اها ساڳي مشينري هڪ ٻہ پيا ڪم بہ وڌيڪ ڪري سگهندي ۽ ساڳي وقت هر هڪ نگ تي اسان کي ٻہ ڊالر يا ڏهن سينٽ گهٽ پرٽا پوندا."

وليم سن جي منهن ۾ هڪدم تبديلي اچي وئي ۽ هو پنهنجي وڏي اختياري واري صاحب ڏي ڏسڻ لڳو."انهن حالتن ۾ منهنجي خيال ۾ تنهنجو اهم قدم ٿورو گهڻو صحيح هو."

"مهرباني سائين. آئون هڪ ٻي ڳالهہ ٻڌائڻ چاهيان ٿو: توهان جي ماتسوموتو ڪمپنيءَ جي چونڊ واقعي لاجواب آهي. هو اليڪٽرانڪ جي سامان جا بهترين ڪاريگر آهن ۽ ان سان گڏ با اخلاق پڻ. ان ۾ ڪو شڪ ناهي پر سائين جپان ڌرتيءَ جو اهو حصو آهي جتي هر وقت زلزلا ايندا رهن ٿا. وڏيون وڏيون عمارتون, ڪارخانا, جايون ڏسندي ئي ڏسندي تباهہ ٿيو وڃن. ۽ خدا نہ ڪري جي ماتسوموتو سيٺ جي ڪمپني اچيو ٿي پٽ پوي تہ پاڻ ڪيڏانهن ويندا سين. ان ڪري آئون هڪ ٻي ڪمپني بہ جانچي آيو آهيان جيئن پاڻ کي مال جي سپلاءِ لڳاتار پهچندي رهي ۽ هي انهن طرفان ٺاهي ڏنل مشين جو نمونو آهي." سيٺان بريف ڪيس مان هڪ ٻي اليڪٽرانڪ مشين جو نمونو ڪڍي ٽيبل تي رکيو. جيڪو ساڪاموتو وارن ٺاهي ڏنو هوس.

”ان نموني لاءِ تو ڪيتري رقم خرچ ڪئي؟“ وليم سن هڪدم پڇيو.

”ڪجهه بہ نہ. ان ڪمپنيءَ پنهنجي مرضي ۽ مشهوريءَ ڪارڻ اهو مفت ڏنو. باقي اڳهہ جي لهہ وچڙ لاءِ وڏيڪ ٿي ڏينهن لڳي وڃن ها جيڪي مون في الحال وڃائڻ نٿي چاهيا. پر ايترو آهي تہ قيمت جي لحاظ سان هو ماتسوموتو وارن جو سخت مقابلو ڪن ٿا.“

”ٿي سگهي ٿو بلڪ ممڪن هجي تہ هنن جو قيمتون گهٽ هجن؟“ وليم سن چيو.

سيٽان چئلينج قبول ڪيو. ”بلڪل ممڪن آهي، پر مون کي في الحال رڳو اهو فڪر هو تہ ڪنهن بہ ذريعي جو بہ بندوبست ڪجي جو ڪاروبار جي نقطي نظر کان اها ڳالهہ اهم سمجهيم.“

”تو بلڪل عقل کان صحيح ڪم ورتو.“ مرسر چيو“ ۽ ها، وليم سن منهنجي خيال ۾ سيٽان سان ڪالاهان واري ڳالهہ چوري وجي.“

”هتي هڪ آمريڪن ڪمپني، ڪالاهان نالي آهي،“ وليم سن ڳالهہ شروع ڪئي،”اهي ڪنهن جپاني ڪمپنيءَ سان رابطو رکڻ چاهين ٿا جيئن هن کان هو پنهنجي ضرورت جو سامان ٺهرائي سگهن. جيئن تہ هو اسان جا سجڻ آهن ۽ اسان جي واپار سان ڪو مقابلو نہ اٿن ان ڪري اسان هنن جي مدد ڪرڻ چاهيون ٿا. هنن اسان کان پڇيو پئي تہ جپان ۾ اسان جي ڪمپنيءَ جو ڪم ڪار ڪهڙو ماڻهو پيو ڪري جيئن ساڳي ماڻهوءَ کي هو بہ جپان موڪلي سگهن.“

”ڪالاهان ڪمپني جي ماڻهن سان آئون مختلف ميٽنگن ۾ ملي چڪو آهيان ۽ هنن کي سڃاڻان ٿو.“ سيٽان چيو“ مون کي سندن مدد ڪندي خوشي ٿيندي.“

وليم سن هڪ نظر مرسر ڏي وجهي بعد ۾ سيٽان کي چيو ” توکي اسان هڪ دفعو جپان موڪليو تہ ان جو مطلب اهو ناهي تہ ڪو تون پاڻ کي وڏو هوشيار سمجهڻ لڳين. ڪالاهان ڪمپنيءَ طرفان جيڪڏهن ڪو ماڻهو جپان جي سلسلي ۾ لهہ وچڙ ۾ ايندو تہ اهو آئون هوندس. منهنجي ڳالهہ توکي سمجهہ ۾ آئي؟“

”بلڪل سمجهہ ۾ آئي،“ سيٽان چيو”آئون منجهان ٿو تہ منهنجي هن ڪمپنيءَ ۾ ڪا حيثيت ناهي.“ اهو چئي هو اٿي بيٺو. ”۽ هاڻ جيئن تہ جنهن ڪم لاءِ آئون جپان ويو هوس سو مڪمل ٿي چڪو آهي سو آئون توهان جو ٿورو ٿو مڃيان جو توهان مونکي جپان موڪليو ۽ ان سان گڏ مان توهان جي ڪمپنيءَ مان نوڪري ڇڏڻ جي استعفيٰ پيش ٿو ڪريان. ڪمپنيءَ جي قانون موجب بنا

اطلاع نوڪري ڇڏڻ ۾ ٻن هفتن جو پگھار جو چيڪ مون پاران ٻاهران اچي پيو. مون کي جپان ۾ هڪ نوڪري ملي هئي جيڪا مون في الحال قبول نه پئي ڪئي، پر هاڻ سمجهان ٿو ائين نه ڪيم ته اها وڏي بيوقوفي ٿيندي“

مرسر هن ڏي ڪي گهڙيون نهاريندي چيو:”ڇا تون اهو ٻڌائڻ پسند ڪندين ته توکي هو ڪهڙي پوسٽ ڏئي رهيا آهن؟“ هن ٽوڪ جي نموني ۾ پڇيو.

• ”جي هائو سائين. مونکي ماتسوموتو ڪمپنيءَ ۾ وائيس پريزيڊنٽ بنائي رهيا آهن.“

وليم سن کان ڇڻ ڇرڪ نڪري ويو ۽ ڪي گهڙيون دريءَ مان ٻاهر هڪ هنڌ بيٺل ٽڪريون ۽ وٽراهه ڏسندو رهيو ۽ پوءِ وري سيٽان ڏي نهاري پڇڻ لڳو:”۽ پگهار ڇا ڏيندءِ؟“

”اتڪل ٻيڻو.“

جيئن ته سيٽان دل ۾ فيصلو ڪري ڇڏيو هو ته هن کي هيءَ ڪمپني ڇڏڻي آهي، ته هن هاڻ ان تي عمل ڪرڻ ئي بهتر سمجهيو جيتوڻيڪ عادت موجب رکي رکي سندس اندر جو آواز اهو ئي چئي رهيو هو ته چريائي ته نه پيو ڪرين. هن پنهنجي ٽيبل جا سڀ ڪاغذ پٽ پنهنجي انچارج حوالي ڪيا ۽ آفيس جي دوستن کي الوداع چئي گهر ڏي روانو ٿيو. گهر پهچي هن فون ڪنيو ۽ جپان ۾ ماتسوموتو ڪمپنيءَ جي نمبر تي ڪال بڪ ڪرايو ۽ آپريٽر کي پي پي ۾ ريڪو جو نالو ڏنو. منٽن اندر فون ملي ويو ۽ ٻئي پاسي ريڪو منتظر هئي.

” اوهيو گو ذائي ماس (صبح جو سلام) ريڪو چان(ريڪو جان)“ سيٽان چيو.

جواب ۾ ڇاتل سڄاتل آواز ٻڌي هن جي دل خوش ٿيڻ لڳي.”ٻڪ چان (پيارا ٻڪ) تون ڪٿان پيو ڳالهائين؟“

”يونائيٽيڊ اسٽيٽس آف آمريڪا مان،“ سيٽان وراڻيس.

”ريڪو مهرباني ڪري سيٺ ماتسوموتو کي ٻڌاءِ ته مون کي هن جي نوڪريءَ واري آڇ قبول آهي.“

”واهه واهه! ٻڪ چان. دوزو (ڏاڍو سٺو). ماتسوموتو ٻڌي ڏاڍو خوش ٿيندو. هڪ لمحي لاءِ ترس ته آئون ڪيس اندر ڪمري ۾ ٻڌائي وٺان.“

ذري گهٽ هڪ سڄو منٽ آمريڪا کان جپان تائين پئسفڪ سمنڊ ۾ وڇايل فون جي تار تي ماٺ ڇانيل رهي، ان بعد ريڪو جو آواز آيو. ڊوڙڻ ڪري سهڪي رهي هئي.”ٻڪ چان، هن وقت مان سيٺ ماتسوموتوءَ جي ئي آفيس مان پئي ڳالهايان. هو توهان جي اچڻ جو ٻڌي ڏاڍو خوش ٿيو آهي. تون بس هليو اچ.

اهو ٻڌاءِ تہ ڪيترن ڏينهن اندر پهچي ويندين؟“
”مون کي تياري ۾ ڪجهہ وقت لڳندو. مڙيئي ٽي هفتا ڪن.“
ٿوري ماٺ ٿي ويئي. پوءِ ريڪو چيو:”سيٽ چئي پيو تہ تنهنجي مدد ڪان پوءِ ڪافي نئون ڏنڊو ملڻ شروع ٿي ويو آهي. جيترو ٿي سگهي سگهوئي اچ. هو چئي پيو توکي اچڻ جي ٽڪيٽ بہ ڪمپني ئي ڏيندي.“
سيٽان وراڻيو ”توهان جي سخاوت لاءِ ٿورائتو آهيان.“ ۽ پوءِ ڏگهو ساهہ کڻي هن هڪ ذاتي سوال پڇيو:”پلا ريڪو مون لاءِ ڪو فون تہ نہ آيو؟“
”شي نو ڪال. آءِ ساري(افسوس جو تنهنجي ساهيڙي گيشا جو فون نہ آيو) تون چئين تہ آئون تو پاران ڪجهہ ڪريان؟“
”منهنجي خيال ۾ تہ في الحال ڪجهہ نہ ڪر. بس جي هن جو فون اچي وڃي تہ چڙو چئجانس تہ آئون جپان اچي رهيو آهيان.“
”پيارا ڍڪ دلجاءِ ڪر ايترو تہ آئون بہ سمجهان ٿي.“
ان بعد سيٽان ”سايو نارا“(الوداع) چئي موڪلايو ۽ فون رکيو.
هن جلدي جلدي ڪم ڪاريون لاٿيون ۽ جپان رواني ٿيڻ لاءِ ضروري سامان پئڪ ڪيو. جهاز ۾ چڙهڻ وقت هن کي ائين لڳو جڻ ڪا طاقت هن کي وجڻ ڪان جهلي رهي هجي ۽ چئي رهي هجي تہ چو پيو وڃين، اتي ئي پنهنجن ۾ ئي ترسي پئہ جتي جو تون رهواسي آهين ۽ شاديءَ لاءِ بہ پنهنجن مان ئي ڪا چوڪري ڳولي وٺ. پر هن انهن مڙني خيالن کي پنتي ڌڪي ڇڏيو. آمريڪا ۾ رهي سڄي عمر ان ئي ڪمري ۾ نوڪريءَ بعد ڇا هڙ حاصل ٿي سگهي ٿو؟ ڪي چند هزار ڊالرن جي بچت. ۽ پنجويهہ سال نوڪري ڪرڻ تي ڪمپنيءَ طرفان هڪ تمغو سو ڪهڙو پيٽ ڀري سگهي ٿو. اجا هو پنجتيهن سالن جو بہ نہ ٿيو آهي تہ اهڙي ڪمپنيءَ جو وائيس پريزيڊنٽ ٿي رهندو جنهن جي وڌڻ ويجهڻ ۽ بين الاقوامي ٿيڻ جون ڪيئي اميدون آهن.
سئن فرانسسڪو ڇڏڻ وقت هن کي جيتوڻيڪ ڏک ٿيو پر اهوئي سوچيائين تہ واپار جي سلسلي ۾ هن جو وري وري پنهنجي ملڪ ۾ اچڻ ٿيندو رهندو ۽ پنهنجن سان پيون روبرو ۽ فون تي ملاقاتون ٿينديون. ان ۾ ڪو شڪ ناهي تہ هن کي پنهنجي ملڪ سان بہ پيار آهي.
ٽوڪيو جي هوائي اڏي تي پهچڻ تي فيوجي هارا ۽ ريڪو سنڊس آڏر ڀاءُ ڪيو ۽ ڪيس ڪلي ڪيڪاريو. ڪسٽم مان آجو ٿيڻ بعد هنن ڪيس سيٽ ماتسوموتو جي ڪار ۾ اچي ويهاريو. ريڪو کيس ٻڌايو:”فيوجي هارا توهان جي رهائش لاءِ جاءِ بہ هٿ ڪري ورتي آهي ۽ مهيني کن جي مسواڙ بہ ڏئي ڇڏي آهي. ان جاءِ ۾ پهرين آمريڪن ايئر فورس جو ڪمانڊر رهيو ٿي جيڪو هاڻ الاسڪا

بدلي ٿي ويو آهي. جيڪڏهن توکي اها جاءِ پسند آئي ته ان ۾ ٿي رهجانءِ نه ته مهيني بعد ٻي جاءِ ڳولي وٺنداسين. اها جاءِ ايڏي ڪا وڏي ناهي پر آفيس کي ايترو ويجهي آهي جو فقط هڪ سؤ ييبن ٽئڪسيءَ جو ڀاڙو لڳي ٿو. ڪم ڪار لاءِ جيڪا نوڪرياڻي رکي اٿئون اها تنهنجي پسند جو رڌ پچاءُ به ڪندي."

اها جاءِ ڪاٺ جي هڪ ٻماڙ عمارت جي پهرين منزل تي هئي، جنهن کي ٿورو گهڻو مغربي طرز جو بڻايو ويو هو. گهر ۾ گهڙڻ سان ڪم واري مائي، جنهن کي غور سان ڏسڻ سان به سندس عمر جي ڪا صحيح پروڙ نٿي پيئي، ذري جهڪي، گهٽ ۾ گهٽ اڌ ڊزن دفعا مانائتي انگريزيءَ ۾ چيو:"ويلڪم، نيو ماسٽر" (ڀلي ڪري آيئو نوان مالڪ.)

"هيءَ جاءِ بلڪل صحيح آهي." سيٽان پنهنجن دوستن کي دلداري ڏني.

"تون هينئر ٿڪل هوندين. ڪجهه دير ننڊ ڪري وٺ ۽ وهنجي سهنجي تازو ٿيءُ،" ريڪو صلاح ڏنيس ۽ پوءِ آهستي چيس"هُن جو ٽيليفون اچا نه آيو آهي، پر پڪ ڪنهن نه ڪنهن وقت اچي ويندو."

نرم بستري کي ڏسي سيٽان جي سمهڻ تي هيڪاندي دل ٿي. هن فيوجي هارا سان هٿ ملائي موڪلايو ۽ بنا ڪنهن هٻڪ جي ريڪو کي چمي ڏيئي روانو ڪيو. پوءِ ڪم واري مائيءَ کي ٻڌائي ڇڏيو ته هو ٻن ٽن ڪلاڪن لاءِ سمهڻ ٿو چاهي سو کيس اٿاريو نه وڃي. قدرت خدا جي هوءَ اها ڳالهه بلڪل سمجهي ويئي ۽ پوءِ جڏهن ننڊ ڪري اٿيو ته نوڪريانيءَ رات جي ماني آڻي ڏنس. هن کي ائين محسوس ٿيو ڄڻ صحيح معنيٰ ۾ سندس زندگي ئي هاڻ شروع ٿي آهي.

صبح جو هو فئڪٽريءَ روانو ٿيو. ماتسوموتو پاڻ هلي اچي هن سان لابيءَ ۾ مليو ۽ جوش خروش سان کيڪاري کيس آفيس تائين وٺي آيو جيڪا ڪا گهڻي وڏي ته نه هئي، پر جپاني معيار کان تمام گهڻي وڏي هئي. پوءِ ياماگچيءَ اچي هٿ ملايس. هو پاڻ سان گڏ هڪ نوجوان عورت به وٺي آيو هو. "مهرباني ڪري هن سان ملو. هيءَ آهي مسز ايلن يامادا."

"گڊ مارننگ، مسٽر سيٽان،" مسز ايلن صاف انگريزي لهجي ۾ ڳالهايو"آئون توهان جي سيڪريٽري ٿيڻ واري آهيان، منهنجو مطلب آهي جيڪڏهن توهان قبول ڪيو ته."

سيٽان پنهنجا هوش جاءِ ڪندي چيو:" مون کي توهان سان ملي خوشي ٿي، مسز يامادا. توهان جي انگريزي ته واهه جي آهي."

هن وڏنڊڙ نموني سان کلندي چيو"آئون دراصل آمريڪن ئي آهيان. منهنجا ماءُ پيءُ هتي جپان ۾ ئي ڄاوا. منهنجو مڙس جپاني آهي ۽ آرميءَ ۾ ڪم

تو ڪري، ان ڪري آئون انگريزي بہ ڳالهائي سگهان ٿي تہ جپاني پڻ."

"آهي نہ واقعي ڪمال؟" ياماگچيءَ لفظن جو انسرشن ڪيو.

"هئهہ" سيتان جپانيءَ ۾ هائوڪار ڪئي.

مسز یامادا پيشيورانہ انداز ۾ ڪم جي ڳالهہ شروع ڪئي.

"سر، جپان ۾ آمريڪن هوائي بيس جو ڪرنل هاورڊ توهان سان ملي نئين راڊار جي سلسلي ۾ ڳالهائڻ چاهي ٿو. هڪ ٻي ڳالهہ، سيٺ ماتسوموتوءَ پنهنجي آفيس جي ڪارخاني ۾ هڪ نئون ڪاتو ڪوليو آهي جنهن ڪي توهان "انگلش اسپيڪنگ ڊپارٽمينٽ" چئي سگهو ٿا جيڪو توهان جي صلاح مشوري سان مس ريڪو هلائيندي. في الحال جيڪا شيءِ/ آرڊر انگريزيءَ ۾ ايندو اهو اسان وٽان ٿيندو ويندو."

سيتان پنهنجي مضبوط ڪرسيءَ تي ويهي اڳيان رکيل نئين ٽيبل ڪي ڏٺو ۽ دل ئي دل ۾ سوچيو: ڪاش وليم سن هن وقت کيس ڏسي سگهي. پوءِ هن ڪي دل ئي دل ۾ آيو تہ هاڻ هن ڪي هڪ منو تي ڪم ۾ جنبي وڃڻ کپي ۽ اهو ثابت ڪري ڏيکارڻ کپي تہ هو واقعي ان نوڪريءَ جي لائق آهي. جيڪا کيس جپانين ڏني آهي. پوءِ هن ٽيبل تي رکيل فون ڏي نهاريو ۽ ان نمبر جو سوچيو جيڪي هن لڳائڻ ٿي چاهيو. پر ٻي گهڙيءَ پاڻ کي اهو سمجهائي ڏتاري ڇڏيو تہ مس سدا بهار چنبيلي رات جو دير تائين ڪم تي ڪري ۽ هينئر صبح ساڻ کيس فون ڪري ننڊ مان اٿارڻ سٺو نہ ٿيندو. پوءِ هن جي نظر ٽيڪ جي ٿهيل ٽري ۾ رکيل ٽپال ڏي ويئي. هو ڪم ڪار جا آيل خط ۽ تارون ڪڍي پڙهڻ ۾ لڳي ويو.

آخر ڪار ساڍي ٽي وڳي ڌاري جيئن ئي ايلن هيڊانهن هوڏانهن پاسيري ٿي تہ هن ڏڪندڙ آڱرين سان ماسايو جو نمبر گهمايو. پهرين ئي گهنٽيءَ بعد ڪنهن ڳري آواز واري ماٺهوءَ کيس جپانيءَ ۾ ڪجهہ چيو. هن يڪدم فون بند ڪري وري ٻيهر نمبر گهمايو. پر نتيجو ساڳيو نڪتو. هن مٿي نهاريو تہ آفيس جي در وٽ ريڪو با ادب بيٺي هئي. هن کيس اندر سڏيو. "مون کان نمبر لڳي نٿو ريڪو."

ريڪو سمجهي ويئي. هن ڪنڌ جهڪائي چيو: "ڊڪ چان ماسايو سان جو فون ڪنجي ويو آهي ۽ هوءَ اجڪلهہ گيشا گهر ۾ ڪانهي. مون پاڻ بہ ڪالهہ هن کي توهان خاطر فون ڪرڻ چاهيو ٿي. پر خبر پيئي تہ هوءَ اتي ڪانهي. مون پڇا ڪئي تہ هوءَ اجڪلهہ ڪٿي آهي تہ هنن اهو بہ نہ ٻڌايو. منهنجي معلوم ڪرڻ تي جڏهن خبر نہ پيئي تہ پوءِ ماتسو موتوءَ بہ ڪوشش ڪئي. پر گيشا گهر وارا بهانا ڪندا رهيا. جڏهن هو ماتسو موتوءَ کي بہ نٿا ٻڌائين تہ پوءِ ڪنهن ٻئي کي بہ نہ ٻڌائيندا. هونءَ اهو واقعي سٺو نہ ٿيو. ڊڪ-جان."

هن کي اهو ٻڌي ٿورو صدمو ضرور پهتو. في الحال هن اهو ئي سوچيو تہ

ڪجهه وقت لاءِ ڪيس فون نہ ڪندو.

ان ڏينهن شام جو هن ريڪوءِ فيوجي هارا سان گڏ ماني کاڌي جنهن ۾ هو ڪيٽريون ئي ڳالهيون ڪندا رهيا. ويندي اهو بہ تہ هو هڪ ٻئي جون زبانون سکڻ جي ڪوشش ڪندا. ان بعد سيٽان سڪون سان اچي ستو.

ٻئي ڏينهن منجهند جو نقشا جاچيندي هن مسز ايلن کي مسٽر ساڪاموتو جو فون ملائڻ لاءِ چيو.

"گڊ آفٽر نون"، سيٽان فون تي ساڪا موتو کي کيڪاريو "مون توهان کي فون ڪري اهو ٿي معلوم ڪرڻ ٿي چاهيو تہ توهان جي صحبت آئون ڪيترو جلد ماڻي سگهان ٿو؟"

"مون کي پڻ توسان ملي خوشي ٿيندي، نئين نوڪريءَ لاءِ مون طرفان دلي مبارڪون قبول ڪريو. مون کي پڪ آهي تہ توکي ان نئين قدم کڻڻ جو افسوس نہ ٿيندو. ترس تہ ڏسان تہ مون کي ڪڏهن واندڪائي ٿي سگهي ٿي. هي هفتو تہ سڄو مشغول آهيان بلڪ ٻئي هفتي ۾ بہ ڪا شايد ئي واندڪائي نڪري سگهي. ان کان پوءِ آئون مهيني لاءِ آمريڪا وڃي رهيو آهيان. بس جيڪا ڪا فرصت اٿم، سا بہ ٿوري دير لاءِ اڄ شام جو ٿي آهي، ايترو جلد خبر ناهي توهان واندڪائي ڪڏي سگهندئو يا نہ."

"بلڪل واندڪائي آهي،" سيٽان ڪيس خاطري ڏني، "مهرباني ڪري توهان ڪا ملڻ لاءِ جاءِ سوچي منهنجيءَ سيڪريٽري کي ٻڌائيندا تہ آئون اتي پهچي ويندس."

"ها بلڪل، هن کي فون ڏيو تہ سمجهايانس."

باقي وقت هو آفيس ۾ مختلف نقشن تي ڪم ڪندو رهيو ۽ جتي جتي ضرورت هئي اتي هو تبديلي ۽ درستي ڪندو رهيو. ان بعد مطمئن ٿي گهر پهتو. وهنجي سهنجي، ڪپڙا مٽائي ۽ پوءِ ريل رستي شهر پهتو.

دستور موجب ساڪاموتو پوري وقت تي پهچي چڪو هو جنهن جهڙي پابندي جپان ۾ ايترو عام ناهي، سواءِ ريل گاڏين جي. رسمي ڪيڪار ڪڙي کان پوءِ هو مانيءَ لاءِ ويٺا.

"مون تنهنجو ڏنل مشينريءَ وارو نمونو پنهنجي آمريڪن ڪمپني کي ڏنو" سيٽان ٻڌايس. "هو تنهنجي قابليت مان تمام گهڻو متاثر آهن ۽ ڪين ضرورت پيئي تہ ٻي نمبر تي توهان کي ئي آرڊر ڏيندا."

"تنهنجي وڏي مهرباني جو اسان جو خيال ڪرين ٿو." جارج ساڪاموتو چيو.

"ٻي ڳالهہ: آمريڪا جي هڪ ٻي ڪمپني "ڪالاهان ڪمپني"

ليڪٽرانڪ وغيره جو ڪجھ سامان جپان مان ٺهرائڻ چاهي ٿي ۽ ڪين ڪنهن جپاني ڪمپنيءَ جي ان ڪم لاءِ ڳولا آهي. مون وٽ سنڌس هن وقت ائڊريس اهي. پر اها آمريڪا جي شهر بوسٽن ۾ آهي. آئون هنن کان توهان لاءِ آرڊر وٺڻ چاهيان ٿو پر ڪن مجبورين ڪري آئون ساڻن سڌي طرح نه ڳالهائيندس. توهان اڻ هنن سان لهه وچڙ ۾ اچو.

ساڪاموتو ڪيسي مان هڪ ننڍڙي چوپڙي ڪڍي ان ڪمپنيءَ جو نالو رج ڪيو. "آئون ساڻن سياڻي ٿي فون تي ڳالهائيندس. هونءَ اسان کي اها ڄاڻ ڻ لاءِ وڏي مهرباني."

"۽ هاڻ هڪ بلڪل الڳ ذاتي ڳالهه" سيٽان شروع ٿيو. "پاڻ ٻهرين به مس سدا هار چنبيليءَ بابت ڳالهائي چڪا آهيون. هن کي آئون اجا دوست سمجهان ٿو ڊيٽوٽيڪ وچ ۾ اسان جي ڪافي عرصو جدائي ٿي ويئي ان ڪري هاڻ سندس پتو ٿو پوي ته هوءَ ڪٿي آهي. ٿي سگهي ٿو توکي ڪا ان بابت معلومات هجي؟"

ڪجھ دير ماٺ اختيار ڪرڻ بعد ساڪاموتو چيو:

"مسٽر سيٽان. آئون توکي ڪجھ گيشا جي طور طريقن بابت ٻڌائڻ ضروري سمجهان ٿو. جپان جو اهو هڪ تمام پراڻو پيشو رسم، ادارو ۽ وهنوار هلندو اچي. ڏهن ڪا ڇوڪري ڪنهن گيشا گهر ۾ داخل ٿئي ٿي ته هن کي اتي ڪيترين ئي بيون سيڪاريون وڃن ٿيون. جيئن ته ڳائڻ وڄائڻ، هار سينگار، چرچو ڀوڳ، مختلف سم جي ماڻهن سان ڳالهائڻ جا طريقا، اٿڻ ويهڻ، لکڻ پڙهڻ، مختلف رانديون وندليون، ادب، شعر و شاعري وغيره وغيره. پوءِ ڪافي سالن بعد هوءَ مڙني ۾ جڏهن پڙ يو وڃي ته پوءِ هوءَ مائيڪو ليڪي وڃي ٿي ۽ پوءِ اجا به ڪجھ سال رکي هن تي يشائڪو نالو رکيو وڃي ٿو ۽ اڪيلي سر ڪم تي، ماڻهن جي دل وندرائڻ، دعوتن ۾ رڪت ڪرڻ وغيره لاءِ موڪليو وڃي ٿو. اهو سمورو عرصو گيشا گهر وارا مٿس رج پکو ڪن ٿا. يعني جڏهن هوءَ گيشا ٿي ڪمائڻ لائق ٿيندي آهي ته ان درجي تي هچندي پهچندي هوءَ گيشا گهر جي تمام گهڻي مقروض ٿي چڪي هوندي آهي، جو اهر آهي ننڍي هوندي کان سنڌس کائڻ پيئڻ، رهڻ کهڻ ۽ ڪپڙي گنديءَ جو خرچ يشا گهر جي مالڪڻ پئي ڏنو. ايترو ڪافي آهي يا اجا ٻڌايان. تڪجي ته نه پيا آهيو ؟"

"نه نه." سيٽان چيو. "آئون تمام گهڻي چاهه سان ٻڌي رهيو آهيان. مهرباني ڪري ٻڌايو."

"ڪڏهن ڪڏهن ڪي غريب گهراڻا پنهنجيون ڌيئر گيشا گهر ۾ اچي ڪٽي ويندا آهن. ڪڏهن ته وري سڪئي ستابي گهر جون ڇوڪريون پنهنجي وق سان اچي گيشا گهر ۾ رهنديون آهن. ان ڪري جو هو ان گليمر، رنگيني ۽

رونق واري جيون کي پسند ڪن ٿيون. يا وري پنهنجي ڪنهن مائيتياڻي گيشا
کي ڪامياب ۽ خوشيءَ جي زندگي گذاريندو ڏسي، هر ڪجهي اچن ٿيون. هاڻ
منهنجي خيال ۾ تہ توهان اهو معلوم ڪرڻ چاهيو ٿا تہ آيا گيشا شادي ڪري
سگهي ٿي يا نہ. اهو ڪم ايترو عام ناهي. يا ان صورت ۾ ٿي سگهي ٿو جو سندس
مڙس ان گيشا جو سمورو قرض گيشا گهر کي ادا ڪري واڌو ڪجهہ مٿان ہي رقم
۽ پوءِ ڇوڪريءَ کي اهڙي نموني سان رکي سگهي جنهن جي هوءَ عادي ٿي چڪي
آهي. عام طرح گهٽو ٿٽو ائين ٿيندو آهي جو گيشا پنهنجو ڪو سرپرست ڳولي
چوندي وٺندي آهي، جو اهو سمورو خرچ ادا ڪرڻ لاءِ تيار هوندو آهي جيڪو هن
تي گيشا ٿيڻ تائين آيو ۽ پوءِ هو هن کي ہي زال ڪري رکندو آهي."
"منهنجي خيال ۾ تہ اها سريت ئي ٿي." سيٽان چيو.
"ذري گهٽ، ها ائين ئي چئي سگهين ٿو. ڪڏهن ڪڏهن تہ اهي نوجوان
گيشا عورتون گيشائون ٿي ڪم جاري رکنديون آهن، پر پنهنجي سرپرست جي
سڏ تي ٻين گراهڪن کي ڇڏي پهرين هن وٽ وينديون آهن. گيشائن جو وڏ
تعداد اهو طريقو اختيار ڪري ٿو. گيشا گهر تہ بلڪل هر صورت ۾ اها ڪوشش
ڪندو تہ مس سدا بهار چنبيلي گيشا واري ڏنڌي سان ئي لڳي رهي جو هوءَ هنر
لاءِ ڇڻ بئنڪ ۾ رکيل دولت ٿي."
"بهرحال في الحال تہ هوءَ هتان ڪنهن ٻئي طرف هلي ويئي آهي ۽ گيشا گهر
سندس پار پتا ڏيڻ کان انڪار ڪري ٿو. ڇا توهان، پنهنجي هيتري اثر رسوخ هوندي
ايترو ڪجهہ ڪري سگهو ٿا جو هن کي ڳولڻ ۾ منهنجي مدد ڪري سگهو؟"
ساڪاموتو ڪافيءَ جو خالي ٿيل ڪوپ پاسي تي رکي ڏکو ساهہ
کنيو. "مسٽر سيٽان، ڪيڏو نہ اڀاڳ آهي جو تو گيشا کي ئي پنهنجي پسند جي
ڇوڪري چونڊيو. هونءَ جيڪڏهن دل ۾ نہ ڪريو تہ آئون توهان کان اهو پڇي
سگهان ٿو تہ ڇا توهان مس سدا بهار چنبيليءَ کي ان ڪري چونڊيو آهي جو
توهان جي نظرن ۾ هوءَ جپان جي هڪ بافضيلت ڏيءَ آهي؟ جپاني سڀ
ڇوڪريون هونءَ بہ دنيا ۾ اُتم سمجهيون وڃن ٿيون. ٿوري ئي ڄاڻ سڃاڻ پيدا
ڪرڻ سان توهان کي ان کان بہ وڌيڪ فضيلت واريون ڇوڪريون ڪيترن ئي
جپاني گهرن ۾ ملي سگهن ٿيون."
"منهنجي دلچسپي هڪ، ۽ فقط هڪ ماسايو ڪانو ۾ آهي. جيڪڏهن هو
پُل تان ڪري پوي ۽ ڪيس سڄي عمر ڦيٿن واري ڪرسيءَ تي رهڻو پوي تہ بہ هو
مون لاءِ ساڳي ماسايو ڪانو آهي."
"ڇا ان حد تائين تون هن کي چاهين ٿو مسٽر سيٽان؟"
"جي ها، بلڪل، ۽ توهان مون کي پنهنجو سمجهي "سيٽان" بدران فقط

”ڊڪ“ چئي سگهو ٿا.“

”چڱو ڊڪ. جيترو ٿي سگهندي آئون ڪوشش ڪندس.“

ساڪاموٽو سيٺان کي ريلوي اسٽيشن تي ڇڏي پوءِ گهر تائين ايندي وقت هو ان منجهيل مسئلي کي سلجهائڻ بابت سوچيندو رهيو. چوڪريءَ کي ڳولڻ کو ڏکيو ڪم ناهي، پر هي اخلاقي پهلوءَ کان سوچي رهيو هو ته آيا هي ان ڪم ۾ هٿ وجهي يا نه. سيٺان لاءِ ڪانوماسايو جي ڳولها ڪري يا نه. هن کي هڪ پراڻي جپاني چوڻي ياد اچي ويئي: ”ماڻهوءَ کي پنهنجي زال ڳولڻ لاءِ پنهنجو گهر ئي جانچڻ کپي.“

جيڪڏهن هو شادي ٿا ڪن ته هنن کي انگريزي يا جپانيءَ ۾ چڱي طرح هڪ ٻئي سان ڳالهائڻ ۾ سالن جا سال لڳندا. هن جي ڏيان ۾ ٻيون به ڪيتريون ئي مکيه ڳالهيون هيون جن آمريڪا ۽ جپاني تهذيبن کي ڌار ڌار ڪيو ٿي. ان کان علاوه ذات پات جو به سوال هو بهرحال انهن کي ته هن ڪا به اهميت نٿي ني. ماڻهن جا فقط ٻه قسم آهن. هن دل ئي دل ۾ سوچيو سڌريل ۽ اڻ سڌريل.

هاڻ سيٺان جيئن ته جپان جو ذري گهٽ مستقل شهري ٿي رهڻ لڳو هو. ان ڪري گيشا گهر هن کان سنئون سڌو احتياط ڪيو ٿي. ساڪاموٽو کي مليل طلاع مطابق مس سدابهار چنبيليءَ وارو گيشا گهر ان بندوبست ۾ لڳو پيو هو ته نا ڪنهن دير جي ڪو سرپرست ڳولي کيس ان جو پابند بنايو وڃي.

هوڏانهن سيٺان ماتسوموٽو ڪمپنيءَ جي پراڻي گراهڪ سان ملڻ لاءِ ٻئي هفتي جي شروع وارن ڏينهن ۾ فلپائين روانو ٿي ويو. اتي پهچڻ سان جڏهن هن اپار تنڻ جو جائزو ورتو ته خبر پيس ته اهو سڀ ڪجهه ان ڪري ٿيو جو هڪ ته ئي جي زبان سمجهڻ لاءِ ڪو رابطو نه هو ۽ ٻيو ته فلپائين وارن تي اهو غلط اثر پهي ويو هو ته ماتسوموٽو ڪمپني ڏيوالي ۾ هلي ويئي آهي. اهي سڀ ڳالهيون ور ڪرڻ لاءِ سيٺان سنو پارٽ ادا ڪيو.

ماتسوموٽو وڏي پگهار تي پاڻ وٽ جو هي آمريڪن وائيس پريزيڊنٽ رکيو و ان جو هڪ سبب اهو به هو ته جيئن هو نه فقط انجنيئرنگ جا مسئلا حل ڪري پر ماڻهن سان لهه وچڙ ۾ اچي پراڻا وڃايل گراهڪ پڻ هٿ ڪري. ٿي ٻنهن فلپائن ۾ رهي سيٺان ٽوڪيو واپس وريو.

واپسيءَ تي هوائي جهاز ۾ ويٺي هن جي دماغ ۾ هڪ رٿ آئي. هن ڪيسي ان ننڍڙي چوپڙي ڪڍي ان تي ڪو نالو لکيو. بس پاڳ خراب نه ڪري باقي ن کي يقين هو ته هاڻ مس ڪانوماسايو جو پتو لهي وٺندو.

❋❋❋

ٻارهن

ٻئي ڏينهن صبح جو سيٽان پنهنجي مسافريءَ جو سربستو احوال سي
ماتسوموتوءَ کي ڏنو. ان بعد پنهنجي سيڪريٽري ايلن يامادا کي ٻڌايو تہ هـ
سندس فون، آمريڪن ايئر فورس بيس تي رهندڙ ڪرنل هاورڊ سان ملائ
جنهن سان هو پهرين بہ رڊار جي سلسلي ۾ ڳالهائي چڪو هو.

پوري اڍائين بجي سرڪاري گاڏي پيڪيءَ جي ٻواءِ فرينڊ ايئرمئن ملسـ
کي فئڪٽريءَ تي اچي لاٿو. (جنهن لاءِ سيٽان صبح جو سندس ڪرنل کي فـ
ڪيو هو.) قدبت جو سنهو مٿي تي ڳاڙهاوارءِ ٽوپلو هٿن ۾ هوس. سندس ور
چڱيءَ طرح استري ٿيل ۽ ڪلف ڏنل هئي ۽ ڪارا بوٽ پالش ڪان ايترو
چمڪي رهيا هئا جو اشتهار جو نمونو ٿي لڳا.

"ايئرمئن ملسپ، ويهو." سيٽان هن کي ڪرسي آڇيندي ...
سيڪريٽري ايلن هنن لاءِ ڪوڪا ڪولا ڪڻڻ لاءِ ٻاهر ويئي ۽ آيل مهم
اسپرنگ وانگر هيڏانهن هوڏانهن لڏي جڏهن آرام سان ويٺو تہ سيٽان فرحتي
پڇيس. "ڪريو خبر پيڪي ڪيئن آهي؟"

ملسپ اهو ٻڌي چرڪ پري چيو: ”چا سائين توهان مون سان هن بابت ڳالهائي مون کي اها نصيحت ڪرڻ ٿا چاهيو ته آئون هن کان پري رهان.“

”نه. هر گز نه. آئون هن سان ملي چڪو آهيان ۽ آئون ڪانئس بيحد متاثر آهيان.“

ملسپ هٿ سان نرڙ تان پگهر اگهيو. ”شڪر آهي.“

پوءِ يڪدم هن کي ڌيان ۾ آيو. ”سائين منهنجي خيال ۾ ته آئون به توهان کي سڃاڻان ٿو. توهان ئي ته نه آهيو جيڪي هن جي پيءُ سان ملندا رهيا آهيو؟“

”بلڪل صحيح آهي.“ سيٽان چيو. اتي ايلن هنن لاءِ ڪوڪ کڻي آئي. پوءِ هنن کان اجازت وٺي ڪمري جا در بند ڪري ٻاهر هلي ويئي.

”آئون ذاتي ڳالهيون پڇڻ نٿو چاهيان. بس ايترو ضرور معلوم ڪرڻ چاهيان ٿو ته ويجهڙائيءَ ۾ تنهنجي ڪا هن سان ملاقات ٿي آهي؟“

ملسپ پهرين هيڏانهن هوڏانهن نهاريو ته آيا ڪو ٻيو ٻڌي ته نه رهيو آهي. ”گذريل رات ئي آئون هن سان مليو آهيان. پر اها ڳالهه سائين پاڻ تائين محدود رکجو گيشا گهر وارا خبر ناهي ڇو اجڪلهه ٽپان ٽپان ۾ آهن توهان کي ته خبر آهي ته آئون ڪو ڪميشنڊ آفيسر ته آهيان ڪونه. آئون ته هڪ سپاهي ئي تيس...“

سيٽان هٿ جي اشاري سان اهو چوڻ کان کيس جهليو. ”پاڻ ٻنهي جو ساڳيو مسئلو آهي. اجا به ڏنو وڃي ته منهنجو مسئلو تو کان ڳنڀير آهي. مون کي اها خبر ناهي ته مس ڪانوماسايو اجڪلهه ڪٿي آهي. گيشا گهر ان بابت ڪنهن کي به نٿو ٻڌائي.“

”پيگيءَ کي خبر ضرور هوندي.“ ملسپ چيو. ”توهان ائڊريس ۽ فون نمبر ٻڌايو. آئون اڄ ئي هن کان معلوم ڪري توهان کي اطلاع ڪندس.“

سيٽان پنهنجي گهر جو پتو پنهنجي نالي واري ڪارڊ تي لکي هن کي ڏنو. ”مون وٽ اڃا فون ناهي.“ هن چيو. ”ڇڱو مهرباني ملسپ. پيگيءَ کي به منهنجا سلام چئجانءِ.“

پنجين وڳي آفيس ۾ سيٽان جو فون آيو. ”ڊڪ سيٽان. آئون سٽاڪاموتو پيو ڳالهايان تنهنجي ڪم جي خبر چار پئي لڌم ۽ مون کي اها ڄاڻ پيئي ته مس سدا بهار چنبيلي اجڪلهه ٽوڪيو کان ٻاهر رهي ٿي. هن جو ڪنهن گراهڪ سان معاشقو ٿي پيو هو ۽ جذباتي طرح ايترو ته پريشان رهڻ لڳي آهي جو گيشا گهر وارن هن کي ان گراهڪ کان پري رکڻ ڪارڻ ٻئي شهر ۾ موڪلي ڇڏيو آهي جيئن هوءَ هن کي وساري يا نارمل حالت ۾ اچي. سو هاڻ منهنجيون دعائون توهان سان آهن. اميد ته هڪ نه هڪ ڏينهن هن کي حاصل ڪري اسان کان به

مبارڪون ماڻيندين.

”هي ڳالهه ته جنهن گيشا گهر سان مس سدا بهار چنبيليءَ جو واسطو آهي، ان تي منهنجو ڪافي اثر رسوخ آهي جو آئون سندن وڏي ۾ وڏو گراهڪ آهيان ۽ هنن جي ڪمائيءَ جو وڏو حصو منهنجي ڪمپنيءَ مان آهي. مون هنن کي صاف صاف چئي ڇڏيو آهي ته جيڪڏهن هو تنهنجي ۽ مس سدا بهار چنبيليءَ جي وچ ۾ رنڊڪ پيدا ڪندا ته سني ڳالهه نه ٿيندي.“

”توهان جي وڏي مهرباني.“ سيتان چيو.

”نه، اهو مون تي فرض آهي ته تولاءِ جيڪي ڪجهه پڇي سگهي اهو ڪريان. آئون آمريڪا ڪالاهان ڪمپنيءَ سان ٻه دفعا ڳالهائي چڪو آهيان ۽ هو مون کي مشينريءَ جو نمونو ناهڻ ۽ ان جو اڳهه معلوم ڪرڻ لاءِ بلو پرنٽون (نقشا) موڪلي رهيا آهن.“ ساڪاموتو چيو.

”ڏاڍو سٺو. چڱو وڏيڪ پوءِ ملاقات تي روبرو خبرون ڪنداسين.“ سيتان چيو.

”بلڪل صحيح منهنجي آمريڪا کان موٽڻ تائين انتظار ڪجانءِ. تيسين مون طرفان تو لاءِ دعائون آهن. ها اهو ٻڌائڻ وسري ويم ته مس نارما شاديءَ جون تياريون ڪري رهي آهي. ويجهڙائيءَ ۾ سندس ملاقات ڪنهن همراهه سان ٿي هئي. هو عمر ۾ مڙيئي هن کان ڪجهه وڏو آهي. ٽيڪساز جو ڪو امير آمريڪن آهي.“

انگريزيءَ بدران سيتان جپانيءَ ۾ چيو:”سو ديسڪا“ (ڇا واقعي؟)

ساڪاموتو کلي چيو:”بلڪل. مون نوڪري ڏيارڻ واري ڪاتي کي ٻي انگريزي ڳالهائيندڙ سيڪريٽري موڪلڻ لاءِ فون ڪيو. خبر پيئي ته هنن جي هڪ بهتر انگريزي ڳالهائيندڙ ڇوڪري تو وٽ پهچي ويئي آهي. بهرحال ان تي تنهنجو ئي حق هو.“

جڏهن ڳالهه ٻولهه ختم ٿي ته سيتان ڏٺو ته ريڪو سامهون در وٽ بيٺي آهي. ”هلي آ اندر اچ.“ سيتان کيس سڏ ڪيو.

”ڊِڪ چان. منهنجي هڪ ساهيڙي آهي جنهن جي چاچي هڪ گيشا ريسٽورنٽ هلائيندي آهي. هن وعدو ڪيو آهي ته هوءَ تولاءِ ماسايو جو اتو پتو لهڻ جي ضرور ڪوشش ڪندي.“

سيتان ريڪو کي پاڻ ڏي ويجهو ڇڪي چيو:”ريڪو مان توکي اهو ٻڌايان ته مون کي خود خبر ناهي ته آئون ڇو اڃا ماسايو پٺيان پيو آهيان. بس مون کي ڇڙي اها چاڻ آهي ته آئون هن بنا هڪ پل به رهي نٿو سگهان.“

”پيارا ڊِڪ. آئون سمجهان ٿي.“

”پر هڪ ڳالهہ آئون چٽي طرح محسوس ڪريان ٿو.“ سيتان وڌيڪ چيو ”تہ هر حال ۾ مون کي تنهنجي دوستيءَ جي ضرورت آهي. جيسين منهنجي سرير ۾ ساهہ آهي تيسين تون منهنجن بلڪل ويجهن دوستن مان آهين.“

”اها مون لاءِ خوشيءَ جي ڳالهہ آهي جو تون مون کي ايڏي عزت ڏين ٿو ۽ پنهنجو سمجهين ٿو ڊڪ. آئون نٿي سمجهان تہ ڪو بيو مون کي ايترو پنهنجو سمجهي ٿو.“ هوءَ پنهنجي منهن کي هٿن سان ڍڪي روئڻ لڳي. پوءِ پنهنجيون اکيون اگهي مرڪڻ لڳي. ”ڊڪ چاڻ، تو مون کي هڪ نئون ماٽهو بڻائي ڇڏيو آهي.“ هوءَ اهو چئي ٻاهر هلي ويئي.

”ڏوڙ آهي پيئي.“ سيتان پنهنجي منهن دل ۾ چيو.

پوءِ ڪاغذ پٽ ٿاهي گهر ڏي روانو ٿيو. نوڪرياٽيءَ جيڪا ماني ٺاهي هئي سا کاڌائين. ستين بجي ڪي مهمان آيا جيڪي هن گهر ۾ نوان هئا. نوڪرياٽيءَ ٻنهي کي جهڪي ڪيڪاريو ۽ سيتان کي سڏي آئي. سيتان ايئرمين ملسپ ۽ پيگيءَ کي ڏسي خوشيءَ سان سندن آڌرڀاءُ ڪيو.

”اوهہ! هيءَ تہ واهہ جي جاءِ آهي.“ پيگيءَ چيو ”ماسايو کي تہ واهہ جي وڻندي.“ اهو چئي هن دريءَ کان ٻاهر ڏٺو. ”واهہ واهہ هتي تہ ويندي ٻارن جي کيڏڻ لاءِ بہ چڱو پٽ آهي.“

”ڪهڙن ٻارن لاءِ؟“ سيتان پڇيو.

پيگي سيتان کي گهورڻ لڳي. ”تنهنجي ٻارن لاءِ. ظاهر آهي تون اهو ئي چاهيندين تہ ماسايو مان توکي ٻار ٿين, يا نہ؟“

سيتان اها ڳالهہ لنوائي چيو ”في الحال تہ آئون چاهيندس تہ ماسايو کي ڳولي لهان.“

”اها تہ سمجهہ تہ توکي ملي ويئي.“ پيگيءَ کيس خاطري ڏني, ”ماماسان مون کي چٺاءُ ڏيئي ڇڏيو آهي تہ جي ماسايو بابت ڪنهن کي بہ ٻڌايئي تہ ڏندي مان ڪڍي ڇڏينديسانءِ, سو مون هن سان وعدو ڪيو تہ ڪنهن کي بہ نہ ٻڌائينديس.“ اهو چئي پيگي سيتان جي منهن جو پنو پڙهڻ لڳي. ”عينڪ بنا لڳين تہ ٺاهوڪو ٿو. تنهنجا ٻار بہ تو جيان ڊگها ۽ سنها ٿيندا. منهنجو الائي ڇا حشر ٿيندو. پڪ هن جهڙا ڳاڙهي مٽي وارا ڇمندا.“

هن وري سيتان جي منهن جو غور سان جائزو ورتو. ”تون ڏاڍو ٿڪل ٿو لڳين. ڇا نئينءَ نوڪريءَ ٿڪائي رکيو اٿئي؟ توکي کپي تہ موڪل ڪر ڪجهہ ڏينهن لاءِ شمودا شهر ۾ وڃي آرام ڪر.“

”نہ اجا تہ ضرورت نہ اٿم.“ سيتان وراڻيو.

پيگي هاڻ وڌيڪ صبر کان ڪم نہ وٺي سگهي. ”تون شمودا ضرور وڃ. هر

سال وانگر هن سال بہ اتي جمعي ڏينهن جشن ٿيڻو آهي جنهن ۾ هر عمر جا ماڻهو ناچ گانا ڪندا آهن. هن سال گيشائن جي پريڊ/ فلوٽ ۾ ماسايو بہ بهرو وٺندي“

سيتان، ٻئي ڏينهن پنهنجي سيڪريٽري ايلن ذريعي شمودا وڃڻ لاءِ ٽڪيٽ بڪ ڪرائي. مسز ايلن فلپائين ڪان آيل تار ماتسوموتوءَ ڪي پڙهي ٻڌائي تہ هو سيتان جي قيمتي صلاحن ڪان متاثر آهن ۽ واپار جو وڏيڪ آرڊر ڏنو اٿن. سيٺ ماتسوموتو پنهنجي ٺاهيل هائڪو (شعر) واري پڪيءَ بابت وري غور سان سوچيو جيڪو سندس نئين آمريڪن وائيس پريزيڊنٽ جي ذهانت جي علامت هو جنهن ڪري ڪمپنيءَ تان مشڪل ڏينهن ٽرڻ لڳا هئا. بهتر ڪاروبار وري شروع ٿيڻ لڳو هو. سيٺ ڪي خوش ٿيندو ڏسي مسز ايلن بنا دير جي ڪيس ٻڌايو تہ مسٽر سيتان سياڻ ڪان ڏينهن ٻن لاءِ شمودا جشن ڏسڻ لاءِ وڃڻ چاهي ٿو. سيٺ خوشيءَ مان هڪدم اجازت ڏني تہ سياڻ ڇو هو چاهي تہ اڄ ئي وڃي سگهي ٿو.

❊❊❊

تيرنھن

سيتان ٽيلھي ۾ ڏينھن ۽ن جا ڪپڙا وجھي ريل ۾ اچي چڙھيو. شمودا شھر ۾ ڪ جشن وارو ماحول ٻپا ٿيل ھو. ماڻھو پنھنجن ٻارن سميت رنگين ڪپڙن ۾ يڏانھن ھوڏانھن ڦري رھيا ھئا. گھوريئڙا مختلف شين وڪڻڻ جا ھوڪا ڏئي ھيا ھئا. ھن شھر جي ڪنھن گھٽيءَ جي ڪنھن گھر ۾ پڪ ماسايو ٻہ ھوندي و ھڪ مسافرخاني ۾ اچي ٽڪيو جنھن قسم جي رھائشگاھن ۾ ھي پھرين ٻہ ھي چڪو ھو.

ٻئي ڏينھن ھو ڪاٺ جون چاڪڙيون ۽ يوڪاتا پائي ميلي ۾ گھمڻ لاءِ نڪتو. ري دير بعد رستن تان جلوس لنگھڻ وارا ھئا. ماڻھو رستن جي پاسن تي قطارون ٺاھي ھن کي ڏسڻ لاءِ آيا ھئا. سيتان بہ ڪلھا پاسا ھٽي پنھنجي بيھڻ لاءِ جاءِ ٺاھي.

ٿوري دير بعد جپاني نقارن ۽ دھلن جي سٽ سٽ سان پريڊ جو ھڪ جٿو ي لنگھيو. ساڻن گڏ وڏا جھنڊا ۽ بيرقون ھيون جن تي مختلف جپاني لفظن ون شڪليون ٺھيل ھيون.

ان بعد ھڪ ٻيو جٿو سازن سروندن تي نچندو اچي لنگھيو. انھن جي ھٿن بانس جا لڙھا ھئا جن جي مٿان پني جا تابوت ۽ مندر ٺھيل ھئا.

ان کان پوءِ ڪجھہ دير بعد ھڪ ٻيو جٿو آيو جنھن ۾ سيني ماڻھن شوگن يون پراڻي زماني جون پوشاڪون پھريون ھيون. ڪجھہ نوجوان پنھنجن مٿن

تي گڏين جي گهر جهڙيون ٺهيل عمارتون ڪٽي لنگهي رهيا هئا.

اهڙيءَ طرح هڪ ٻيو جلوس نڪتو جنهن ۾ سڀ ڪمونو پهريل ڇوڪريون هيون. هو گلن سان جهنجهيل فلوٽ ڪٽي لنگهي رهيون هيون. پاسن کان هنن سان گڏ سازندا ساز وڄائي هلي رهيا هئا. رستي جي ڪپرن تي بيٺل ماٺهو جلوس ۾ لنگهندڙ مردن توڙي عورتن ۽ ڇوڪرين سان چرچا ڪندا رهيا. هو به ڪين گل يا پنين جي ڪاتر اڇلي هٽي رهيون هيون.

اهڙيءَ طرح ڪيترا جلوس لنگهڻ بعد هڪ جلوس خوبصورت عورتن جو خوبصورت پوشاڪ ۾ پري کان ايندو نظر آيو. ويجهو اچڻ تي خبر پيئي ته اهي ڇهن قطارن ۾ هڪ ئي جهڙا ڪمونا پائي نچي رهيون هيون. اهي ڪمونا اهڙي ڊيزائن جا ٺهيل هئا جو هنن نچندي جڏهن سامهون تي نهاريو ته ڳاڙهاڻ ئي ڳاڙهاڻ ته " ي ويئي ۽ جڏهن هنن پٺ تي ڏني ته ڪاري ۽ اڇي رنگ جا پنا ٺهي تي ويا ۽ نچڻ وقت سندن قدم قدم سان اٿين ته مليو تي جو ڏسڻ وارن کي تعجب لڳو ٿي.

۽ پوءِ سيٺان جي نظر هن تي وڃي پيئي.

هوءَ ٻي قطار ۾ هئي، ۽ وڏي مان ۽ شان سان نچي رهي هئي. مڙڻ وقت هن به ٻين وانگر گوڏا ٿي موڙيا.

جيتوڻيڪ چرڻ جي جاءِ مور نه هئي، پر سيٺان جيئن تيئن ڪري پنهنجي لاءِ جاءِ ٺاهيندو جلوس جي سامهون گڏوگڏ هلڻ لڳو. نظر سندس مس ڪانوماسايو ۾ ئي هئي. جلوس اڳيان هلندو ويو ۽ ماڻهن جو سمنڊ پنيان ٿيندو ويو. اڳيان موڙ اچڻ تي سڀ ڇوڪريون مڙيون. جيڪي ڇوڪريون متي تي ڪاٺ ۽ پني جو ٺهيل مندر رکي هلي رهيون هيون تن ان کي هيٺ لاٿو ۽ ساهه پٽڻ لڳيون. سيٺان ڳاڙهي ڪاري رنگ جي ڪمونن اندر گهڙي ويو ۽ ڪيس ٻانهن کان جهلي ٻاهر وٺي آيو.

گوڙ گهمسان کان ٿورو پاسيرو پهچي سيٺان ڏانهنس نهاريو. "ڪان بان وا" (سلام خير)

هوءَ هن کي تڪ ٻڌي ڏسندي رهي. آخر وڏي مشڪل سان هن انگريزيءَ جا ٻه چار لفظ ڳالهايا: "هائو يو فائيند؟" (تو مون کي ڪيئن ڳولي لڌو.)

"تمام سولائي سان." سيٺان وراڻيو "مون جپان اچي توکي ڳولڻ شروع ڪيو."

ڪجهه ڳالهائڻ کان اڳ سندس چپ ٿوري دير لاءِ ٿڙڪڻ لڳا: "ڇو؟"

"توکي ان جي خبر آهي. مون توکي ٻڌايو هو ياد اٿئي نه؟"

هن ٻانهون متي ڪٽي سيٺان جي ڇيلهه جي چوڌاري ورايون. ڪجهه دير لاءِ پنڊ پهڻ ٿي بيٺي رهي. پوءِ ٻانهون هيٺ ڪيرائي هڪدم پٺتي هٽي. "مون کي وڃڻ کپي،" هن چيو "هي ڪمونو منهنجو ناهي."

سيتان سندس هٿ اڃا تائين نہ ڇڏيو. "ڪيتري دير لاءِ وڃڻ ٿي چاهين. پھرين اهو ٻڌاءِ؟"

هن ڪنڌ ڌوڻي اهو اشارو ڪيو تہ هن سندس ڳالھ نہ سمجھي.

"آئون چوان ٿو" سيتان ڌيرج سان انگريزيءَ جو لفظ ڌار ڌار ڪري ڳالھايو" تہ تون موٽي اچ."

"پر مون لاءِ ڪيتريون ئي رڪاوٽون آهن." مس سدا بھار چنبيليءَ چيو.

"بس جان، ڪمونو بدلائي، موٽي اچ. سمجھئہ؟" سيتان چيس.

سيتان اڳيان هن کي آڻ مڃڻي پيئي.

پني جو وچٿو ڪولي هن سامھون سمنڊ ڏي اشارو ڪيو. "جيڪڏهن تون چئين ٿو تہ آئون ڪلاڪ اندر موٽي اچان. پاٽيءَ جي پرسان ويھي ڪجھہ دير پاڻ ڳالھائينداسين."

سيتان ٻانهن موڙي واچ ۾ ٽائيم ڏٺو. "پوري ڪلاڪ اندر موٽي ايندينءَ نہ؟ پڪ؟ وعدو؟"

"آئون وعدو ٿي ڪريان.ٻڪ."

سيتان هن کي ڇڏيو ۽ هوءَ ڊانس ڪندڙ ڇوڪرين جي ميڙ ۾ گم ٿي ويئي. هو پوءِ ماڻھن جي ميڙ مان رستو ٺاهيندڙ سمنڊ ڏي وڌيو. رستي تي ڪيترائي جپاني آواز هن جي ڪنن ۾ ٻُرڪندا رهيا. ڪاٺ جي چاڪڙين جي ٺڙڪ ٺڙڪ، جپاني ساز ساميسين جي شرنائيءَ وانگر تکو سُر، ڪنهن ٻُوڙل وڪڻندڙ پوڙهي ماڻھوءَ جو هوڪو. سامھون "توري_ئي" دروازو نظر اچي رهيو هو جنھن جي چوڌاري پٿر جا چونجھا ڏيا ٽمڪي رهيا هئا. اهي ڏيا انھن ماڻھن کي سڏي رهيا هئا جن ان پارڪ جي درهينان لنگھي پنھنجي جسم ۽ روح کي پاڪ پوتر بنائڻ چاهيو ٿي. ڪجھ ڏاڪا مٿيرو شنتو ڌرم جو ٺاهيو بيٺل هو جيڪو پني جي وچٿي سان پاڻ کي هوا هڻي رهيو هو. شادي شده جوڙا هن کان دعا وٺي رهيا هئا.

ڪلاڪ گذرڻ ۾ اڃا پنجويھہ منٽ بچيا ٿي. شڪ جو شيطان سندس دماغ ۾ ديرو ڄمائي ڪيس آگاهہ ڪرڻ لڳو تہ تون اڃايو هتي ويٺو ڪلاڪ وڃائين، تيسين هوءَ سامان ٻڌي ڪنھن ٻي پاسي پڇي وڃڻ ۾ ڪامياب ٿي ويئي هوندي. پر پوءِ جڏهن هن کي ٻي گھڙي ياد آيو تہ هوءَ هن سان وعدو ڪري ويئي آهي تہ شيطان کي ڄڻ اماڙي لڳي ويئي.

سيتان سمنڊ جي ويجھو پھچي هڪ پرپري جاءِ تي قبضو ڪري ويھي رهيو جو چوڌاري ڪيترائي جوڙا جوڙا جايون ولاري ويٺا هئا. هن جي پٺ سمنڊ ڏي هئي ۽ صبر سان وقت گذارڻ جي انتظار ۾ هو پر جڏهن پورو ڪلاڪ گذري ويو تہ هڪ هڪ منٽ هن جي اندر ۾ هڪ دفعو وري نئين سنئين وسوسا ۽ شڪ

شبها جاڳائڻ لڳو پر هن انهن کي دل سان هرگز قبول نہ ڪيو. سندس دير سان پهچڻ جا ڪيترائي سبب ٿي سگهن ٿا. هن سوچيو.

هن پٺ ورائي سمنڊ ڏي ڏٺو جيئن سمنڊ کان ڪجهہ صبر سکي سگهي، جيڪو صبر جي ئي علامت آهي. پري بلڪل پري سمنڊ جي ڪناري تي، چانڊوڪيءَ ۾ سامهون ڪا عورت، خاموشيءَ سان پاڻيءَ کي ڏسي رهي هئي. هي يڪدم سجاڳي پيرن تي اٿي بيٺو ۽ تعجب ڪائڻ لڳو تہ خبر ناهي تہ هوءَ ويچاري ڪيتري دير کان انتظار ڪري رهي آهي. تکيون تکيون ڀرانگون کڻي هين جوڙن جي وچ مان رستو ٺاهيندو ان عورت ڏي وڌيو. ايتري ۾ هوءَ جهڙو پٺيان مڙي تہ هن تي نظر پيس ۽ هن خوشيءَ مان هٿ لوڏي پنهنجي هجڻ جو اطلاع ڪيو.

دراصل سمنڊ جي ڪناري وٽ وڏيڪ اڪيلائي ڏسي هوءَ اتي بيهي انتظار ڪري رهي هئي. پوءِ هو ٻئي گڏ ٿي ويا منهن سان منهن ملائي، هڪ ٻئي جي ويجهو ٿي_ جيئن سندن ڳالهيون رڳو پاڻ ئي ٻڌي سگهن. پيو ڪو بہ نہ. "پيگيءَ مونکي نياپو ڪيو هو تہ تون ضرور ايندين،" هن نماڻائيءَ مان چيو"پيگيءَ مون کي اهو بہ اطلاع ڪيو هو تہ "ماما سان" چاهي ٿي تہ آئون جهٽ شادي ڪريان. هوءَ مون لاءِ ڪو سرپرست ڳولي رهي آهي جيڪو مون کي "زال" ڪري رکي."

"ٻي زال" سيٽان ڏيرج سان چرچي طور پڇيو.

"منهنجي خيال ۾ تہ بلڪل ائين."

ڪجهہ لمحا گهري ماٺ بعد هن چپ چوريا. "هو گيشا مس سدا بهار چنبيليءَ سان شادي ڪرڻ ٿو چاهي." هن چيو"پر آئون هرگز نٿي چاهيان." اهو چئي هن سيٽان ڏي پنهنجائپ وارين نگاهن سان ڏٺو.

"مون کي نہ تہ مس سدا بهار چنبيليءَ لاءِ وقت آهي ۽ نہ وري ڪنهن ٻيءَ گيشا لاءِ،" سيٽان چيو"فقط هڪ ڇوڪريءَ _ ڪانو ماسايو ڪارڻ سڄي زندگي ڏيئي سگهان ٿو. تون ان ڇوڪريءَ کي سڃاڻين؟"

هوءَ مرڪي چوڻ لڳي: "ڪڏهن ڪڏهن،" ۽ پوءِ پنهنجو مٿو سيٽان جي جوٽ تي رکي کيس غور سان ڏسڻ لڳي.

"ماسايو" سيٽان پڇيو" تون منهنجي زال ٿي رهندينءَ؟"

هن سيٽان کي چيڙائيندي چيو"پهرين زال؟"

"زال_ فقط زال."

پوءِ هن سنجيدي ٽيندي چيس:"ڀڪ تون ڪجهہ سمجهڻ جي ڪوشش ڪر. اهو سوچ تہ اهو ڪم ڪيڏو ڏکيو آهي. گيشا گهر منهنجي لاءِ مسئلا کڻي پيدا ڪندو جو هو مون کي خريد فروخت جي شيءِ سمجهن ٿا."

"منهنجو هڪ دوست آهي، اهو ان مسئلي کي دور ڪرڻ جي ڪوشش

ڪندو. هو تمام اهم ماڻهو آهي ۽ پڪ اٿم تہ هو ان ۾ ضرور ڪامياب ٿيندو ۽ توکي ان گيشا جي چڪر مان ڪڍي وٺندو. پلي پي ڪا وچي مس سدا بهار چنبيلي ٿئي، هنن وٽ ڪيترين ئي ڇوڪرين ويٺيون آهن.“

.تنهنجو اهو دوست ساڪاموتو تہ نہ آهي؟“ ڪانو ماسايو پڇيو.

”ها.“ سيتان وراڻيو.

هن سيتان جي سيني تي ڳل رکي چيو:”جيڪڏهن هو چوندو تہ گيشا گهر وارا ڪڏهن بہ هن جو چيو نہ ٽاريندا.“

”آئون بہ ائين ٿو سمجهان، پر تو منهنجي سوال جو تہ جواب ڏنو ئي ڪونہ.“

هوءَ اجا بہ ٿورڙو اڳيان رڙهي. جيئن هوءَ اجا بہ هن جي ويجهو ٿي سگهي.”ڊڪ، وچ ۾ ڪيترائي مسئلا آهن. تون نٿو سمجهي سگهين.“

”آئون بلڪل چڱيءَ طرح سمجهي سگهان ٿو ماسايو. مسئلا اهي ئي آهن نہ، تہ تون ۽ٽ آهين. تنهنجي قوميت جپاني آهي. پاڻ ساڳي زبان نٿا ڳالهايون. تون گيشا گهر وارن وٽ پئسن جي عيوض ڇڻ گروي رکيل آهين.“ سيتان چيو”پر آئون انهن مان ڪنهن بہ ڳالهہ جي پرواهہ نٿو ڪريان. جنهن بہ مندر، مسجد، پگوڊا يا سائنيگاگ ۾ توکي وٺي تون وڃي سگهين ٿي. جپاني قومي ترانو ڪو وڄائي ٿو تہ تون پلي اٿي بيهہ، مون کي ڪو اعتراض ڪونهي. باقي گيشا گهر جي حساب ڪي آئون پاڻهي منهن ڏيندس.“

”ڊڪ“ هن سيتان ڪي زور سان پاڪر پائيندي چيو”منهنجا پار ڏسڻ ۾ ڪيئن لڳندا؟“

سيتان کيس چمي ڏيندي چيو”اهي پاڻ جهڙا پاڳ وارا تہ نہ ٿي سگهندا.“

هن پنهنجو منهن ڦيرائي مٿي آسمان ڏي ڏٺو. ”ڊڪ، چنڊ ڏي ڏس. ڪن جو چوڻ آهي تہ چنڊ ديوتا زمين ڏي ڏسندو رهي ٿو ۽ هن کان ڪنهن جو بہ پيار ڳجهو ناهي. ڪڏهن ڪڏهن ڇوڪرو ڇوڪري راضي هوندا آهن پر هنن جا مائٽ سندن شادي ڪرائڻ نہ چاهيندا آهن تہ چنڊ ديوتا چوندو آهي تہ گهبرايو نہ، آئون توهان جو ميلاپ ڪرائيندس سمجهيئہ.“

”بلڪل سمجهيم“ سيتان چيو ۽ آهستي آهستي اٿي بيٺو ۽ هن ماسايو ڪانو کي بہ اٿڻ ۾ مدد ڪئي. پوءِ سيتان ڪجهہ گهڙين لاءِ بيٺي بيٺي ماسايو کي ۽ چنڊ کي ڏسڻ لڳو. جنهن جي رعب ۾ اٿارنيءَ جي راز جي کيس هاڻ خبر پيئي هئي. پوءِ ماسايو کي هٿ کان وٺي هلڻ لڳو”هل، مون سان هل، مسز سيتان.“ هن چيو.

***

نئون نياپو اڪيڊمي

مارڪيٽ ۾ موجود ڪتاب

1.عشق جون ڳليون (سفر ناما ۽ ٻيون لکڻيون) گل حسن ڪلمتي مُلهہ: 200/=
2.ڪالاش: ڪافرن جو ديس (سفرنامو) گل حسن ڪلمتي مُلهہ: 200/=
3.جڏهن مان چوهٽ جو هوندس (ڪهاڻيون) ممتاز مهر مُلهہ : 70/=
4.نہ وڃڻ جو پڇتاءُ (ڪهاڻيون) يوسف سنڌي مُلهہ: 70/=
5.ڊائريءَ ۾ رکيل گلاب (ڪهاڻيون) منصور ٻرڙو مُلهہ: 70/=
6:متيءَ هاٿا ماٿهو (ڪهاڻيون) اڪبر اديب مُلهہ: 90/=
7.رنگن جي خانہ بدوشي (نظم) ايوب گل مُلهہ: 70/=
8.اسٽور روم (نظم) علي اظهار مُلهہ: 80/=
9. ہہ ڪتاب (ڪهاڻيون) ممتاز مهر مُلهہ: 90/=
10.ڳوڙهن جا ڪبوتر (ڪهاڻيون) پرويز مُلهہ: 90/=
11.متيءَ هاٿا ماٿهو (ڪهاڻيون) اڪبر اديب مُلهہ: 90/=
12.مس سدا بهار چنبيلي (ناول) الطاف شيخ مُلهہ: 125/=
13.ڪپيل نڪ (ڪهاڻيون) عباس سارنگ مُلهہ: 90/=

جلد ڇپجندڙ ڪتاب

1.لاڙ لهرون ۽ سمنڊ (شاعري) نواز خان زئور
2.سمنڊ تو مونکي سڏي (نظم) ايوب گل
3. چتر ليکا (هندي ناول) ڀڳوتي چرن شرما سنڌيڪار: رشيد ڀٽي
4. ڪٺ پتليءَ جو ناچ (بنگالي ناول) مانڪ بندو پاڌيہ سنڌيڪار: لکمي کلاڻي
5. سمنڊ جا ٻچڙا (مليالم ناول) سنڌيڪار: سندري اُتم چنداڻي

لک پڙهہ لاءِ

A-12, Sachal Goth, Gulshan-e-Iqbal,
Karachi. SINDH.
Ph # 021-34690389 Cell # 0346-2103811
E-mail:naon_niapo@yahoo.com